

Års- och hållbarhets- redovisning 2023

The experience of when it just works

En del saker i livet förväntar vi oss bara ska fungera. Som att lampan tänds när du trycker på knappen, att det finns vatten i kranen och att du kan lita på säkerhetssystemen i en byggnad.

Bravida erbjuder energieffektiva tekniska lösningar för fastigheter, anläggningar och infrastruktur. Genom vårt helhetserbudande inom service och installation leder vi vägen mot ett motståndskraftigt samhälle.

Bravida har funnits i över 100 år. Vi skapar tekniska lösningar för en fungerande vardag och för framtiden, och med omsorg om fastigheter, människor och miljö.

Välkommen till oss!

”Bravidas marknad
befinner sig i ett skifte.”

Läs mer på sidan 13

”Utmanande
marknad med
spännande
möjligheter
framåt.”

Läs mer på sidan 7

”Digitaliseringen
skapar stora möjlig-
heter till bättre
fastighetsteknik”

Läs mer på sidan 31

Innehåll

INLEDNING

Detta är Bravida	4
Året i korthet	6
Vd-ord	7
Mål och utfall	9
Bravida som investering	11

VÄRDESKAPANDE

Trender och drivkrafter	13
Vår affärsidé och vision	14
Våra strategier	15
Så skapar vi värde	16
Människorna är hjärtat i vår organisation	19
Förvärv	20
Digitalisering	21

KUNDERBJUDANDE

Helhetserbjudande	23
Innovativ teknik skapar nya möjligheter	24
PMO – Special Projects	25
Kundcase	26

MARKNAD

Våra kunder	29
Marknadsposition	30
Lokala marknader	31

HÅLLBARHETSUPPLYSNINGAR

Hållbarhet i Bravida	33
Hållbarhetsstrategi	34
Hållbarhetsstyrning	35
Väsentlighetsanalys	37
Intressenter	38
Miljö	39
Socialt ansvar	46
Styrning	51
Hållbarhetsnoter	55

EKONOMISK UTVECKLING

CFO-ord	67
Femårsöversikt	68
Bravidas aktie	69

ÅRSREDOVISNING

Förvaltningsberättelse	72
Risker och osäkerhetsfaktorer	80
Finansiella rapporter	85
Noter	93
Styrelsens underskrifter	133
Revisionsberättelse	134
Bolagsstyrningsrapport	139
Styrelse	146
Koncernledning	147
Alternativa nyckeltal	149
Definitioner	150
Bravidas historia	152

INLEDNING

Detta är Bravida →

Året i korthet →

Vd-ord →

Mål och utfall →

Bravida som investering →

Detta är Bravida

Bravida är partnern för det som bara måste fungera. Vi är Nordens ledande teknikpartner för el, värme, sanitet, ventilation och andra tekniska funktioner i fastigheter och anläggningar. Vi ser till att allt bara fungerar – genom hela livscykel.

Vårt erbjudande

Bravida spelar en viktig roll i omställningen till ett klimatneutralt samhälle. Med kundupplevelsen i fokus skapar vi resurseffektiva lösningar för fastigheter och anläggningar av alla storlekar.

Vi erbjuder ett partnerskap i varje steg, från rådgivning och projektering till installation och service.

Vad vi gör

Våra medarbetare är hjärtat i vår organisation och det är de som får det att hända. De installerar el, värme, sanitet, rör, ventilation och många andra tekniska lösningar. De ser till helheten och föreslår energieffektiva lösningar. Med service och regelbundet underhåll ser de till att allt som måste fungera, fungerar – dygnet runt, året om.

Var vi finns

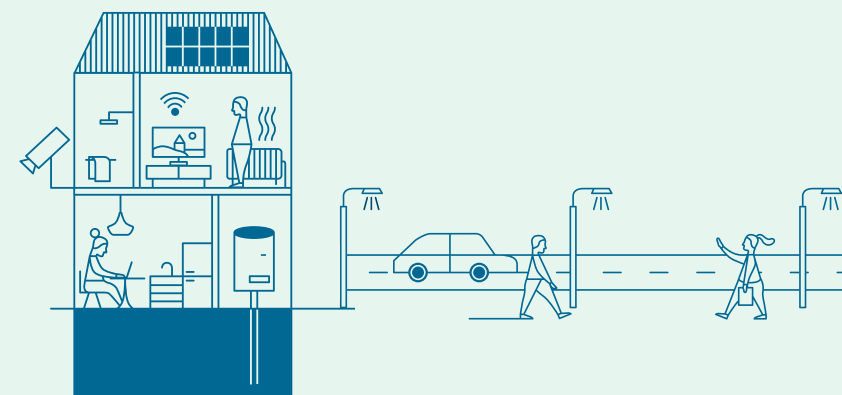
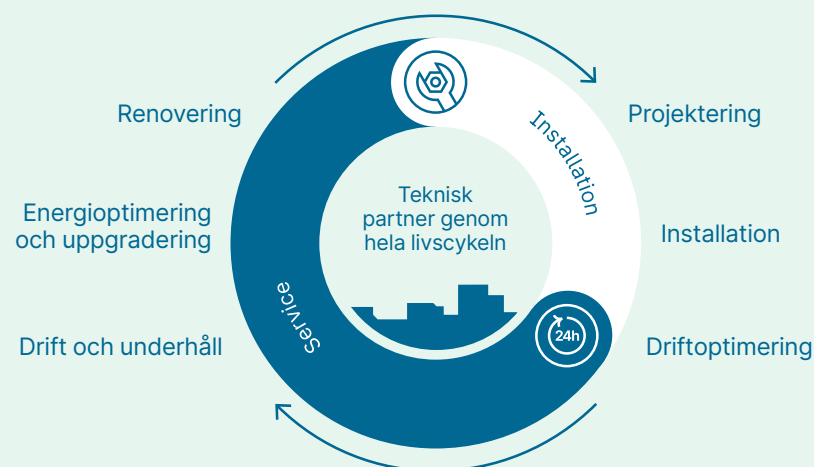
Lokal närvaro och närhet till våra kunder är helt centralt för vår affär. Kunderna hittar våra 14 000 medarbetare på 190 orter i Sverige, Norge, Danmark och Finland – från arktiska breddgrader till Nordens mest expansiva affärsregioner.

Antal medarbetare

14 000

Vi har förtroende från

80 000 kunder

INLEDNING

[Detta är Bravida →](#)

[Året i korthet →](#)

[Vd-ord →](#)

[Mål och utfall →](#)

[Bravida som investering →](#)

Vi skapar välfungerande och hållbara miljöer där människor trivs

Genom att vara lyhörda för våra kunders behov och skapa resurseffektiva fastigheter bidrar vi till att forma ett klimatneutralt, motståndskraftigt och välfungerande samhälle – idag och för framtiden.

Automation – framtidens fastighetsteknik ger energieffektiva byggnader

Genom uppkopplad och fjärrövervakad fastighetsteknik optimerar vi energieffektiviteten och förbättrar inomhusklimatet.

Energibesparande åtgärder i fastigheter

Våra servicetekniker identifierar energibesparande åtgärder, till exempel byte av gamla värmepumpar, vattenkranar, ventilationsaggregat eller belysning till nya energieffektiva alternativ.

Driftsäkra sjukhusbyggnader

Sjukhus är några av de mest installationstäta byggnader som finns. Bravida ser till att de tekniska systemen samverkar och lever upp till högt ställda krav på säkerhet och funktionalitet.

Energieffektiva tekniklösningar för industrier

Bravida erbjuder tekniklösningar för industrier, inklusive installation, drift och energieffektivisering. Vi har stor vana att arbeta i industriella miljöer med pågående produktion.

Trygga säkerhetssystem

Vi erbjuder säkerhetssystem och integrerade helhetslösningar för passerkontroll, kameraövervakning, inbrotts- och brandskydd.

Framtidens infrastrukturprojekt

Bravida arbetar med system för el, ventilation och sprinkler i stora infrastrukturprojekt – bland annat vägtunnlar och banteknik för järnväg och tunnelbana.

INLEDNING

Detta är Bravida →

Året i korthet →

Vd-ord →

Mål och utfall →

Bravida som investering →

Året i korthet

2023 var ett utmanande år för många aktörer. Bravida levererade en god tillväxt och stängde året med stark orderstock, bra kassaflöde och låg skuldsättning.

Tillväxt och lönsamhet

- Under 2023 växte Bravida med 12 procent, varav 6 procent organiskt. 17 förvärv tillförde en omsättning på 1 393 MSEK.
- Vi stängde året med en stark orderstock, bra kassaflöde och låg skuldsättning.
- EBITA-marginalen uppgick till 5,9 (6,5) procent.
- Vi föreslår en utdelning på 3,50 kronor per aktie.

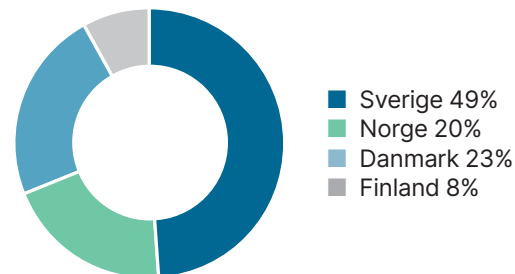
Kunduppdrag

- Tillväxten inom service uppgick till 12 procent. Omsättningen inom automation ökade under året till 1 miljard.
- Nya service- och installationsavtal inom bland annat sjukhus, avloppsreningsverk och flygplatser.
- Inom PMO – Special Projects har produktionen i Förbifart Stockholm startat under året. Nya infrastrukturprojekt är Stockholms tunnelbana och Nordhavnsstunnelen i Köpenhamn.

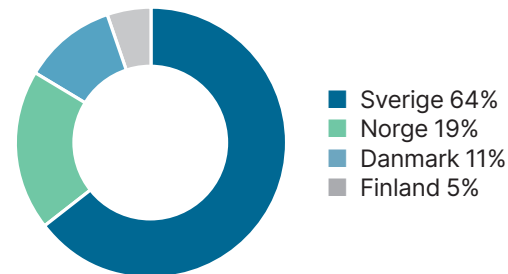
Hållbarhet

- Bravida har anslutit sig till SBTi, Science Based Targets initiative.
- Centrala avtal för förnyelsebar el till våra kontor finns nu på plats i samtliga länder.
- Nytt inköpssystem implementerat, med möjligheter till mer omfattande hållbarhetsinformation.
- LTIFR minskade med 3 procent.
- CO₂-utsläpp i relation till omsättningen minskade med 9 procent (avser Scope 1).
- Vid årets slut var 25 procent av vår fordonspark eldriven.

Omsättning per land

EBITA per land

INLEDNING

[Detta är Bravida →](#)[Året i korthet →](#)[Vd-ord →](#)[Mål och utfall →](#)[Bravida som investering →](#)

En utmanande marknad med spännande möjligheter framåt

2023 har varit ett både spännande och utmanande år för Bravida. Trots en motig marknad står vi förhållandevis stadigt. Vi är en möjliggörare för klimatomställningen och ser till att det som bara måste fungera fungerar, oavsett konjunktur och omvärldsförutsättningar.

Trots ekonomisk motvind levererar Bravida ett relativt stabilt resultat, med en stadig efterfrågan och god lönsamhet inom service. Under året nådde vår affär inom automation en miljard kronor i omsättning.

2023 års utmaningar – kassaflödet och den lägre lönsamheten i tre danska regioner – har hanterats med kraft och får framöver stort fokus i vår verksamhet. Åsa Neving, vår CFO, berättar mer om detta på sidan 67. Självtänkte jag resonera mer kring de möjligheter och utmaningar som Bravida står inför framöver.

Vi är en möjliggörare för samhällets klimatomställning

Boende och byggande står för en stor del av de klimatpåverkande utsläppen. Genom energieffektiva installationer

där det byggs nytt och energieffektivisering av äldre fastigheter och anläggningar kan vi, tillsammans med våra branschkollegor, bidra till en mer hållbar framtid. Den utvecklingen uppnås bäst genom samarbete – både i branschen och med politiken.

Den digitala utvecklingen kan göra stor skillnad. Med proptech, automation och energioptimering av fastigheter och anläggningar kan vi optimera energianvändningen i fastigheter och anläggningar, drifta och serva tekniska lösningar på distans. Tekniken utvecklas snabbt och våra tjänster blir alltmer effektiva. Med fossilfri service och transporter kan vi göra ytterligare skillnad.

Tekniken finns på plats, inte minst inom Bravida, och viljan att vara hållbar finns i många företag. Men vi kan

INLEDNING

Detta är Bravida →

Året i korthet →

Vd-ord →

Mål och utfall →

Bravida som investering →

öka takten på omställningen. Då behövs fler incitament till hållbara val i samhället, som utvidgade gröna teknikbidrag och krav på energieffektiverade fastigheter i offentlig sektor. Nu behöver vi i branschen, tillsammans med politiken, göra det enklare att göra dessa val.

Ledarskapet avgörande i osäker marknad

Samhället står även inför många andra förändringar, inte minst ett osäkert ränteläge och en svag byggkonjunktur. I många år har vårt motto "marginal

före volym" tjänat oss väl – och det gäller även framöver. För att parera kommande utmaningar skärper vi vårt fokus på Bravida Way – våra gemensamma arbetssätt – och våra rutiner för projektselektering och kostnads kontroll i hela verksamheten.

Våra ledare har en avgörande roll i detta arbete, och det blir extra viktigt när vi växer. Det handlar om att kunna leda verksamheten och människorna på ett bra sätt och samtidigt stärka vår gemensamma kultur. De senaste åren har vi därför satsat bland annat på utbildning av våra ledare. Utveck-

lingen går åt rätt håll. Ett viktigt kvitto på detta är att våra olyckstal, LTIFR, under 2023 har minskat med 3 procent på koncernnivå, samtidigt som vår personalomsättning har gått ned till 11,6 (12,9) procent.

Stora möjligheter framöver – men grunden är densamma

Vi avslutade året med en förbättrad kassagenerering och en stor orderstock. Vi har långsiktigt goda framtidsutsikter och en stark balansräkning som vi kan använda till förvärv och utdelning. För nionde året i rad känner

"I många år har vårt motto 'marginal före volym' tjänat oss väl – och det gäller även framöver."

vi oss trygga att föreslå en ökning av utdelningen till våra aktieägare. Framåt ser vi en stabil efterfrågan på service och goda utsikter inom segmenten infrastruktur, industri och försvar. Bravida står redo inför framtiden, teknikutvecklingen och den gröna omställningen.

Men allt handlar inte om avancerade modeller och fjärrstyrning. Till vissa saker behövs praktisk hantverkar expertis, både nu och inom överskådlig framtid. Det finns saker som vi förväntar oss bara ska fungera. Det ska finnas vatten i kranen, el i vägguttaget och frisk luft inomhus. Det är våra montörer, tekniker, projektledare, ingenjörer och andra medarbetare som får det att hända. Dygnet runt, året om.

Mattias Johansson
Vd och koncernchef
Stockholm, mars 2024

INLEDNING

Detta är Bravida →

Året i korthet →

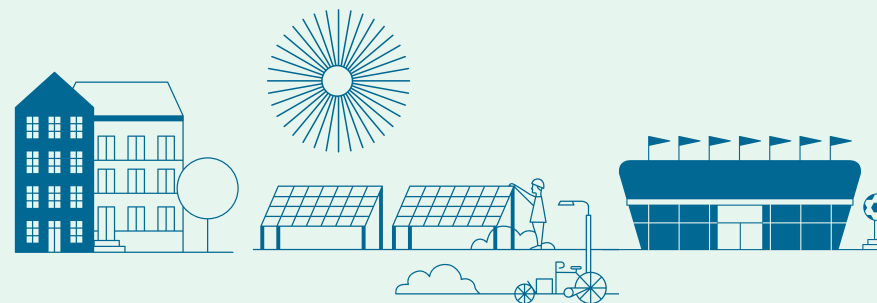
Vd-ord →

Mål och utfall →

Bravida som investering →

Bravidas finansiella mål

	EBITA-marginal	Omsättningstillväxt	Kassagenerering	Nettoskuld/EBITA	Utdelning
Mål	> 7%	> 5% per år	> 100%	< 2,5 ggr	> 50%
Utfall 2023	5,9%	12%	73%	0,9 ggr	58%
	<p>MSEK %</p> <p>2019 2020 2021 2022 2023</p> <p>■ EBITA ● EBITA-marginal</p>	<p>MSEK %</p> <p>2019 2020 2021 2022 2023</p> <p>■ Nettoomsättning ● Tillväxt ● Organisk tillväxt</p>	<p>%</p> <p>2019 2020 2021 2022 2023</p> <p>● Kassagenerering</p>	<p>Ggr</p> <p>2019 2020 2021 2022 2023</p> <p>● Nettoskuld/EBITA</p>	<p>SEK</p> <p>2019 2020 2021 2022 2023</p> <p>■ Vinst per aktie ■ Utdelning per aktie</p>

INLEDNING

Detta är Bravida →

Året i korthet →

Vd-ord →

Mål och utfall →

Bravida som investering →

Bravidas hållbarhetsmål

	NPS – Net Promoter Score	CO ₂ e-utsläpp (Scope 1 och 2)	Arbetskadefrekvens LTIFR	eNPS – employee Net Promoter Score	Andel utvärderade leverantörer ²
Mål	> 50	-30% Scope 1 och 2, basår 2020	< 5,5	> 20	80%
Utfall 2023	55	+4,6% ¹	6,6	9	62%
	<p>■ NPS</p>	<p>■ Ton CO₂e ● Ton CO₂e / omsättning MSEK</p>	<p>■ Arbetskadefrekvens</p>	<p>■ eNPS – employee Net Promoter Score</p>	

¹ Utfall gäller endast Scope 1

² Andel av centrala avtalsleverantörer

INLEDNING

Detta är Bravida →

Året i korthet →

Vd-ord →

Mål och utfall →

Bravida som investering →

Fem skäl att investera i Bravida

Bravida ser till att det som måste fungera fungerar. Vi ligger i framkant inom smarta fastigheter och har en given plats i omställningen till hållbara samhällen.

”Vi har en bred kundbas i hela Norden – från stora byggföretag till lokala fastighetsägare.”

1. Stabil och lönsam tillväxt med goda kassaflöden

De senaste 10 åren har Bravida levererat stabil tillväxt, EBITA-marginal och kassaflöde. Vår policy är att dela ut minst 50 procent av nettovinsten.

2. Ledande inom service- och installationsbranschen i Norden

Med vår storlek och med vårt helhetserbjudande är vi väl positionerade att fortsätta växa på en marknad med stora möjligheter.

3. Framtidssäkrad affär

Energieffektiva fastigheter står högt på kundernas agenda. Tillsammans med våra kunder bidrar vi till samhällets klimatomställning.

4. En väldiversifierad portfölj med relativt låg risk

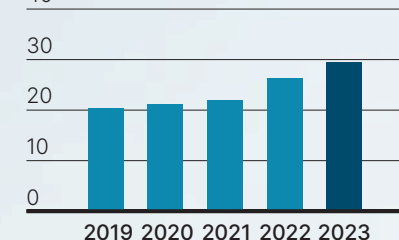
Bravida har en bred kundbas i hela Norden, med många återkommande uppdrag och lågt beroende av enskilda kunder. Vi erbjuder tjänster för fastighetens hela livslängd, inklusive underhåll och service. Det ger hög stabilitet i försäljningen.

5. Goda möjligheter till tillväxt genom förvärv

De senaste tio åren har vi genomfört över 150 förvärv. Samtliga förvärv har finansierats genom vårt starka kassaflöde. Marknaden är fragmenterad och möjligheter till ytterligare förvärv är fortsatt mycket god.

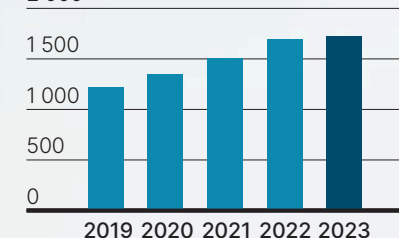
Nettoomsättning

MDR SEK

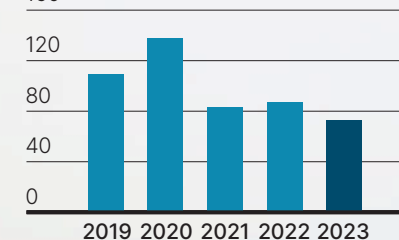
EBITA

MSEK

Kassagenerering

%

VÄRDESKAPANDE

Trender och drivkrafter →

Vår affärsidé och vision →

Våra strategier →

Så skapar vi värde →

Bästa laget →

Förvärv →

Digitalisering →

Värdeskapande

Genom att vara en trygg partner inom både service och installation skapar Bravida värde för våra kunder. Tillammans är vi med och bygger ett välfungerande och motståndskraftigt samhälle. Idag och för framtiden.

VÄRDESKAPANDE

Trender och drivkrafter →

Vår affärsidé och vision →

Våra strategier →

Så skapar vi värde →

Bästa laget →

Förvärv →

Digitalisering →

Trender och drivkrafter

Bravidas marknad befinner sig i ett skifte. Vi är väl positionerade inom segment som stöds av långsiktiga samhällstrender.

Våra kunders behov av att **minska sin klimatpåverkan** och följa nya regleringar öppnar upp nya affärsmöjligheter

Kompetens inom **energieffektiv fastighetsteknik** blir allt viktigare

Volatila energipriser driver kundernas efterfrågan på kostnadskontroll och **energieffektiva lösningar**

Renoveringsvåg – konvertering av gamla byggnader med hög energiförbrukning ersätter nybyggnation

Ökade lagkrav och regleringar inom hållbarhet påverkar många aktörer

Ökad efterfrågan på **säkerhetssystem**

Behov för **stora infrastrukturprojekt** i de nordiska länderna – elnät, tunnlar, järnvägar, vägar

Energiomställningen ökar antalet projekt inom vindkraft, solenergi och batterier

VÄRDESKAPANDE

Trender och drivkrafter →

Vår affärsidé och vision →

Våra strategier →

Så skapar vi värde →

Bästa laget →

Förvärv →

Digitalisering →

Vår affärsidé och vision

Bravida är med och skapar framtidens samhälle, samtidigt som vi anpassar oss till en ny omvärld. Verksamheten vilar på en stabil grund som säkerställer en långsiktig och lönsam tillväxt.

Bravida har funnits i över hundra år, och i grunden har vi samma affärsidé som alltid. Som en trygg partner till våra kunder ser vi till att allt som måste fungera, fungerar. Det gör vi genom att installera och underhålla el, vs, ventilation, automation, klimateffektiva lösningar och andra tekniska lösningar för fastigheter och anläggningar. Med kundupplevelsen i centrum skapar vi lösningar som bidrar till

utvecklingen mot ett fossilfritt samhälle – och som samtidigt ligger i framkant inom innovativ fastighetsteknik.

För att säkra långsiktig och lönsam tillväxt, väljer vi alltid marginal före volym. Genom att bara tacka ja till uppdrag och projekt med god marginal skapar vi långsiktig och lönsam tillväxt. Vi växer med förvärv av kompetenta bolag som ökar vår förmåga att skapa värde för kunderna.

Vi bidrar till ett fossilfritt samhälle

Bravidas ambition är tydlig: vi ska vara den mest hållbara aktören inom vår bransch. Som Nordens ledande aktör har vi stora möjligheter att driva en hållbar utveckling. Vi är en nära partner i kundernas arbete att framtids-säkra sina verksamheter, samtidigt som vi arbetar hårt för att göra vår egen verksamhet mer hållbar.

Affärsidé

- Vi erbjuder tekniska helhetslösningar för fastigheter och anläggningar, från rådgivning och projektering till installation och service.
- Vi är ett stort företag med lokal närvaro i hela Norden. Vi möter kunderna på plats och tar ett långsiktigt ansvar för vårt arbete.
- Medarbetarna är hjärtat i vår organisation. Med gemensamma värderingar, arbetsätt och tankeätt bygger vi tillsammans en hållbar och lönsam framtid för våra kunder och för oss själva.

Our vision is to always deliver the experience of when it just works.

VÄRDESKAPANDE

Trender och drivkrafter →

Vår affärsidé och vision →

Våra strategier →

Så skapar vi värde →

Bästa laget →

Förvärv →

Digitalisering →

Våra strategier

Bravida är ett stort företag med lokal närvaro i hela Norden. Våra gemensamma strategier binder oss samman och vi möter våra kunder som ETT Bravida.

Bästa kunderbudandet

Vi ser till att det som bara måste fungera fungerar, från projektering och installation till service och renovering. Vi är en nära partner till våra kunder och kundupplevelsen är alltid i centrum, med pålitlighet, effektivitet, säkerhet och kvalitet som ledord.

Effektiv leverans

Den som väljer Bravida får expertsupport i varje steg, från rådgivning och projektering till installation och service. Vi arbetar effektivt, är kostnadsmedvetna och har ordning och reda, både på arbetsplatsen och i uppdragen.

Hållbar verksamhet

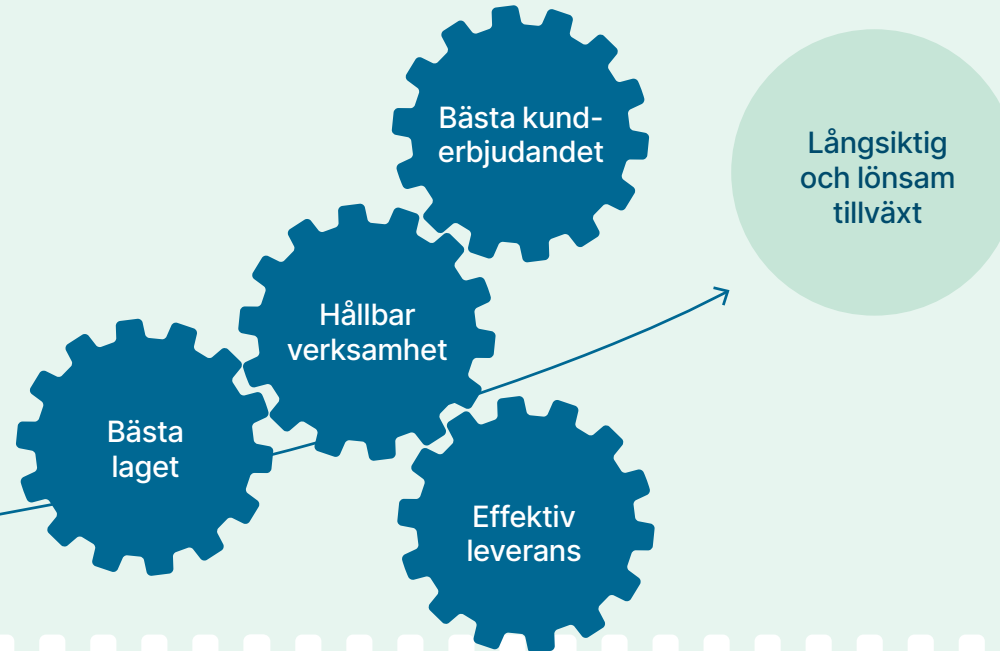
Vi är en nära partner i kundernas arbete för att uppnå sina hållbarhetsmål. Med våra lösningar bidrar vi till att skapa ett mer motståndskraftigt samhälle, idag och för framtiden. Samtidigt arbetar vi för att göra vår egen verksamhet ännu mer hållbar.

Bästa laget

Medarbetarna är hjärtat i vår organisation. Med gemensamma värderingar, arbetssätt och tankesätt bygger vi tillsammans en hållbar och lönsam framtid för våra kunder och för oss själva.

Långsiktig och lönsam tillväxt

Vi strävar efter att växa lönsamt och vi tackar bara ja till uppdrag och projekt med bra marginal. När en lokal avdelning är lönsam, satsar vi på tillväxt. Vi växer också genom förvärv. Bravidas målsättning är att vara störst eller näst störst på de orter där vi väljer att vara verksamma.

VÄRDESKAPANDE

Trender och drivkrafter →

Vår affärsidé och vision →

Våra strategier →

Så skapar vi värde →

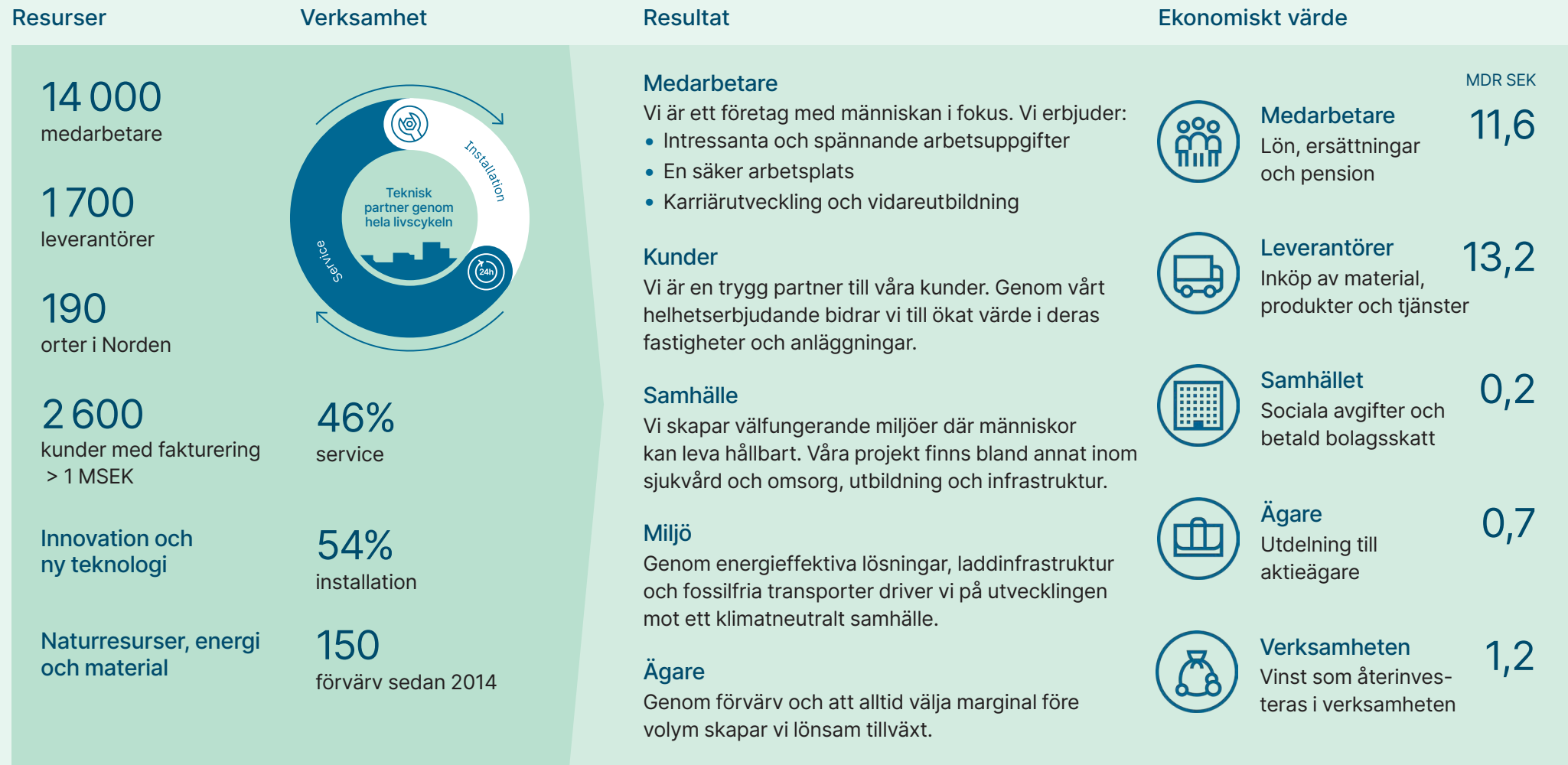
Bästa laget →

Förvärv →

Digitalisering →

Så skapar vi värde

Genom vårt helhetserbjudande ökar vi värdet på våra kunders fastigheter och anläggningar, och bidrar samtidigt till ett långsiktigt hållbart samhälle.

VÄRDESKAPANDE

Trender och drivkrafter →

Vår affärsidé och vision →

Våra strategier →

Så skapar vi värde →

Bästa laget →

Förvärv →

Digitalisering →

FOTO: ENKÖPINGS KOMMUN

Bravida installerar i Enköpings avloppsreningsverk

Bravida är med och säkrar framtidens avloppsvattenrening för invånarna i och omkring Enköping.

Enköpings kommun växer och nuvarande avloppsreningsverk är inte dimensionerat för de framtida behoven. Därför påbörjar Enköpings kommun och NCC under våren 2024 bygget av en ny, toppmodern anläggning med biologisk, kemisk och mekanisk rening av vattnet. Bravida har fått i uppdrag att installera el, vs och ventilation i avloppsreningsverket, inklusive avancerade automationslösningar

Fakta om projektet

Kund Enköpings kommun

Uppdrag Installation av el, vs, ventilation och styrlösningar

Hållbarhetsvinster

Toppmodern och effektiv rening av avloppsvatten

Kontraktstid 2023–2027

för reningsprocessen och för styrning av alla byggnader.

– Detta är ett viktigt infrastrukturellt projekt för att säkerställa renare vatten i vår miljö, säger Alexander Edstein, projektchef på Bravida.

Energieffektivisering gav minskade kostnader

Med Bravida som partner har Asker Teknologipark gjort effektivitetsförbättringar som minskade energikostnaderna betydligt.

Asker Teknologipark utanför Oslo består av 4 200 kvadratmeter kontor, lager och lokaler för lätt industri från 1980-talet, och hade ett stort behov av att rustas upp och moderniseras. Ventilationssystemen var föråldrade och ineffektiva och elräkningarna var för höga. Uppdraget gick till Bravida, som installerat en värmepumpslösning i fem av ventilationssystemen, samt bytt från remdrivna fläktar till direktdrivna fläktar i ventilationssystemen och installerat en ny automatik.

Det goda samarbetet med Asker Teknologipark gjorde att arbetet kunde färdigställas inom tre veckor. Resultatet av upprustningen blev betydligt mindre energikostnader, då kostnaden för den första elräkningen efter renoveringen gått ned med nästan en tredjedel.

Fakta om projektet

Kund Asker Teknologipark

Uppdrag Modernisering och uppgradering av ventilation och värmepumpar

VÄRDESKAPANDE

Trender och drivkrafter →

Vår affärsidé och vision →

Våra strategier →

Så skapar vi värde →

Bästa laget →

Förvärv →

Digitalisering →

Teknisk rådgivning i koldioxidneutral företagspark

Bravida Finland är teknisk rådgivare när bygg- och fastighetsbolaget Kvadraten utvecklar en koldioxidneutral företagspark i Vasa, Finland.

Det finska bygg- och fastighetsbolaget Kvadraten, baserat i Vasa, tillhandahåller investerings- och fastighetsunderhållstjänster i regionen. Bravida har sedan 2016 ett pågående serviceavtal med företaget, vilket bland annat inkluderar projektering, installation och löpande underhåll av tekniska system i alla typer av fastigheter.

Kvadraten AB har genom åren dragit nytta av Bravidas breda tjänsteutbud, bland annat inom

FOTO: KVADRATEN

energioptimering och cirkulärt tänkande. Till exempel har Bravida genomfört flera projekt med Kvadraten där gamla ventilationsaggregat har rustats upp och fastighetsförhållanden förbättrats enligt principerna för cirkulär ekonomi.

När Kvadraten AB nu utvecklar den koldioxidneutrala företagsparken Circle's Edge, bistår Bravida som teknisk rådgivare, teknikplanerare och teknikentreprenör. I projektet implementeras lösningar för cirkulär ekonomi och innovativa energilösningar.

Fakta om projektet

Kund: Fastighetsbolaget Kvadraten i Vasa, Finland

Uppdrag: Installation, inspektion, granskning och underhåll av el-, ventilations- och säkerhetssystem samt lösningar inom värme, vatten, avlopp, kyla och sprinkler

Kontraktperiod: Sedan 2016

Bravida installerar när danska DSB ställer om till eldrivna tåg

Bravida gör omfattande installationer när det danska tågbolaget DSB ställer om till från dieseldrift till eldrift av sina tåg.

Det statliga danska tågbolaget DSB skiftar drivmedel för sina lok från diesel till elektricitet. I samband med detta byggs nya energieffektiva verkstäder för underhåll av de nya eldrivna tågen på Godsbanen i Köpenhamn. Samtidigt finns omfattande behov för installation av nya kontaktledningar.

FOTO: DSB

Bravidas avdelning för banteknik i Danmark har fått uppdraget att genomföra installationer i verkstäderna. I uppdraget ingår även installation av kontaktledningar på tre danska orter för att underlätta eldriftsomställningen. Kraven är högt ställda; DSB vill att alla installationer och byggnationer lever upp till guldnivån inom certifieringssystemet DGNB.

– Möjligheterna framåt är stora. Den danska järnvägen står inför ganska många renoveringsprojekt de kommande åren, säger Jasper Rumle Raffel, avdelningschef för Bravida Banteknik.

Fakta om projektet

Kund: DSB Danmark

Uppdrag: Installation av kontaktledningar samt installationer i nya energieffektiva underhållsverkstäder för eldrivna tåg

Kontraktperiod: 2022-2027

VÄRDESKAPANDE

Trender och drivkrafter →

Vår affärsidé och vision →

Våra strategier →

Så skapar vi värde →

Bästa laget →

Förvärv →

Digitalisering →

Människorna är hjärtat i vår organisation

För att Bravida ska kunna utvecklas i den riktning vi vill behöver vi vara en arbetsplats som attraherar de allra bästa. Därför är medarbetarupplevelsen i fokus.

Tillgången på kompetenta medarbetare är avgörande för vår resa framåt. Förutom skickliga hantverkare och ingenjörer, behöver Bravida allt mer kompetens inom avancerade tekniska lösningar. Det ställer stora krav på oss som arbetsgivare.

”Vi behöver alltmer kompetens inom avancerade tekniska lösningar.”

Vi behöver vara en arbetsplats som attraherar de allra bästa, och där varje medarbetare trivs och vill stanna kvar och utvecklas. Vi ska erbjuda en säker och inkluderande arbetsplats där medarbetare och team kan utvecklas mot sin fulla potential.

Grundläggande i Bravidas ledarskap är att varje ledare ska vara en förebild och arbeta aktivt med vår arbetsmiljö, våra värderingar och vår uppförandekod. Med detta som bas, ska ledaren leda verksamheten och människorna på ett integrerat sätt. Läs mer på sidan 49.

En arbetsplats som välkomnar olikheter

Service- och installationsbranschen har länge varit mansdominerad, men vi på Bravida är övertygade om att jämställdhet och mångfald både breddar vår rekryteringsbas och gör oss till ett starkare företag. När vi rekryterar letar vi alltid efter de bästa medarbetarna på marknaden, oavsett kön, bakgrund eller andra förutsättningar.

Bravidas kärnvärden

Ta hand om verksamheten

- Vi strävar alltid efter att främja kundvärde och identifiera nya möjligheter.
- Vi är kostnadseffektiva.
- Vi skapar stora resultat tillsammans.

Håll det enkelt

- Vi är serviceinriktade och enkla att samarbeta med.
- Vi arbetar enligt koncerngemensamma arbetssätt.
- Vi arbetar tillsammans för att leverera effektiva lösningar för våra kunder.

Ta ansvar

- Vi är pålitliga och vi håller vad vi lovar.
- Vi riskerar aldrig säkerheten på arbetsplatsen.
- Vi tar ansvar för miljö, kundrelationer, samhälle och människor.

Var proaktiv

- Vi letar aktivt upp våra kunder, lyssnar uppmärksamt och föreslår lösningar.
- Vi tänker på framtiden för att skapa möjligheter och undvika risker.
- Vi strävar efter ständig utveckling och att ligga steget före.

VÄRDESKAPANDE

Trender och drivkrafter →

Vår affärsidé och vision →

Våra strategier →

Så skapar vi värde →

Bästa laget →

Förvärv →

Digitalisering →

Förvärv – en viktig del i tillväxtstrategin

Förvärv är en av grundstenarna i Bravidas tillväxtstrategi. Våra förvärv stärker helhetserbudandet och vår lokala närvaro – och gör det möjligt för de förvärvade bolagen att bli ännu bättre tillsammans med Bravida.

Ett av Bravidas finansiella mål är att växa lönsamt med mer än fem procent per år genom förvärv och organisk tillväxt. På orter där vi vill växa är förvärv ofta den snabbaste vägen att bli starkast på orten, öka omsättningen och bredda kunderbudandet. Det kan till exempel handla om att få in ny teknik, ny kompetens, eller att förvärva en serviceverksamhet.

Bravidas förvärvsstrategi är långsiktig. Därför vill vi integrera förvärvade

bolag och göra dem till en del av Bravida.

Bravidas förvärvsprocess

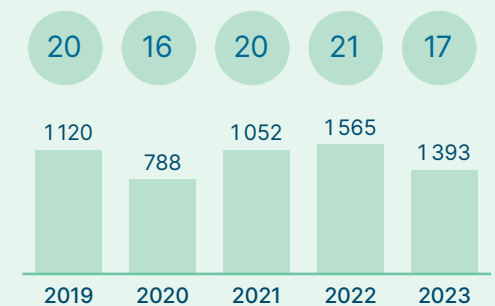
Bravidas förvärvsgrupp arbetar löpande med att identifiera, kontakta och utvärdera potentiella förvärvskandidater. När ömsesidigt intresse uppstår, genomförs förvärvet och integreras sedan helt i Bravida. Förvärvsgruppen stöttar arbetet genom en väl utvecklad och strukturerad modell.

Hänt under 2023

Under året har totalt 17 (21) förvärv med en omsättning om 1 393 (1 565) miljoner SEK genomförts.

Antalet potentiella förvärvskandidater på den nordiska marknaden bedöms fortsatt som stort.

Antal förvärv

Årlig omsättning, förvärvade bolag, MSEK
Förvärvsmultipl (före synergier):
5-6 x EBITA

Bravidas förvärvsprocess

1. Identifiering

Löpande arbete:

- Förvärvsgruppen skannar marknaden
- Bravidas lokala verksamheter lämnar förslag
- Inledande kontakter

2. Genomförande

- Due diligence
- Avtalsförhandling
- Integrationsplan

3. Integration

- Integration i Bravidas organisation, system och varumärke
- Lokalt genomförande
- Stöd från förvärvsgrupp
- Uppföljning efter 4-10 månader

”Antalet potentiella förvärvskandidater på den nordiska marknaden bedöms fortsatt som stort.”

VÄRDESKAPANDE

Trender och drivkrafter →

Vår affärsidé och vision →

Våra strategier →

Så skapar vi värde →

Bästa laget →

Förvärv →

Digitalisering →

Digitalisering formar framtiden

Digitaliseringen skapar stora möjligheter till bättre fastighetsteknik, automatisering och en bättre kundupplevelse. Här ligger Bravida i framkant.

En viktig del av Bravidas affärsplan är att tillsammans med våra kunder arbeta för att möta framtida behov. Vi ser en framtid där de flesta fastigheter och anläggningar styrs helt automatiskt. Det skapar bland annat stora möjligheter till bättre energioptimering och fjärrservice. Digitalisering spelar en nyckelroll i detta.

- Bravida Cloud – digital infrastruktur för att skapa kundunika lösningar för smarta fastigheter.
- Flera verksamhets- och stödprocesser har automatiserats.
- Fortsatt arbete med att skapa digitala stöd för vår projektstyrning.

Planen framåt

Utvecklingen går snabbt. Redan nu har Bravida en mycket mer modern och skalbar IT-plattform som förbättrar vårt arbete. Ett antal initiativ är under införande, bland annat en ny plattform för teknisk Facility Management. Digitaliseringsarbetet fortsätter under 2024, med fokus på att ta hem effekten av gjorda investeringar.

”Vi ser en framtid där de flesta fastigheter och anläggningar styrs helt automatiskt.”

Viktiga framsteg under året

Under året har vi gjort stora framsteg på vår digitala resa, bland annat:

- En ny inköpsplattform, Profit, som förbättrar våra inköpsprocesser och skapar möjligheter till bättre hållbarhetsinformation om produkter.
- Ett nytt ledningssystem för informationssäkerhet med lansering 2024.
- Ett CRM-system som förbättrar vårt arbete med kundrelationer.
- Bravida kundportal – ett digitalt gränssnitt där servicekunder kan göra beställningar och se status på uppdrag.

KUNDERBJUDANDE

- Helhets-
erbjudande →
- Innovativ teknik skapar
nya möjligheter →
- PMO –
Special projects →
- Kundcase →

Kunderbjudande

Bravida har ett helhetserbjudande inom installation och service, med fokus på hållbarhet och energieffektivisering. Vi vill att våra kunder ska uppleva känslan av när allt som måste fungera, fungerar.

KUNDERBJUDANDE

Helhets-
erbjudande →

Innovativ teknik skapar
nya möjligheter →

PMO –
Special Projects →

Kundcase →

Kunderbidande: Från start till mål och in i framtiden

Upplevelsen av när allt bara fungerar – det är vad Bravida strävar efter att leverera till våra kunder. Vi erbjuder ett nära partnerskap i hela livscykeln, från projektering och installation till service och renovering.

Alla fastigheter och anläggningar behöver funktioner som elektricitet och värme, vatten och ventilation. Bravida erbjuder tjänster inom alla typer av fastighetsteknik, inte minst lösningar som ökar resurseffektiviteten. Vi arbetar nära våra kunder och

tar ansvar för service och installationer genom hela livscykeln. Vi erbjuder ett nära partnerskap för kunder som vill utveckla det fulla värdet av sina byggnader, installationer och infrastrukturprojekt, från start till mål och in i framtiden.

”Med rätt installationer och service blir en fastighet mer resurseffektiv och skapar värde över längre tid.”

Lösningar för framtiden

- Tillsammans med våra kunder skapar vi lösningar nu och för framtiden.
- Genom våra lösningar bidrar vi till minskad resursanvändning och arbetar med våra kunder för att de ska uppnå sina hållbarhetsmål.
- Vi gör det enkelt för våra kunder att välja hållbara material och komponenter.
- Med rätt installationer och regelbunden service blir en fastighet eller anläggning smartare, mer resurseffektiv och skapar värde över längre tid.

Våra vanligaste tjänster

- EI
- Värme och sanitet
- Ventilation
- Automation
- Säkerhet och brandsäkerhet

Energilösningar för samhällets omställning

- Elbilsladdning
- Energy Management
- GreenHub fossilfri service
- Solpaneler

Vi erbjuder även

- Projektledning
- Critical Power
- Kraft
- Sprinkler
- Teknisk Facility Management
- Kyla

KUNDERBJUDANDE

Helhets-
erbjudande →

**Innovativ teknik skapar
nya möjligheter** →

PMO –
Special Projects →

Kundcase →

Innovativ teknik skapar nya möjligheter

Våra kunder ställer allt högre krav på energieffektivitet. Samtidigt skapar modern fastighetsteknik nya möjligheter till att automatisera och minska resursanvändningen.

Helhetsgrepp om fastighetsdriften

Bravida erbjuder sina kunder att ta ett helhetsansvar för teknisk funktion och drift i fastigheter och anläggningar. För att uppnå fördelarna med optimering av processer och system krävs närvaro, förståelse och ständiga justeringar. **Teknisk Facility Management** säkrar ett helhetsansvar som bland annat ger kostnadsfördelar, bättre inomhusmiljö, effektiva arbetsflöden och minskad klimatpåverkan.

FOTO: ISTOCK

Energi där den gör störst nytta

Att effektivisera fastigheters energianvändning är helt avgörande för resan mot klimatneutralitet. Bravida erbjuder analys som ger insyn i hur mycket energi som används, när den används och på vilket sätt den används. En aktivitetsplan för långsiktig optimering, uppgraderingar, underhåll och minskad energianvändning tas fram. Inom **Energy Management** ingår även mätning och rapportering av CO₂-utsläpp.

Automation styr energianvändningen

Automation är grunden för framtidens smarta byggnader: fastighetens tekniska delsystem integreras och jobbar tillsammans. Driften optimeras med hjälp av logiska regler och, i allt större utsträckning, artificiell intelligens. Då uppstår synergieffekter som både sänker energianvändningen och optimerar driftnettot. Med andra ord skapas en behaglig inomhusmiljö till lägsta möjliga driftskostnad.

KUNDERBJUDANDE

Helhets-
erbjudande →

Innovativ teknik skapar
nya möjligheter →

**PMO –
Special Projects** →

Kundcase →

”För att effektivisera arbetet har Bravida utvecklat avancerade modeller inom BIM.”

Kompetens för komplexa projekt i miljardklassen

Bravidas PMO - Special Projects (Project Management Office) garanterar ett tryggt genomförande av de största och mest komplexa projekten som Bravida är med och levererar.

Bravida har lång erfarenhet av att driva projekt i miljardklassen, exempelvis större infrastrukturprojekt, stora fabriksbyggen och datahallar för internationella aktörer. Denna typ av projekt sträcker sig normalt över ett antal år, med efterföljande serviceavtal, och spänner normalt över flera teknikområden. Exempel på aktuella projekt är Förbifart Stockholm, som är pågående, och nya tunnelbanan i Stockholm, som är i planeringsfasen.

En organisation med spetskompetens

För att kunna utföra de största och mest komplexa projekten på ett effektivt sätt, har vi utvecklat metodik, processer och en organisation med spetskompetens inom området. Bravidas experter arbetar nära kunderna genom hela projektet, från projektering, planering och riskhantering

till genomförande, driftsättning, överlämning och underhåll. Det ger kunderna en stabilitet och en trygghet genom hela processen.

Innovation som fungerar

För att ytterligare effektivisera arbetet, internt och i samarbetet med övriga aktörer, har Bravida gjort stora satsningar på att utveckla avancerade modeller inom BIM (Building Information Modeling). Bravidas 5D-system integrerar BIM:s 3D-modeller med system för inköp, logistik, ekonomi och schemaläggning.

Detta gör att Bravida kan driva projekten effektivt och säkert tillsammans med våra kunder, och samtidigt säkerställa ett bra samarbete med våra partners och övriga aktörer.

KUNDERBJUDANDE

Helhets-
erbjudande →

Innovativ teknik skapar
nya möjligheter →

PMO –
Special Projects →

Kundcase →

Utsläppsfri multidisciplinär entreprenad i Trondheim

Bravida bistår norska Ruta Entreprenør med en totalteknisk lösning för ett nytt hälso- och vårdcentrum i Trondheim.

FOTO: RUTA ENTREPRENØR

Trondheims kommun låter bygga ett nytt hälso- och vårdcentrum med 96 äldreboendeplatser för personer med varierande grad av demens. Totalt omfattar projektet en ny byggnad på fyra våningar plus en våning med parkering, och ska stå klart i slutet av 2025.

Uppdraget tilldelades Ruta Entreprenør, som anlitate Bravida för totalteknisk entreprenad, vilket inkluderar sanitet, värme, sprinkler, ventilation, el, tele och reservkraft.

Hela projektet genomförs utsläppsfritt, vilket bland annat innebär att allt material ska tillföras byggarbetsplatsen med elbilar.

– Bravida kan med sin multidisciplinära helhetslösning möta alla miljökrav i projektet. Vi hoppas också att Bravida kommer att bidra med innovativa totaltekniska helhetslösningar som förbättrar projektet ytterligare, säger Dag Erik Vårum, projektledare på Ruta.

Fakta om projektet

Kund Ruta Entreprenør AS

Fastigheter Ett nytt hälso- och vårdcentrum på Dragvoll i Trondheim med 96 äldreboendeplatser

Tjänster och åtgärder En totalteknisk entreprenad där sanitet, värme, sprinkler, ventilation, el, tele samt reservkraft ingår.

Kontraktstid September 2023 – augusti 2025

Enklare drift i Trophis fastigheter

Genom teknisk Facility Management förenklar Bravida driften i Trophis Fastigheters 45 fastigheter i Stockholm och Mälardalen.

Trophi Fastighets AB äger och förvaltar fastigheter inom dagligvaruhandel. Sedan 2023 ansvarar Bravida för teknisk Facility Management i 45 av företagets fastigheter, ett uppdrag som syftar till att minimera störningar för Trophis hyresgäster och öka fastigheternas värde genom långsiktig och proaktiv planering av de kommersiella fastigheternas tekniska drift och underhåll.

Uppdraget inkluderar teknisk drift, underhåll, energioptimering och utemiljötjänster för kommersiella fastigheter.

– Trophis val av Bravida grundar sig på deras tekniska kompetens i egen regi samt deras starka geografiska etablering i de områden fastigheterna ligger. Genom detta samarbete kommer Trophi kunna ge snabb och bra service till våra hyresgäster på dessa orter, kommenterar Jan Björk, vd på Trophi Fastighets AB.

Fakta om projektet

Kund Trophi Fastighets AB

Uppdrag Skötsel och drift av 45 fastigheter i Stockholm och Mälardalen, inklusive fastighetsjour dygnet runt inom el, ventilation, kyla, energioptimering, skötsel av utemiljön och vinterjour under säsong.

Kontraktstid Sedan januari 2023

KUNDERBJUDANDE

Helhets-
erbjudande →

Innovativ teknik skapar
nya möjligheter →

PMO –
Special Projects →

Kundcase →

Avancerade installationer för optimerat inomhusklimat

Med Bravida som partner implementeras ett automationssystem på Aalto universitet för att optimera inomhusklimatet och effektivisera energianvändningen.

Tillsammans med NCC har Bravida sedan 2023 arbetat med att implementera ett fastighetsautomations-system på Aalto universitet i Esbo, Finland. Två byggnader ska anslutas till universitetets centrala övervakning för att optimera inomhusklimatet och effektivisera energianvändningen.

En av byggnaderna, som färdigställdes under hösten 2023, inrymmer bland annat forskningslaboratorier. Universitetet har höga krav på just laboratorielokaler, då det krävs exakta temperaturer för att mätinstrumenten ska fungera korrekt.

– Vi fick testa olika lösningar för att få rätt ventilation, temperatur och luftfuktighet, säger Mikko Vanhakarhu, projektledare på Bravida Finland.

– Bravida har varit mycket tillmötesgående och lyssnat på våra önskemål. Jag upplever att vi haft en

bra dialog och att vi tagit oss an utmaningarna på ett konstruktivt sätt, säger Jussi Raappana, projektledare inom värme, ventilation och luftkonditionering på Aalto University Campus and Real Estate (ACRE).

FOTO: AALTO UNIVERSITET

Fakta om projektet

Kund NCC och Aalto University Campus and Real Estate (ACRE)

Fastigheter Två byggnader med en totalyta på 12 200 kvadratmeter

Tjänster och åtgärder

Fastighetsautomation inklusive installation och lågströmskablage

Kontraktstid december 2022 – sommaren 2024

Bravida viktig partner i Greves omställning till fjärrvärme

Bravida bistår det danska samhället Greves gröna omställning till fjärrvärme och minskar kommunens beroende av fossila bränslen.

Det lilla samhället Greve strax söder om Köpenhamn ställer om från gas till fjärrvärme. Det allmännyttiga bolaget Greve Fjernvarme har valt att anlita Bravida för helentreprenad, vilket inkluderar allt från stick- och

huvudledningar till rörsvetsning och markåterställan.

Arbetet sträcker sig över åtta år,

och övergången från gas till fjärrvärme betyder mycket för Greve som kommun.

– Fjärrvärmens minskar kommunens beroende av fossila bränslen – för varje hushåll som konverterar till fjärrvärme sparas i genomsnitt cirka tre ton koldioxid per år. Fjärrvärmens gör Greve till en grönare och mer hållbar kommun, säger Line Carlsen, direktör för Greve Fjernvarme.

Fakta om projektet

Kund Greve Fjernvarme

Tjänster och åtgärder

Helentreprenad, inklusive installation av fjärrvärmeledningar, grävarbete och återställande av markytor

Kontraktstid Projektet startade i oktober 2023 och ska pågå till 2031

MARKNAD

Våra kunder →

Marknadsandel →

Lokala marknader →

Bravidas marknad

Bravida är ett stort bolag med närvaro i hela Norden – från arktiska breddgrader till Nordens mest expansiva storstadsregioner.

MARKNAD

Våra kunder →

Marknadspostion →

Lokala marknader →

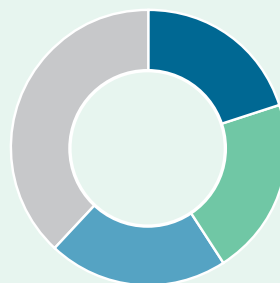
Från arktiska breddgrader till Nordens affärscentra

Bravida har en bred kundbas – från stora byggföretag till lokala fastighetsägare. Det skapar en stabilitet i vår försäljning.

Bravidas 80 000 kunder ser olika ut. Hos oss finns allt från beställare av storskaliga nationella infrastrukturprojekt till lokala företag som behöver se över sin energianvändning. Kunderna har olika behov. Det kan bland annat handla om nybyggnation, uppgradering av existerande fastigheter och service till befintliga fastigheter, installation av säkerhetslösningar, elbilsaddning, solpaneler och mycket mer.

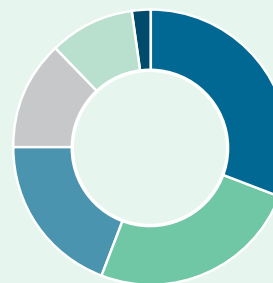
Vår stora kundbas och vårt breda erbjudande gör att vi inte är beroende av något enskilt projekt eller någon enskild kund – ingen av våra kunder stod 2023 för mer än 4 procent av vår försäljning. Detta skapar en stabilitet i vår verksamhet.

Omsättning efter projektstorlek

- >50 MSEK 20%
- 10–50 MSEK 21%
- 1–10 MSEK 21%
- <1 MSEK 38%

Kundgrupper

- Byggbolag 31%
- Övrigt näringsliv 25%
- Offentlig sektor 19%
- Industri 13%
- Fastighetsbolag 10%
- Privatpersoner 2%

Diversifierad kundbas
80 000
 kunder
98%
 återkommande kunder

Ingen kund stod för mer än **4%** av den totala försäljningen

Flerbostadshus **14%** Industri **21%** Kontor **14%** Sjukvård och omsorg **11%** Utbildning **7%** Infrastruktur **9%** Övrigt **24%**

MARKNAD

Våra kunder →

Marknadsposition →

Lokala marknader →

Bravida är marknadsledare i Norden

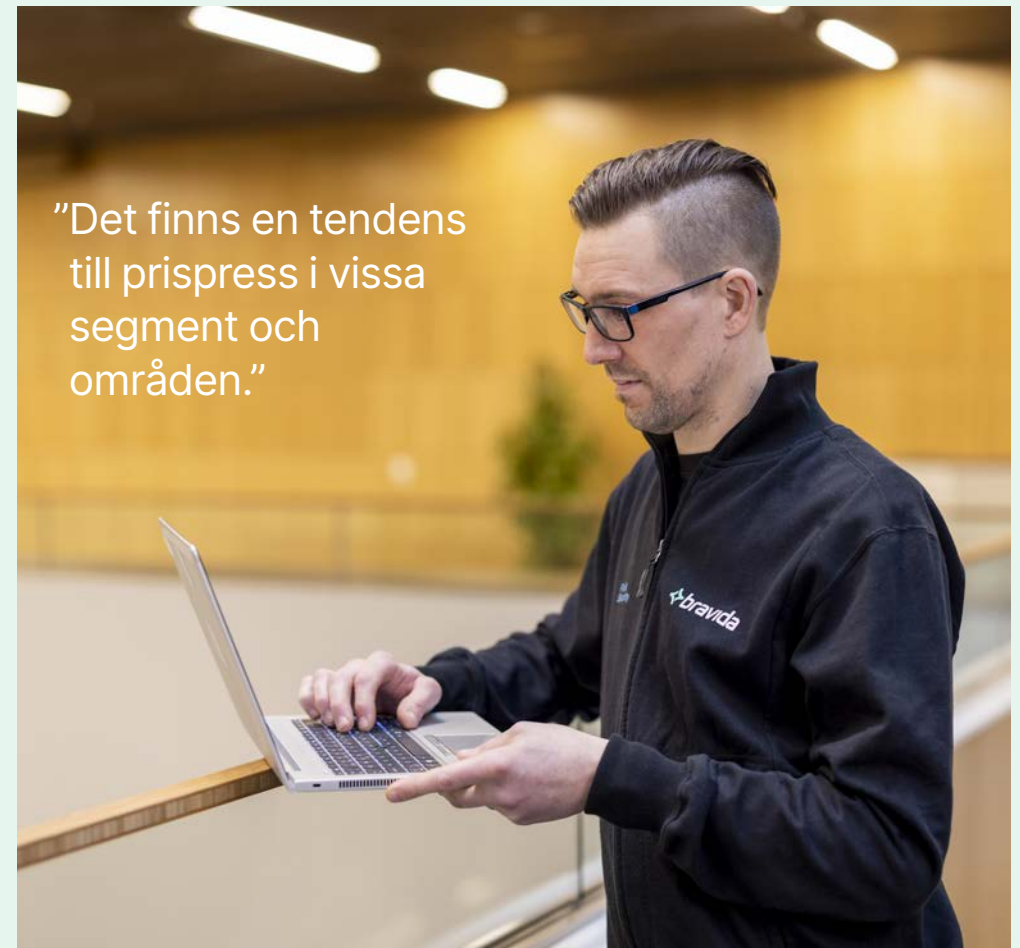
Bravida har en ledande position på den nordiska marknaden. Lokal förankring, bred kundbas, skalfördelar och hög teknisk kompetens gör att vi kan konkurrera med aktörer av alla storlekar.

Bravida är en betydande aktör på den nordiska marknaden för service och installation. 2023 uppgick den totala försäljningen på marknaden till cirka 314 miljarder kronor, varav 46 procent service och 54 procent installation.

Bravidas marknadsandel i Norden 2023 var cirka 9 (8) procent. Tillsammans med några få andra stora nordiska aktörer, dominerar vi cirka 24 procent av vår kärnmarknad. Övrig konkurrens kommer från runt 25 000 mindre och medelstora företag.

2023 såg vi fortsatt en god efterfrågan på service och installation, förutom inom nyproduktion av bostäder där Bravida har en relativt låg exponering. Det finns en tendens till prispress i vissa segment och områden. Osäkerhet, räntehöjningar och inflation leder till att vissa investeringsbeslut skjuts upp.

Marknadens storlek och Bravidas marknadsandel

MARKNAD

Våra kunder →

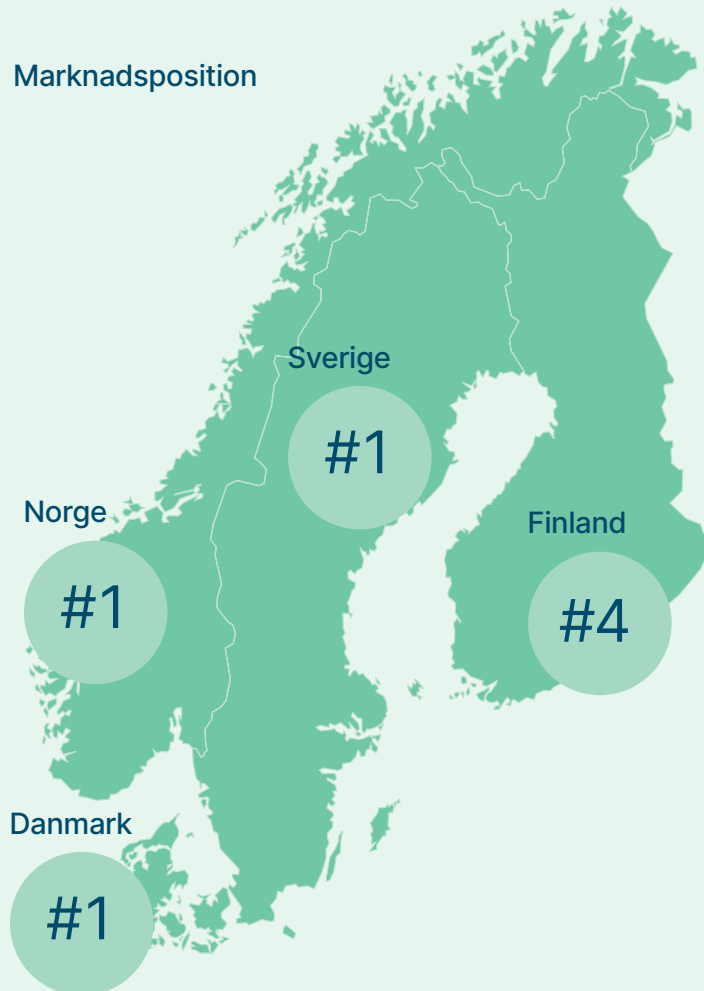
Marknadsposition →

Lokala marknader →

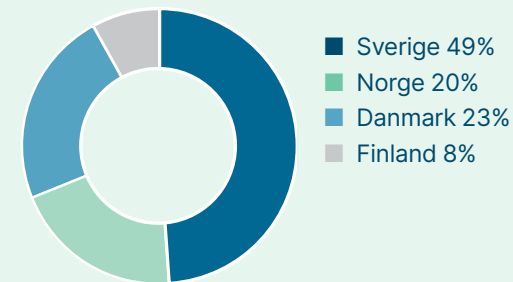
Lokala marknader

Bravida är ett stort bolag med lokal närvaro i hela Norden. Vi finns på plats i 190 orter i Sverige, Danmark, Norge och Finland – från arktiska breddgrader till de mest expansiva affärsregionerna.

Marknadsposition

Andel av koncernens nettoomsättning

”Vår lokala närvaro gör det möjligt att vara en nära partner till våra kunder.”

Bravidas position på de nordiska marknaderna 2023

	Marknadsandel	Marknadsposition	Tillväxt nettoomsättning	EBITA, MSEK
Sverige	12%	#1	11%	1106
Norge	7%	#1	7%	320
Danmark	12%	#1	15%	198
Finland	4%	#4	24%	87

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

Hållbarhet i Bravida →

Hållbarhetsstrategi →

Hållbarhetsstyrning →

Väsentlighetsanalys →

Intressenter →

Miljö →

Socialt ansvar →

Styrning →

Hållbarhetsnoter →

Hållbarhetsupplysningar

Fastighetsbranschen står för en betydande del av världens klimatpåverkande utsläpp. Bravida är en viktig partner för våra kunder när hållbarhetskraven skärps. Samtidigt arbetar vi kontinuerligt för att göra vår egen verksamhet mer hållbar.

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö →
- Socialt ansvar →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →

Hållbarhet i Bravida

Genom våra tjänster bidrar vi till samhällets omställning. Samtidigt arbetar vi hårt för att göra vår egen verksamhet ännu mer hållbar.

Bravidas ambition är tydlig: vi ska vara den mest hållbara leverantören av helhetslösningar inom service och installation för fastigheter och anläggningar i Norden. Som Nordens ledande aktör har vi stora möjligheter att göra skillnad. Vi är en nära partner i kundernas arbete för att framtidssäkra sina fastigheter, samtidigt som vi arbetar hårt för att göra vår egen verksamhet ännu mer hållbar på flera olika plan.

Framsteg under 2023

Under 2023 har vi fortsatt att flytta fram positionerna i vårt hållbarhetsarbete:

- Bravida har anslutit sig till Science Based Targets initiative. SBTi är ett globalt organ som gör det möjligt för företag att sätta klimatmål i linje med vad som krävs för att nå Parisavtalet. Vårt åtagande innebär att vi ska sätta klimatmål på lång och kort sikt för hela vår värdekedja.
- Vi har gjort en genomlysning av påverkan, hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter i hela vår värdekedja genom en så kallad dubbel väsentlighetsanalys.

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi** →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö →
- Socialt ansvar →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →

Hållbarhetsstrategi

Bravidas hållbarhetsarbete utgår från vår väsentlighetsanalys och är fokuserat på tre prioriterade områden. För dessa områden finns totalt 14 mätbara hållbarhetsmål. Varje fokusområde är kopplat till de globala mål där vi anser att vi kan göra störst skillnad.

Miljö

Bravidas största bidrag till hållbar utveckling är att tillhandahålla lösningar som bidrar till energieffektivisering, energiomställning och resurseffektivitet.

Väsentliga frågor

- Minskad klimatpåverkan
- Effektiv resursanvändning
- Kunderbjudande

Socialt ansvar

Som arbetsgivare till 14 000 medarbetare har vi ett stort ansvar för att skapa en utvecklande, inkluderande och säker arbetsplats.

Väsentliga frågor

- Attraktiv arbetsgivare
- Människor i värdekedjan

Styrning

Genom att uppfattas som en trovärdig och ansvarsfull aktör bygger vi förtroende hos våra 80 000 kunder inom privat och offentlig sektor.

Väsentliga frågor

- Uppförande och styrning
- Transparens i värdekedjan

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- [Hållbarhet i Bravida →](#)
- [Hållbarhetsstrategi →](#)
- [Hållbarhetsstyrning →](#)**
- [Väsentlighetsanalys →](#)
- [Intressenter →](#)
- [Miljö →](#)
- [Socialt ansvar →](#)
- [Styrning →](#)
- [Hållbarhetsnoter →](#)

Hållbarhetsstyrning

Bravidas hållbarhetsstyrning säkerställer ett effektivt hållbarhetsarbete som skapar rätt förutsättningar för att vi ska kunna leverera på vår hållbarhetsstrategi och våra hållbarhetsmål. Den är utformad för att uppfylla kraven från lagstiftning och ramverk med en ändamålsenlig styrning som främjar hållbarhet.

Bravidas hållbarhetsarbete är organiserat enligt en modell som tydliggör ansvar, styrning och uppföljning av hållbarhet inom bolaget.

Ansvarsområde	Ansvarig	Beskrivning
Ansvar för övergripande strategi och mål	Bravidas styrelse	
Fastställande av hållbarhetsstrategin och målen	VD och koncernledning	Hållbarhetsfrågorna är integrerade i affärsstrategin.
Utveckling och uppföljning av strategier	Hållbarhetskommittén som leds av CFO	Kommittén följer ett årshjul där uppföljning, utvärdering och justering av strategier, mål och aktiviteter kopplas till koncernledningens och styrelsens beslutsprocesser.
Genomförande av strategin	Chefer inom koncernstab och operativ verksamhet	De hållbarhetsfrågor som Bravida har identifierat som mest väsentliga är kopplade till företagens strategier och affärsplan.
Uppföljning	CFO	Uppföljning av mål och strategier sker varje kvartal.
Koppling mellan hållbarhetsmål och rörlig ersättning	Fastställs av koncernledningen	En del av den rörliga ersättningen till chefer inom koncernstab och operativ verksamhet är kopplad till utfall för hållbarhetsmålen.

HÅLLBARHETS- UPPLYSNINGAR

Hållbarhet i Bravida →

Hållbarhetsstrategi →

Hållbarhetsstyrning →

Väsentlighetsanalys →

Intressenter →

Miljö →

Socialt ansvar →

Styrning →

Hållbarhetsnoter →

Vi följer internationella principer och överenskommelser

Bravidas uppförandekod, policies och värderingar ligger till grund för koncernens verksamhet och strategier. I vårt arbete följer vi de lagar, krav och bestämmelser som gäller i de länder där vi har verksamhet. Uppförandekoden och hållbarhetspolicyn tydliggör Bravidas ambition och åtagande gällande hållbarhet och hur vi förväntas agera. Både uppförandekoden och våra policies följer UN Global Compact i frågor som rör mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och antikorrup­tion. För att ytterligare tydliggöra vårt åtagande för initiativet och de globala utvecklingsmålen har Bravida förbundit sig att följa principerna i UN Global Compact.

Externa lagar som styr Bravidas hållbarhetsredovisning

Årsredovisningslagen (Se not H9 på sidan 57)
EU:s taxonomiförordning (Se not H10 på sidan 58)

Bravida strävar även efter att följa:

- FN:s deklaration om mänskliga rättigheter
- ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet
- OECD:s principer och normer för multinationella företag
- FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter (UNGP)
- Rio-deklarationen om försiktighetsprincipen, som innebär att Bravida förbinder sig att arbeta förebyggande och riskminimerande med miljöfrågor.

Ytterligare hänvisning till lagar, koder och regelverk som är väsentliga för bolagets styrning finns i bolagsstyrningsrapporten.

Koncerngemensamma policies

- Bravidas uppförandekod
- Uppförandekod för leverantörer
- Hållbarhetspolicy
- Kvalitetspolicy
- Arbetsmiljöpolicy
- Personalpolicy
- Policy för lika rättigheter och möjligheter
- Policy mot trakasserier och kränkande särbehandling
- Skattepolicy
- Policy för informationssäkerhet och dataskydd
- Visselblåsarpolicy

Handlingsplaner och riktlinjer ger ytterligare vägledning i hur vi på Bravida ska agera internt och i förhållande till våra intressenter.

I vår hållbarhetsrapportering har vi inlett arbetet med att anpassa oss till det kommande regelverket EU Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD och de utkast till vägledning som publicerats av EFRAG, ESRS. Att genomföra en dubbel väsentlighetsanalys enligt ESRS har varit ett viktigt steg i detta arbete.

Bravida Way och ISO-certifiering

En väsentlig del i styrningen av vår verksamhet utgörs av Bravidas koncerngemensamma ledningssystem Bravida Way. Genom Bravida Way integrerar vi kvalitets-, miljö- och arbetsmiljöstyrning i våra arbets­sätt. Bravida Way används av huvuddelen av alla avdelningar i samtliga verksamhetsländer. Undantag är nyförvärvade bolag och dotterbolag med verksamhetsinriktning som har egna system. Se Bravidas ISO-certifieringar under not H7.

HÅLLBARHETS- UPPLYSNINGAR

Hållbarhet i Bravida →

Hållbarhetsstrategi →

Hållbarhetsstyrning →

Väsentlighetsanalys →

Intressenter →

Miljö →

Socialt ansvar →

Styrning →

Hållbarhetsnoter →

Väsentlighetsanalys

Bravida genomför löpande väsentlighetsanalyser för att identifiera, prioritera och fastställa bolagets väsentliga hållbarhetsfrågor. Under 2023 har Bravida genomfört en dubbel väsentlighetsanalys enligt ESRS, European Sustainability Reporting Standards. Analysen syftar till att fastställa bolagets väsentliga påverkan, risker och möjligheter i linje med kommande lagstiftning och rapporteringskrav.

Dubbel väsentlighet betyder att analysen inkluderar en bedömning av både påverkan på människor och miljö och finansiell väsentlighet. Analysen byggde bland annat på slutsatser från den väsentlighetsanalys som genomfördes under 2022 där insikter från Bravidas intressenter inhämtades genom enkäter och intervjuer.

Slutsatserna från den dubbla väsentlighetsanalysen är i linje med tidigare fastställd hållbarhetsstrategi inklusive prioriterade hållbarhetsfrågor. Ett område som identifierades i den dubbla väsentlighetsanalysen som väsentligt och därmed kommer få större fokus i Bravidas hållbarhetsarbete är arbetstagare i värdekedjan. Detta område är numera inkluderat i Bravidas strategiska arbete framåt.

Dubbel väsentlighetsanalys ESRS

Den dubbla väsentlighetsanalysen genomfördes med stöd av en fristående konsult i linje med EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) och utkastet European Sustainability Reporting Standards (som publicerades i juni 2023).

Enligt dubbel väsentlighet är en hållbarhetsfråga väsentlig om den bedöms vara det ur ett eller båda av följande perspektiv:

- Väsentlig påverkan på människor och miljö
- Finansiell väsentlighet – hållbarhetsfrågor som kan påverka Bravidas finansiella utveckling, konkurrenskraft och kapitalkostnad.

FOTO: JOHNER

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter** →
- Miljö →
- Socialt ansvar →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →

Bravidas intressenter

Bravida påverkar och påverkas av olika intressentgrupper. Nedan beskrivs de viktigaste intressenterna, kanalerna för dialog och de viktigaste frågorna.

Intressent	Kanaler för dialog	Viktiga frågor
<p>Kunder</p>	<p>Kundmöten i projekt och uppdrag Kundnöjdhets- och marknadsundersökningar Revision från kunder Enkäter och Intervjuer som del i väsentlighetsanalys</p>	<p>Arbetsmiljö – hälsa och säkerhet Miljö- och klimatpåverkan Leverantörs- och produktkrav Jämställdhet och mångfald Arbetsförhållanden, kompetens och utveckling Återbruk och cirkulära materialflöden</p>
<p>Medarbetare</p>	<p>Dagliga avstämningar Årliga medarbetarsamtal Medarbetarundersökningar Intranät och digital social plattform Facklig dialog Enkäter och Intervjuer som del i väsentlighetsanalys</p>	<p>Arbetsförhållanden, kompetens och utveckling Miljö- och klimatpåverkan Arbetsmiljö – hälsa och säkerhet Ersättningar och förmåner Jämställdhet och mångfald Värderingar och etiska frågor</p>
<p>Leverantörer och samarbetspartners</p>	<p>Leverantörmöten Leverantörsbedömning Avtalsförhandlingar Enkäter och Intervjuer som del i väsentlighetsanalys</p>	<p>Antikorruption och mutor Arbetsmiljö, arbetsvillkor och mänskliga rättigheter Miljö- och klimatpåverkan Energieffektivitet</p>
<p>Ägare och investerare</p>	<p>Finansiell rapportering Investerarmöten Årsstämma Enkäter och Intervjuer som del i väsentlighetsanalys</p>	<p>Långsiktig utveckling och värdeskapande Bolagsstyrning Miljö- och klimatpåverkan Arbetsmiljö Anti-korruption och mutor Attrahera och utveckla medarbetare</p>
<p>Övrig omvärld</p> <ul style="list-style-type: none"> – Branschen – Samhället – Potentiella kunder – Potentiella medarbetare 	<p>Traditionella och sociala medier Yrkesskolor och universitet Mässor Personliga möten – sälj och rekrytering Varumärkesundersökningar</p>	<p>Installationer i samhällsfunktioner Energi- och resurseffektivisering Arbetsmiljö Arbetsstillfällen, utbildning och lärlingar Lagar och skatter Omställningspotential i kunderbidande och egen verksamhet Jämställdhet och mångfald</p>

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö** →
- Socialt ansvar →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →

Miljö

Att förhindra den globala uppvärmningen genom att minska verksamhetens miljö- och klimatpåverkan är en av Bravidas viktigaste hållbarhetsfrågor. Det långsiktiga målet är att senast 2045 vara klimatneutrala i hela värdekedjan. Till 2030 ska vi minska utsläppen från vår egen verksamhet med 30 procent.

Strategiska fokusområden

Bravidas miljö- och klimatarbete utgår från en väsentlighetsanalys där områden där vi har störst påverkan identifieras. Bravida är ett tjänsteföretag där den huvudsakliga verksamheten sker ute hos våra kunder. Det är genom vårt kunderbjudande som vi har störst möjlighet att göra skillnad för miljön och klimatet. Vi har också omfattande inköp av material och komponenter till de kunduppdrag vi utför.

Vårt miljöarbete har tre strategiska fokusområden

1. Minska klimatpåverkan

Bravidas direkta påverkan på klimatet kommer från transporter kopplade till våra kunduppdrag. Vår största indirekta klimatpåverkan kommer från de material och komponenter som vi köper in. Vi har en färdplan för att nå klimatneutralitet i hela vår värdekedja till 2045 som vi kallar Bravidas klimatresa. Läs mer på sidan 44.

År	Mål	Utfall
	> 50 NPS, Net Promoter Score, som mäter kundnöjdheten	55
	< 30% Andel hämtorder service	40%
	< 10% Andel hämtorder installation	15%
2023	100% Andel Bravidalokaler med avtal som garanterar inköp av förnybar el.	44%
2025	-30% Till 2025 ska vi minska CO ₂ -utsläppen från vår egen verksamhet med 30 procent jämfört med 2020. (Scope 1 & 2)	+4,6% Utfall gäller endast Scope 1 ¹
2030	-55% Genom våra tjänster ska vi hjälpa våra kunder att minska sina utsläpp med 55 procent till 2030, jämfört med 2020. Samtidigt ska vi göra motsvarande minskning i vår egen verksamhet.	Bravida ska uppdatera klimatmålen med nytt basår varför utfall saknas ¹

¹ Under 2023 har vi tagit fram data och beräknat våra väsentliga utsläpp i hela värdekedjan, se mer under not H1. I vårt arbete med SBTi kommer vi att uppdatera klimatmålen med ett nytt basår framöver och därför saknas ett utfall för Scope 1 & 2 jämfört med 2020.

HÅLLBARHETS- UPPLYSNINGAR

Hållbarhet i Bravida →

Hållbarhetsstrategi →

Hållbarhetsstyrning →

Väsentlighetsanalys →

Intressenter →

Miljö →

Socialt ansvar →

Styrning →

Hållbarhetsnoter →

2. Effektiv resursanvändning

Den största miljö- och klimatpåverkan i Bravidas värdekedja kommer från inköpta material till våra kundprojekt. Vi arbetar aktivt för att minska påverkan från hela värdekedjan. Genom att välja rätt produkter, minimera avfall och spill, återvinna och bli bättre på att återbruka kan vi hushålla med resurserna. Vi för dialog med kunder och leverantörer kring krav på produkternas miljö- och klimatprestanda. Att uppnå cirkulära materialflöden är ett annat viktigt område.

3. Kunderbjudande – vi bidrar till att våra kunder uppnår sina klimatmål

Bravida har ett starkt kunderbjudande inom energi-effektiva lösningar och tjänster för energioptimering. Solceller och laddinfrastruktur är andra viktiga delar i Bravidas hållbarhetserbjudande. Digitalisering och automation är framtidsområden som kommer att få stor betydelse för våra kunders hållbarhetsarbete. Läs mer på sidan 24.

Utfall och framsteg 2023

Under 2023 har vi gjort ett antal viktiga framsteg på vår resa mot resurseffektivitet och lägre klimat- och miljöbelastning i hela vår värdekedja:

Hållbart kunderbjudande. Våra lösningar för energi-effektivisering, fastighetsautomation, och solpaneler hjälper allt fler kunder att minska resursanvändningen i sina fastigheter och anläggningar. Ett växande antal kunder efterfrågar klimatberäkningar för projekt. Under 2023 har Bravida implementerat ett nytt inköpssystem som på sikt ökar möjligheterna för

bättre miljö- och klimatdata. Systemet kommer att underlätta medvetna materialval hos medarbetare och kunder. Att utveckla detta är ett prioriterat område för de närmaste åren.

Pilotprojekt: Hållbara produkter och erbjudande.

Under året som gått har Bravida genomfört ett strategiskt pilotprojekt med syfte att få en bättre kunskap om marknaden, både kopplat till kundkrav och vilken typ av hållbarhetsdata vi kan få från våra leverantörer. Syftet var även att kunna tillgodose våra kunder med klimatdata på produktnivå redan i ett anbudsskede. Projektet har genomförts tillsammans med 11 produktleverantörer samt i dialog med utvalda kunder. Bravida har i projektet tagit fram ett eget tekniskt verktyg som ska förenkla processen att ta fram klimatdata och presentera den på ett enkelt sätt till kund redan i ett anbudsskede.

Science Based Targets initiative (SBTi). Som ett av de första företagen i vår bransch har Bravida anslutit sig till SBTi. Initiativet handlar om att ta fram vetenskapligt baserade klimatmål i linje med Parisavtalet och att definiera aktiviteter för att nå målen. Under 2023 har vi tagit fram data och beräknat våra väsentliga utsläpp i hela värdekedjan för att använda som basår framöver. Under 2024 kommer vi att presentera nya mer ambitiösa klimatmål och aktiviteter för godkännande av SBTi.

Förnybar energi till våra kontor. Vi har upprättat elavtal som säkrar leverans av el från förnybara energikällor till de lokaler i Sverige, Norge, Danmark och Finland där vi har rådighet över elavtalet, det vill

säga där det inte ingår i lokalhyran. Omställningen tar tid på grund av många lokalt tecknade avtal med bindningstid och att vi hela tiden förvärvar nya verksamheter. På sikt har vi också som ambition att öka användningen av förnybar fjärrvärme och fjärrkyla.

Nytt avtal för återanvändning av hårdvara. Vi har tecknat ett avtal för mer hållbara telefoniavtal där hårdvara som mobiltelefoner återanvänds.

Effektiva transporter av material. Genom att minska andelen hämtorder, det vill säga oplanerade inköp direkt hos en grossist, minskar vi de direkta CO₂e-utsläppen från fordon. Under 2023 har vi haft 40 procent hämtordrar för service, vilket är jämförbart med 2022.

Pilotprojekt inom återbruk. Under året avslutades ett treårigt utvecklingsprojekt tillsammans med IVL Svenska Miljöinstitutet för att utveckla arbetssätt som främjar återbruk av material i installationsbranschen. Parallellt har vi jobbat med ett pilotprojekt där vi tillsammans med kunder och leverantörer testar återbruk av installationsmaterial. Vi för proaktivt kunddialoger för att skapa samverkansprojekt med cirkularitetsfokus där vi bland annat tittar på hur vi kan erbjuda våra kunder klimatdata på all installation så att de kan mäta klimateffekten från de återbruksåtgärder vi gör. Vi tittar även på hur vi kan öka spårbarheten av produkter så att vi på sikt alltid förbereder för framtida återbruk även när vi installerar nytt.

HÅLLBARHETS- UPPLYSNINGAR

Hållbarhet i Bravida →

Hållbarhetsstrategi →

Hållbarhetsstyrning →

Väsentlighetsanalys →

Intressenter →

Miljö →

Socialt ansvar →

Styrning →

Hållbarhetsnoter →

Övriga miljöfrågor

Bravidas verksamhet omfattas generellt inte av anmälnings- eller tillståndskrav för miljöfarlig verksamhet. Negativ miljöpåverkan i form av vattenanvändning, luftföroreningar och markanvändning är därför begränsad. De miljöaspekter som identifieras som betydande adresseras i företagets miljömål och ledningssystemets gemensamma arbetssätt. Koncerngemensam miljöutbildning är ytterligare en del i att minska riskerna för miljöföroreningar och att olägenheter för människors hälsa uppstår.

Det avfall som uppstår inom vår verksamhet hanteras i enlighet med avfallshierarkin. Bravida har tillstånd för transport av farligt avfall till återvinning och omhändertagande.

Vi för dialog med kunder och leverantörer kring krav på produkternas miljö- och klimatprestanda och mer cirkulära materialflöden kan åstadkommas.

Betydande miljöaspekter

Bravida bidrar till minskad miljö- och klimatbelastning i hela värdekedjan. För att vara säkra på att vi fokuserar på rätt saker, gör vi årligen en översyn av de delar av verksamheten, produkterna och tjänsterna som kan inverka på miljön. Sett till ett livscykelperspektiv bedöms de mest betydande miljöaspekterna vara:

- våra egna transporter
- material, energieffektiviseringsmöjligheter och avfall i våra kunduppdrag.

Bedömningen grundar sig i att Bravida är ett tjänsteföretag där den huvudsakliga verksamheten sker ute hos våra kunder. Verksamheten utgår från ett stort antal mindre kontor och lokaler spridda över hela Norden, vilka nästan uteslutande hyrs.

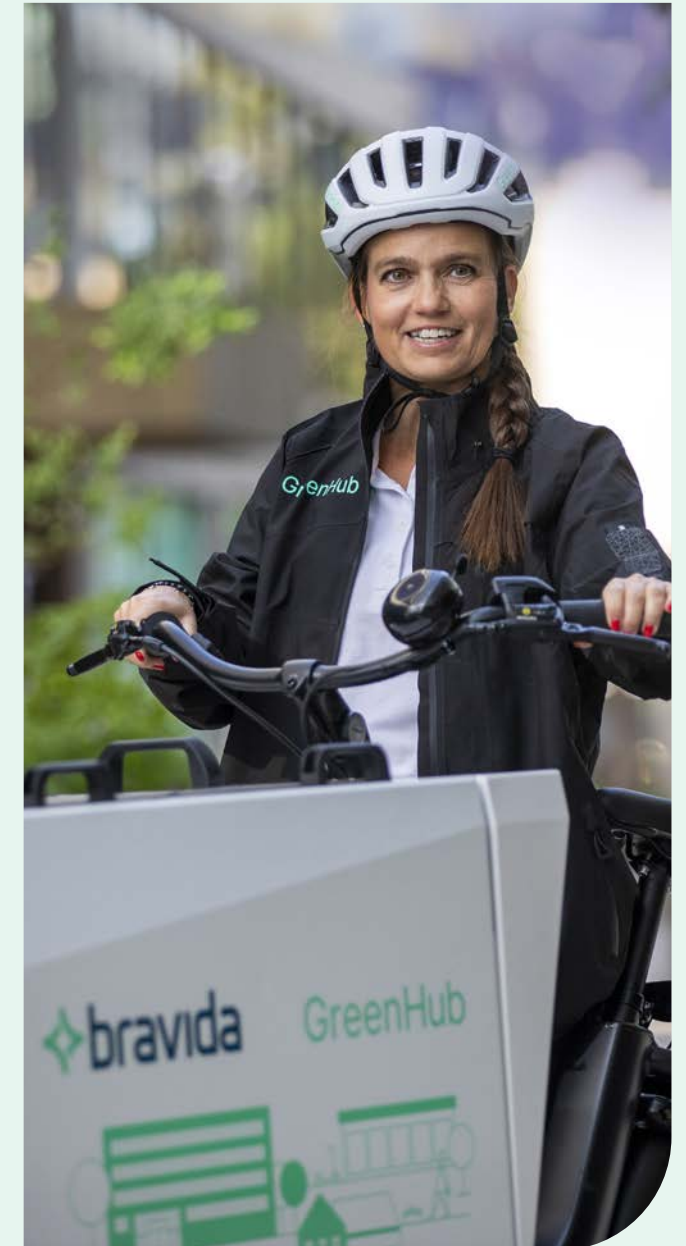
Klimatrisk- och sårbarhetsanalys

Bravidas koncernledning gjorde under 2022 en utvärdering av vilken påverkan klimatet har på Bravidas verksamhet, direkt och indirekt.

Utvärderingen utfördes i en workshop tillsammans med SMHI och tog avstamp i FN:s klimatpanel IPC-C:s tre olika klimatscenarier för hur världen kan se ut i mitten och i slutet av århundradet – låga utsläpp, medelutsläpp och höga utsläpp. Utifrån dessa gjorde koncernledningen en analys av de klimatrelaterade möjligheter och risker som kan uppstå i Bravidas verksamhet kommande år.

En bedömning av klimatrisker i värdekedjan har också ingått i arbetet med dubbel väsentlighetsanalys 2023. Denna analys tog ett brett perspektiv på hela Bravidas värdekedja och bedömde både finansiella risker och möjligheter. Även positiv och negativ påverkan på Bravida och på samhället analyserades.

Bravida har påbörjat implementering av rekommendationerna från Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TCFD) om redovisning av klimatrelaterade risker, men redovisar i dagsläget inte enligt ramverket.

HÅLLBARHETS- UPPLYSNINGAR

Hållbarhet i Bravida →

Hållbarhetsstrategi →

Hållbarhetsstyrning →

Väsentlighetsanalys →

Intressenter →

Miljö →

Socialt ansvar →

Styrning →

Hållbarhetsnoter →

Risker och möjligheter

Fysiska klimatrisker bedöms ha begränsad påverkan på Bravida. De största riskerna och möjligheterna är kopplade till klimatomställningen. Här omfattade analysen politiska, regulatoriska, marknadsmässiga och tekniska risker.

Möjligheter – Klimatomställningen förväntas skapa betydande affärsmöjligheter för Bravida:

- Omställningen till ett klimatneutralt samhälle innebär möjligheter för Bravida som leverantör av energieffektiva lösningar och service
- Bravida kan hjälpa sina kunder med att reducera klimatpåverkan genom att byta gamla tekniska installationer som till exempel belysning, ventilationsaggregat och installera lösningar för optimering av energiförbrukningen och solpaneler
- Bravida erbjuder servicetjänster och rådgivning för energioptimering
- Klimatrelaterade skador och/eller anpassning till klimatförändringar kan leda till en högre efterfrågan på Bravidas produkter och tjänster
- Ökade rapporteringskrav kring hållbarhetsdata kan bli en affärsmöjlighet för Bravida.

Risker – I Bravidas värdekedja och verksamhet finns följande risker för negativ påverkan på klimatet:

- Bravida gör stora inköp av material till sina projekt. I värdekedjan för dessa material förekommer utsläpp av växthusgaser

- I Bravidas fordonsflotta finns det fortfarande fordon som drivs av fossila bränslen
- På grund av bindningstider i befintliga elavtal samt nyförvärv av verksamheter har Bravida fortfarande inslag av icke-förnybar el i den energikonsumtion som är relaterad till de egna lokalerna.

De omställningsrisker som bedöms ha störst potentiell finansiell påverkan på Bravida är:

- Höga koldioxidskatter på direkta utsläpp och material
- Komplex klimatrapportering för material som levereras till kunder
- Endast ett fåtal leverantörer kommer initialt att kunna leverera produkter med lågt koldioxidavtryck. Detta i kombination med en högre efterfrågan på produkter med lägre klimatpåverkan från kunderna kan utgöra en risk
- Extremt väder kan orsaka problem i leverantörskedjan vilket kan leda till förseningar och störningar i den dagliga verksamheten
- Ökade rapporteringskrav kring hållbarhetsdata kan påverka verksamheten negativt om Bravida inte kan tillhandahålla uppgifterna.

FOTO: SHUTTERSTOCK

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR[Hållbarhet i Bravida →](#)[Hållbarhetsstrategi →](#)[Hållbarhetsstyrning →](#)[Väsentlighetsanalys →](#)[Intressenter →](#)[Miljö →](#)[Socialt ansvar →](#)[Styrning →](#)[Hållbarhetsnoter →](#)

Redovisning av Bravidas arbete med klimatrelaterade risker och möjligheter

Styrning

- Koncernledningen har fastställt klimatmål som sträcker sig över dessa tidsramar och sedan mars 2023 har Bravida även förbundit sig att sätta företagsomfattande utsläppsminskningar på kort och lång sikt i linje med nettonoll enligt Science Based Targets initiative (SBTi).
- Klimatmålen har förankrats i styrelsen.
- Fyra gånger per år får styrelsen en redogörelse för utfall av utsläpp enligt Scope 1 samt andelen beställda elfordon vilket är en del av arbetet för att minska Bravidas klimatpåverkan.
- Hållbarhetskommittén ansvarar för övergripande planering och uppföljning av målen.
- Ansvaret för det löpande arbetet följer organisationsstrukturen.

Strategi

- För att kunna uppnå utsläppsminskningar i linje med färdplanen har Bravida vidtagit åtgärder för att anpassa den egna verksamheten och minska vår klimatpåverkan, exempelvis genom investeringar i elfordon och övergång till förnybar el i våra kontor.
- Bravidas kundererbjudande inkluderar installationer av produkter som bidrar till klimateffektivitet och service som har potential att avsevärt minska utsläppen från kundernas fastigheter. De senaste åren har Bravida även etablerat nya teknikområden för att bidra till minskad klimatpåverkan i samhället, till exempel byggnadsautomation, energieffektivisering, solpaneler och laddstationer för elfordon.
- Bravidas hållbarhetsstrategi beskrivs på sidan 34.
- Bravidas klimatstrategi beskrivs på sidan 44.

Risker och möjligheter

- Arbetet med att identifiera risker och möjligheter beskrivs på sidan 41.
- Identifierade väsentliga risker och möjligheter beskrivs på sidan 42.
- Bravidas mål är att en klimatrisk- och sårbarhetsanalys ska genomföras minst var femte år.

Mål och mätetal

- Mätetal för utsläpp i Scope 1, 2 och 3 återfinns under not H1.
- Rapportering enligt EU-Taxomin återfinns under not H10 på sidan 60.
- Se Bravidas klimatmål på sidan 44.

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö** →
- Socialt ansvar →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →

Bravidas klimatresa

Bravida har satt målet att vara klimatneutrala i hela värdekedjan till 2045. Till 2030 ska vi minska våra egna och våra kunders utsläpp med 55 procent jämfört med 2020. För att nå dessa mål definierade vi 2022 en färdplan med konkreta aktiviteter på kort, medel och lång sikt.

Mål 2025

Minska våra egna utsläpp med

30%

jämfört med 2020
(Scope 1 och 2)

Mål 2030

Minska våra egna och kunders utsläpp med

55%

jämfört med 2020
(Scope 1 och 2)

Mål 2045

Minska våra egna utsläpp

CO₂=0

i hela vår värdekedja.
(Scope 1-3)

Aktiviteter till 2025	Status	Kommentar
Ställa om till förnybar el, värme och kyla i våra lokaler	Nya centrala elavtal med förnybar el tecknade för Norge och Finland under 2023. Danmark och Sverige har centrala avtal på plats sedan tidigare.	Bravidas verksamhet utgår från mindre lokala kontor, spridda över hela Norden, vilka nästan uteslutande hyrs. Förvärv av nya verksamheter och bindningstider i ingångna avtal gör att övergången till förnybar energi tar längre tid.
Byta ut våra fordon till fossilfria alternativ	Under 2023 uppgår andelen beställda elfordon till 47 procent. Av koncernens totala fordonsflotta om cirka 8 700 fordon uppgår andelen elfordon till 25 procent.	Bravida Sverige gjorde en större beställning av elfordon 2022 innan miljöbonusen avskaffades, vilket har inneburit att behov av nya elfordon 2023 är täckt delvis genom avrop av beställningen från november. Detta innebär att siffran för beställda elfordon i år är lägre än tidigare.
Bygga ut laddinfrastruktur vid våra lokaler	Det finns laddplatser installerade på majoriteten av Bravidas kontor.	25% av Bravidas fordonsflotta 2023 är helt eldriven.
Utöka vårt erbjudande GreenHub: fastighetsservice med klimatsmarta transporter till fots, med elcykel eller elmoped	GreenHub finns i Stockholm, Göteborg, Köpenhamn, Århus, Helsingfors, Oslo City, Oslo Lysaker, Bergen, Trondheim, Skien, Stavanger och i Kristiansand.	Genom erbjudandet får kunder i ett antal nordiska storstäder tillgång till snabbare service med lägre utsläppsnivåer.

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

Hållbarhet i Bravida →

Hållbarhetsstrategi →

Hållbarhetsstyrning →

Väsentlighetsanalys →

Intressenter →

Miljö →

Socialt ansvar →

Styrning →

Hållbarhetsnoter →

Aktiviteter till 2025, forts

Erbjuda våra kunder hållbarhetsdata för produkter och material

Effektivisera resursanvändningen i våra projekt

Implementera ny resepolicy för att resa smartare

Upphandla en central avfallsaktör och minska avfallet

Aktiviteter 2025 och framåt

Accelerera arbetet med hållbara produktinköp

Använda fossilfria transporter från leverantörer

Optimera mängden energi som används i lokaler och kontor

Ökad användning av återbruk och materialåtervinning

Öka returer för spill och emballage

Status

Under 2023 har Bravida drivit ett strategiskt pilotprojekt för att redan i ett anbudsskede kunna lämna klimatavtryck på de produkter vi installerar. Se mer på sidan 40.

Under 2023 har vi testat en intern lösning för hantering av överblivna produkter från våra projekt. Bravida ser cirkulär ekonomi som en viktig fråga och kommer fortsätta konkretisera och jobba med cirkularitets- och återbruksfrågan framåt.

Under 2023 har Bravida implementerat en ny resepolicy för att öka andelen resor med tåg och minska antalet flygresor på korta sträckor.

En samlad hantering förenklar mätning och uppföljning av det avfall från våra verksamhetsområden som tas om hand vid våra lokaler. Centrala avtal är tecknade för Norge och Finland i december 2023 och under arbete i Sverige. Avfallsavtal finns sedan tidigare på plats i Danmark.

Status

Vi börjar från 2023 ställa krav på utvalda leverantörer att ta fram klimatdata genom EPD (Environmental Product Declaration) för produkter, för att vi ska kunna styra inköpen samt hjälpa kunder välja de produkter med lägst klimatpåverkan.

Förekommer i enskilda projekt idag, där det krävs ifrån kunden. Bravidas koncept GreenHub som finns i flera stora städer i Norden använder endast fossilfria transporter.

Det första steget har varit att få in alla Bravidas kontor i det centrala elavtalet för att säkerställa att förnybar el används. Detta arbete har pågått under 2022 och 2023.

Pilotprojekt inlett. Samverkan med IVL Svenska Miljöinstitutet.

Detta är inget som drivs centralt idag inom Bravida utan styrs idag av kundkrav.

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö →
- Socialt ansvar** →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →

Bravidas sociala ansvar

Arbetsmiljö – hälsa och säkerhet

Säkerheten först, alltid. Vår vision är att varje medarbetare ska komma hem oskadd och frisk till sina nära och kära, varje dag. Vi ska erbjuda en säker och inkluderande arbetsplats för våra medarbetare.

På arbetsplatserna i våra projekt och inom vår serviceverksamhet finns många risker. Vi på Bravida arbetar hårt för att skapa en säker och hälsosam arbetsmiljö för våra egna medarbetare såväl som våra entreprenörer.

Strategiska fokusområden

En god arbetsmiljö handlar inte bara om att förebygga olyckor och arbetsskador. Det handlar också skapa en sund kultur där medarbetare trivs, mår bra och har förutsättningar att göra ett bra jobb. En god arbetsmiljö är en viktig drivkraft för bättre lönsamhet, kundsamarbeten, medarbetarnöjdhet och stolthet för den egna organisationen.

Bravida har ett systematiskt arbetsmiljöarbete som är väl integrerat i våra processer och rutiner. Grunden är Bravida Way som säkerställer att hela organisationen använder gemensamma arbetssätt, system och verktyg. De viktigaste fokusområdena för Bravidas arbetsmiljöarbete är:

Riskbedömning i vardagen

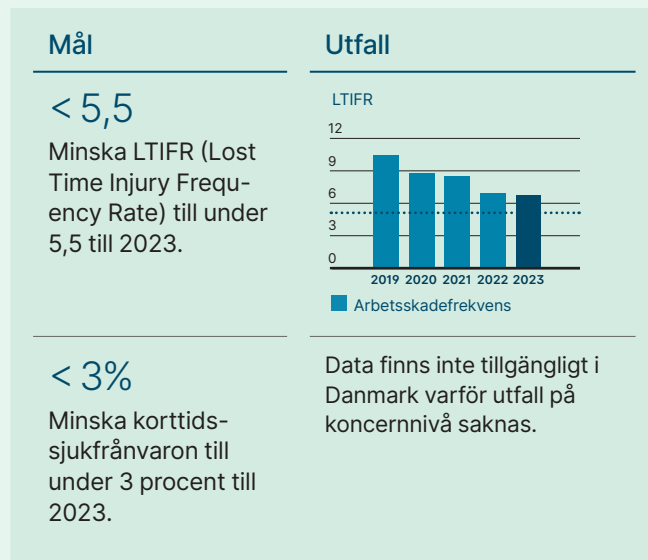
Vi arbetar enligt fastställda arbetssätt och vidtar flertalet förebyggande åtgärder. Viktiga verktyg är skyddsronder för att upptäcka risker på arbetsplatsen och våra checklistor för att bedöma risker i vardagen.

Systematiskt arbete för ständiga förbättringar

Avvikelser och händelser i arbetsmiljön rapporteras och hanteras i ett koncerngemensamt incident- och riskhanteringssystem. Datan från systemet analyseras för att identifiera riskfyllda arbetsmoment och vidta proaktiva åtgärder för att förebygga risker. Analysen har hjälpt oss förstå vilka yrkeskategorier som mest sannolikt drabbas av vilka skador och i vilka sammanhang.

Kultur och utbildning

Vi utbildar kontinuerligt våra medarbetare i arbetsmiljöfrågor och säkerhet. Att förstärka säkra beteenden är centralt för att lyckas skapa en stark säkerhetskultur. Varje medarbetare genomgår en obligatorisk e-learningutbildning inom arbetsmiljö. Nya chefer går genom ett ledarskapsprogram där en halvdag fokuseras på arbetsmiljö och hälsa. Även projektledare och ledande montörer genomgår en utbildning som inkluderar hälsa, säkerhet, och vårt ledningssystem Bravida Way. Varje år hålls en arbetsmiljövecka som involverar alla medarbetare.

HÅLLBARHETS- UPPLYSNINGAR

Hållbarhet i Bravida →

Hållbarhetsstrategi →

Hållbarhetsstyrning →

Väsentlighetsanalys →

Intressenter →

Miljö →

Socialt ansvar →

Styrning →

Hållbarhetsnoter →

Under veckan skapas utrymme för aktiviteter och samtal kopplat till hälsa och säkerhet. Syftet är att bidra till en ökad medvetenhet i det dagliga arbetet. I vardagen arbetar vi med verktyg som Safety Walks som stimulerar samtal på arbetsplatsen kring säkra beteenden och metoder samt användningen av vår STOPP-metod.

Rutiner och ansvar för hälsa och säkerhet

Samtliga medarbetare, inklusive inhyrd personal, omfattas av Bravidas rutiner för hälsa och säkerhet. Rutinerna är en integrerad del av vårt övergripande ledningssystem, Bravida Way. Både medarbetare och ledare är aktivt engagerade i vår systematiska riskhantering, som i sin tur utgör grunden för de konkreta strategier, planer och rutiner som används i det dagliga arbetet.

Bravida har en tydlig fördelning av arbetsmiljöansvar inom organisationen. Chief Human Resource Officer, som ingår i koncernledningen, och Arbetsmiljöchef Sverige är ansvariga för arbetsmiljöstrategin och har stöd av arbetsmiljöchefer i varje land. Inom divisionerna finns en verksamhetsutvecklingsavdelning som stöttar det operativa arbetet inom arbetsmiljö.

Skyddsombuden har en viktig roll i arbetsmiljöarbetet. Samarbetet med skyddsombuden organiseras på flera nivåer. Skyddsombuden deltar som remissinstans för utvecklingsarbete inom arbetsmiljö och samverkar lokalt med chefer, exempelvis genom gemensam handläggning och utredning av ärenden i Bravidas avvikelshanteringssystem.

Medarbetarna ges möjlighet att påverka arbetsmiljöarbetet genom kontinuerliga medarbetarundersökningar och enkätundersökningar under arbets-

miljöveckan. Synpunkter från dessa undersökningar tas till vara och integreras i kommande arbete.

Företagshälsovård och friskvård erbjuds till medarbetarna. Bravida uppmuntrar även medarbetarna att besöka företagshälsovården och genomföra Bravidahälsan, ett program som är till för att kartlägga medarbetarens hälsa och få rådgivning i hälsofrämjande åtgärder och livsstilsförändringar.

Utfall och framsteg under 2023

Under 2023 har vi sett en minskning av arbetsskador med sjukfrånvaro i Sverige, Norge och Finland, jämfört med föregående år. I Danmark har LTIFR ökat. Våra medarbetares säkerhet är av högsta prioritet och vi fortsätter vårt arbete för att stärka säkerhetskulturen ytterligare.

Under året inträffade en arbetsplatsolycka med dödlig utgång i vår svenska verksamhet. Händelsen har anmälts till Arbetsmiljöverket och vi har tillsatt en intern utredning om olyckan för att klarlägga vad som inträffat.

Under 2023 har totalt 1 476 Safety Walks genomförts. En Safety Walk är en strukturerad form av arbetsplatsbesök där Bravidas ledare tillsammans med medarbetare och underentreprenörer pratar om säkerhet i vardagen, ute i fält eller på kontoret.

Sjukfrånvaron uppgick till 5,4 procent vilket är en minskning jämfört med föregående år. Vårt mål är att korttidsfrånvaron ska minska till under 3 procent. Det kortsiktiga målet har inte uppnåtts, men vi står fast vid vårt långsiktiga mål.

På Bravida arbetar vi ständigt med att förbättra vårt arbetsmiljöarbete. Under året har vi tagit flera större initiativ för att utveckla arbetsmiljöstrategin. Det handlar bland annat om göra vårt arbetsmiljö-

arbete mer synligt för medarbetare och kunder. Till exempel har vi under den årliga arbetsmiljöveckan erbjudit alla medarbetare utbildning i säkerhetskultur. Vi har också genomfört arbetsmiljöinitiativ i enskilda länder och infört nya arbetssätt kring elsäkerhet och brandskydd.

Håll Nollan – Samverkan för noll olyckor i byggbranschen

Bravida är medgrundare av organisationen Samverkan för noll olyckor i byggbranschen och initiativet "Håll Nollan". Organisationen omfattar hela den svenska bygg-, installations- och energibranschen och arbetar för samverkan mellan alla inblandade i ett byggprojekts olika faser, både entreprenörer och byggherrar. Visionen är att ingen ska skadas på byggarbetsplatser.

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö →
- Socialt ansvar** →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →

Ledarskap och medarbetarutveckling

Människorna är hjärtat i Bravidas verksamhet. Att våra 14 000 medarbetare har rätt kompetens och är engagerade och motiverade är grunden för vårt värdeskapande.

Strategiska fokusområden

Bravida är ett tjänsteföretag och medarbetarna är helt centrala för vår verksamhet. Därför arbetar vi för att vara branschens bästa arbetsgivare. Vi ska erbjuda en säker och inkluderande arbetsplats där medarbetare och team kan utvecklas mot sin fulla potential. För att uppnå det har vi fyra strategiska fokusområden, som även är inkluderade i Bravidas övergripande affärsplan, både långsiktigt och överställt till årliga aktiviteter och budgetposter:

Ett starkt ledarskap

Alla våra ledare inspirerar och driver verksamheten mot vår vision. Inom Bravida är varje ledare ansvarig för att bygga och leda starka team med rätt inställning och gemensam drivkraft. En ledare i Bravida måste ha förmåga att leda både verksamheten och människorna. För att säkerställa ett integrerat ledarskap, utvärderas våra ledare ur båda perspektiven. Vi har även en tio dagar lång ledarskapsutbildning för alla nytillträdde ledare. Vi attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller kompetenta individer samtidigt som vi främjar en inkluderande kultur.

Det bästa laget och rätt organisation

Vi behöver ha rätt organisation och team för vår resa framåt, med rätt person på rätt plats och vid rätt tillfälle. Vi har en strukturerad process för kompetensförsörjning och internrekrytering, vilket gör att det finns stora möjligheter för den som har vilja och ambitioner att röra sig inom företaget.

En enastående medarbetarupplevelse

Vi arbetar för att skapa en enastående medarbetarupplevelse är våra nuvarande och potentiella medarbetare. Bravida ska erbjuda den bästa medarbetarupplevelsen i branschen. Varje år rekryterar vi hundratals medarbetare och det är avgörande att de kommer in i verksamheten på ett bra sätt. Men den viktigaste nyckeln till en bra medarbetarupplevelse är ledarskapet och att varje medarbetare får det stöd och den coaching som behövs för att utvecklas och trivas.

En vinnande kultur

Vi är nyfikna, lever våra värderingar och ser till att alla känner sig inkluderade och värdefulla.

Mål	Utfall
eNPS > 20 Öka eNPS, employee Net Promoter Score ¹ , till 2023.	9
-3 Minska oönskad personalomsättning med 3 procentenheter till 2023 i jämförelse med 2020, då utfallet var 11,1 procent.	+0,5
14% Öka andelen kvinnliga ledare till 14 procent till 2025.	8,7%

¹ employee Net Promoter Score anger i vilken utsträckning våra medarbetare skulle rekommendera Bravida som arbetsgivare.

HÅLLBARHETS-UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö →
- Socialt ansvar** →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →

Policys och processer

Våra HR-processer är utformade för att säkerställa att vi efterlever lagar och kollektivavtal för bland annat anställningsvillkor, lönebildning och anti-diskriminering i alla länder där vi verkar – och att vi lever upp till vår egen uppförandekod. Genom att främja jämställdhet och mångfald tar vi tillvara på medarbetares olikheter, kompetens och erfarenheter. Andra viktiga delar av detta arbete är:

- policys och planer för lika rättigheter och möjligheter,
- mål och åtgärder för att öka jämställdhet och mångfald,
- samarbete med arbetsgivarorganisationer och yrkesnämnder för att öka andelen kvinnor i branschen,
- interna revisioner, externa inspektioner och vår medarbetarundersökning som följer upp vår efterlevnad.

På Bravida har vi nolltolerans mot trakasserier och kränkande särbehandling. Ledare och chefer har ett särskilt ansvar, dels som förebilder, dels genom att agera om någon känner sig kränkt eller utsatt. Vid misstanke eller kännedom om trakasserier ska åtgärder vidtas enligt vår handlingsplan.

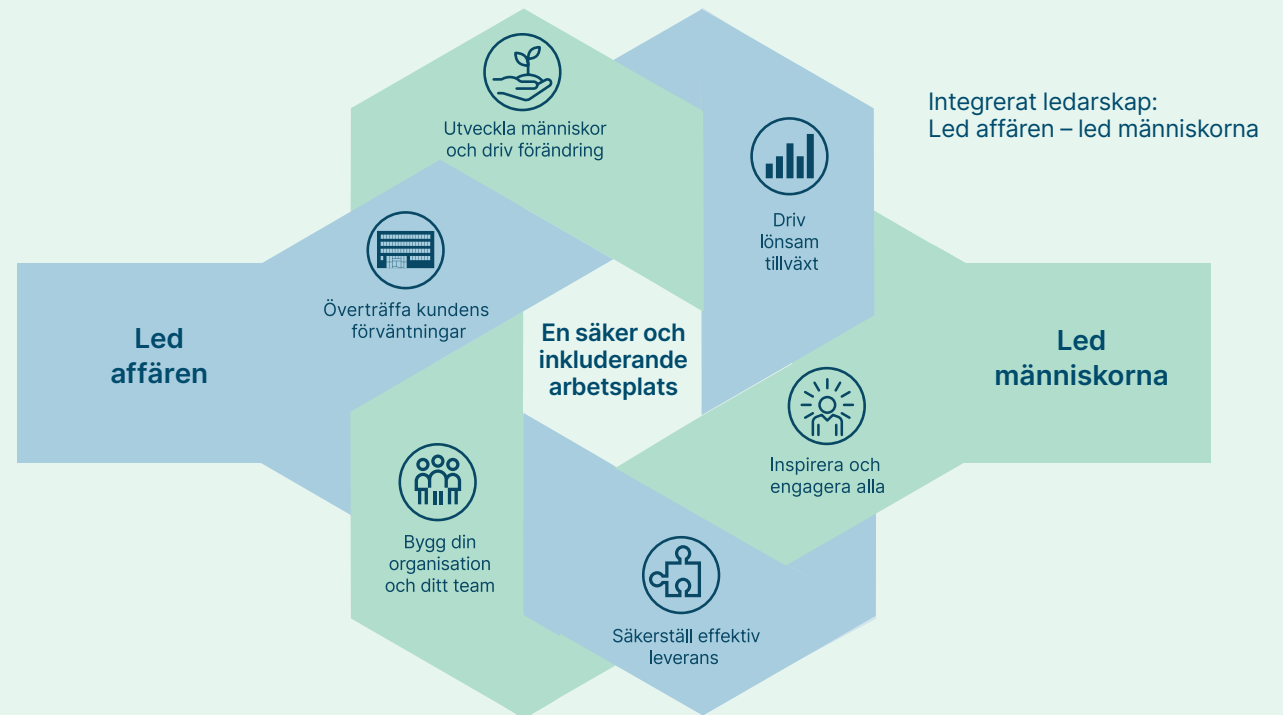
Integrerat ledarskap: Led affären – led människorna

När Bravida utvecklas blir ledarskapet och medarbetarupplevelsen än mer centrala. Vi brukar prata om tre viktiga delar i vårt integrerade ledarskap: grundläggande ledarskap, att leda verksamheten och att leda människorna.

Grundläggande i Bravidas ledarskap är att varje ledare ska vara en förebild och arbeta aktivt med våra värderingar, vår arbetsmiljö och vår uppförandekod. Med detta som bas, ska ledaren leda verksamheten och människorna på ett integrerat sätt.

Medarbetarutveckling

När våra medarbetare växer, kan också företaget utvecklas. Den viktigaste medarbetarutvecklingen sker i det dagliga arbetet. Genom Bravidaskolan, vår interna utbildningsverksamhet, erbjuder vi dessutom interna utbildningar inom ledarskap, projektledning, försäljning, arbetsmiljö och mycket annat. Sedan 2007 har vi ett traineeprogram för unga talanger i företaget.

HÅLLBARHETS- UPPLYSNINGAR

Hållbarhet i Bravida →

Hållbarhetsstrategi →

Hållbarhetsstyrning →

Väsentlighetsanalys →

Intressenter →

Miljö →

Socialt ansvar →

Styrning →

Hållbarhetsnoter →

Mångfald och inkludering

För Bravida är mångfald och inkludering en affärskritisk fråga. Bravida ska vara en arbetsplats som välkomnar, inkluderar och respekterar alla medarbetare. Vår bransch är traditionellt mansdominerad, och vi strävar efter att öka andelen kvinnor i företaget och branschen. För att lyckas med det, är det viktigt med kvinnliga förebilder. Vi har därför satt som mål att öka andelen ledare som är kvinnor från 7 procent i början av 2022 till 14 procent 2025.

Utfall och framsteg

Investering i rekrytering. Under 2023 har vi haft en snabb tillväxt, samtidigt som branschens fortsatt höga personalomsättning gör att vi behöver ersättningsrekrytera. Vi har därför fortsatt investera i våra rekryteringsprocesser. Bland annat bygger vi en intern rekryteringsbyrå, till att börja med i vår svenska verksamhet, för att säkerställa effektiv och professionell rekrytering i organisationen.

Satsning på ledarskap. Under året har vi fortsatt vår satsning på ledarskap. Ledarskapsmodellen "Led affären – led människorna" är nu en central del av rekrytering, utbildning, utvärdering och befordran av ledare.

Mångfaldsfrågan prioriterad. Vi arbetar aktivt för att öka mångfalden i företaget, inte minst genom att öka antalet kvinnliga förebilder. Bland annat kräver vi att båda könen ska finnas representerade bland kandidater som presenteras i rekryteringsprocesser. Andelen kvinnliga ledare uppgår till 8,7 procent av totalt antal ledare, målet är att nå 14 procent 2025.

Young Advisory Board. För att framtidssäkra Bravidas affärsstrategi har vi årligen ett Young Advisory Board där 15 unga medarbetare träffar vd och HR-direktör för att ge sina perspektiv och bidra till att utveckla företaget.

Personalomsättning. Personalomsättningen har minskat till 11,6 (12,9) procent. För att ytterligare reducera personalomsättningen, gör vi fortsatta satsningar på ännu bättre onboarding och på att höja medarbetarupplevelsen, främst genom att stödja och utbilda våra ledare.

Medarbetarundersökning. Under året har vi uppdaterat vår process för medarbetarundersökningar. Medarbetarundersökningens eNPS låg på +9 (+8), målet är +20. Utvecklingen av eNPS följs regelbundet upp i nyetablerade pulsmätningar.

Employer brand. Under året har vi påbörjat ett arbete för att ytterligare förbättra vårt arbetsgivarvarumärke. Målet är att vi ska bli mer välkända bland högskolestudenter.

Se utvecklingen av våra hållbarhetsmätetal under not H6 på sidan 56.

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö →
- Socialt ansvar →
- Styrning →**
- Hållbarhetsnoter →

Styrning

Både Bravida och våra leverantörer ska agera på ett ansvarsfullt sätt. Bravidas värderingar och uppförandekod är vår gemensamma kompass för vårt agerande.

Strategiska fokusområden

Bravida har som mål att alltid vara en trovärdig och ansvarsfull aktör, en bra affärspartner och marknadsledare inom affärsetik. Vi förväntar oss ett ansvarsfullt beteende, både från varandra och från våra leverantörer. För att säkerställa detta arbetar vi i två strategiska fokusområden:

1. Uppförande och styrning

Bravidas uppförandekod grundar sig på våra värderingar och ger vägledning i hur våra medarbetare ska agera ansvarsfullt och fatta korrekta beslut i vardagen i mötet med kunder, affärspartners, underleverantörer och kollegor. För att säkerställa att den efterlevs, arbetar vi med ett antal åtgärder, läs mer på nästa sida.

Vi tror på konkurrens och på att alla beslut ska bygga på affärsmässighet utan personlig vinning för de inblandade. För att säkerställa detta, arbetar vi med en rad förebyggande åtgärder. Läs mer på nästa sida.

2. Transparens i värdekedjan

Bravida har ett stort antal leverantörer och vår målsättning är att de ska följa vår uppförandekod för leverantörer, som är i linje med UN Global Compact och bland annat inkluderar krav kring arbetsförhållanden och mänskliga rättigheter.

Mål	Utfall
100% Alla medarbetare har gått Bravidas utbildning i uppförandekoden.	84%
100% Alla medarbetare har gått Bravidas hållbarhetsutbildning.	78%
80% av Bravidas avtalsleverantörer ¹ ska vara godkända i vår leverantörsbedömning och ha signerat vår uppförandekod.	62%

¹ Definition är uppdaterad till att endast inkludera avtalsleverantörer (centrala inköpsavtal).

HÅLLBARHETS- UPPLYSNINGAR

Hållbarhet i Bravida →

Hållbarhetsstrategi →

Hållbarhetsstyrning →

Väsentlighetsanalys →

Intressenter →

Miljö →

Socialt ansvar →

Styrning →

Hållbarhetsnoter →

Bravidas uppförandekod

Bravidas uppförandekod grundar sig på våra värderingar, gällande lagar, regler och rekommendationer och tydliggör varje medarbetares ansvar och åtaganden i etiska frågor. Målet är att bygga långsiktiga, förtroendefulla relationer. Kodens fastställs av Bravidas styrelse och inkluderar bland annat följande områden:

- Vi främjar jämställdhet och mångfald
- Nolltolerans mot trakasserier och kränkande särbehandling
- Tydlig attestordning och godkännande av chefs chef i beslut som tangerar typiska affäretiska problemområden
- Antikorruption

Alla våra medarbetare utbildas i uppförandekoden. För att säkerställa att den efterlevs, arbetar vi med både utbildning och kontrollprocesser.

Brott mot uppförandekoden kan, förutom rättsliga konsekvenser, medföra arbetsrättsliga sanktioner, inklusive avsked.

Antikorruption

Bravida har ett aktivt arbete för att förebygga, förhindra och upptäcka korruption. Bland annat har vi vidtagit följande åtgärder:

- Vi följer alltid Skatteverkets rekommendationer vad gäller anti-korruption och är mycket restriktiva vad gäller representation, även i form av kund-event. Vid affärsmässiga beslut, exempelvis vid anbud eller representation, involveras alltid ett flertal personer i beslutsprocessen för att minska risken för bedrägeri och korruption. Även relativt låga belopp för representation måste godkännas av chefs chef.
- Samtliga anbud som lämnas måste undertecknas av två chefer. Bravida tillämpar också relativt låga behörighetströsklar i syfte att chefer i flera led är involverade i alla kundrelationer.
- Varje medarbetare utbildas i antikorruption.

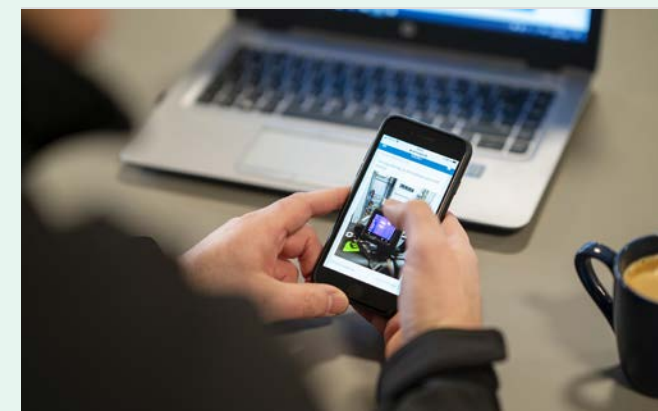
Vi har ett automatiskt övervakningssystem för att upptäcka riskfaktorer för korruption och bedrägeri i relation till våra leverantörer. Systemet notifierar bland annat om det finns kopplingar mellan styrelseledamöter alternativt ägare i leverantörsbolag och anställda i Bravida.

Bravida har även en särskild policy som reglerar transaktioner mellan bolaget och dess anställda, inklusive närstående till anställda, och alla sådana

transaktioner förutsätter att chefs chef godkänner transaktionen i förväg.

Vi har ingen lobbyingverksamhet och ger inte ekonomiska bidrag till politiska partier eller politisk verksamhet.

Vi har även ett affäretiskt råd som ansvarar för vägledning och utbildning inom området.

Visselblåsarfunktion

Bravida har en anonym visselblåsarfunktion som är tillgänglig för såväl anställda som externa i enlighet med EU:s visselblåsar direktiv. Systemet möjliggör helt anonyma anmälningar. Bravida accepterar inte någon form av repressalie eller negativ konsekvensutsättning mot den som anmäler ett missförhållande genom visselblåsarsystemet. 2023 kom 28 rapporter in, som hanterades enligt gällande regelverk.

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö →
- Socialt ansvar →
- Styrning →**
- Hållbarhetsnoter →

Leverantörskod och uppföljning

Vår uppförandekod för leverantörer krävställer de värderingar och förhållningssätt för mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, produktansvar, miljöpåverkan, hälsa och säkerhet samt affäretik som alla leverantörer till bolaget måste efterleva.

Vår målsättning är att 80 procent av våra avtalsleverantörer ska ha genomgått Bravidas leverantörsbedömning med godkänt resultat och skrivit under vår uppförandekod för leverantörer.

Bravidas leverantörsbedömning omfattar sju områden:

- Styrning
- Antikorruption
- Arbetsvillkor
- Arbetsmiljö
- Mänskliga rättigheter
- Miljöskydd
- Kvalitetsstyrning

Bedömningen visar hur väl de uppfyller kraven i vår uppförandekod. Den utvärderar bland annat hur

leverantörerna systematiskt arbetar med sin miljö- och klimatpåverkan. Bravida genomför också vid behov leverantörsrevisioner där vi kontrollerar att leverantörerna verkligen uppfyller de krav som vi ställer. För att ytterligare minska risker och öka effektivitet styr vi majoriteten av inköpen mot etablerade aktörer på den nordiska marknaden.

Det område som är mest utmanande att kontrollera är lokala underentreprenörer som utför arbete för Bravidas räkning. Här är kontinuerlig utbildning, uppföljning och stöd viktigt för att bidra till att våra underentreprenörer arbetar på rätt sätt. I nya upphandlingar med underentreprenörer ska alltid vår uppförandekod bifogas. Regelbundna internrevisioner utförs för att se till att dessa rutiner efterlevs.

För att ytterligare minska risker och öka effektivitet styr vi inköpen mot etablerade aktörer.

Bravidas övergripande process för leverantörsbedömningar 2023

För att säkerställa att kraven i vår uppförandekod uppfylls, har vi en process för bedömning, dialog och uppföljning av våra avtalsleverantörer.

HÅLLBARHETS- UPPLYSNINGAR

Hållbarhet i Bravida →

Hållbarhetsstrategi →

Hållbarhetsstyrning →

Väsentlighetsanalys →

Intressenter →

Miljö →

Socialt ansvar →

Styrning →

Hållbarhetsnoter →

Utfall och framsteg 2023

Under 2023 har vi arbetat vidare med att säkerställa att majoriteten av våra avtalsleverantörer genomgår vår leverantörsbedömning. När leverantörer inte blir godkända på alla punkter stöttar vi dem för att förbättra sin verksamhet.

Ett viktigt steg för att integrera hållbarhetskrav i våra inköp av material är ett nytt inköpssystem som ger bättre möjlighet att hantera hållbarhetsrelaterad data för de material och produkter som vi köper in.

Vi har även sett över policys och rutiner på följande punkter:

- Ny skattepolicy
- Ny policy för informationssäkerhet och dataskydd
- Ny visselblåsarpolicy
- Upphandlat nytt system för hanteringen av anmälningar från visselblåsare för att ytterligare förbättra våra processer kring detta.

Utbildning av medarbetare inom hållbarhet, informationssäkerhet och uppförandekod är ett viktigt område. Vårt mål är att 100 procent av alla våra medarbetare ska ha genomgått dessa utbildningar. Vi har fortfarande en bit kvar till att nå målet, vilket bland annat beror på att Bravida växer genom förvärv och nya verksamheter ska integreras. Under 2023 ökade andelen medarbetare som gått utbildningarna från cirka 50 procent till cirka 80 procent.

Se utvecklingen av våra hållbarhetsmätetal inom Uppförande under not H7-H8 på sidan 57.

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö →
- Socialt ansvar →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →**

Hållbarhetsnoter

NOT H1 UTSLÄPP

Direkta och indirekta växtgasutsläpp (ton) ¹	Koncern
Scope 1 – Direkta växtgasutsläpp ²	18 466
Scope 2 – Indirekta växtgasutsläpp – Marknadsbaserad ³	2 432
Scope 2 – Indirekta växtgasutsläpp – Platsbaserad ³	983
Scope 3.1 – Inköp av varor och tjänster ⁴	313 291
Scope 3.2 – Kapitalvaror ⁵	1 105
Scope 3.3 – Bränsle- och energirelaterade utsläpp ⁶	4 924
Scope 3.4 – Transporter & distribution uppströms ⁷	3 414
Scope 3.5 – Avfallshantering ⁸	178
Scope 3.6 – Tjänsteresor ⁹	4 075
Scope 3.7 – Pendlingsresor ¹⁰	5 606
Scope 3.8 – Leasade tillgångar uppströms ¹¹	73
Scope 3.11 – Användning av sålda produkter ¹²	181 800
Scope 3.12 – Avfallshantering av sålda produkter ¹³	26 686

1 Bravidas klimatutsläppsberäkningar följer Greenhouse Gas Protocols (GHG Protokollens) anvisningar och metodik. Under 2023 har vi fortsatt arbetet med att förbättra vår utsläppsdata varför jämförelsetal saknas.

2 Avser utsläpp från fordon som antingen är leasade eller ägda av bolag i koncernen och inkluderar både servicebilar och tjänstebilar. Utsläppsfaktorer för bensin, diesel, fordonsgas och HVO100 (Tank To Wheel) baseras på data från svenska Energimyndigheten. Jämförelsetal från förgående saknas på grund av uppdaterad beräkning med fördelning mellan scope 1 och 3.

3 Avser utsläpp från koncernens energianvändning. Beräkningen baseras på följande emissionsfaktorer:
 - Utsläppsfaktorer elektricitet: AIB (2022)
 - Utsläppsfaktorer fjärrvärme: Landspecifika emissionsfaktorer
 - Utsläppsfaktorer biogas, naturgas, eldningsolja: DEFRA (2022)
 - Utsläppsfaktorer kyla: DEFRA (2021), Vattenfall

4 Beräkningarna för direkt material baseras på utvalda nyckelprodukter i Bravidas största inköpskategorier. Klimatdata har samlats in i form av EPDer och enklare materialbaserade beräkningar. Dessa nyckelprodukter har sedan använts för att extrapolera utsläppen för tillverkning för övriga inköpsvolymen. För indirekt material har utsläppen beräknats via schablon samt data från specifika leverantörer.

5 Utsläpp från kapitalvaror baseras på utgifter och emissionsfaktorer från Exiobase 3.9.

6 Beräkningen för kategori 3.3 baseras på följande emissionsfaktorer:
 - Utsläppsfaktorer elektricitet: AIB (2022)
 - Utsläppsfaktorer bilar: Energimyndigheten (2023)
 - Utsläppsfaktorer fjärrvärme, biogas, naturgas, eldningsolja: Defra (2022)
 - Utsläppsfaktorer kyla: DEFRA (2021), Vattenfall

7 Emissionsfaktor baseras på genomsnittsdata från utvalda leverantörer multiplicerat med total transportkostnad.

8 Utsläpp från avfall baseras på avfallsdata från Bravidas lokaler i Danmark, uppskalat till koncernnivå multiplicerat med emissionsfaktorer från Defra (2021).

9 Utgiftsbaserad beräkning med emissionsfaktor från Upphandlingsmyndighetens Miljöspendanalys (2022).

10 Baseras på intern enkät för resesätt och emissionsfaktorer från NTM (2018) och DEFRA (2023).

11 Baseras på inrapporterade köldmedieläckage från hyrda fastigheter.

12 Beräkningarna för direkt material baseras på utvalda nyckelprodukter i Bravidas största inköpskategorier. Klimatdata har samlats in i form av EPDer och enklare materialbaserade beräkningar. Dessa nyckelprodukter har sedan använts för att extrapolera utsläppen för användning för övriga inköpsvolymen.

13 Beräkningarna för direkt material baseras på utvalda nyckelprodukter i Bravidas största inköpskategorier. Klimatdata har samlats in i form av EPDer och enklare materialbaserade beräkningar. Dessa nyckelprodukter har sedan använts för att extrapolera utsläppen för end-of-life för övriga inköpsvolymen.

NOT H2 ENERGI, AVFALL OCH VATTEN

Användning egna lokaler ¹	Koncern
Total energianvändning, MWh	17 760
Varav elektricitet, MWh	13 583
Varav fjärrvärme ² , MWh	4 164
Varav fjärrkyla ² , MWh	13
Energiintensitet ³	0,604
Andel förnybar energi (%)	51
Andel förnybar elektricitet (%)	66,6
Andel lokaler med förnybar elektricitet (rådighet över kontrakt) (%)	43,8
Andel lokaler med förnybar elektricitet (totalt) (%)	47,2
Avfallsmängd, ton ⁴	4 461
Återvinning (%) ⁴	41,5

1 Inkluderar våra lokaler där vi har rådighet över vår elektricitetförbrukning. Elektricitetförbrukning har delvis schabloniserats baserat på kvadratmeter i Bravidas lokaler.

2 För verksamhet i hyrda lokaler är energi för uppvärmning och kyla svår att fastställa varför redovisningen av fjärrvärmeförbrukningen är begränsad.

3 Energiintensitet = MWh energi/ MSEK omsättning.

4 Uppgifter är enbart tillgängliga för lokaler i Danmark som sedan skalats upp för hela koncernen. Bravida har för avsikt att centralt teckna avtal med en avfallshanteringsaktör för att möjliggöra uppföljning av avfallsmängder i samtliga kontor och lokaler.

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

Hållbarhet i Bravida →

Hållbarhetsstrategi →

Hållbarhetsstyrning →

Väsentlighetsanalys →

Intressenter →

Miljö →

Socialt ansvar →

Styrning →

Hållbarhetsnoter →

NOT H3 TRANSPORT

(%)	Koncern
Beställda elfordon ¹ av totalt beställda fordon under året	53 (73)
Andel elfordon av samtliga fordon ¹	26
Hämtorder installation ²	15 (17)
Hämtorder service ²	40 (40)

1 Avser helelektriska fordon.

2 Direktinköp i grossistbutik.

NOT H4 KUNDNÖJDHET

Skala -100 - +100	Koncern
NPS ¹	55 (58)

1 NPS, Net Promoter Score, anger i vilken utsträckning våra kunder skulle rekommendera Bravida till andra. Mäts via enkät vid lokala avdelningsmöten med prioriterade kunder, och redovisas på en skala där min: -100 och max: +100. Under 2023 genomfördes totalt 1 154 (939) sådana kundmöten.

NOT H5 ARBETSMILJÖ

Hälsa och säkerhet	Koncern
LTIFR ¹	6,6 (6,8)
Antal arbetsolyckor med frånvaro >8h ¹	166 (161)
Olyckor med dödlig utgång	1 (0)
Totalt antal olyckor	1 482 (1 255)
Safety walks ²	1 476 (899)
Riskobservationer	4 983 (3 238)
Total sjukfrånvaro, %	5,4 (5,8)
Korttidssjukfrånvaro, % ³	3,8

1 Antal arbetsskador som leder till minst en dags sjukfrånvaro per miljon arbetstimmar. Rapporteringen inkluderar anställd personal och definitionen för arbetsskador följer initiativet "Håll nollan".

2 En Safety Walk/Talk är en strukturerad form av arbetsplatsbesök där Bravidas ledare tillsammans med medarbetarna och underentreprenörer pratar om säkerhet i vardagen ute i fält eller på kontoret.

3 Finland och Danmark saknar helårsdata för beräkning av korttidssjukfrånvaro under 2021.

**NOT H6 LEDARSKAP OCH
MEDARBETARUTVECKLING**

Medarbetare	Koncern
Antal medarbetare ¹	14 510 (14 821)
Varav kvinnor	1 144 (1 062)
Andelen kvinnliga ledare, %	8,7 (8,4)
Andelen kvinnor styrelsen, %	50 (50)
Antal lärlingar	1 200 (1 246)
Antal traineeprogram	32 (46)
eNPS ²	9 (8)
Oönskad personalomsättning	11,6 (12,9)
Engagemangsindex ³	77 (77)
Antal anställda som har gått 10-dagars ledarutbildning	53 (73)
Andel anställda med kollektivavtal, %	95

Åldersstruktur, %	Koncern	Män	Kvinnor
Över 60 år	7,9 (7,1)	7,4	0,5
51-61 år	19,5 (19,3)	17,6	1,9
41-50	18,7 (19,7)	17,2	1,5
31-40	24,1 (23,2)	22,2	1,9
21-30 år	23,7 (24,8)	22,1	1,6
Under 20 år	6,1 (5,9)	5,7	0,4

1 Totala antalet medarbetare.

2 eNPS (employee Net Promoter Score) anger i vilken utsträckning våra medarbetare skulle rekommendera Bravida som arbetsgivare till andra. Utfallet redovisas på en skala där min:-100 och max: +100. Resultaten är hämtade från senaste medarbetarundersökning genomförd i januari 2023.

3 Engagemangsindex mäter chefer och medarbetares engagemang över två dimensioner – energi och tydlighet utifrån svaren på åtta frågor. Indexvärdet rapporteras på en skala från 0-100. Resultaten är hämtade från senaste medarbetarundersökning genomförd i januari 2023.

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö →
- Socialt ansvar →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →**

**NOT H7 REGELEFTERLEVNAD OCH
AFFÄRSETIK**

Genomförandegrad utbildning (%) ¹	Koncern
Uppförandekodsutbildning	83 (56)
Hållbarhetsutbildning	77 (46)
Informationssäkerhetsutbildning	81 (49)
Andel ISO-certifierade avdelningar (%)	Koncern
ISO 9001 (Kvalitet)	97 (88)
ISO 14001 (Miljö)	97 (88)
ISO 45001 (Arbetsmiljö)	19 (17)
Visselblåsarfunktionen	Koncern
Antal inkomna rapporter ²	28 (17)
Varav bekräftade ärenden	4 (3)
Varav bekräftade ärenden av korruption	2 (0)

1 Utbildningarna har lanserats stegvis i koncernen från och med 2021. Från 2024 är utbildningarna tillgängliga för samtliga medarbetare i alla länder.
2 Inkomna rapporter som hanterats enligt gällande regelverk.

NOT H8 ANSVARFULLA INKÖP

Leverantörsbedömning	Koncern
Andel bedömda avtalsleverantörer som är godkända och har signerat Bravidas uppförandekod för leverantörer ¹	62%
Antalet genomförda revisioner	1 (7)

1 Gäller leverantörer med centralt avtal. Ny mätmetod från 2023, således inga jämförelsesiffror.

**NOT H9 RAPPORTERING ENLIGT
ÅRSREDOVISNINGLAGEN**

Denna års- och hållbarhetsredovisning utgör Bravidas lagstadgade hållbarhetsrapport och innehåller information som är relevant för väsentliga miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsrelaterade aspekter av bolagets verksamhet.

- En beskrivning av Bravidas affärsmodell och affärsidé återfinns på sida 14.
- Policies återfinns på sidorna 36-54.
- Styrning återfinns på sidorna 35-38.
- Riskområden finns summerade på sidorna 80-84 och hanteringen av riskerna återfinns under sidorna 81-84.
- Resultatindikatorer återfinns i hållbarhetsnoter

Rapporten omfattar Bravidakoncernen, det vill säga moderbolaget Bravida Holding AB och dess dotterbolag.

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö →
- Socialt ansvar →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →**

NOT H10 RAPPORTERING AVSEENDE EU:S TAXONOMI FÖR GRÖNA INVESTERINGAR

Bravida rapporterar i vilken utsträckning verksamheten är förenlig med de kriterier som definieras inom ramen för EU-taxonomin. Rapporteringen inkluderar omsättning, kapitalutgifter och driftsutgifter från ekonomiska verksamheter enligt den delegerade akten, bilaga 1 avseende tekniska granskningsskriterier som väsentligt kan bidra till begränsning av klimatförändringar.

Bedömning av omfattning

Baserat på vår genomgång av de tekniska screeningskriterierna för de två första miljömålen relaterade till klimatförändringar, har vi identifierat följande ekonomiska verksamheter som relevanta för 2023:

Överföring och distribution av el	4.9
Infrastruktur för järnvägstransport	6.14
Installation, underhåll och reparation av energieffektiv utrustning	7.3
Installation, underhåll och reparation av instrument och anordningar för mätning, reglering och kontroll av byggnaders energiprestanda	7.5
Installation, underhåll och reparation av tekniker för förnybar energi	7.6

Metod för beräkning av nyckeltal KPI för omsättning

Absolut omsättning som ingår som nämnare i beräkningen återfinns på sidan 85 i resultaträkningen för 2023, detaljer om vår redovisningsprincip återfinns i not 1 på sidan 94. I ekonomiska verksamheter med tekniska granskningsskriterier på produktnivå (7.3 Installation, underhåll och reparation av energieffektiv utrustning, 7.6 Installation, underhåll och reparation av tekniker för förnybar energi) beräknas andelen av omsättningen utifrån inköpsvolymen och en konverteringsfaktor mellan inköp och omsättning. I övriga ekonomiska verksamheter utan sådana tekniska granskningsskriterier utgår vi från redovisad omsättning i specificerade projekt. Beräkningsmetoden för 7.3 är något uppdaterad från 2022 till 2023.

Omsättningen inom belysning definieras av Bravida 2023 som ljuskällor och vattenvärmsystem samt ventilation enbart som de produktkategorier som omfattas av EU:s energimärkning. Av Bravidas verksamhet 2023 omfattas 13 procent av omsättningen av Taxonomin, varav 11 procent av den totala omsättningen är miljömässigt hållbar. Se utfallet för taxonomiförenlig andel i tabell "Omsättning" på sidan 60-61.

KPI för kapitalutgifter (Capex)

Bravida nyttjar finansiell och operationell leasing för fordonsflottan och beräkningen genom underlag

från redovisningen sker i enlighet med IFRS 16 leasing. Absoluta kapitalutgifter som ingår som nämnare i beräkningen avser anskaffningar under året, se mer under not 12 och 13 på sidan 114. Andel av kapitalutgifter avser investeringar i fordon som nyttjas för produktion inom taxonomiberättigad omsättning.

Bravidas fordon för produktion används i samtliga verksamheter inom den taxonomiberättigade omsättningen varför andel av kapitalutgifter har fördelats ut pro rata. Bravida har inte kunnat verifiera att andelen av kapitalutgifter uppfyller kriterierna varför taxonomiförenlig andel uppgår till 0 procent 2023, se mer i tabellen "Kapitalutgifter" på sidan 62-63.

KPI för driftsutgifter (Opex)

Absoluta driftsutgifter avser underhålls- och reparationskostnader av vår fordonsflotta för produktion. Andel av driftsutgifter har beräknats som en genomsnittlig kostnad för de fordon som bedöms ha nyttjats i den taxonomiberättigade omsättningen, liksom beräkningen för kapitalutgifter. Bravida har utöver underhållet av fordonsflottan, som är hänförlig till taxonomiberättigad omsättning, inget annat underhåll som är av sådant slag att det är taxonomiberättigat i sig självt. Bravida har inte kunnat verifiera uppfyllnad av kriterier varför taxonomiförenlig andel uppgår till 0 procent 2023, se mer i tabellen "Driftsutgifter" på sidan 64-65.

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö →
- Socialt ansvar →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →**

Bedömning av kriterier för väsentligt bidrag

Bravida har deltagit i ett flertal branschdiskussioner med producentledet för att inhämta produktdata för exempelvis energiklasser till beräkning av 7.3. Detta kombinerat med egen inköpsdata har varit basen för vår bedömning av kriterier för väsentligt bidrag.

Bedömning av kriterier avseende att inte orsaka betydande skada DNSH

Under 2022 gjorde Bravida en intern kartläggning av de olika miljömålen och de specifika kraven för varje ekonomisk verksamhet. Kartläggningen innefattade Bravidas interna processer och rutiner som i vissa fall kompletterades med hänvisning till nationella lagar och regelverk. För miljökrav på produktnivå har dialog med produktleverantörer varit nödvändig och har framför allt skett genom branschsamarbete med andra installatörsföretag. I vissa fall då tolkningar har

behövts har dessa gjorts i samråd med interna experter. Även externa experter har rådfrågats kring Bravidas tolkningar av DNSH-krav.

Bravida har genom branschorganisationen Installatörsföretagen medverkat i Taxonomialog för diskussion kring tolkning av DNSH-krav och för att i vissa fall fastställa branschgemensamma tolkningar. Branschgemensamma tolkningar har gjorts för Miljömål 3. Vatten och Marina resurser (Tillägg B), Miljömål 5. Föroreningar (Tillägg C) och Miljömål 6. Biologisk mångfald och ekosystem (Tillägg D). För arbetet med miljömål 2. Anpassning till klimatförändringar (Tillägg A), har en klimatrisk- och sårbarhetsanalys genomförts med hjälp av konsulten SMHI (Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut). Analysen genomfördes med delar av Bravidas koncernledning samt VD under 2022. Samma bedömning för kriterier avseende att inte orsaka betydande skada gäller för 2023 som för 2022.

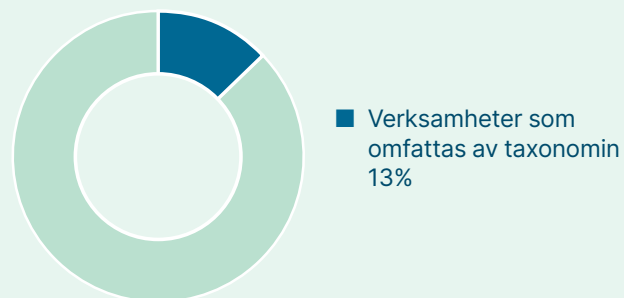
Minimiskyddsåtgärder

Under 2022 gjorde Bravida en kartläggning av processer för att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med riktlinjer från "OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct", och "UN Guiding Principles for Business and Human Rights" i hela värdekedjan. I arbetet såg Bravida över due diligence processen kopplat till mänskliga rättigheter, beskattning, rättvis konkurrens samt antikorrupcion.

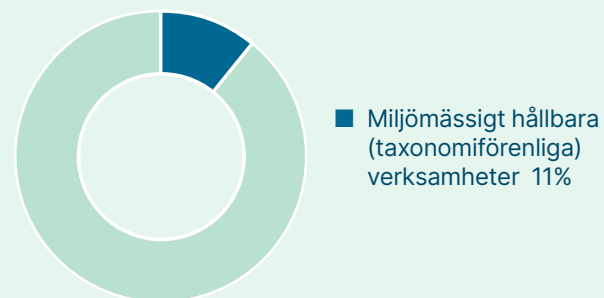
I genomgången identifierades ett fåtal utvecklingsmöjligheter i kontrollpunkter i leverantörskedjan som hanterades och rutinerna har stärkts ytterligare under 2023.

Utifrån kartläggningen anser Bravida att det finns processer på plats för att säkerhetsställa att verksamheten uppfyller kraven för Minimiskyddsåtgärder. Läs mer hur vi arbetar med uppförande och affäretik under avsnitt "Styrning".

Omsättning

Omsättning

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

Hållbarhet i Bravida →

Hållbarhetsstrategi →

Hållbarhetsstyrning →

Väsentlighetsanalys →

Intressenter →

Miljö →

Socialt ansvar →

Styrning →

Hållbarhetsnoter →

NOT H10 RAPPORTERING AVSEENDE EU:S TAXONOMI FÖR GRÖNA INVESTERINGAR¹

Omsättning

Budgetår 2023	År		Kriterier för väsentligt bidrag						Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada						Andel förenlig med taxonomikraven (A.1) eller som omfattas av taxonomikraven (A.2) omsättning, år 2022	Kategori möjliggörande verksamhet	Kategori omställningsverksamhet	
	Kod	Omsättning	Andel av omsättningen, år 2023	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten	Föreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten	Föreningar	Cirkulär ekonomi				Biologisk mångfald
Ekonomiska verksamheter																		
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN																		
A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																		
Överföring och distribution av el	4.9	968	3%	100%	0%	-	-	-	-	Ja	-	Ja	Ja	Ja	Ja	2%	M	-
Infrastruktur för järnvägstransport	6.14	402	1%	100%	0%	-	-	-	-	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	1%	M	-
Installation, underhåll och reparation av energieffektiv utrustning	7.3	219	1%	100%	0%	-	-	-	-	Ja	-	-	Ja	-	Ja	1%	M	-
Installation, underhåll och reparation av laddstolpar för elfordon i byggnader	7.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1%	M	-
Installation, underhåll och reparation av instrument och anordningar för mätning, reglering och kontroll av byggnaders energiprestanda	7.5	944	3%	100%	0%	-	-	-	-	Ja	-	-	-	-	Ja	2%	M	-
Installation, underhåll och reparation av tekniker för förnybar energi	7.6	657	2%	100%	0%	-	-	-	-	Ja	-	-	-	-	Ja	2%	M	-
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas omsättning (A.1)		3 190	11%													9%		
Varav möjliggörande verksamheter		3 190	11%	100%	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9%		
Varav omställningsverksamheter		0	0%	0%	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0%		

¹ Rader som är markerade med grå färg ska lämnas tomma enligt redovisningsprincip. Gäller samtliga tre tabeller.

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö →
- Socialt ansvar →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →**

NOT H10. Rapportering avseende EU:s taxonomi för gröna investeringar, forts

Omsättning, forts

Budgetår 2023	År		Kriterier för väsentligt bidrag							Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada					Andel förenlig med taxonomikraven (A.1) eller som omfattas av taxonomikraven (A.2) omsättning, år 2022	Kategori möjliggörande verksamhet	Kategori omställningsverksamhet
			Kod	Omsättning	Andel av omsättningen, år 2023	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten	Förroreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten			
Ekonomiska verksamheter																	
A.2. Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)																	
Överföring av el	4.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1%	
Distribution av fjärrvärme/fjärrkyla	4.15	330	1%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1%	
Installation, underhåll och reparation av energieffektiv utrustning	7.3	337	1%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1%	
Installation, underhåll och reparation av tekniker för förnybar energi	7.6	102	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0%	
Omsättningen hos de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)		769	2%													0%	
Omsättning för verksamheter som omfattas av taxonomin (A.1 + A.2)		3 959	13%													12%	
B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN																	
Omsättningen hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin		25 598	87%														
TOTALT		29 423	100%														

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö →
- Socialt ansvar →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →**

NOT H10. Rapportering avseende EU:s taxonomi för gröna investeringar, forts

Kapitalutgifter

Budgetår 2023	År	Kriterier för väsentligt bidrag					Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada					Andel förenliga med taxonomikraven (A.1) eller som omfattas av taxonomikravens (A.2) omsättning, år 2022	Kategori möjliggörande verksamhet	Kategori omställningsverksamhet	
		Kod	Kapitalutgifter	Andel av kapitalutgifterna, år 2023	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten	Föroreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald	Begränsning av klimatförändringar				Anpassning till klimatförändringar
Ekonomiska verksamheter															
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN															
A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter															
Kapitalutgifter för de miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheterna (A.1)		0	0%	0%	0%									0%	
Varav möjliggörande verksamheter			0%	0%	0%									0%	
Varav omställningsverksamheter			0%	0%	0%									0%	
A.2. Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)															
Överföring och distribution av el		4.9	15	1%										1%	
Distribution av fjärrvärme/fjärrkyla		4.15	4	0%										0%	
Infrastruktur för järnvägstransport		6.14	5	0%										1%	
Installation, underhåll och reparation av energieffektiv utrustning		7.3	11	1%										1%	
Installation, underhåll och reparation av instrument och anordningar för mätning, reglering och kontroll av byggnaders energiprestanda		7.5	14	1%										1%	

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö →
- Socialt ansvar →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →**

NOT H10. Rapportering avseende EU:s taxonomi för gröna investeringar, forts

Kapitalutgifter, forts

Budgetår 2023	År			Kriterier för väsentligt bidrag							Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada					Andel förenliga med taxonomikraven (A.1) eller som omfattas av taxonomikravens (A.2) omsättning, år 2022	Kategori möjliggörande verksamhet	Kategori omställningsverksamhet	
	Kod	Kapitalutgifter	Andel av kapitalutgifterna, år 2023	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten	Föroreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten	Föroreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald				Minimiskyddsåtgärder
Ekonomiska verksamheter																			
Installation, underhåll och reparation av tekniker för förnybar energi	7.6	14	1%															1%	
Kapitalutgifter för verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)		62	4%															6%	
Kapitalutgifter för verksamheter som omfattas av taxonomin (A.1 + A.2)		62	4%															6%	
B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN																			
Kapitalutgifter hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin		1 054	96%																
TOTALT		1 116	100%																

HÅLLBARHETS-
UPPLYSNINGAR

- Hållbarhet i Bravida →
- Hållbarhetsstrategi →
- Hållbarhetsstyrning →
- Väsentlighetsanalys →
- Intressenter →
- Miljö →
- Socialt ansvar →
- Styrning →
- Hållbarhetsnoter →**

NOT H10. Rapportering avseende EU:s taxonomi för gröna investeringar, forts

Driftsutgifter

Budgetår 2023	År	Kriterier för väsentligt bidrag							Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada					Andel förenliga med taxonomikraven (A.1) eller som omfattas av taxonomikravens (A.2) driftsutgifter, år 2022	Kategori möjliggörande verksamhet	Kategori omställningsverksamhet
		Kod	Driftsutgifter	Andel av driftsutgifterna, år 2023	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten	Förroreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten			
Ekonomiska verksamheter																
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN																
A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																
Driftsutgifter för de miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheterna (A.1)		0	0%	0%	0%										0%	
Varav möjliggörande verksamheter			0%												0%	
Varav omställningsverksamheter			0%												0%	
A.2. Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)																
Överföring och distribution av el	4.9	2	3%												3%	
Distribution av fjärrvärme/fjärrkyla	4.15	1	2%												1%	
Infrastruktur för järnvägstransport	6.14	1	2%												2%	
Installation, underhåll och reparation av energieffektiv utrustning	7.3	1	2%												2%	
Installation, underhåll och reparation av instrument och anordningar för mätning, reglering och kontroll av byggnaders energiprestanda	7.5	1	2%												2%	
Installation, underhåll och reparation av tekniker för förnybar energi	7.6	1	2%												2%	

Ekonomisk utveckling 2023

EKONOMISK
UTVECKLING

[CFO har ordet →](#)
[Femårsöversikt →](#)
[Aktien →](#)

Stabilt trots osäkra förutsättningar

Trots en utmanande marknad stängde vi året med ökad ordergång, en bra orderstock och fortsatt stabil serviceverksamhet. Bravida avslutar 2023 med att föreslå en höjd utdelning till aktieägarna.

2023 var ett tufft år för många aktörer i Norden, med hög inflation, stigande räntor och en försämrad byggmarknad. Bravida har dock klarat sig relativt väl och levererat en tillväxt på hela 12 procent varav 6 procent organiskt. Vi har en stabil och lönsam serviceverksamhet, som tuffar på trots den utmanande marknaden.

Ordergången för installationsprojekt är stark, inte minst inom infrastruktur, och vår exponering för bostadssegmentet är relativt låg. Vi har en fortsatt låg skuldsättning, vilket vi kan nyttja för ytterligare förvärv. Dessutom ligger vi långt fram inom prop-tech och digitalisering, och vi är en viktig aktör i klimatomställningen.

Med andra ord har vi en verksamhet som står stadigt och har goda framtidsutsikter, även i en utmanande marknad. Årets resultat är ett kvitto på att vår affär är motståndskraftig mot konjunktursvängningar och att vi gynnas när samhället ställer om. För nionde året i rad känner vi oss trygga att föreslå en ökning av utdelningen till våra aktieägare.

Vi vänder utvecklingen i Danmark

De flesta av Bravidas regioner och avdelningar har god lönsamhet. 2023 påverkades koncernens EBITA-marginal dock negativt av förlustprojekt i tre av våra danska regioner och landade på 5,9 (6,5) procent. För att vända utvecklingen vidtar vi kraftfulla åtgärder i Danmark och ser över möjligheter till kostnadsbesparingar i hela koncernen.

Förbättrat kassaflöde i slutet av året

Jag är inte nöjd med kassaflödet under året, men under fjärde kvartalet förbättrades Bravidas kassaflöde från den löpande verksamheten kraftigt. Bland annat har vi arbetat proaktivt med kravhantering och snabbare fakturering. Det gav resultat och vi stängde året med en kassagenerering på 73 procent, vilket var den högsta nivån under 2023. Vi kommer att ha fortsatt starkt fokus på kassaflödet och arbeta aktivt med att förbättra det även under 2024.

Konsolidering framåt

De senaste åren har vi gjort stora investeringar för att modernisera och digitalisera vår verksamhet. Bland annat har vi under året fått ett nytt och effektivt inköpssystem på plats, tillsammans med ett CRM-system, en kundportal och mycket annat. Vi går nu in i en ny fas då vi fokuserar på mindre förbättringar och på att konsolidera effekterna av de gjorda investeringarna.

Vi förbereder inför CSRD

Hållbarhetskraven inom EU skärps och framöver kommer Bravida att påverkas av EU:s nya rapporteringsdirektiv CSRD. I skrivande stund vet vi inte när i tiden kraven kommer att träda i kraft, men vi förbereder oss och har bland annat implementerat ett system för hållbarhetsrapportering och genomfört arbetet med dubbel väsentlighetsanalys.

Vi ser CSRD generellt som en positiv utveckling. Bättre mätning och rapportering kommer att hjälpa oss att hitta och förverkliga förbättringspotential i hela vår värdekedja, från leverantörer till slutkunder. Det kommer också att tydliggöra vilken skillnad vi gör i våra kunders verksamhet, inte minst vad gäller koldioxidutsläpp.

Goda framtidsutsikter

Inför 2024 ser servicemarknaden fortsatt stabil ut, medan installationsvolymen sannolikt kommer att fortsätta påverkas av de generella marknadsutmaningar som råder. Bravida spelar en viktig roll för ett mer hållbart samhälle. Vi förväntar oss en god marknad för stora projekt inom infrastruktur, industri, försvarsanläggningar och samhällsbyggnation.

Samtidigt fortsätter vi flytta fram våra positioner inom digitala och energieffektiva lösningar. I ryggen har vi en stabil och trygg affärsmodell som har fungerat i många år. Vårt fokus framåt kommer att vara "marginal före volym" – vi växer lönsamt eller inte alls.

Åsa Neving

CFO
Stockholm, mars 2024

EKONOMISK
UTVECKLING

CFO har ordet →

Femårsöversikt →

Aktien →

Femårsöversikt

RESULTATRÄKNING I MSEK	2019	2020	2021	2022	2023
Nettoomsättning	20 404	21 147	21 876	26 303	29 423
Kostnader för produktion	-17 503	-18 093	-18 577	-22 335	-25 026
Bruttoresultat	2 901	3 054	3 299	3 968	4 397
Försäljnings- och administrationskostnader	-1 678	-1 706	-1 787	-2 272	-2 672
Rörelseresultat	1 224	1 348	1 512	1 696	1 725
Finansnetto	-73	-74	-56	-64	-147
Resultat efter finansiella poster (EBT)	1 151	1 274	1 456	1 632	1 578
Skatt	-267	-276	-318	-349	-336
Årets resultat	884	997	1 138	1 283	1 242
BALANSRÄKNING I MSEK					
Goodwill	8 731	8 904	9 530	10 439	11 000
Nyttjanderättstillgångar	1 029	1 002	972	1 028	1 452
Övriga anläggningstillgångar	179	179	250	393	463
Omsättningstillgångar	5 599	5 220	7 170	9 304	10 372
Likvida medel	972	1 748	1 594	1 308	1 046
Summa tillgångar	16 510	17 053	19 516	22 472	24 333
Eget kapital	5 596	5 876	6 832	7 936	8 267
Långfristiga lån	500	500	-	500	500
Övriga långfristiga skulder	1 001	1 270	1 159	1 179	1 301
Leasingskulder	1 040	1 022	994	1 050	1 376
Kortfristiga räntebärande skulder	1 495	1 350	1 603	1 063	1 263
Kortfristiga skulder	6 879	7 035	8 928	10 744	11 526
Summa eget kapital och skulder	16 510	17 053	19 516	22 472	24 233

KASSAFLÖDE I MSEK	2019	2020	2021	2022	2023
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 599	2 171	1 437	1 592	1 417
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-503	-316	-509	-817	-618
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-881	-990	-1 151	-1 078	-999
Årets kassaflöde	215	866	-223	-304	-200
NYCKELTAL					
Rörelsemarginal, %	6,0	6,4	6,9	6,4	5,9
EBITA-marginal, %	6,0	6,4	6,9	6,5	5,9
Avkastning på eget kapital, %	16,1	16,7	17,4	16,9	15,2
Nettoskuldsättning	-2 063	-1 124	-1 003	-1 304	-2 193
Kapitalstruktur (nettolåneskuld/ EBITDA)	1,3	0,6	0,5	0,6	0,9
Kassagenerering, %	109	138	83	87	73
Räntetäckningsgrad, ggr	23,5	28,2	29,5	25,2	10,0
Soliditet, %	33,9	34,5	35,0	35,3	34,0
Orderingång	22 534	20 242	24 237	25 803	29 355
Orderstock	14 485	13 791	16 519	16 881	17 000
Medelantalet anställda	11 722	11 906	11 864	13 078	13 833
Administrationskostnader i % av omsättningen	8,2	8,1	8,2	8,6	9,1
Rörelsekapital i % av omsättningen	-5,6	-7,5	-6,7	-3,8	-2,5
Resultat per aktie före utspädning, SEK	4,36	4,94	5,66	6,22	6,02
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	4,35	4,93	5,64	6,21	6,00

EKONOMISK
UTVECKLING

- CFO har ordet →
- Femårsöversikt →
- Aktien** →

Bravidas aktie

Bravida Holding är noterat på Nasdaq Stockholm Large cap-lista.

Avkastning och börsvärde

Totalavkastningen inklusive utdelning uppgick det senaste året till -24,3 (-9,9) procent. Under samma period ökade OMX Stockholm PI med +15,6 (-22,8) procent. Bravidas börsvärde vid årets slut uppgick till 16 544 (22 695) MSEK, beräknat på antal stamaktier.

Totalavkastningen de senaste fem åren uppgick till 54 procent, under samma period ökade OMX Stockholm PI med 69 procent.

Aktiekapitalet

Aktiekapitalet uppgår till 4 MSEK fördelade på 205 536 598 aktier varav 204 122 271 stamaktier och 1 414 327 C-aktier, som innehas av Bravida Holding AB. Stamaktien har en rösträtt och är berättigade till vinstutdelning, C-aktien har en tiondels rösträtt och är inte berättigade till vinstutdelning. C-aktierna ska säkerställa leverans av stamaktier, genom omvandling av dessa C-aktier, till anställda inom koncernen som deltar i de prestationsbaserade incitamentsprogram som löper sedan 2021.

Ägarstruktur

Vid utgången av 2023 hade Bravida 13 137 (11 360) aktieägare. De 10 största aktieägarna, efter röstetal, svarade för 60 (58) procent av rösterna och antalet aktier. Svenska aktieägare innehav uppgick till 55 (53) procent av antalet aktier.

Utdelningspolicy och utdelning

Styrelsen föreslår till årsstämman att utdelningen skall uppgå till 3,50 (3,25) SEK per aktie för räkenskapsåret 2023. Målsättningen är att dela ut över 50 procent av nettoresultatet per år. Föreslagen utdelning motsvarar 58 (53) procent av vinsten per aktie.

Årsstämma 2024

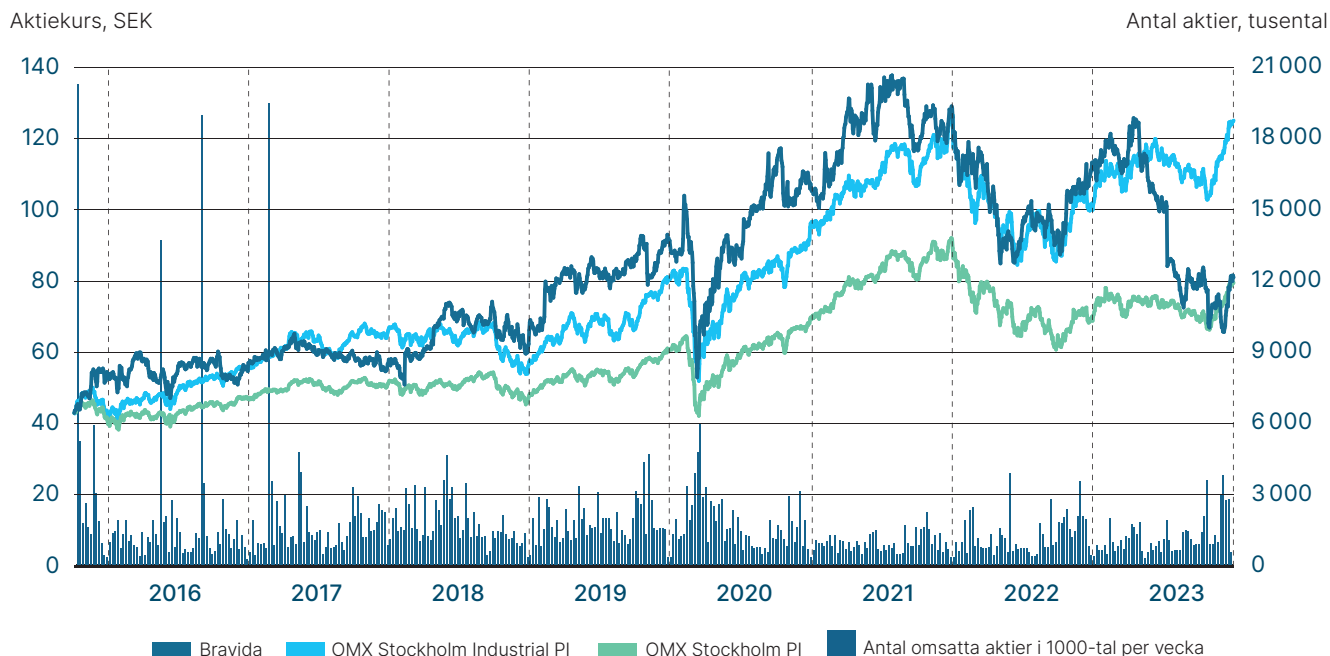
Årsstämman i Bravida Holding AB hålls den 7 maj i bolagets lokaler på Mikrofonvägen 28 i Stockholm.

IR-aktiviteter

Bolagets ledning har genomfört investerarpresentationer i samband med samtliga kvartalsrapporter och deltagit i ett flertal konferenser under året. Mötena har skett både digitalt och fysiskt i Sverige och internationellt.

Aktieanalytiker

Sextio analysfirmor följer Bravida; SEB, DNB, Carnegie, Nordea, Deutsche Bank och Kepler Cheuvreux.

EKONOMISK
UTVECKLING

CFO har ordet →

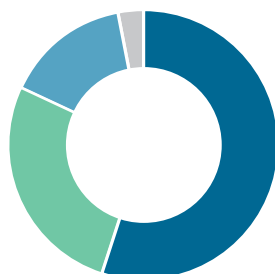
Femårsöversikt →

Aktien →

Bravidas 10 största aktieägare 2023-12-31

Namn	Andel av kapital, %
Mawer Investment Management	11,78
Swedbank Robur Fonder	9,71
Fjärde AP-fonden	7,61
Handelsbanken Fonder	7,60
SEB Fonder	6,07
Lannebo Fonder	5,05
Didner & Gerge Fonder	4,10
Vanguard	3,61
Norges Bank	2,44
Mondrian Investment Partners	2,07
Summa	60,00

Ägarandel per land, %

Aktiedata

Kursrelaterad aktiedata	2023	2022
Aktiekurs vid årets slut, SEK	81,05	111,40
Högsta aktiekurs under året, SEK	128,00	130,70
Lägsta aktiekurs under året, SEK	64,45	84,30
Börsvärde vid årets slut, MSEK	16 544	22 695
Antal utestående stamaktier	204 122 271	203 722 271
Omsatt antal aktier primärmarknad	61 873 186	63 446 957
Omsatt antal aktier totalt	206 824 776	170 122 878
Omsättningshastighet, %	101,3	83,5
P/E-tal	13,5	17,9
Direktavkastning föreslagen utdelning, %	4,3	2,9
Totalavkastning, %	-24,3	-9,9

Data per aktie

Nettoresultat, SEK	6,00	6,21
Eget kapital, SEK	40,32	38,76
Kassaflöde från den löpande verksamheten, SEK	6,9	7,8
Föreslagen utdelning, SEK	3,50	3,25

Fördelning av Bravidas stamaktier 2023-12-31

Storleksklasser	Ägare, antal	Andel röster, %
1-500	10 602	0,65
501-1 000	1 206	0,46
1 001-5 000	919	1,01
5 001-10 000	145	0,51
10 001-20 000	89	0,62
20 001-	176	96,75
Summa	13 137	100,00

Årsredovisning

ÅRSREDOVISNING

[Förvaltningsberättelse →](#)

[Finansiella rapporter →](#)

[Noter →](#)

[Styrelsens underskrift →](#)

[Revisionsberättelse →](#)

[Bolagsstyrningsrapport →](#)

[Styrelse →](#)

[Koncernledning →](#)

[Alternativa nyckeltal →](#)

[Definitioner →](#)

[Historia →](#)

FÖRVALTNINGS-
BERÄTTELSE

Koncernen i korthet →

Förvaltnings-
berättelse →

Risker och
osäkerhetsfaktorer →

Förvaltningsberättelse

Koncernen i korthet

MSEK, OM EJ ANNAT ANGES	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	29 423	26 303	21 876	21 147	20 404
Rörelseresultat	1 725	1 696	1 512	1 348	1 224
Rörelsemarginal, %	5,9	6,4	6,9	6,4	6,0
EBITA	1 726	1 697	1 512	1 351	1 226
EBITA-marginal, %	5,9	6,5	6,9	6,4	6,0
Resultat efter skatt	1 242	1 283	1 138	997	884
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 417	1 592	1 437	2 171	1 599
Räntetäckningsgrad, ggr	10,0	25,2	29,5	28,2	23,5
Kassagenerering, %	73	87	83	138	109
Nettoskuldsättning / EBITDA	0,9	0,6	0,5	0,6	1,3
Orderingång	29 355	25 803	24 237	20 242	22 534
Orderstock	17 000	16 881	16 519	13 791	14 485
Genomsnittligt antal anställda	13 833	13 078	11 864	11 906	11 722

FÖRVALTNINGS-
BERÄTTELSE

Koncernen i korthet →

Förvaltnings-
berättelse →Risker och
osäkerhetsfaktorer →

Styrelsen och verkställande direktören för Bravida Holding AB (publ), organisationsnummer 556891-5390 med säte i Stockholm, upprättar härmed årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2023.

Verksamheten

Bravida är Nordens ledande teknikpartner för el, värme, sanitet, ventilation och andra tekniska funktioner i fastigheter och anläggningar. Bravidas huvudsakliga verksamhet är teknisk service och installation av el, värme & sanitet (vs) och ventilation. Bravida erbjuder även service och installation inom säkerhet, sprinkler, kyla, kraft samt tjänster inom fastighetsautomation, teknisk Facility Management, avbrottsfri kraftförsörjning och projektledning. Inom energilösningar för samhällets omställning erbjuds bland annat elbilsladdning, Energy Management, GreenHub fossilfri service och solpaneler. Bravida erbjuder helhetslösningar inom våra olika områden då vi verkar över hela processen – från rådgivning och projektledning till installation och service. Verksamheten är organiserad i fyra länder, Sverige, Norge, Danmark och Finland och finns på ett 190-tal orter. Koncernens huvudkontor är placerat i Stockholm med gemensamma centrala stödfunktioner inom ekonomi och finans, förvärv, HR, inköp, IT, juridik, kommunikation samt verksamhetsutveckling.

Installation innebär ny- och ombyggnation av tekniska system i fastigheter, anläggningar och infrastruktur. Bravida samordnar tekniker och montörer från våra teknikområden och ger kunden tillgång till en partner som framgångsrikt kan koordinera och ta ett ansvar för helheten.

Service omfattar uppdrag för drift och underhåll samt mindre ombyggnadsarbeten av tekniska installationer.

Väsentliga händelser under året

Bravida hade under året en god tillväxt, trots osäkra marknadsförutsättningar, hög ränta och inflation samt den försämrade byggkonjunkturen.

Under året har det varit en god tillväxt inom både service och installation som ökade 12 procent vardera. Omsättningen inom vårt nya affärssegment automation uppgick till

1 miljard kronor. Bravida har under året erhållit ett flertal stora service- och installationsavtal inom bland annat sjukhus, avloppsreningsverk och flygplatser. Inom Special Projects – PMO har produktionen i Förbifart Stockholm startat under året. Nya infrastrukturprojekt för PMO är Stockholms tunnelbana och Nordhavnstunneln i Köpenhamn.

Bravidas digitaliseringssatsningar har fortsatt där det utvecklas en säker, stabil och skalbar IT-plattform för framtiden och som även medför nya affärsmöjligheter.

Bravidas har fortsatt flytta fram positionerna i hållbarhetsarbetet och har under året anslutit sig till SBTi, Science Based Targets initiative. Vidare har det gjorts en genomlysning av påverkan, hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter i hela vår värdekedja genom en så kallad dubbel väsentlighetsanalys.

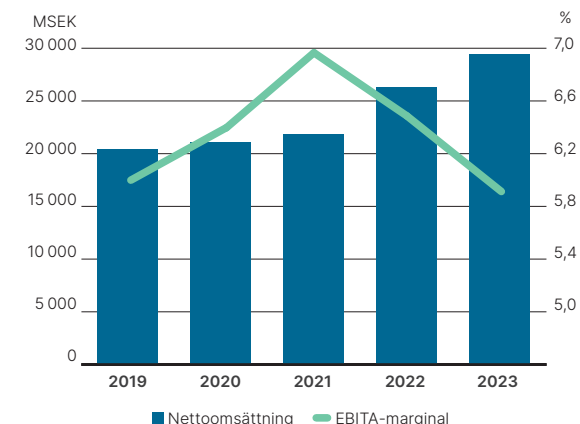
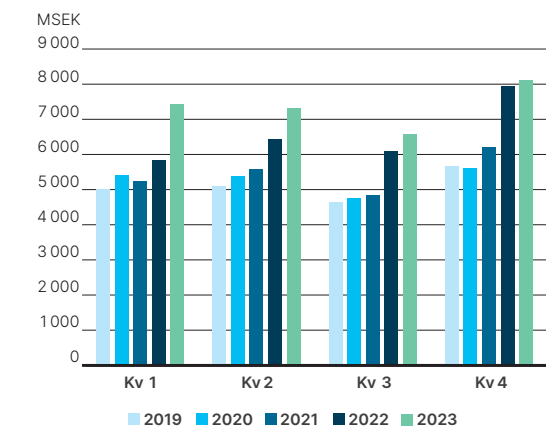
Under året har 17 förvärv genomförts, varav ett stort förvärv i Norge, Thunestvedt-koncernen med en omsättning på cirka 600 MSEK.

Verksamheten under året

Nettoomsättningen ökade med 12 procent varav 6 procent organiskt och 4 procent genom förvärv samt 2 procent genom valutaförändringar. Nettoomsättningen ökade i alla länder genom förvärv och organisk tillväxt. Tillväxten var hänförlig till både service och installation som båda växte med 12 procent.

EBITA-resultatet ökade med 2 procent och EBITA-marginalen minskade och uppgick till 5,9 (6,5) procent. Den försämrade EBITA-marginalen förklaras framförallt av projektnedskrivningar i den danska verksamheten. Kassaflödet försämrades något under året och påverkade kassagenereeringen negativt som uppgick till 73 procent. Nettoskuld-sättningen var fortsatt låg och uppgick till 0,9 gånger EBITDA.

Det har gjorts framsteg inom hållbarhetsområdet där sjukfrånvaron på grund av arbetsskador minskade under året

Nettoomsättning och EBITA-marginal**Nettoomsättning per kvartal**

FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE

Koncernen i korthet →

Förvaltnings-
berättelse →

Risker och
osäkerhetsfaktorer →

och LTIFR minskade med 3 procent. Konverteringen av Bravidas fordonspark till fossilfria fordon fortsätter och andel eldrivna fordon uppgår till 25 procent av den totala fordonsflottan. Under året har koldioxidutsläppen i relation till omsättningen minskat med 10 procent.

Under året har 17 förvärv genomförts, vilka tillfört en omsättning på cirka 1 400 MSEK.

Nettoomsättning

Nettoomsättningen ökade med 12 procent och uppgick till 29 423 (26 303) MSEK. Den organiska tillväxten uppgick till 6 procent, förvärv ökade nettoomsättningen med 4 procent och valutaeffekter påverkade med 2 procent.

Nettoomsättningen ökade i samtliga länder genom förvärv och organisk tillväxt. Nettoomsättningen ökade med 12 procent i både service- och i installationsverksamheten i jämförelse med föregående år. Serviceverksamheten uppgick till 46 (47) procent av den totala nettoomsättningen.

Resultat

Rörelseresultatet uppgick till 1 725 (1 696) MSEK. EBITA ökade med 2 procent och uppgick till 1 726 (1 697) MSEK, vilket innebar en EBITA-marginal på 5,9 (6,5) procent. Den försämrade EBITA-marginalen förklaras främst av den negativa resultatutvecklingen i Danmark, på grund av förlustprojekt i tre regioner i den danska verksamheten. EBITA-marginalen förbättrades i Norge, var något lägre i Sverige och minskade i övriga länder.

Ökade kostnader för satsningar på bland annat nya affärsområden och nya digitala system har haft en påverkan på resultatet i samtliga länder.

Avskrivningar

Avskrivningar uppgick till -597 (-468) MSEK varav -541 (-426) MSEK avser avskrivningar på nyttjanderättstillgångar.

Finansnetto

Finansnettot uppgick till -147 (-64) MSEK, varav räntekostnader avseende extern finansiering -132 (-44) MSEK. Resultatet efter finansiella poster uppgick till 1 578 (1 632) MSEK.

Resultat efter skatt

Resultat före skatt uppgick till 1 578 (1 632) MSEK. Skattekostnaden för uppgick till -336 (-349) MSEK. Årets resultat efter skatt uppgick till 1 242 (1 283) MSEK.

Resultat per aktie

Årets resultat, hänförligt till innehavare av aktier i moderbolaget, uppgick till 1 227 (1 267) MSEK, vilket motsvarar 6,02 (6,22) SEK per aktie före utspädning. Resultat per aktie efter utspädning uppgick till 6,00 (6,21) SEK.

Orderingång och orderstock

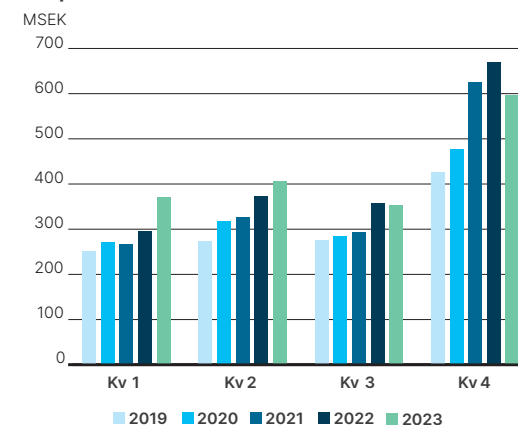
Årets orderingång ökade med 14 procent och uppgick till 29 355 (25 803) MSEK. Orderstocken, vilken endast innehåller installationsprojekt, ökade och uppgick till 17 000 (16 881) MSEK.

Förvärv

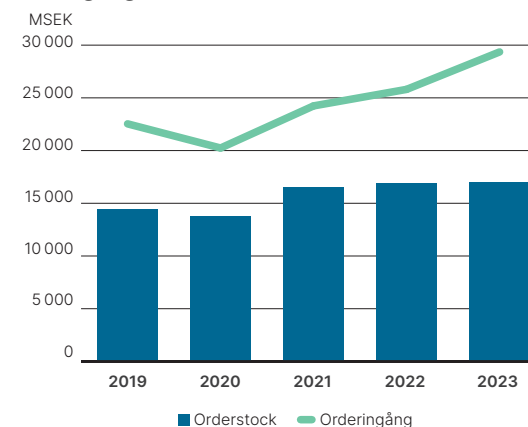
Under året har Bravida genomfört 17 förvärv, samtliga i linje med Bravidas strategi för tillväxt inom prioriterade marknader och teknikområden. Sju förvärv har genomförts i Sverige, fem i Finland, tre i Danmark och två i Norge. Ett av de norska förvärven avser Thunestvedt-koncernen med en omsättning på cirka 600 MSEK, vilket är det största förvärvet sedan 2017.

Den sammanlagda årsomsättningen för de genomförda förvärven beräknas till cirka 1 400 MSEK. För ytterligare information om förvärven se not 4.

EBITA per kvartal

Orderingång och orderstock

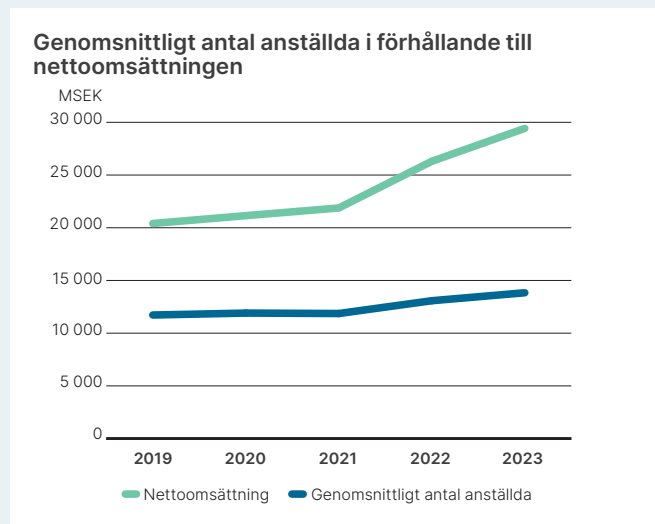

FÖRVALTNINGS-
BERÄTTELSE

Koncernen i korthet →

Förvaltnings-
berättelse →

Risker och
osäkerhetsfaktorer →

Kassaflöde och investeringar

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 1 417 (1 592) MSEK. Det försämrade kassaflödet förklaras bland annat av ett lägre resultat och ett ökat rörelsekapital. Förändringen av rörelsekapitalet uppgick till -387 (-341) MSEK. Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -618 (-817) MSEK, varav utbetalning avseende förvärv av dotterbolag och verksamheter minskade och uppgick till -505 (-675) MSEK. Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -999 (-1 078) MSEK. Årets kassaflöde uppgick till -200 (-304) MSEK.

Kassaflöde	2023	2022
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 417	1 592
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-618	-817
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-999	-1 078
Årets kassaflöde	-200	-304

Finansiell ställning

Nettoskuldssättningen uppgick den 31 december till -2 193 (-1 304) MSEK, vilket innebar en kapitalstruktur (nettoskuld/EBITDA) på 0,9 (0,6). Koncernens likvida medel uppgick till 1 046 (1 308) MSEK. De räntebärande skulderna uppgick till -3 239 (-2 613) MSEK, varav företagscertifikat -1 263 (-663) MSEK och leasingsskuld -1 476 (-1 050) MSEK. Den totala kreditramen uppgick till 2 500 (2 500) MSEK varav 2 500 (2 100) MSEK var utnyttjat per den 31 december.

Vid utgången av året uppgick det egna kapitalet till 8 267 (7 936) MSEK. Soliditeten uppgick till 34,0 (35,3) procent.

Medarbetare

Det genomsnittliga antalet medarbetare per den 31 december uppgick till 13 833 (13 078), en ökning med 6 procent. För ytterligare uppgifter om medarbetare se not 5.

Geografiska marknader

Verksamheten i Sverige

Nettoomsättningen ökade med 11 procent till 14 414 (13 040) MSEK. Den ökade nettoomsättningen hänförs till både service och installationsverksamheten. Serviceverksamheten uppgick till 49 (50) procent av den totala nettoomsättningen. Den organiska tillväxten uppgick till 7 procent och förvärv ökade nettoomsättningen med 4 procent. EBITA ökade med 9 procent och uppgick till 1 106 (1 017) MSEK. EBITA-marginalen uppgick till 7,7 (7,8) procent.

Orderingången ökade med 17 procent och uppgick till 14 866 (12 756) MSEK. Bravida har under året bland annat erhållit uppdrag att installera vid utbyggnaden av Stockholms tunnelbana till ett ordervärde om cirka 1,3 miljarder kronor. Orderstocken vid utgången av året var 5 procent högre än föregående år och uppgick till 9 497 (9 045) MSEK.

Sverige

	2023	2022
Nettoomsättning	14 414	13 040
EBITA	1 106	1 017
EBITA-marginal i %	7,7	7,8
Orderingång	14 866	12 756
Orderstock	9 497	9 045
Genomsnittligt antal medarbetare	6 383	6 098

Verksamheten i Norge

Nettoomsättningen ökade med 7 procent och uppgick till 5 932 (5 555) MSEK. Under året ökade nettoomsättningen inom både service- och installationsverksamheten. Serviceverksamheten uppgick till 52 (51) procent av den totala nettoomsättningen. Den organiska tillväxten uppgick till 10 procent, förvärv ökade nettoomsättningen med 2 procent och valutaeffekter påverkade negativt med 5 procent. EBITA ökade med 13 procent och uppgick till 320 (283) MSEK. EBITA-marginalen förbättrades och uppgick till 5,4 (5,1) procent.

Orderingången minskade under året med 1 procent till 5 128 (5 179) MSEK. Orderstocken vid utgången av året var 25 procent lägre än föregående år och uppgick till 2 559 (3 431) MSEK.

Norge

	2023	2022
Nettoomsättning	5 932	5 555
EBITA	320	283
EBITA-marginal i %	5,4	5,1
Orderingång	5 128	5 179
Orderstock	2 559	3 431
Genomsnittligt antal medarbetare	3 343	3 165

FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE

Koncernen i korthet →

Förvaltnings-
berättelse →

Risker och
osäkerhetsfaktorer →

Verksamheten i Danmark

Nettoomsättningen ökade med 15 procent och uppgick till 6 935 (6 038) MSEK. Den ökade nettoomsättningen hänförs till både service- och installationsverksamheten. Serviceverksamheten uppgick till 41 (38) procent av den totala nettoomsättningen. Den organiska tillväxten uppgick till 1 procent, förvärv ökade nettoomsättningen med 5 procent och valutaeffekter påverkade med 9 procent. EBITA minskade med 36 procent och uppgick till 198 (308) MSEK och EBITA-marginalen uppgick till 2,9 (5,1) procent. Den negativa resultatutvecklingen förklaras i huvudsak av projektnedskrivningar i tre regioner.

Orderingången ökade med 24 procent och uppgick till 7 346 (5 930) MSEK. Orderstocken vid utgången av året var 13 procent högre än föregående år och uppgick till 3 635 (3 229) MSEK.

Danmark	2023	2022
Nettoomsättning	6 935	6 038
EBITA	198	308
EBITA-marginal i %	2,9	5,1
Orderingång	7 346	5 930
Orderstock	3 635	3 229
Genomsnittligt antal medarbetare	3 086	2 908

Verksamheten i Finland

Nettoomsättningen ökade med 24 procent och uppgick till 2 245 (1 812) MSEK. Den ökade nettoomsättningen hänförs till både service- och installationsverksamheten. Serviceverksamheten uppgick till 32 (32) procent av den totala nettoomsättningen. Den organiska tillväxten uppgick till 7 procent, förvärv ökade nettoomsättningen med 8 procent och valutaeffekter påverkade med 9 procent. EBITA minskade med 10 procent och uppgick till 87 (96) MSEK. EBITA-marginalen minskade och uppgick till 3,9 (5,3) procent, vilket förklaras av en försämrad marginal inom installationsverksamheten.

Orderingången ökade med 2 procent och uppgick till 2 119 (2 081) MSEK. Orderstocken vid utgången av året var 11 procent högre än föregående år och uppgick till 1 308 (1 177) MSEK.

Finland	2023	2022
Nettoomsättning	2 245	1 812
EBITA	87	96
EBITA-marginal i %	3,9	5,3
Orderingång	2 119	2 081
Orderstock	1 308	1 177
Genomsnittligt antal medarbetare	850	752

Väsentliga tvister

Det föreligger två stora oreglerade fordringar om cirka 780 MSEK i Danmark mot två offentliga kunder. Tvisten avseende fordringarna kommer att avgöras i skiljedom. Ledningens bedömning, med stöd av inkopplade advokater, är att detta kommer att ta tid men att det inte kommer att få någon väsentlig resultatpåverkan.

Därutöver föreligger det i Norge en tvist i ett pågående projekt mot Stavanger universitetssjukhus. Förhandlingar pågår men det kan inte utslutas att tvisten kommer att avgöras i domstol. Inte heller här bedömer ledningen någon väsentlig resultatpåverkan.

Några övriga väsentliga tvister förelåg inte vid bokslutstillfället. Rättsprocesser och tvister är svåra att förutse utgången av. Faktiskt utfall kan komma att avvika från de bedömningar som gjorts.

Framtidsutsikter

Makroekonomiska faktorer som inflation, räntor och konjunktur gör marknaden framöver svårbedömd. Bravida bedömer dock att efterfrågan på service fortsatt kommer att vara stabil. Installationsvolymen kommer att påverkas av de marknadsutmaningar som var under 2023, även om det kan variera lokalt. Det förväntas en god marknad för stora projekt inom infrastruktur, industri, försvarsanläggningar och

samhällsbyggnation, vilket skapar möjligheter för Bravida. Strategin fortsätter vara fokuserad på strikt projektselektering och kostnadskontroll i alla verksamheter för att säkerställa en attraktiv och ökande marginal.

Volymen avseende bostadsinvesteringar minskar kraftigt i samtliga länder och framför allt i Sverige, vilket bidrar starkt till den totala volymnedgången inom installationsmarknaden. Bravida har dock en relativt låg exponering mot bostadsinvesteringar.

Industriinvesteringar bidrar med investeringar i den gröna omställningen, kraft och elektrifieringar. Minskade investeringar i nya kommersiella lokaler kompenseras delvis av hyresgästpassningar och efterfrågan på logistiklokaler är fortsatt god.

Bravida har under de senaste sex åren genomfört 106 förvärv, vilket ökat omsättningen med cirka 6,4 miljarder SEK. Bravida ser fortsatt goda möjligheter att göra förvärv och arbetar aktivt med flera potentiella kandidater.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

De nuvarande gällande riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare antogs på årsstämman 2020. Riktlinjer omfattar bolagets verkställande direktör och andra personer i bolagsledningen. Med ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. Riktlinjerna ska tillämpas på ersättningar som avtalas, och förändringar som görs i redan avtalade ersättningar, efter det att riktlinjerna antagits av årsstämman 2020. Riktlinjerna omfattar inte ersättningar som beslutas av bolagsstämman. Ledamöterna i Bravidas styrelse uppstår endast arvode som beslutas av bolagsstämman, varför dessa riktlinjer inte inkluderar styrelsens ledamöter.

En framgångsrik implementering av bolagets affärsstrategi och tillvaratagandet av bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, förutsätter att bolaget kan rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare. För detta krävs att bolaget kan erbjuda konkurrenskraftig ersättning. Riktlinjer möjliggör att ledande befattningshavare kan erbjudas en konkurrenskraftig totalersättning.

FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE

Koncernen i korthet →

Förvaltnings-
berättelse →

Risker och
osäkerhetsfaktorer →

Formerna av ersättning med mera

Ersättningen ska vara marknadsmässig och får bestå av följande komponenter: fast kontantlön, rörlig kontant-ersättning, pensionsförmåner och andra förmåner. Bolagsstämman kan därutöver – och oberoende av dessa riktlinjer – besluta om exempelvis aktie- och aktiekursrelaterade ersättningar.

Uppfyllelse av kriterier för utbetalning av rörlig kontanter-sättning ska kunna mätas under en period om ett år. Den rörliga kontantersättningen till verkställande direktören får uppgå till högst 125 procent av den fasta årliga kontantlö-
nen. Den rörliga kontantersättningen till övriga ledande befattningshavare varierar beroende på befattning men får uppgå till högst 200 procent av den fasta årliga kontantlö-
nen. Rörlig kontantersättning som omfattas av dessa riktlinjer ska syfta till att främja bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet. Den fasta kontantlönen ska omprövas årligen och utgör basen för beräkning av den rörliga lönen.

För verkställande direktören ska pensionsförmåner, innefattande sjukförsäkring, vara premiebestämda. Rörlig kontantersättning ska inte vara pensionsgrundande. För övriga ledande befattningshavare ska pensionsförmåner, innefattande sjukförsäkring, vara premiebestämda om inte befattningshavaren omfattas av förmånsbestämd pension enligt tvingande kollektivavtalsbestämmelser. Rörlig kontan-
tersättning ska inte vara pensionsgrundande.

Ledande befattningshavare som är bosatta i Sverige har rätt till pensionsförmåner motsvarande mellan 28-35 procent av respektive persons årliga fasta kontantlön, eller i enlighet med tillämplig tjänstepensionsplan. För ledande befattningshavare som är bosatta utanför Sverige ska bolaget eftersträva att tillämpa likvärdiga pensionsförmåner som de som tillämpas för ledande befattningshavare som är bosatta i Sverige, dock att variationer som motiveras av lokala förhållanden får förekomma. I sådana fall ska dessa riktlinjers övergripande ändamål så långt som möjligt tillgodoses.

Andra förmåner får innefatta bland annat livförsäkring, sjukvårdsförsäkring och bilförmån. Sådana förmåner får sammanlagt uppgå till högst 10 procent av den fasta årliga kontantlönen.

En specifikation över löner och andra ersättningar avse-
ende styrelse, verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare finns i not 5. På www.bravida.se återfinns även de utvärderingar och redogörelser som ska redovisas i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning.

Upphörande av anställning

Vid uppsägning från bolagets sida får uppsägningstiden vara högst tolv månader. Fast kontantlön under uppsägningstiden och avgångsvederlag får sammantaget inte överstiga ett belopp motsvarande den fasta kontantlönen för ett år. Vid uppsägning från befattningshavarens sida får uppsägnings-
tiden vara högst sex månader, utan rätt till avgångsvederlag.

Kriterier för utbetalning av rörlig kontantersättning m.m.

Den rörliga kontantersättningen ska vara kopplad till förut-
bestämda och mätbara kriterier som kan vara finansiella eller icke-finansiella. De kan också utgöras av individanpassade kvantitativa eller kvalitativa mål. Kriterierna ska huvudsakligen vara baserade på resultat (EBITA), förvärvsaktivitet och individuella mål. Denna modell syftar till att förbättra rörelse-
resultatet och skapa en lönsam tillväxt och främjar således bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet.

När mätperioden för uppfyllelse av kriterier för utbetalning av rörlig kontantersättning avslutats ska bedömas/fastställas i vilken utsträckning kriterierna uppfyllts. Ersättningsutskottet ansvarar för bedömningen såvitt avser rörlig kontantersätt-
ning till verkställande direktören. Såvitt avser rörlig kontanter-sättning till övriga befattningshavare ansvarar verkställande direktören för bedömningen. Såvitt avser finansiella mål ska bedömningen baseras på den av bolaget senast offentlig-
gjorda finansiella informationen.

Lön och anställningsvillkor för anställda

Vid beredningen av styrelsens förslag till dessa ersättnings-
riktlinjer har lön och anställningsvillkor för bolagets anställda beaktats genom att uppgifter om anställdas totalersättning, ersättningens komponenter samt ersättningens ökning och ökningstakt över tid har utgjort en del av ersättningsut-
skottets och styrelsens beslutsunderlag vid utvärderingen av skäligheten av riktlinjerna och de begränsningar som följer av dessa.

Långsiktigt incitamentsprogram

I bolaget har det inrättats långsiktiga aktierelaterade incita-
mentsprogram. De har beslutats av bolagsstämman och omfattas därför inte av dessa riktlinjer. Programmen omfattar identifierade nyckelpersoner i bolaget. Det prestationskrav som används för att bedöma utfallet av programmen har en tydlig koppling till affärsstrategin och därmed till bolagets långsiktiga värdeskapande. Som prestationsmål i samtliga program tillämpas koncernens resultat (EBITA) för det tredje kalenderåret efter programmets antagande. Alla deltagare har således samma prestationsmål. Programmen uppställer vidare krav på egen investering och flerårig innehavstid. För mer information om dessa program, innefattande de kriterier som utfallet är beroende av, se not 5.

Beslutsprocessen för att fastställa, se över och genomföra riktlinjerna

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott. I utskottets uppgifter ingår att bereda styrelsens beslut om förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Styrelsen ska upprätta förslag till nya riktlinjer åtminstone vart fjärde år och lägga fram förslaget för beslut vid årsstämman. Riktlinjerna ska gälla till dess att nya riktlinjer antagits av bolagsstämman. Ersättningsutskottet ska även följa och utvärdera program för rörliga ersättningar för bolagsled-
ningen, tillämpningen av riktlinjer för ersättning till ledande

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Koncernen i korthet →

Förvaltningsberättelse →

Risker och osäkerhetsfaktorer →

befattningshavare samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i bolaget. Ersättningsutskottets ledamöter är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Vid styrelsens behandling av och beslut i ersättningsrelaterade frågor närvarar inte verkställande direktören eller andra personer i bolagsledningen, i den mån de berörs av frågorna.

Frågående av riktlinjerna

Styrelsen får besluta att tillfälligt frångå riktlinjerna helt eller delvis, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det och ett avsteg är nödvändigt för att tillgodose bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, eller för att säkerställa bolagets ekonomiska bärkraft. Som angivits ovan ingår det i ersättningsutskottets uppgifter att bereda styrelsens beslut i ersättningsfrågor, vilket innefattar beslut om avsteg från riktlinjerna.

Bolagsstyrningsrapport

Bolagsstyrningsrapporten återfinns på sidorna 139-145.

Styrelsearbete

Bravida Holding AB:s styrelse ska enligt bolagsordningen bestå av tre till tio styrelseledamöter med högst fem suppleanter. Ledamöterna och suppleanterna väljs på ordinarie bolagsstämma för tiden intill slutet av nästa ordinarie bolagsstämma. Bravidas chefsjurist är styrelsens sekreterare. Verkställande direktör ingår inte i styrelsen men är föredragande vid styrelsens sammanträden. Styrelsen ansvarar för bolagets och koncernens organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. Ingen av styrelseledamöterna ingår i företagsledningen. Under verksamhetsåret har styrelsen haft tio styrelsemöten, varav ett konstituerande styrelsemöte.

Sammanträdena har bland annat behandlat strategiska frågor, affärsverksamheten inklusive affärsplan, intern kontroll, riskhantering, förvärv, finansiella rapporter, års- och hållbarhetsredovisning samt därtill relaterade rapporter.

Styrelsen har under året även följt upp bolagets strategi kopplat till snabbt ändrade marknadsförutsättningar.

Styrelsen har revisionsutskott och ersättningsutskott. Revisionsutskottet har i uppgift att bland annat svara för beredningen av styrelsens arbete för att kvalitetssäkra företagets finansiella rapportering och för att hålla en löpande dialog med bolagets revisorer. Ersättningsutskottet har i uppgift att bereda frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare. Ytterligare information om bolagets styrning, styrelsens sammansättning och den interna kontrollen framgår av bolagsstyrningsrapporten.

Nomineringsarbete

Valberedningen inför årsstämman 2024 har följande sammansättning: Joachim Spetz från Swedbank Robur fonder (ordförande), Ben Heck från Mawer Investment Management, Lovisa Runge från Fjärde AP-fonden och Fredrik Arp (adjungerad), styrelseordförande i Bravida Holding AB. Ingen ersättning har utgått för arbetet i valberedningen. Valberedningens förslag, redogörelse för valberedningens arbete inför årsstämman 2024 samt kompletterande information om föreslagna styrelseledamöter offentliggörs i samband med kallelsen och presenteras på årsstämman 2024. På www.bravida.se kommer samtliga dokument inför årsstämman att finnas.

Hållbarhetsrapport

Bravida arbetar målmedvetet med bolagets miljömässiga, sociala och ekonomiska ansvar som del i att möta Parisavtalets ambitioner och FN:s globala utvecklingsmål. Genom vårt hållbarhetsarbete vill Bravida bidra till en hållbar utveckling, samtidigt som Bravida säkerställer goda sociala förhållanden, lönsamhet och långsiktig ekonomisk tillväxt. Bravida genomför löpande väsentlighetsanalyser för att identifiera, prioritera och fastställa bolagets väsentliga hållbarhetsfrågor.

I hållbarhetsrapporteringen har Bravida inlett arbetet med att anpassa oss till det kommande regelverket EU Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD, och de utkast till vägledning som publicerats av EFRAG. Under 2023 har det genomförts en dubbel väsentlighetsanalys enligt ESRS, European Sustainability Reporting Standards, som varit ett viktigt steg i detta arbete. Analysen syftar till att fastställa bolagets väsentliga påverkan, risker och möjligheter i linje med kommande lagstiftning och rapporteringskrav.

Bravidas hållbarhetsarbete utgår från vår väsentlighetsanalys och är fokuserat på tre prioriterade områden:

- Miljö
- Socialt ansvar
- Styrning

Bravida omfattas av krav på rapportering enligt EU-taxonomin som inkluderas i bolagets hållbarhetsrapport. För år 2023 rapporterar Bravida både taxonomins omfattning och i vilken utsträckning verksamheten är förenlig med taxonomin.

Bolagets revisorer granskar hållbarhetsrapporteringen i den omfattning som krävs för att avge yttrande avseende upprättande av den lagstadgade hållbarhetsrapporten, men genomför i övrigt inte revisorsgranskning av hållbarhetsrelaterade data.

Hållbarhetsrapporten återfinns på sidorna 32-65 samt bland de finansiella rapporterna på www.bravida.se i anslutning till årsredovisningen.

Moderbolaget

Bravida Holding AB:s nettoomsättning uppgick under året till 263 (232) MSEK. Omsättningen är till 100 procent koncernintern. Rörelseresultatet uppgick till -20 (-6) MSEK. Resultat efter finansnetto uppgick till -153 (-36) MSEK. De likvida medlen uppgick till 686 (1 055) MSEK. Det egna kapitalet uppgick vid utgången av året till 3 699 (3 993) MSEK.

FÖRVALTNINGS-
BERÄTTELSE

Koncernen i korthet →

Förvaltnings-
berättelse →Risker och
osäkerhetsfaktorer →**Bravida-aktien**

Bravida Holding AB:s stamaktie är noterad på Nasdaq Stockholms Large Cap-lista. De fem största aktieägarna var Mawer Investment Management, Swedbank Robur Fonder, Fjärde AP-fonden, Handelsbanken Fonder och SEB Fonder.

Mawer Investment Management innehav uppgick till knappt 12 procent av rösterna.

Börskursen för stamaktien den 31 december var 81,05 SEK, vilket motsvarade ett börsvärde på 16 544 MSEK beräknat på antal stamaktier. Totalavkastningen den senaste 12-månadersperioden uppgick till -24,3 procent. Aktiekapitalet uppgår till 4 MSEK fördelade på 205 536 598 aktier varav 204 122 271 stamaktier och 1 414 327 C-aktier, som innehas av Bravida Holding AB. Stamaktien har en röst och berättigar till vinstutdelning, C-aktien har en tiondels röst och berättigar inte till vinstutdelning.

Bolaget har, utöver kreditavtalen, inte kännedom om några avtal av väsentlig betydelse som kommer att träda i kraft, ändras eller bli ogiltiga om ägarmajoriteten i bolaget förändras på grund av ett uppköpsbud. Inte heller finns det några avtal mellan bolaget och styrelseledamöterna som medger kompensation om sådana personer avgår, sägs upp utan rimlig grund, eller sägs upp på grund av ett uppköpsbud på deras aktier i bolaget.

Väsentliga händelser efter balansdagen

- Johnny Hey vd och divisionschef för Bravida Danmark lämnade Bravida i januari 2024.
- Den nordiska divisionen Growth Segments avslutas och verksamheten fördelas ut på Bravidas övriga divisioner. I samband med organisationsförändringen lämnar divisionschef Magnus Hamerslag Bravida.
- Refinansieringsavtal avseende låne- och kreditfacilitet har tecknats den 14 februari med en facilitet på 2,5 miljarder kronor.
- Ett förvärv har hittills tillträtts under 2024 med en total omsättning på cirka 30 MSEK, för mer information se not 4.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att moderbolagets fria egna kapital om 3 988 634 874 kronor disponeras enligt följande:

Till aktieägarna utdelas 3,50 kronor per stamaktie	714 294 476 ¹
Balanseras i ny räkning	3 274 340 398
Summa	3 988 634 874

¹ Bolagets innehav av egna stamaktier uppgår till 38 135 st, vilket reducerat det totala utdelningsbeloppet med 133 473 kronor.

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

Årsstämma

Årsstämman för Bravida Holding AB (publ) äger rum den 7 maj 2024. Kallelse till årsstämman 2024 finns tillgänglig på www.bravida.se.

FÖRVALTNINGS-
BERÄTTELSE

Koncernen i korthet →

Förvaltnings-
berättelse →**Risker och
osäkerhetsfaktorer** →

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

All affärsverksamhet är förenad med och medför risker. Rätt hanterade kan risker omvandlas till möjligheter och addera värde till verksamheten, medan risker som inte hanteras rätt kan leda till incidenter och förluster.

Bravida har en modell och process för att identifiera och utvärdera koncernens risker. Bravida utsätts för olika typer av risker i sin verksamhet, både operativa och finansiella samt marknadsrisker.

Riskhantering

Verkställande direktören är ytterst ansvarig för att säkerställa god riskhantering inom koncernen i enlighet med styrelsens riktlinjer och anvisningar. Divisionschefer och stabschefer är i sin tur ansvariga för implementering av riskhantering inom sina respektive divisioner och ansvarsområden. Ägarskapet vad gäller hantering av de risker som identifierats vid kartläggningen ligger hos respektive division. Resultaten av riskkartläggningen rapporteras kontinuerligt till koncernledningen och styrelsen.

I Bravidas riskhanteringsprocess har ett antal riskområden identifierats. Ett urval av dessa och en övergripande beskrivning av respektive riskområde, framgår på följande uppslag. Den finansiella riskhanteringen beskrivs närmare under not 25.

Vidare är riskhanteringen i viss omfattning definierad i Bravidas ledningssystem. Koncernens systematiska arbete med kvalitets- och miljöfrågor samt arbetsmiljö är viktiga byggstenar som utgör ryggraden i ledningssystemet.

FÖRVALTNINGS-
BERÄTTELSE

Koncernen i korthet →

Förvaltnings-
berättelse →

Risker och
osäkerhetsfaktorer →

Marknadsrisker

Bravida arbetar kontinuerligt med bedömning och utvärdering av de risker som koncernen utsätts och kan utsättas för. Kritiska omvärldsrisker hanteras främst i det strategiska affärsplanarbetet men även operativt i verksamheten. Svängningar i det allmänna marknadsläget, finansiell oro och politiska beslut är de omvärldsfaktorer som främst påverkar efterfrågan på nyproduktion av bostäder och lokaler samt investeringar från industri och offentlig verksamhet.

Efterfrågan på service- och underhållsarbeten påverkas i mindre grad av konjunktursvängningar.

Konjunkturedgångar och konjunktursvängningar på grund av osäkert omvärldsläge, pandemier, politiska spänningar och konflikter i vårt närområde är svåra att förutsäga.

Krig i Europa, konflikter i Mellanöstern och växande spänningar i Asien-Stillahavsområdet bidrar till geopolitisk osäkerhet och skapar global instabilitet. Situationen riskerar

att dämpa den makroekonomiska tillväxten i omvärlden. För Bravidas del kan branschen påverkas av ökad osäkerhet och försiktighet vad gäller investeringar samt höga priser på material och energi. Bravida har ingen direkt exponering mot dessa områden avseende försäljning eller inköp. Vi följer noggrant utvecklingen för att kontinuerligt kunna bedöma eventuella indirekta konsekvenser.

Riskområde	Beskrivning	Hantering
Konjunkturedgång	Svängningar i konjunkturläget påverkar installationsbranschen, som är känslig för marknadssvängningar och politiska beslut. Dessa kan påverka efterfrågan på nyproduktion av bostäder och lokaler samt investeringar från industri och offentlig verksamhet. Efterfrågan på service- och underhållsarbeten påverkas inte i lika hög grad av konjunktursvängningar.	Närmare hälften av Bravidas omsättning kommer från serviceverksamheten, vilken historiskt haft en begränsad påverkan av konjunktursvängningar. Bravida är inte beroende av enskilda kunder, då koncernen har mer än 80 000 kunder i olika segment. Bravida har en diversifierad kundstruktur med en stor andel små och medelstora projekt, och är därför inte beroende av enskilda kunder eller uppdrag.
Klimatförändring	Risken för att klimatförändringar på grund av den globala uppvärmningen får negativa konsekvenser för Bravidas affär. Ökad risk för översvämningar i områden där Bravida har sin verksamhet, risk för skada på lokaler och verksamhet. Risk för extrem värme och därmed produktionsbortfall i form av förlorad arbetstid/ produktivitet. Ekonomiska risker i form av ökade kostnader för naturresurser som råmaterial eller energi, risker på lång sikt är brist på viktiga resurser för verksamheten. Risker kopplade till att det material som används idag kan visas farligt i framtiden.	Bravida följer utvecklingen, inget reellt hot i närtid men risk att få en påverkan på längre sikt.
Inte följa med i digitalisering och teknikutveckling	Byggnader blir alltmer digitaliserade, vilket innebär att löpande service kan förskjutas ifrån tidsstyrd service till behovsstyrd service. Det kan i sin tur öppna upp för nya aktörer på marknaden.	Bravida moderniserar sin IT-miljö och utvecklar digitala lösningar och system för att möjliggöra för nya affärsmöjligheter. Fortsätta lyfta helhetserbudandet till kund med tjänsteområdena Automation, Energy Management och teknisk Facility Management samlats. En projektmetod och ett strukturerat arbetssätt för att utveckla nya systemlösningar är infört.

FÖRVALTNINGS-
BERÄTTELSE

Koncernen i korthet →

Förvaltnings-
berättelse →

Risker och
osäkerhetsfaktorer →

Finansiella risker

Bravida är genom sin verksamhet exponerad för olika slag av finansiella risker. De finansiella riskerna omfattar främst ränte-, valuta-, finansierings- och kreditrisker. Koncernens finansverksamhet och hantering av finansiella risker är centraliserad till koncernfunktionen Ekonomi och Finans.

Verksamheten bedrivs utifrån en av styrelsen fastställd finanspolicy som årligen revideras och fastställs av styrelsen. Syftet är att minimera koncernens kapitalkostnad genom effektiva finansieringslösningar, samt effektiv hantering och kontroll av koncernens finansiella risker.

Kreditrisker i affärsverksamheten hanteras däremot lokalt, med stöd av ett gemensamt system för kredituppföljning och analys. För mer information om hantering av finansiella risker, se not 25.

Riskområde	Beskrivning	Hantering
Ränterisk	Förändringar i marknadsräntan påverkar koncernens räntenetto och kassaflöde.	Bravida har fastställda principer för hantering av ränterisker i sin finanspolicy, vilken anger korta räntebindningstider.
Valutarisk	Förändringar i valutakursen kan ha en negativ påverkan på koncernens resultaträkning, balansräkning och kassaflöde. Valutarisk kan delas in i transaktions-exponering och omräkningsexponering.	Bravidas transaktionsexponering är relativt begränsad då försäljning och utgifter till största delen sker i lokal valuta, med mindre exponering mot importerade komponenter. Bravidas omräkningsexponering valutasäkras inte och en förstärkning av den svenska kronan mot NOK, EUR och DKK påverkar omsättning och rörelseresultat negativt. All finansiering sker i SEK.
Finansierings och likviditetsrisk	Utgörs av att inte kunna uppta nya, eller refinansiera existerande, lån till acceptabla villkor. Koncernen är även utsatt för en likviditetsrisk, vilken definieras som risken att inte kunna möta sina omedelbara betalningsförpliktelser.	Ansvaret för Bravidas finansiella transaktioner och risker innehas centralt av koncernens treasuryenhet, som arbetar efter en av styrelsen fastställd finanspolicy. Finansieringen utgörs av långfristiga kreditavtal och utgivande av företagscertifikat med kort löptid.
Kreditrisk	Det finns alltid en risk att en motpart inte kan fullfölja sina åtaganden. Bristande kontroll av kunders kreditvärdighet innebär en risk att Bravida utför arbeten åt kunder som inte kan fullgöra sina åtaganden vilket kan medföra kundförluster.	Alla kunder kreditprövas innan projekt startar upp. I samtliga länder har Bravida en funktion med ansvar för kundkrediter, som arbetar utifrån fastställda riktlinjer om risktagande. Bravida har historiskt sett haft relativt låga kreditförluster, men har under året stärkt sin kreditbevakning och kravhantering ytterligare.

FÖRVALTNINGS-
BERÄTTELSE

Koncernen i korthet →

Förvaltnings-
berättelse →

Risker och
osäkerhetsfaktorer →

Operativa risker

De operativa riskerna är relaterade till den dagliga verksamheten och går ofta att påverka, varför de normalt är reglerade med policyer, riktlinjer och instruktioner. Hantering av dessa risker är en del av Bravidas löpande affärsprocess.

Riskområde	Beskrivning	Hantering
Arbetssskador	Risken att medarbetare eller andra personer skadas på Bravidas arbetsplatser.	Bravida har en nollvision för arbetssskador och arbetar systematiskt med fysisk, social och organisatorisk arbetsmiljö, samt med att stärka vår säkerhetskultur. Bravida har under året gjort en omfattande riskinventering som utgör grunden för en arbetsmiljöriskbank. Detta innebär att vi genom att systematisera lärandet av våra risker kommer leda till minskade antal arbetsrelaterade olyckor.
Brist på arbetskraft - Bravida lyckas ej attrahera, rekrytera och behålla rätt personal	Dagens arbetsmarknad innebär hög konkurrens om duktiga medarbetare, såsom ingenjörer, tekniker och montörer. Risk för mobilisering på grund av pågående konflikter i omvärlden. Risk för strejk på grund av hög inflation som inte avspeglas i löneförhandlingarna.	Bravida har fortsatt arbetat med anställningserbjudandet för att attrahera medarbetare. Under året har ett tydligt arbete med "People Vision" fortgått, som innebär att på ett strukturerat sätt förbättras inom ett antal områden: ledarskap, bästa laget och en branschledande medarbetarupplevelse.
Förändringsovilja	Risk i en relativt traditionell bransch att inte ha förmågan att förändra sig i takt med omvärlden, till exempel bristande kundfokus och affärsutveckling samt förmåga att ställa om organisationen.	Bravida fokuserar allt mer på förändringsledning vid utrullning av nya aktiviteter enligt affärsplanen och nya initiativ. Vidare pågår och genomförs det utbildningsinsatser för att stärka ledarskapet samt möta förändringar på marknaden.
Affärsetik	Bravida är en decentraliserad organisation där affärer och inköp till stor del sker lokalt vilket ökar risken för otillbörlig påverkan. Det finns en risk i att enskilda medarbetare inte följer våra värderingar och skadar Bravidas anseende och varumärke.	Alla medarbetare inom Bravida ska ta del av och känna till uppförandekoden Bravida arbetar också med uppföljning och intern kontroll. Årligen genomförs det en kartläggning och analys av leverantörer utifrån kraven enligt kommande CSR-regelverk.
Projektrisker – medelstora projekt	Merparten av Bravidas installationsprojekt är små projekt < 10 MSEK. Risker finns främst i medelstora projekt, dels i anbudsskedet, felkalkylering men också i hela genomförandefasen från planering till avslut.	Bravida har en fastställd rutin för anbudshantering, och har sedan flera år en "farfarsprincip" där större projekt skall presenteras och godkännas av överordnad chef. Stort fokus på exekveringsfasen, projektledarutbildningar och uppföljning.
Risker i samband med komplexa och stora kontrakt	Fel kompetens, marknad eller kund samt brister i projektgenomförande. En av de större operativa riskerna är brister i kalkyl, uppstart, planering och styrning av projekt. Brister i kontraktsadministrationen kan snabbt innebära stora risker att inte få erforderlig tidsförlängning eller ersättning för utfört arbete.	Bravida har ett väl definierat arbetssätt med tydliga milstolpar från kalkyl till avslutat projekt. Större och komplexare projekt har alltid en tydlig projektorganisation och struktur samt styrgrupp.
Förvärvsrisiker	Risk att Bravida förvärvar bolag som inte lever upp till förväntningar på resultat, inte integreras i Bravidas kultur eller på annat sätt skadar bolaget eller varumärket.	Bravida har en förvärvsorganisation på koncernnivå för att bistå i och säkerställa processen för integration av förvärv. Ett tydligt ansvar föreligger i organisationen där förvärven sker och förankring i den lokala verksamheten. För att förvärvet ska lyckas, är det lokala engagemanget avgörande – både på regionnivå och hos berörd avdelning.

FÖRVALTNINGS-
BERÄTTELSE

Koncernen i korthet →

Förvaltnings-
berättelse →

**Risker och
osäkerhetsfaktorer** →

Operativa risker, forts

Riskområde	Beskrivning	Hantering
Miljö – hållbar resursanvändning	Miljöpåverkan i form av koldioxidutsläpp eller andra miljöfarliga utsläpp, både i kunderbudandet och den egna verksamheten. Nya regelverk ställer stora krav på hela värdekedjan, främst leveranskedjan.	Bravida arbetar för att minska miljöbelastningen i den egna verksamheten utifrån fastställd hållbarhetsstrategi mål för hållbarhetsarbetet. Bravida fortsätter konvertering till fossilfria fordon och följer upp utsläppen på central nivå. Successivt byter vi ut våra servicebilar till fossilfria alternativ, i Sverige och Danmark erbjuds enbart elbilar i tjänstebilssortimentet. Vidare i arbetet med att ställa om vår egen verksamhet är det beslutat att vi ska ställa om till förnybar el på våra kontor och lokaler.
Underentreprenörskrisker	Underentreprenörers agerande riskerar att påverka Bravidas anseende och varumärke negativt om underentreprenör gör avsteg från Bravidas uppförandekod.	Kvalitetssäkring av Bravidas underleverantörer görs kontinuerligt. Arbeta med godkända underentreprenörer enligt leverantörsbedömning och i annat fall bifoga vår uppförande kod i upphandling. Ett nytt inköpssystem är delvis på plats, där implementation fortlöper och kommer närmsta året även omfatta underentreprenörer med stöd för kvalificering av leverantörer och där nya kontrollpunkter införs.
Materialrisker	Kvalitetsbrister i de produkter som Bravida installerar riskerar att negativt påverka anseende mot kunder samt leda till ökade kostnader.	Bravida har garantier från leverantörer på de produkter de levererar. Använda produkter ur Bravidasortimentet samt använda centrala avtal.
Prisökningar i branschen – leverantörskedjan	Risker i leverantörskedjan orsakade av geopolitiska spänningar kan bidra till breda prisuppgångar orsakade av exempelvis ökade råmaterial- och transportkostnader. Dessa kan drabba Bravida som större prisuppgångar på grund av fasta priser i avtal. Även nya regelverk ställer stora krav på hela värdekedjan.	Förhandla om fasta priser i centrala avtal samt att hantera leverantörer som vill höja priser oftare än tidigare. Vidare att i högre grad involvera divisionsinköpare i prisförhandlingar. Organisationen uppmanas att ta höjd för större prisökningar i nya avtal samt att använda entreprenadindex och verka mot mer indexreglerande kontrakt. Central uppföljning av leverantörsbedömningar.
Informationssäkerhet och cyberrisker	Antalet cyberattacker fortsätter att öka och därav risken för informationsstöld och sabotage. I tillägg till traditionella virus och trojaner fortsätter trenden med kapning av information, så kallade "social engineering" där användarens mail ställs inför olika bedrägeriförsök med syfte att få dem att genomföra finansiella transaktioner.	Bravida har under året fortsatt arbeta med att förstärka medvetenheten kring informationssäkerhet och cybersäkerhet. Obligatoriska cybersäkerhetsutbildning för tjänstemän och yrkesarbetare, vilka kontinuerligt lanseras. Etablerat ett ledningssystem för informationssäkerhet. Fortsatt att strukturerat arbeta kontinuerligt med dessa områden för att uppnå en högre säkerhet och minska risken för informationsstöld.
Inte uppfylla uppgiftsskyddet enligt GDPR	Risk att inte uppfylla kraven i GDPR kan ge höga bötesbelopp och skada varumärket.	Bravida har framtagna riktlinjer för att uppfylla gällande krav. Översyn av riktlinjerna görs kontinuerligt för att tydliggöra ansvar och krav. Instruktioner och informationsmaterial är tillgängliga för samtliga medarbetare. En organisation är framtagen där stöd finns att få i en centralt upprättad GDPR-grupp.

FINANSIELLA
RAPPORTER

KONCERNEN

Resultaträkning →

Rapport över
totalresultat →

Balansräkning →

Förändring av
eget kapital →

Kassaflödesanalys →

MODERBOLAGET

Resultaträkning →

Balansräkning →

Förändring av
eget kapital →

Kassaflödesanalys →

Koncernens resultaträkning

MSEK	NOT	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Nettoomsättning	2, 3	29 423	26 303
Kostnader för produktion		-25 026	-22 335
Bruttoresultat		4 397	3 968
Administrations- och försäljningskostnader		-2 672	-2 272
Rörelseresultat	3, 5, 6, 7, 28	1 725	1 696
Finansiella intäkter		51	21
Finansiella kostnader		-198	-85
Finansnetto	8	-147	-64
Resultat före skatt		1 578	1 632
Skatt på årets resultat	9	-336	-349
Årets resultat		1 242	1 283
Årets resultat hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		1 227	1 267
Innehav utan bestämmande inflytande		15	16
Årets resultat		1 242	1 283
Resultat per aktie före utspädning, SEK	10	6,02	6,22
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	10	6,00	6,21

Koncernens rapport över totalresultat

MSEK	NOT	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Årets resultat		1 242	1 283
Övrigt totalresultat			
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat			
Årets omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter	20	-132	142
Poster som inte kan omföras till årets resultat			
Omvärdering av förmånsbestämda pensioner		-212	409
Skatt hänförligt till omvärdering pensioner		44	-84
Årets övrigt totalresultat		-301	467
Årets totalresultat		942	1 750
Årets totalresultat hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		927	1 734
Innehav utan bestämmande inflytande		15	16
Årets totalresultat		942	1 750

FINANSIELLA
RAPPORTER

KONCERNEN

Resultaträkning →

Rapport över
totalresultat →**Balansräkning** →Förändring av
eget kapital →

Kassaflödesanalys →

MODERBOLAGET

Resultaträkning →

Balansräkning →

Förändring av
eget kapital →

Kassaflödesanalys →

Koncernens balansräkning

MSEK	NOT	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	11	11 001	10 441
Nyttjanderättstillgångar	12	1 452	1 028
Materiella anläggningstillgångar	13	380	299
Andelar i intresseföretag	14	16	13
Pensionstillgångar	15	11	17
Långfristiga värdepappersinnehav	16	19	18
Långfristiga fordringar	17	17	19
Uppskjutna skattefordringar	9	20	25
Summa anläggningstillgångar		12 915	11 860
Varulager		290	274
Aktuella skattefordringar		137	108
Kundfordringar	25	6 223	5 210
Avtalstillgångar	18	3 210	3 225
Övriga fordringar	19	511	485
Övriga finansiella tillgångar		–	0
Likvida medel		1 046	1 308
Summa omsättningstillgångar		11 417	10 611
SUMMA TILLGÅNGAR	24	24 333	22 472

MSEK	NOT	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL			
	20		
Aktiekapital		4	4
Övrigt tillskjutet kapital		3 518	3 518
Reserver		23	155
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		4 685	4 218
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare		8 229	7 895
Innehav utan bestämmande inflytande		37	40
Summa eget kapital		8 267	7 936
SKULDER			
Långfristiga räntebärande skulder	21	500	500
Leasingskuld	21, 26	1 001	666
Långfristiga ej räntebärande skulder		164	245
Avsättningar till pensioner	15	410	230
Övriga avsättningar	22	86	81
Uppskjutna skatteskulder	9	648	628
Summa långfristiga skulder		2 808	2 351
Kortfristiga räntebärande skulder	21	1 263	1 063
Leasingskuld	21, 26	475	384
Leverantörsskulder		3 204	3 259
Skatteskulder		17	34
Avtalsskulder	18	4 268	3 938
Övriga skulder	23	3 618	3 080
Avsättningar	22	413	428
Summa kortfristiga skulder		13 258	12 185
Summa skulder	24	16 066	14 536
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		24 333	22 472

För information om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 27.

FINANSIELLA
RAPPORTER

KONCERNEN

Resultaträkning →

Rapport över
totalresultat →

Balansräkning →

**Förändring av
eget kapital** →

Kassaflödesanalys →

MODERBOLAGET

Resultaträkning →

Balansräkning →

**Förändring av
eget kapital** →

Kassaflödesanalys →

Koncernens förändring av eget kapital

MSEK	2022					
	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Omräkningsreserv	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2022-01-01	4	3 518	13	3 281	16	6 832
Årets resultat	–	–	–	1 267	16	1 283
Årets övrigt totalresultat	–	–	142	325	–	467
Summa årets totalresultat	–	–	142	1 592	16	1 750
Utdelning	–	–	–	-610	–	-610
Nyemission av C-aktier	0	–	–	–	–	0
Återköp av C-aktier	–	–	–	0	–	0
Ändring av innehav utan bestämmande inflytande	–	–	–	-7	7	–
Värdering av innehav utan bestämmande inflytandes säljoption	–	–	–	-73	–	-73
Aktieincitamentsprogram	–	–	–	37	–	37
Utgående eget kapital 2022-12-31	4	3 518	155	4 218	40	7 936
	2023					
Ingående eget kapital 2023-01-01	4	3 518	155	4 218	40	7 936
Årets resultat	–	–	–	1 227	15	1 242
Årets övrigt totalresultat	–	–	-132	-168	–	-301
Summa årets totalresultat	–	–	-132	1 059	15	942
Utdelning	–	–	–	-662	–	-662
Nyemission av C-aktier	0	–	–	–	–	0
Återköp av C-aktier	–	–	–	0	–	0
Ändring av innehav utan bestämmande inflytande	–	–	–	18	-18	–
Värdering av innehav utan bestämmande inflytandes säljoption	–	–	–	13	–	13
Aktieincitamentsprogram	–	–	–	38	–	38
Utgående eget kapital 2023-12-31	4	3 518	23	4 685	37	8 267

I not 20 framgår det ytterligare information om eget kapital.

FINANSIELLA
RAPPORTER

KONCERNEN

Resultaträkning →

Rapport över
totalresultat →

Balansräkning →

Förändring av
eget kapital →

Kassaflödesanalys →

MODERBOLAGET

Resultaträkning →

Balansräkning →

Förändring av
eget kapital →

Kassaflödesanalys →

Kassaflödesanalys för koncernen

MSEK	NOT	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat före skatt		1 578	1 632
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	30	457	660
Betald skatt		-230	-359
Delsumma före förändringar av rörelsekapital		1 805	1 933
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av varulager		25	-70
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		-857	-1 364
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		444	1 093
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 417	1 592
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av dotterföretag	4, 29	-452	-649
Förvärv av inkråm	4	-53	-26
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	11	-	0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	13	-113	-142
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-618	-817
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Erhållen utdelning		1	-
Upptagna lån	21, 30	1 627	1 594
Amortering av låneskulder	30	-1 426	-1 636
Amortering leasingsskuld		-539	-426
Förändrat utnyttjande på checkräkningskredit	21, 30	-	-
Utbetald utdelning		-662	-610
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-999	-1 078
Årets kassaflöde		-200	-304
Likvida medel vid årets början		1 308	1 594
Kursdifferens i likvida medel		-62	18
Likvida medel vid årets slut		1 046	1 308

FINANSIELLA
RAPPORTER

KONCERNEN

Resultaträkning →

Rapport över
totalresultat →

Balansräkning →

Förändring av
eget kapital →

Kassaflödesanalys →

MODERBOLAGET

Resultaträkning →

Balansräkning →

Förändring av
eget kapital →

Kassaflödesanalys →

Moderbolagets resultaträkning

MSEK	NOT	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Nettoomsättning		263	232
Administrations- och försäljningskostnader	5, 6, 7	-283	-238
Rörelseresultat		-20	-6
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		94	38
Räntekostnader och liknande resultatposter		-227	-68
Finansnetto	8	-133	-30
Resultat efter finansiella poster		-153	-36
Bokslutsdispositioner			
Avsatt till periodiseringsfond		-16	-15
Koncernbidrag		608	543
Resultat före skatt		440	492
Skatt	9	-109	-105
Årets resultat¹		331	386

¹ Årets resultat överensstämmer med årets totalresultat.

FINANSIELLA
RAPPORTER

KONCERNEN

Resultaträkning →

Rapport över
totalresultat →

Balansräkning →

Förändring av
eget kapital →

Kassaflödesanalys →

MODERBOLAGET

Resultaträkning →

Balansräkning →

Förändring av
eget kapital →

Kassaflödesanalys →

Moderbolagets balansräkning

BELOPP I MSEK	NOT	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	29	7 341	7 341
Långfristiga fordringar	17	2	1
Uppskjutna skattefordringar		0	0
Summa anläggningstillgångar		7 344	7 343
Omsättningstillgångar			
Fordringar hos koncernföretag	28	2 589	2 290
Aktuella skattefordringar		41	12
Övriga fordringar	19	10	9
Kassa och bank		686	1 055
Summa omsättningstillgångar		3 325	3 366
SUMMA TILLGÅNGAR	24	10 669	10 709

BELOPP I MSEK	NOT	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	20		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		4	4
Summa bundet eget kapital		4	4
Fritt eget kapital			
Överkursfond		3 518	3 518
Balanserad vinst		-153	84
Årets resultat		331	386
Summa fritt eget kapital		3 695	3 989
Summa eget kapital		3 699	3 993
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfonder		703	687
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	15	5	4
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder	21	500	500
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	21	1 263	1 063
Leverantörsskulder		5	5
Skulder till koncernföretag	28	4 450	4 406
Skatteskulder		-	-
Övriga skulder	23	44	51
Summa kortfristiga skulder		5 762	5 525
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	24	10 669	10 709

För information om moderbolagets ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 27.

FINANSIELLA
RAPPORTER

KONCERNEN

Resultaträkning →

Rapport över
totalresultat →

Balansräkning →

Förändring av
eget kapital →

Kassaflödesanalys →

MODERBOLAGET

Resultaträkning →

Balansräkning →

Förändring av
eget kapital →

Kassaflödesanalys →

Moderbolagets förändring av eget kapital

MSEK	2022					
	Fritt eget kapital					
	Aktiekapital	Överkursfond	Balanserad vinst	Årets resultat	Summa	
Ingående eget kapital 2022-01-01	4	3 518	105	552	4 179	
Årets resultat	-	-	-	386	386	
Vinstdisposition	-	-	552	-552	-	
Utdelning	-	-	-610	-	-610	
Nyemission av C-aktier	0	-	-	-	0	
Återköp av C-aktier	-	-	0	-	0	
Aktieincitamentsprogram	-	-	37	-	37	
Utgående eget kapital 2022-12-31	4	3 518	84	386	3 993	
MSEK	2023					
	Ingående eget kapital 2023-01-01	4	3 518	84	386	3 993
	Årets resultat	-	-	-	331	331
Vinstdisposition	-	-	386	-386	-	
Utdelning	-	-	-662	-	-662	
Nyemission av C-aktier	0	-	-	-	0	
Återköp av C-aktier	-	-	0	-	0	
Aktieincitamentsprogram	-	-	38	-	38	
Utgående eget kapital 2023-12-31	4	3 518	-153	330	3 699	

FINANSIELLA
RAPPORTER

KONCERNEN

Resultaträkning →

Rapport över
totalresultat →

Balansräkning →

Förändring av
eget kapital →

Kassaflödesanalys →

MODERBOLAGET

Resultaträkning →

Balansräkning →

Förändring av
eget kapital →

Kassaflödesanalys →

Moderbolagets kassaflödesanalys

MSEK	NOT	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat efter finansiella poster		-152	-36
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	30	39	39
Betald skatt		-137	-210
Delsumma före förändring av rörelsekapital		-251	-208
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		-285	-22
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		-20	13
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-516	-216
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		0	-1
Kassaflöde från investeringsverksamheten		0	-1
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Upptagna lån	21, 30	1 627	1 594
Amortering av låneskulder	21	-1 427	-1 635
Betald utdelning		-662	-610
Utbetalda koncernbidrag		-1	-7
Erhållna koncernbidrag		609	550
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		146	-108
Årets kassaflöde		-370	-325
Likvida medel vid årets början		1 055	1 380
Likvida medel vid årets slut		686	1 055

NOTER

Förteckning över

noter →

Noter →

Notförteckning

NOTER

1	Väsentliga redovisningsprinciper m.m.	94	12	Nyttjanderättstillgångar	114	22	Avsättningar	120
2	Intäkternas fördelning	99	13	Materiella anläggningstillgångar	114	23	Övriga skulder	121
3	Segmentsrapportering	100	14	Andelar i intresseföretag	115	24	Värdering av finansiella tillgångar och skulder	122
4	Förvärv av rörelse	101	15	Pensionstillgångar och avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	115	25	Finansiella risker och finanspolicy	125
5	Anställda och personalkostnader	103	16	Andra långfristiga värdepappersinnehav	117	26	Leasing	128
6	Arvode och kostnadsersättning till revisorer	108	17	Långfristiga fordringar	117	27	Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	129
7	Rörelsens kostnader per kostnadsslag	109	18	Avtalstillgångar och avtalsskulder	117	28	Transaktioner med närstående	129
8	Finansnetto	109	19	Övriga fordringar	118	29	Andelar i koncernföretag	130
9	Skatter	110	20	Eget kapital	118	30	Rapport över kassaflöden	132
10	Resultat per aktie	112	21	Räntebärande skulder	119	31	Händelser efter balansdagen	132
11	Immateriella anläggningstillgångar	113						

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGSPRINCIPER M.M.

Generellt

Bravida Holding AB, organisationsnummer 556891-5390, är ett svenskt aktiebolag med säte i Stockholm, Sverige. Huvudkontorets adress är Mikrofönvägen 28, 126 81 Stockholm. Bolagets aktier är noterade på Nasdaq Stockholm på listan Large Cap. I denna rapport benämns Bravidakoncernen som Bravida eller koncernen och moderbolaget Bravida Holding AB i sitt fulla namn eller som moderbolaget. Bravida är den ledande leverantören av helhetslösningar för service och installation av el, vs, ventilation och andra tekniska funktioner i fastigheter och anläggningar i Norden. Koncernredovisningen för år 2023 består av moderbolaget och dess koncernföretag, i koncernen ingår även ägd andel av innehaven i intresseföretag. Koncernen bedriver även en mindre utvecklingsverksamhet i en filial i Slovakien.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 20 mars 2024.

Förutsättningar vid upprättande av finansiella rapporter

Koncernredovisningen upprättas i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee (IFRIC) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapporteringsrekommendation RFR 1 Kompletterande regler för koncerner tillämpats.

Moderbolaget tillämpar Årsredovisningslagen och RFR 2 Redovisning för juridiska personer. I de fall moderbolaget tillämpar andra redovisningsprinciper än koncernen anges detta i slutet av denna not.

Koncernens och moderbolagets rapportering sker i miljoner svenska kronor (MSEK) utan decimaler om inte annat anges. Svenska kronor benämns SEK och tusentals kronor benämns TSEK. De belopp som redovisas har i vissa fall avrundats. I de fall belopp är mindre än 1 MSEK och avrundas nedåt presenteras detta med en nolla (0), saknas värde anges ett streck (-). Detta innebär att tabeller, grafer och beräkningar inte alltid summerar. Siffror inom parentes avser utfall föregående år.

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Tillgångar och skulder är i allt väsentligt redovisade till historiska anskaffningsvärden.

Viktiga bedömningar och uppskattningar

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Vidare beaktas företagsledningens bästa bedömning i samband med redovisning av tvistiga belopp då rättsprocesser och tvister är oförutsägbara till sin karaktär.

Nedan följer de poster som bedöms innebära mer värderingsosäkerheter än andra poster, men de utgör inte uppskattningar som innebär betydande risk för en väsentlig justering av redovisat värde under det kommande året.

Redovisning över tid (tidigare successiv vinstavräkning)

Resultatet i pågående installationsprojekt redovisas över tid baserat på upparbetade uppdragsutgifter. Detta kräver att projektinkomster och projektutgifter kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Förutsättningen är väl fungerande system för kalkylering, prognosrutiner och projektuppföljning. Prognos avseende projektets slutliga utfall är en kritisk bedömning som är väsentligt för resultatredovisningen under projektets gång. Risk kan finnas att slutligt resultat avseende projekt kan avvika från successivt redovisat över tid.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde för bedömning av eventuellt nedskrivningsbehov på goodwill, har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts. En redogörelse av dessa återfinns i not 11.

Pensionsantaganden

Bravida har delvis förmånsbaserade pensionsplaner. Pensionsförpliktelsen beräknas med aktuariella antaganden och förvaltningstillgångarna marknadsvärderas på balansdagen. En förändring i något av dessa antaganden och värderingen kan ge betydande påverkan på beräknade pensionsåtaganden och pensionskostnader. Se även not 15 för ytterligare information om använda pensionsantaganden.

Nya eller ändrade relevanta IFRS

Nya eller ändrade standarder och tolkningar som trätt i kraft under året har inte haft någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter.

Nya redovisningsprinciper från 2024 eller senare

Ett antal nya eller ändrade standarder och tolkningar träder ikraft för räkenskapsår som börjar 1 januari 2024 eller senare, vilka inte har förändringstillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport.

Ändringar av IAS 1 Utformning av finansiella rapporter med senaste tillämpningstidpunkt från räkenskapsår som inleds 1 januari 2024 eller senare förändrar principer för och upplysningar om klassificering av skulder som lång- respektive kortfristiga. Bravida förväntar sig inte någon effekt av dessa ändringar på klassificeringen i koncernens och moderbolagets balansräkningar. Med anledning av de utökade upplysningskraven förväntas dock att upplysningar tillkommer om kovenanter i låne- och motsvarande finansiering.

I övrigt förväntas de nya standarder och tolkningar inte ha en väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter på innevarande eller kommande perioder och inte heller på framtida transaktioner.

Segmentrapportering

Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken den kan generera intäkter och ådra sig kostnader och för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Ett rörelsesegments resultat följs vidare upp av företagets högste verkställande beslutsfattare för att utvärdera resultatet samt för att kunna allokera resurser till rörelsesegmentet. Geografiska marknader utgör Bravidas rörelsesegment, och omfattar länderna; Sverige, Norge, Danmark och Finland. Se not 3 för ytterligare beskrivning av indelning och presentation av rörelsesegment.

NOT 1. Väsentliga redovisningsprinciper, forts

Konsolideringsprinciper

Koncernföretag

Koncernföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande antas föreligga om moderbolaget direkt eller indirekt har andelsinnehav som uppgår till mer än 50 procent av rösterna, men kan även uppnås om ett bestämmande inflytande kan utövas över den driftsmässiga och finansiella styrningen.

Förvärvsmetoden används för redovisning av koncernens förvärv av dotterbolag. Anskaffningsvärdet för ett förvärv utgörs av verkligt värde på tillgångar som lämnats som ersättning, emitterade eget kapitalinstrument och uppkomna eller övertagna skulder per överlåtelsedagen.

Transaktionsutgifter kostnadsförs direkt. Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder och eventalförpliktelser i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkliga värden på förvärvsdagen, oavsett omfattning på eventuellt innehav utan bestämmande inflytande. Vid rörelseförvärv där överförd ersättning, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande och verkligt värde på tidigare ägd andel (vid stegvisa förvärv) överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder som redovisas separat, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, så kallat förvärv till lågt pris redovisas skillnaden i årets resultat.

Koncernföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den tidpunkt då bestämmande inflytande uppnås och exkluderas ur koncernredovisningen från och med den tidpunkt då det bestämmande inflytandet upphör. Där det är nödvändigt görs justeringar av koncernföretagens redovisning för att anpassa deras redovisningsprinciper till koncernens.

Koncerninterna transaktioner och balansposter samt realiserade vinster på transaktioner mellan koncernbolag elimineras.

Även realiserade förluster elimineras men eventuella förluster betraktas som indikation på att ett nedskrivningsbehov kan föreligga.

Intrasseföretag

Intrasseföretag är alla de företag där koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande över.

Intrasseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Det innebär att det i koncernen bokförda värdet på andelarna i företaget motsvaras av koncernens andel i eget kapital samt eventuella bokförda värden på koncernmässiga övervärden efter anpassning till koncernens redovisningsprinciper. Resultatandel i företagens resultat efter skatt redovisas i rörelseresultatet tillsammans med avskrivningar på förvärvade övervärden.

Utländsk valuta

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

I koncernredovisningen används svenska kronor (SEK) som är moderbolagets funktionella valuta och rapporteringsvaluta.

Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Valutakursdifferenser på upplåning redovisas under finansiella poster, medan övriga kursdifferenser ingår i rörelseresultatet.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Resultat och finansiell ställning för alla utländska verksamheter som konsolideras i koncernredovisningen som har en annan funktionell valuta än rapporteringsvalutan, omräknas till koncernens rapporteringsvaluta enligt följande:

- tillgångar och skulder för var och en av balansräkningarna omräknas till balansdagkurs
- intäkter och kostnader för var och en av resultaträkningarna omräknas till genomsnittlig valutakurs
- alla valutakursdifferenser som uppstår redovisas via övrigt totalresultat som en separat del av eget kapital (omräkningsreserven)

Intäkter

Bolagets intäkter består av service- och installationstjänster och försäljning sker av tjänster och material som en kombinerad del. I väldigt liten utsträckning sker försäljning av endast material och då redovisas intäkten när varorna avlämnats hos kunden, vilket bedömts vara tidpunkten då kontrollen över varorna överförs till kunden.

Service- och installationstjänsterna, inklusive tillhörande material, intäktsförs över tid (tidigare benämnt successiv vinstavräkning) i takt med nedlagda uppdragsutgifter i förhållande till prognostiserade uppdragsutgifter. Service- och installationstjänsterna utförs på kundens egendom. Bedömning av kriterierna i IFRS 15 för redovisning över tid eller vid en tidpunkt indikerar att i större delen av dessa fall anses varorna kontrolleras av kunden vartefter de installeras, varvid dessa också ska redovisas över tid snarare än vid den tidpunkt då installation är slutförd.

Redovisning över tid (tidigare successiv vinstavräkning)

Vid redovisning över tid redovisas resultatet i takt med projektets färdigställandegrad. För fastställande av det resultat som vid en given tidpunkt har upparbetats krävs uppgifter om följande komponenter:

- Projektinkomster – värdet av samtliga till uppdraget hänförliga inkomster
- Projektutgifter – samtliga mot projektinkomster svarande utgifter som är hänförliga till det enskilda projektet
- Färdigställandegrad (upparbetningsgrad) – upparbetade utgifter i förhållande till beräknade totala projektutgifter

Utgifter som har uppstått under året men som avser framtida arbete inräknas inte i upparbetade projektutgifter när färdigställandegraden fastställs. Dessa redovisas som material- och varulager, förskott eller övriga tillgångar beroende på deras karaktär. Ändringar i omfattningen av uppdraget, anspråk och incitamentsersättningar inkluderas i projektinkomsten i den utsträckning de har överenskommit med kunden och kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Som grundläggande villkor för redovisning över tid gäller att projektinkomst och projektutgift ska kunna storleksbestämmas på ett tillförlitligt sätt och att upparbetningsgraden fastställs på ett sätt som är relevant med avseende på kravet på tillförlitlighet.

Bravida redovisar som avtalstillgång fordringar (balansposten "avtals-tillgångar") på beställare av installationsuppdrag för vilka projektkostnader och redovisade vinster (efter avdrag för redovisade förluster) överstiger fakturerade belopp. Delfakturerade belopp som ännu inte betalats av kunden och av beställaren innehållna belopp ingår i posten Kundfordringar. Bravida redovisar som avtalsskuld (balansposten "avtalsskulder") alla skulder till beställare av installationsuppdrag för pågående uppdrag för vilka fakturerade belopp överstiger projekt-kostnader och redovisade vinster (efter avdrag för redovisade förluster).

Immateriella tillgångar

Koncernens immateriella anläggningstillgångar består i huvudsak av goodwill men även övriga immateriella tillgångar. Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för rörelseförvärv och det verkliga värdet på koncernens andel av den förvärvade verksamhetens identifierbara nettotillgångar vid förvärvstillfället. Goodwill redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning. Goodwill har en obestämbar nyttjandeperiod och prövning för nedskrivningsbehov görs minst årligen. Nedskrivningar av goodwill återförs inte. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar avyttrad del av redovisat värde på

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOT 1. Väsentliga redovisningsprinciper, forts

goodwill. Goodwill fördelas på kassagenererande enheter vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov.

Övriga immateriella anläggningstillgångar utgörs främst av licenser. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över immateriella tillgångars nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Övriga immateriella tillgångar skrivs av på fem år. Nyttjandeperioderna omprövas minst årligen.

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark innefattar huvudsakligen lager och kontor. Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar.

Inga avskrivningar sker för mark. Avskrivningar på andra tillgångar, för att fördela deras anskaffningsvärde ner till det beräknade restvärdet över den beräknade nyttjandeperioden, görs linjärt enligt följande:

Avskrivningsprinciper för materiella anläggningstillgångar

Byggnader	Nyttjandeperiod, 20 år
Nedlagda kostnader på annans fastighet	Under återstående hyresperiod
Maskiner och andra tekniska anläggningar	3–5 år
Inventarier, verktyg och installationer	3–10 år

Nedskrivningar

Vid varje balansdag analyseras de redovisade värdena för materiella och immateriella anläggningstillgångar och nyttjanderätter för leasingavtal för att fastställa om det finns något som tyder på att dessa tillgångar har minskat i värde. Om något tyder på detta, beräknas återvinningsvärdet för tillgången eller den minsta kassagenererade enhet som tillgången tillhör för att kunna fastställa värdet av eventuell nedskrivning.

En nedskrivning redovisas i resultaträkningen. Om en nedskrivning återförs, görs detta endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde inte överstiger det värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivningar, om ingen nedskrivning gjorts. En återföring av en nedskrivning redovisas i resultaträkningen. Nedskrivningar av goodwill återförs aldrig.

Leasing

Koncernen leasar primärt kontor och fordon. Avtal kan innehålla både leasing- och icke-leasingkomponenter. Koncernen fördelar ersättningen i avtalet till leasing- och icke-leasingkomponenter.

Leasingavtalen redovisas som nyttjanderätter och en motsvarande skuld, från och med den dag som den leasade tillgången finns tillgänglig för användning av koncernen.

Leasingskulden redovisas initialt till nuvärdet av återstående leasingavgifter under leasingperioden. Leasingavgifterna inkluderar fasta avgifter samt variabla leasingavgifter som beror på index eller ränta, initialt baserade på index eller ränta gällande vid inledningsdatumet. Leasingperioden utgörs av avtalets ej uppsägningsbara period med tillägg för förlängningsperioder som initialt bedöms som rimligt säkra att komma att nyttjas.

Koncernen är exponerad för eventuella framtida öknings av rörliga leasingbetalningar baserade på ett index eller en ränta, som inte ingår i leasingskulden förrän de träder i kraft. När justeringar av leasingbetalningar baserade på ett index eller en ränta träder i kraft omvärderas leasingskulden och justeras mot nyttjanderätten.

Bedömd leasingperiod justeras huvudsakligen när sista uppsägningstidpunkten i tidigare bedömd leasingperiod passeras; eller om en betydande händelse inträffar eller omständigheterna på ett betydande sätt förändras på ett sätt som är inom bolagets kontroll. I dessa fall omvärderas skulden, baserat på en uppdaterad diskonteringsränta, med motbokning av omvärderingsbeloppet mot nyttjanderätten.

Leasingbetalningar fördelas mellan amortering av skulden och ränta. Räntan redovisas i resultaträkningen över leasingperioden på ett sätt som medför en fast räntesats för den under respektive period redovisade leasingskulden.

Nyttjanderätten värderas till anskaffningsvärde och inkluderar följande:

- det belopp leasingskulden ursprungligen värderats till
- leasingavgifter som betalats vid eller före inledningsdatumet, efter avdrag för eventuella förmåner som mottagits i samband med teckningen av leasingavtalet
- initiala direkta utgifter
- utgifter för att återställa tillgången till det skick som föreskrivs i leasingavtalets villkor.

Nyttjanderätter skrivs vanligen av linjärt över det kortare av nyttjandeperioden och leasingperioden.

Betalningar för korta kontrakt och leasingavtal av mindre värde kostnadsförs linjärt i resultaträkningen. Korta kontrakt är avtal med en leasingtid på 12 månader eller mindre. Avtal av mindre värde inkluderar IT-utrustning.

Finansiella instrument**Redovisning och första värderingen**

Kundfordringar och utfärdade skuldinstrument redovisas när de är utgivna. Övriga finansiella tillgångar och finansiella skulder redovisas när koncernen blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld värderas vid första redovisningstillfället till verkligt värde, vilket normalt uppgår till transaktionsbeloppet, med avdrag för direkt hänförliga transaktionsutgifter för upptagande av koncernens finansiella instrument som inte redovisas till verkligt värde via resultatet (se nedan).

Klassificering och efterföljande värdering**Finansiella tillgångar**

Bravidas innehavda finansiella tillgångar redovisas till upplupet anskaffningsvärde och till en minde del till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Bravidas finansiella tillgångar i form av likvida medel, övriga fordringar, upplupna intäkter, kundfordringar och långfristig fordran tillhör kategorin upplupet anskaffningsvärde. Den långfristiga fordran redovisas till upplupet anskaffningsvärde med effektivräntemetoden. De övriga tillgångarna redovisas till nominellt belopp med anledning av att löptiden är kort.

Finansiella tillgångar som Bravida redovisar till verkligt värde via övrigt totalresultat utgörs av en mindre investering i långfristiga värdepappersinnehav (not 24). Vid värdeförändringar på dessa innehav redovisas effekten i övrigt totalresultat. Ingen resultat effekt redovisas i resultaträkningen, inte heller vid realisering.

De finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde redovisas efter reservering för förväntade kreditförluster. Koncernen tillämpar den förenklade metoden för beräkning av förväntade kreditförluster på kundfordringar. Se not 25 för vidare information om nedskrivningsmodellen.

En nedskrivning respektive återföring av nedskrivning av kundfordringar redovisas i resultaträkningen i funktionen "övriga rörelsekostnader" och av lånefordringar som finansiell post.

Finansiella skulder

Finansiella skulder klassificeras som värderade till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via resultatet. De finansiella skulder som Bravida innehar tillhör i huvudsak kategorin värderade till upplupet anskaffningsvärde. Främst koncernens räntebärande skulder ingår i denna kategori. Leverantörsskulder och andra korta rörelseskulder som utgör finansiella

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOT 1. Väsentliga redovisningsprinciper, forts

skulder redovisas med anledning av den korta löptiden till nominellt belopp. Skulder som redovisas till verkligt värde via resultatet utgörs av villkorade köpeskillningar i den mån sådana avtalats om i samband med förvärv av dotterbolag.

Upplåning samt övriga finansiella skulder klassificeras som kortfristiga skulder om inte koncernen har en rätt att skjuta upp betalning av skulden i åtminstone 12 månader efter balansdagen.

Varulager

Varulagret är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Därvid har inkuransrisk beaktats. Anskaffningsvärdet beräknas enligt först in- först ut-principen (FIFU). Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader.

Likvida medel

I likvida medel ingår kassa, banktillgodohavanden och övriga kortfristiga placeringar med förfallodag inom tre månader från anskaffningstidpunkten som lätt kan omvandlas till likvida medel till ett känt belopp och som är utsatta för en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Lämnad utdelning

Lämnade utdelningar redovisas som skuld efter det att årsstämman godkänt utdelningen.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhålls avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt och förändringar i uppskjuten skatt. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är troligt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Resultat per aktie

Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året.

Vid beräkningen av resultat per aktie efter utspädning justeras det genomsnittliga antalet aktier för att ta hänsyn till effekter av utspädande potentiella stamaktier. Potentiella stamaktier utgörs under rapporterade perioder av rätter att kunna erhålla aktier i Bravida inom ramen för de långsiktiga incitamentsprogrammen. Matchningsaktierätter som innehas av anställda per rapportdagen anses utspädande. Rätten att erhålla aktier med prestationsvillkor är därtill utspädande endast i den utsträckning

vinstmålen (Ebita) är uppfyllda per rapportdagen. Justering av antalet utspädande aktier görs för det hypotetiska antal aktier som hade kunnat köpas in med värdet på återstående tjänster inom ramen för respektive incitamentsprogram.

Ersättningar till anställda**Ersättningar till anställda efter avslutad anställning**

I Sverige omfattas huvuddelen av de anställda av en avgiftsbestämd plan, det förekommer även förmånsbestämda pensionsplaner. I Norge omfattas i stort sett alla anställda av en avgiftsbestämd pensionsplan. I Danmark och Finland omfattas alla anställda av avgiftsbestämda planer.

I avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernens resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas.

Förmånsbestämda planer är andra planer för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämda planer. Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättningen som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder. Koncernen bär risken för att planen ska ge den utlovade ersättningen.

De förmånsbestämda pensionsplanerna är både fonderade och ofonderade. I de fall planerna är fonderade har tillgångar avskilts i främst pensionsstiftelser. Dessa förvaltningsstillgångar kan bara användas för att betala ersättningar enligt pensionsavtalen.

I balansräkningen redovisas nettot av beräknat nuvärde av förpliktelserna och verkligt värde på förvaltningstillgångarna som antingen en avsättning eller en långfristig finansiell fordran.

Pensionskostnaden och pensionsförpliktelsen för förmånsbestämda pensionsplaner beräknas årligen av oberoende aktuarier. Diskonteringsräntan motsvarar räntan på bostadsobligationer med löptid som motsvarar den genomsnittliga löptiden på koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en fungerande marknad för sådana företagsobligationer används istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid. Vidare beräknas det verkliga värdet av eventuella förvaltningstillgångar per rapportdagen. Räntekostnaden/intäkten netto på den förmånsbestämda förpliktelsen/tillgången redovisas i årets resultat under finansnettot. Räntenettet är baserat på den ränta som uppkommer vid diskontering av nettoförpliktelsen, det vill säga, ränta på förpliktelsen, förvaltningstillgångar och ränta på effekt av eventuella tillgångsbegränsningar. Övriga komponenter redovisas i rörelseresultatet.

Omvärderingseffekter utgörs av aktuariella vinster och förluster, skillnad mellan faktisk avkastning på förvaltningstillgångar och den summa som inkluderas i räntenettet och eventuella ändringar av effekter på

tillgångsbegränsningar (exklusive ränta som inkluderas i räntenettet). Omvärderingseffekterna redovisas i övrigt totalresultat.

Den särskilda löneskatten utgör en del av de aktuariella antagandena och redovisas därför som en del av nettoförpliktelsen/-tillgången. Den del av särskild löneskatt som är beräknad utifrån tryggandelagen i juridisk person redovisas av förenklingskäl som upplupen kostnad istället för som del av nettoförpliktelsen/-tillgången.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas vid den tidigaste tidpunkten när företaget inte längre kan dra tillbaka erbjudandet till de anställda eller när företaget redovisar kostnader för omstrukturering. Ersättningar som beräknas bli reglerade efter tolv månader redovisas till dess nuvärde. Ersättningar som inte förväntas regleras helt inom tolv månader redovisas som långfristiga ersättningar.

Aktierelaterade ersättningar

Aktierelaterade ersättningar avser ersättningar till anställda i enlighet med de långsiktiga incitamentsprogram som godkänts av årsstämman. Personalkostnader redovisas för värdet på erhållna tjänster, periodiserat över programmets intjänandeperioder, beräknat som det verkliga värdet på de tilldelade egetkapitalinstrumenten. Det verkliga värdet fastställs vid tilldelningstidpunkten, det vill säga då Bravida och de anställda ingått överenskommelse om villkoren och bestämmelserna för programmen. Eftersom programmen regleras med egetkapitalinstrument klassificeras de som "egetkapitalreglerade" och ett belopp motsvarande den redovisade personalkostnaden redovisas direkt i eget kapital.

Programmen innebär att deltagarna behöver köpa och behålla aktier i Bravida under intjäningsperioden. Deltagarna erhåller efter intjäningsperiodens slut ytterligare aktier i Bravida under förutsättning att de köpta aktierna behållits, att anställningen inom koncernen består hela perioden och avseende prestationsmålsbetingade aktier att koncernens Ebita uppnått specificerade målnivåer. Den redovisade kostnaden baseras initialt på och justeras löpande med avseende på det antal ytterligare aktier som förväntas tjänas in med hänsyn till hur många deltagare som förväntas kvarstå i tjänst under intjäningsperioden och med hänsyn till förväntad uppfyllelse av Ebita-villkoren. Någon justering görs ej med avseende på om deltagare förlorar rätt till aktier med anledning av att de säljer de aktier de behövt köpa och behöver behålla; i detta fall redovisas istället hela återstående kostnaden omedelbart.

När aktierätter tjänats in och aktier tilldelas ska sociala avgifter betalas i vissa länder för värdet av den anställdes förmån. En kostnad och avsättning redovisas periodiserat över intjänandeperioden för dessa sociala avgifter. Avsättningen för sociala avgifter baseras på det antal

NOTER

Förteckning över
noter →

Noter →

NOT 1. Väsentliga redovisningsprinciper, forts

aktierätter som förväntas tjänas in och på aktierätternas verkliga värde vid respektive rapporttillfälle och slutligen vid tilldelning av aktier.

Avsättningar**Garantireserv**

En avsättning redovisas när den underliggande produkten eller tjänsten har sålts. Efter slutförd installation löper en garantiperiod normalt mellan två till fem år. Garantiavsättningen är beräknad utifrån tidigare års garantiutgifter och en beräkning av framtida garantirisk.

Omstruktureringsreserv

En avsättning redovisas när en detaljerad omstruktureringsplan har fastställts och omstruktureringen har antingen påbörjats eller annonserats offentligt. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget upprättar sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2, Redovisning för juridiska personer. Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan. De angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Dotterbolag

Andelar i dotterbolag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärde-metoden. Detta innebär att transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i dotterföretag. I koncernredovisningen redovisas transaktionsutgifter hänförliga till dotterföretag direkt i resultatet när de uppkommer.

Villkorade köpeskillingar värderas utifrån sannolikheten av att köpeskillingen kommer att utgå. Eventuella förändringar av avsättningen/fordran läggs på/reducerar anskaffningsvärdet. I koncernredovisningen redovisas villkorade köpeskillingar till verkligt värde med värdeförändringar över resultatet.

Leasing

Moderbolaget tillämpar för leasingavtal inte IFRS 16, i enlighet med undantaget som finns i RFR 2. Som leasetagare redovisas leasingavgifter som kostnad linjärt över leasingperioden och således redovisas inte nyttjanderätter och leasingskulder i balansräkningen.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Moderbolaget aktiverar aktieägartillskott i aktier och andelar, i den mån nedskrivning ej erfordras, och hos mottagaren förs aktieägartillskott direkt mot eget kapital. Erhållna/mottagna koncernbidrag redovisas som en bokslutsdisposition.

Uppställningsform för resultat- och balansräkningen

Moderbolaget följer årsredovisningslagens uppställningsform för resultat och balansräkning, vilket bland annat innebär en annan uppställningsform för eget kapital och att avsättningarna redovisas som en egen huvudrubrik i balansräkningen.

NOTER

Förteckning över
 noter →

Noter →

NOT 2 INTÄKTERNAS FÖRDELNING

Intäkternas fördelning per kategori	2023			2022		
	Service	Installation	Totalt	Service	Installation	Totalt
Sverige	7 084	7 329	14 414	6 534	6 506	13 040
Norge	3 086	2 846	5 932	2 861	2 694	5 555
Danmark	2 819	4 116	6 935	2 317	3 720	6 038
Finland	718	1 528	2 245	578	1 234	1 812
Elimineringar	-33	-70	-103	-39	-103	-142
Koncernen	13 674	15 748	29 423	12 251	14 052	26 303

Kontraktbalanser	Koncernen	
	2023-12-31	2023-01-01
Fordringar, vilka ingår i kundfordringar och övriga fordringar	6 263	5 226
Avtalstillgångar – upparbetat ej fakturerat	3 210	3 225
Avtalsskulder – fakturerat ej upparbetat	-4 268	-3 938

Avtalstillgångar hänför sig i första hand till koncernens rätt till ersättning för utfört men ej fakturerat arbete vid balansdagen avseende service- och installationsavtal. Summan av avtalstillgångar vid årets slut påverkas inte av några nedskrivningar. Avtalstillgångarna överförs till fordringar när rättigheterna blir ovillkorliga.

Avtalsskulder avser främst de förskott som erhållits från kunder för kommande service- och installationstjänster, för vilka intäkter redovisas över tid. Samtliga avtalsskulder som redovisats som avtalsskuld vid periodens början har redovisats som intäkt under 2023.

Intäkter som redovisats under perioden som slutar 31 december 2023 från prestationsåtaganden som uppfyllts (eller delvis uppfyllts) under tidigare perioder uppgår till -103 MSEK. Detta beror främst på förändringar i beräkningen av färdigställandegraden för pågående projekt samt skillnad av uppskattad täckningsgrad vid utgången av föregående år och slutlig täckningsgrad vid projektets slutförande.

Prestationsåtagande som ej är uppfyllda vid årets slut avseende projekt som löper över mer än 1 år uppgår till 8 642 MSEK, 32 procent av intäkterna förväntas redovisas inom 1 år och 26 procent inom 2 år, resterande del därefter.

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOT 3 SEGMENTSRAPPORTERING

Koncernens verksamhet styrs och följs upp per geografisk marknad av högsta verkställande beslutsfattaren. Bravidas segment utgörs av geografiska marknader. Bravida har en transfer pricing policy som beskriver reglerna för finansiella överföringar mellan koncernens bolag. Internprissättning mellan koncernens olika segment är satta utifrån principen om "arm-längds avstånd", mellan parter som är oberoende av varandra, välinformerade och med ett intresse av att transaktionen genomförs. Ingen av bolagens kunder genererar mer än fem procent av koncernens totala intäkter.

Geografiska marknader

Geografiska marknader utgör koncernens rörelsesegment och dessa omfattar länderna Sverige, Norge, Danmark och Finland. Inom de geografiska marknaderna är Bravidas huvudsakliga verksamhet teknisk service och installation av el, värme & sanitet (vs) och ventilation. Bravida erbjuder även service och installation inom säkerhet, sprinkler, kyla, kraft samt tjänster inom fastighetsautomation, teknisk Facility Management, avbrottsfri kraftförsörjning och projektledning. Inom energilösningar för samhällets omställning erbjuds elbilsladdning, Energy Management, GreenHub fossilfri service och solpaneler.

2023	Sverige	Norge	Danmark	Finland	Koncern-gemensamt	Eliminering och övrigt	Summa
Extern nettoomsättning	14 328	5 931	6 935	2 231	-2	-	29 423
Intern nettoomsättning	86	1	0	15	646	-747	-
Nettoomsättning	14 414	5 932	6 935	2 245	644	-747	29 423
Rörelsekostnader	-13 307	-5 612	-6 737	-2 158	-630	747	-27 697
Avskrivningar av immateriella anläggningstillgångar	0	0	-	-1	-	-	-1
Rörelseresultat	1 106	320	198	86	14	-	1 725
Finansnetto	54	29	-32	-14	-184	-	-147
Resultat före skatt	1 160	350	166	72	-170	-	1 578
Övriga upplysningar							
Goodwill	6 431	2 041	1 578	949	-	-	11 000
Övriga anläggningstillgångar ¹	934	385	513	59	4	-	1 895
Summa anläggningstillgångar	7 365	2 426	2 091	1 008	4	-	12 896

2022	Sverige	Norge	Danmark	Finland	Koncern-gemensamt	Eliminering och övrigt	Summa
Extern nettoomsättning	12 956	5 553	6 037	1 757	0	-	26 303
Intern nettoomsättning	84	2	0	56	566	-708	-
Nettoomsättning	13 040	5 555	6 038	1 812	566	-708	26 303
Rörelsekostnader	-12 023	-5 272	-5 730	-1 716	-572	708	-24 605
Avskrivningar av immateriella anläggningstillgångar	0	0	-	-1	-	-	-1
Rörelseresultat	1 017	283	308	95	-6	-	1 696
Finansnetto	-2	14	-11	-6	-60	-	-64
Resultat före skatt	1 015	297	297	89	-65	-	1 632
Övriga upplysningar							
Goodwill	6 263	1 945	1 525	706	-	-	10 439
Övriga anläggningstillgångar ¹	683	200	464	44	5	-	1 396
Summa anläggningstillgångar	6 946	2 145	1 989	749	5	-	11 835

¹ Exklusive uppskjuten skatt.

NOTER

Förteckning över
 noter →
 Noter →

NOT 4 FÖRVÄRV AV RÖRELSE

Förvärven som genomförts under 2023 respektive 2022 rapporteras i aggregerad form i tabeller nedan för att de enskilt inte är av den storleken att en separat redovisning av respektive förvärv är motiverad.

Bravida använder normalt en förvärvsstruktur med fast köpeskillning och villkorad köpeskillning, vilken baseras på framtida utveckling.

Initialt värderas den villkorade köpeskillningen till det sannolika utfallet, vilket för årets förvärv är 164 (140) MSEK. De villkorade köpeskillningarna förfaller till betalning inom tre år.

Förvärvade värden motsvarar verkligt värde i enlighet med IFRS 3. Förvärvad goodwill är hänförlig till synergieffekter som beräknas kunna nås genom ytterligare samordning av inköp och centrala kostnader.

2023

Bravida genomförde under 2023 följande förvärv:

Förvärvad enhet	Land	Teknikområde	Art	Tidpunkt	Andel av röster	Antal anställda	Beräknad årsomsättning
LVI-Press Oy	Finland	Vs	Bolag	Januari	100%	20	40
Wikblom Hydraulik och Rörteknik AB	Sverige	Vs	Bolag	Januari	100%	20	40
Viste & Sømme AS	Norge	Säkerhet	Bolag	Februari	100%	12	23
Nordic Montage Team AB	Sverige	Vs	Inkräm	Februari	-	9	12
Läscenter i Västerås AB	Sverige	Säkerhet	Bolag	Mars	100%	17	40
Hornbæk El-forretning A/S	Danmark	EI	Inkräm	April	-	25	38
Turun LaatuSähkö Oy	Finland	EI	Inkräm	Maj	-	12	20
SCAN-EL A/S	Danmark	EI	Inkräm	Maj	-	31	50
Hämeen Kiinteistöautomaatio Oy	Finland	Automation	Bolag	Maj	100%	17	30
Bäckmans Rör AB	Sverige	Vs	Bolag	Juni	100%	26	52
OETekniq ApS	Danmark	EI, vs, energi	Bolag	Augusti	100%	18	35
Lämpö- ja Wesijohtoliike P. Juutilainen Oy	Finland	Vs, ventilation	Bolag	September	100%	16	34
OAT Oy	Finland	EI, automation	Bolag	Oktober	100%	60	101
Åsbergs Rörteknik AB	Sverige	Industrirör	Bolag	November	100%	40	100
Thunestvedt	Norge	EI	Bolag	December	100%	380	610
Låsservice i Mälardalen AB	Sverige	Säkerhet	Bolag	December	100%	5	20
Örnsköldsviks Rörteknik AB	Sverige	Industrirör	Bolag	December	100%	50	148

Om förvärven hade inträffat per den 1 januari 2023 hade koncernens årsomsättning för 2023 ökat med drygt 3 procent.

Effekter av förvärv 2023

Förvärven har följande effekter på koncernens tillgångar och skulder.

Tillgångar och skulder ingående i förvärv

Immateriella tillgångar	0
Materiella anläggningstillgångar	26
Kundfordringar ¹	276
Upparbetad men ej fakturerad intäkt	37
Övriga omsättningstillgångar	136
Likvida medel	96
Långfristiga skulder	-125
Leverantörsskulder	-95
Fakturerad men ej upparbetad intäkt	-43
Övriga kortfristiga skulder	-275
Netto identifierbara tillgångar och skulder	33
Koncerngoodwill	634
Köpeskillning	667
Skuldförd köpeskillning ²	261
Kontant reglerad köpeskillning	406
Likvida medel, förvärvad	96
Netto effekt på likvida medel	310

¹ Inga väsentliga nedskrivningar av kundfordringar föreligger.

² Av total skuldförd köpeskillning i perioden utgörs 164 MSEK av villkorade köpeskillningar.

NOT 4. Förvärv av rörelse, forts

2022

Bravida genomförde under 2022 följande förvärv:

Förvärvad enhet	Land	Teknikområde	Art	Tidpunkt	Andel av röster	Antal anställda	Beräknad årsomsättning
Rotovent AS	Danmark	Ventilation	Inkräm	Januari	–	2	18
Z-Elektro AS	Norge	EI, service	Bolag	Januari	100%	20	18
Viva Energi AS	Danmark	Solceller	Bolag	Januari	60%	13	48
Skoglund EI & Tele AB	Sverige	EI	Bolag	Januari	100%	30	45
Langhus Rør AS	Norge	Vs	Bolag	Februari	100%	14	19
AB Elektro AS	Norge	EI	Bolag	Februari	100%	32	69
Elmontage i Gällivare AB	Sverige	EI	Bolag	April	100%	11	11
LR-Installation AB	Sverige	EI, vs	Bolag	Maj	100%	180	300
HNA Storköksservice AB	Sverige	Service	Bolag	Maj	100%	40	103
Elektro Entreprenören Arendal AS	Norge	EI	Bolag	Maj	100%	31	48
Karlstads Processrör AB	Sverige	Vs	Bolag	Juni	100%	35	65
Bautec AS	Norge	Automation	Bolag	Juni	100%	13	18
Blaxmo Kraft AB	Sverige	EI, kraft	Inkräm	Juni	–	1	6
EFAB Automation	Sverige	Automation	Inkräm	Juni	–	10	20
Electrosec Elteknik i Östergötland AB	Sverige	EI	Bolag	Juni	100%	10	25
HP EI-service A/S	Danmark	EI, kyla	Inkräm	Juni	–	16	28
KT Elektrik A/S	Danmark	EI, automation	Bolag	Juli	100%	250	375
JZ Elteknik AB	Sverige	EI	Inkräm	Juli	–	10	12
Indupipe AB	Sverige	Vs	Bolag	Juli	100%	85	270
Rörledningsfirman Werner Nilsson AB	Sverige	Vs	Inkräm	Juli	–	4	16
Polar 2000 Oy	Finland	EI, automation	Bolag	September	100%	44	51

Om förvärven hade inträffat per den 1 januari 2022 hade koncernens årsomsättning för 2022 ökat med drygt 2 procent.

Förvärv efter rapportperiodens utgång

Bravida har tillträtt ett förvärv efter periodens utgång.

Den 2 januari tillträdde i Sverige Huddinge Elteknik AB med 25 anställda och en omsättning på cirka 30 MSEK.

Effekter av förvärv 2022

Förvärven har följande effekter på koncernens tillgångar och skulder.

Tillgångar och skulder ingående i förvärv	
Immateriella tillgångar	0
Materiella anläggningstillgångar	11
Kundfordringar ¹	241
Upparbetad men ej fakturerad intäkt	83
Övriga omsättningstillgångar	106
Likvida medel	115
Långfristiga skulder	-39
Leverantörsskulder	-118
Fakturerad men ej upparbetad intäkt	-20
Övriga kortfristiga skulder	-218
Netto identifierbara tillgångar och skulder	161
Koncerngoodwill	720
Köpeskilling	880
Skuldförd köpeskilling ²	238
Kontant reglerad köpeskilling	642
Likvida medel, förvärvad	115
Netto effekt på likvida medel	528

¹ Inga väsentliga nedskrivningar av kundfordringar föreligger.

² Av total skuldförd köpeskilling i perioden utgörs 140 MSEK av villkorade köpeskillingar. Därutöver redovisas innehav utan bestämmande inflytandes option att sälja innehavda aktier som skuld till nuvärdet av förväntat belopp att erlagga vid optionsnyttjande, med 89 MSEK.

NOTER

Förteckning över
 noter →
 Noter →

NOT 5 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Medelantalet medarbetare	2023			2022		
	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män
Moderbolaget						
Sverige	20	55%	45%	19	58%	42%
Totalt i moderbolaget	20	55%	45%	19	58%	42%
Koncernbolag						
Sverige ¹	6 516	9%	91%	6 234	9%	91%
Norge	3 352	8%	92%	3 165	7%	93%
Danmark	3 095	8%	92%	2 908	8%	92%
Finland	850	8%	92%	752	7%	93%
Totalt i koncernbolag	13 813	8%	92%	13 059	8%	92%
Koncernen totalt	13 833	8%	92%	13 078	8%	92%

1 Bravida Sverige bedriver en mindre utvecklingsverksamhet i filial i Slovakien. Dessa medarbetare redovisas i Sverige och uppgår till 24 (19) stycken, varav 4 (2) kvinnor.

Fördelning i företagsledningen ²	2023-12-31		2022-12-31	
	Andel kvinnor	Andel män	Andel kvinnor	Andel män
Moderbolaget				
Styrelsen	50%	50%	50%	50%
Övriga ledande befattningshavare	8%	92%	8%	92%
Koncernen totalt				
Styrelsen	50%	50%	50%	50%
Övriga ledande befattningshavare	8%	92%	8%	92%

2 Stämмоvalda styrelseledamöter och där vd är inkluderad i övriga ledande befattningshavare.

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader	2023-12-31		2022-12-31	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Moderbolaget	53	14	59	15
(varav pension)	(8)	(2)	(8)	(2)
Koncernbolag	9 932	1 609	8 620	1 410
(varav pension)	(620)	(97)	(304)	(79)
Koncernen totalt	9 985	1 623	8 679	1 425
(varav pension)	(628)	(99)	(313)	(81)

NOT 5. Anställda och personalkostnader, forts

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

	2023-12-31		2022-12-31	
	Vd och övriga ledande befattningshavare ³	Övriga anställda	Vd och övriga ledande befattningshavare ³	Övriga anställda
Löner och andra ersättningar				
Moderbolaget				
Sverige	38	15	39	20
(varav tantiem o.d.)	(10)	(1)	(14)	(1)
Koncernbolag				
Sverige	24	4 128	26	3 698
(varav tantiem o.d.)	(8)	(124)	(10)	(109)
Norge	7	2 203	5	2 019
(varav tantiem o.d.)	(3)	(41)	(1)	(37)
Danmark	9	2 879	7	2 315
(varav tantiem o.d.)	(3)	(38)	(2)	(39)
Finland	6	676	6	544
(varav tantiem o.d.)	(1)	(6)	(2)	(7)
Koncernbolag totalt	45	9 887	44	8 576
(varav tantiem o.d.)	(15)	(209)	(16)	(192)
Koncernen totalt	83	9 902	83	8 596
(varav tantiem o.d.)	(25)	(210)	(30)	(193)

³ Kretsen ledande befattningshavare, inklusive vd, bestod vid utgången av året av 12 (12) personer.

NOT 5. Anställda och personalkostnader, forts

Ersättningar och andra förmåner till styrelsen

TSEK	Styrelsearvode	Utskottsarvode ⁴	Övriga arvoden	Summa redovisad kostnad 2023	Summa redovisad kostnad 2022
Styrelseordförande					
Fredrik Arp	1 317	113	–	1 430	1 383
Övriga styrelseledamöter					
Jan Johansson	520	207	–	727	703
Marie Nygren	520	83	–	603	583
Staffan Pålsson	520	103	–	623	603
Karin Stålhandske	520	103	–	623	603
Cecilia Daun Wennborg	520	83	–	603	583
	3 917	693	–	4 610	4 460

2023

TSEK	Grundlön	Rörlig ersättning	Övriga förmåner ⁵	Pensionskostnad	Summa
Verkställande direktör Mattias Johansson	8 169	5 955	2 005	2 374	18 503
Övriga ledande befattningshavare ⁵	25 433	18 836	13 736	6 376	64 381
	33 602	24 791	15 741	8 749	82 884

2022

TSEK	Grundlön	Rörlig ersättning	Övriga förmåner ⁵	Pensionskostnad	Summa
Verkställande direktör Mattias Johansson	7 866	7 830	1 334	2 260	19 289
Övriga ledande befattningshavare ⁵	24 906	21 956	10 478	6 853	64 194
	32 772	29 786	11 812	9 113	83 483

⁴ Avser ersättning för medverkan i styrelseutskott.

⁵ Kretsen övriga ledande befattningshavare avser koncernledningen exklusive vd. Kretsen ledande befattningshavare, inklusive vd, bestod vid utgången av året av 12 (12) personer.

⁶ Inkluderar marknadsvärdet av intjänade aktier i aktiesparprogram vid intjäningsstidpunkten.

Ersättning till styrelsen

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt beslut som antogs på årsstämma den 28 april 2023. Ingen pensionsersättning utgår till styrelsen. Arbetstagarrepresentanter eller suppleanter erhåller ej styrelsearvode. Styrelsearvode utbetalas som lön.

Ersättning till revisionsutskottet utgår enligt beslut på årsstämman. I revisionsutskottet ingår sedan konstituerande styrelsemöte 2023 Jan Johansson som ordförande och Staffan Pålsson samt Karin Stålhandske som ledamöter.

Ersättning till ersättningsutskottet utgår enligt beslut på årsstämman. I ersättningsutskottet ingår sedan konstituerande styrelsemöte 2023 Fredrik Arp som ordförande och Cecilia Daun Wennborg samt Marie Nygren som ledamöter.

Vd och ledande befattningshavares ersättningar och förmåner

Se förvaltningsberättelsen sida 76 riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, för mer information.

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOT 5. Anställda och personalkostnader, forts

Årsstämman i Bravida Holding AB har under ett antal år beslutat om långsiktiga incitamentsprogram till utvalda anställda. Bakgrunden och syfte till programmen är att främja personalens lojalitet mot bolaget och därigenom den långsiktiga värdetillväxten i bolaget.

LTIP 2023

Årsstämman 2023 beslutade om ett nytt långsiktigt incitamentsprogram att löpa från 2023 till och med årsstämman 2026.

Deltagande i LTIP 2023 förutsätter dels att deltagaren äger ett bestämt antal aktier i Bravida under hela löptiden, dels att deltagaren är anställd i Bravida under hela perioden. För varje aktie som deltagaren har inom ramen för LTIP 2023, kommer Bolaget utan ersättning att tilldela deltagaren upp till högst tre alternativt fem nya aktier i Bravida.

Verkställande direktören får delta med Bravidaaktier motsvarande ett värde av 375 000 SEK vid starttillfället, ekonomi- och finansdirektören får delta med aktier motsvarande ett värde om högst 300 000 SEK, övriga medlemmar av koncernledningen får delta med aktier motsvarande ett värde om högst 250 000 SEK.

Därutöver har ett antal regionchefer, avdelningschefer, övriga befattningshavare på koncern-divisions- eller regionstab samt vissa nyckelpersoner inbjudits att investera i programmet.

Antalet aktier som tilldelas beror på hur väl det uppställda prestationsmålet uppfylls. Det uppställda prestationsmålet är att 2025 års resultat (EBITA) för koncernen ska uppgå till 1 965 MSEK för full tilldelning. För att några aktier överhuvudtaget ska tilldelas krävs att en miniminivå överskrids. Minimumnivån är satt till 85 procent av måltalet. Alla deltagare har således samma prestationsmål. Eventuell tilldelning sker efter att den första delårsrapporten för 2026 offentliggörs.

LTIP 2022

Årsstämman 2022 beslutade om ett nytt långsiktigt incitamentsprogram att löpa från 2022 till och med årsstämman 2025.

Deltagande i LTIP 2022 förutsätter dels att deltagaren äger ett bestämt antal aktier i Bravida under hela löptiden, dels att deltagaren är anställd i Bravida under hela perioden. För varje aktie som deltagaren har inom ramen för LTIP 2022, kommer Bolaget utan ersättning att tilldela deltagaren upp till högst tre alternativt fem nya aktier i Bravida.

Verkställande direktören får delta med Bravidaaktier motsvarande ett värde av 300 000 SEK vid starttillfället, ekonomi- och finansdirektören får delta med aktier motsvarande ett värde om högst 240 000 SEK, övriga medlemmar av koncernledningen får delta med aktier motsvarande ett värde om högst 200 000 SEK.

Därutöver har ett antal regionchefer, avdelningschefer, övriga befattningshavare på koncern-divisions- eller regionstab samt vissa nyckelpersoner inbjudits att investera i programmet.

Antalet aktier som tilldelas beror på hur väl det uppställda prestationsmålet uppfylls. Det uppställda prestationsmålet är att 2024 års resultat (EBITA) för koncernen ska uppgå till 1 855 MSEK för full tilldelning. För att några aktier överhuvudtaget ska tilldelas krävs att en miniminivå överskrids. Minimumnivån är satt till 85 procent av måltalet. Alla deltagare har således samma prestationsmål. Eventuell tilldelning sker efter att den första delårsrapporten för 2025 offentliggörs.

LTIP 2021

Årsstämman 2021 beslutade om ett nytt långsiktigt incitamentsprogram att löpa från 2021 till och med årsstämman 2024.

Deltagande i LTIP 2021 förutsätter dels att deltagaren äger ett bestämt antal aktier i Bravida under hela löptiden, dels att deltagaren är anställd i Bravida under hela perioden. För varje aktie som deltagaren har inom ramen för LTIP 2021, kommer Bolaget utan ersättning att tilldela deltagaren lägst en och högst tre alternativt fem nya aktier i Bravida.

Verkställande direktören får delta med Bravidaaktier motsvarande ett värde av 300 000 SEK vid starttillfället, ekonomi- och finansdirektören får delta med aktier motsvarande ett värde om högst 240 000 SEK, övriga medlemmar av koncernledningen får delta med aktier motsvarande ett värde om högst 200 000 SEK.

Därutöver har ett antal regionchefer, avdelningschefer, övriga befattningshavare på koncern-divisions- eller regionstab samt vissa nyckelpersoner inbjudits att investera i programmet.

Antalet aktier som tilldelas beror på hur väl det uppställda prestationsmålet uppfylls. Det uppställda prestationsmålet är att 2024 års resultat (EBITA) för koncernen ska uppnå till minst en viss nivå. Alla deltagare har således samma prestationsmål. Eventuell tilldelning sker efter att den första delårsrapporten för 2024 offentliggörs.

LTIP 2020

Vid extra bolagsstämma 2020 beslutades det om ett nytt långsiktigt incitamentsprogram att löpa från 2020 till och med årsstämman 2023.

Deltagandet i LTIP 2020 förutsätter dels att deltagaren äger ett bestämt antal aktier i Bravida under hela löptiden, dels att deltagaren är anställd i Bravida under hela perioden. För varje aktie man deltar med kan man tilldelas högst fem nya aktier i Bravida Holding AB. LTIP 2020 garanterar inte en aktie för varje sparaktie.

Verkställande direktören får delta med aktier ("Bravidaaktie") motsvarande ett värde om högst 300 000 SEK vid starttillfället, ekonomi- och finansdirektören får delta med aktier motsvarande ett värde om högst 240 000 SEK, övriga medlemmar av koncernledningen får delta med aktier motsvarande ett värde om högst 200 000 SEK.

Därutöver har ett antal regionchefer, avdelningschefer, övriga stabspersoner och andra identifierade nyckelpersoner inbjudits att investera i programmet.

Antalet aktier som tilldelas beror på hur väl det uppställda prestationsmålet uppfylls. Det uppställda prestationsmålet är 2022 års resultat (Ebita) för koncernen. Alla deltagare har således samma prestationsmål. Slutlig tilldelning skedde i maj 2023, som är ett resultat av uppnådd Ebita i programmet, uppgick till 100,0 procent av maximal tilldelning. Av de 176 initiala deltagarna erhöll 145 deltagare slutlig tilldelning. Aktuell aktiekurs vid tidpunkten för den slutliga tilldelningen av aktier vid programslut var 113,40 SEK.

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOT 5. Anställda och personalkostnader, forts

Antal aktierätter vid programstart	Antal aktier	Antal deltagare	Maximalt antal	
			Matchningsaktier	Prestationsaktier
LTIP 2023	540 951	222	–	540 951
LTIP 2022	422 325	194	–	422 325
LTIP 2021	443 622	192	–	443 622
LTIP 2020	483 267	176	–	483 267

Aktiesparprogram, LTIP	2020	2021	2022	2023
Antal aktierätter per den 1 januari 2020	–	–	–	–
Tilldelade under året	483 267	–	–	–
Förverkade under året	–	–	–	–
Antal aktierätter den 31 december 2020	473 267	–	–	–
Antal aktierätter per den 1 januari 2021	483 267	–	–	–
Tilldelade under året	–	443 622	–	–
Förverkade under året	-14 270	-5 524	–	–
Antal aktierätter den 31 december 2021	468 997	438 098	–	–
Antal aktierätter per den 1 januari 2022	468 997	438 098	–	–
Tilldelade under året	–	–	422 325	–
Förverkade under året	-39 775	-36 949	-7 482	–
Antal aktierätter den 31 december 2022	429 222	401 149	414 843	–
Antal aktierätter per den 1 januari 2023	429 222	401 149	414 853	–
Tilldelade under året	–	–	–	540 951
Förverkade under året	-12 472	-37 622	-36 361	-16 244
Prestationsbortfall	–	–	–	–
Slutlig tilldelning vid programavslut	-416 750	–	–	–
Antal aktierätter den 31 december 2023	–	363 527	378 482	524 707

Aktiesparprogram, LTIP	2021	2022	2023
Antal deltagare som fortfarande är anställda den 31 december 2023	172	188	217
Intjänandeperiod	jan 2021-dec 2023	jan 2022-dec 2024	jan 2023-dec 2025
Prestationsmål	Ebita 2023	Ebita 2024	Ebita 2025
Verkligt värde per per aktierätt	112,94	89,30	112,30

Verkligt värde på aktierätterna är beräknat som aktiekursen per programstart, reducerat med nuvärdet av förväntade utdelningar under intjänandeperioden.

Redovisad kostnad för ovanstående program

MSEK	2023	2022
Aktiesparprogram, LTIP 2019	–	-2
Aktiesparprogram, LTIP 2020	8	25
Aktiesparprogram, LTIP 2021	20	14
Aktiesparprogram, LTIP 2022	9	6
Aktiesparprogram, LTIP 2023	8	–
	45	43

Kostnader för aktieprogrammen ingår i rörelseresultatet och redovisas i balansräkningen som eget kapital och upplupna kostnader (sociala avgifter).

Kostnaden baseras på verkligt värde för de aktierätter som förväntas tilldelas. Verkligt värde fastställs vid tidpunkten för deltagarnas investering som aktiekursen med justering för den utdelning som inte tillfaller den anställda under intjäningsperioden. Verkligt värde för kostnad för sociala avgifter beräknas vid respektive bokslut.

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOTER

Förteckning över
 noter →

Noter →

NOT 6 ARVODE OCH KOSTNADERSÄTTNING TILL REVISORER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
KPMG				
Revisionsuppdrag	8	7	2	2
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	0	–	–
Skatterådgivning	0	0	–	0
Övriga tjänster	0	0	–	0
Övriga revisionsbyråer				
Revisionsuppdrag	0	0	–	–
Övriga tjänster	–	0	–	–
	9	8	2	2

Med revisionsuppdrag avses arvode för den lagstadgade revisionen, det vill säga sådant arbete som har varit nödvändigt för att avge revisionsberättelsen, samt så kallad revisionsrådgivning som lämnas i samband med revisionsuppdraget.

Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget avser arvoden för utlåtagen och andra uppdrag som är i relativt hög grad förknippade med

revisionen och som normalt utförs av externrevisorn inkluderande konsultationer beträffande rådgivning och rapporteringskrav, intern kontroll och granskning av delårsrapport.

Övriga tjänster avser sådana kostnader som inte klassas som revisionsuppdrag, revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget eller skatterådgivning.

NOTER

Förteckning över
 noter →

Noter →

NOT 7 RÖRELSENS KOSTNADER PER KOSTNADSSLAG

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Kostnader för material	8 716	8 084	–	–
Underentreprenörer och köpta tjänster inom produktion	4 441	3 968	–	–
Personalkostnader	11 613	10 109	72	79
Avskrivningar	597	468	–	–
Bilkostnader	475	440	0	0
Lokalkostnader	217	166	–	–
IT-kostnader och telefoni	379	287	–	–
Övriga rörelsekostnader	1 260	1 084	212	159
	27 698	24 606	283	238

NOT 8 FINANSNETTO

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Finansiella intäkter				
Ränteintäkter, externa	40	15	35	15
Ränteintäkter, interna	–	–	55	17
Valutakursvinster	–	–	5	6
Övrigt	11	6	–	–
	51	21	94	38
Finansiella kostnader				
Räntekostnader, externa	-132	-44	-118	-35
Räntekostnader, interna	–	–	-106	-30
Räntekostnader, leasing	-42	-23	–	–
Valutakursförluster	-1	-1	–	–
Övrigt	-23	-17	-3	-3
	-198	-85	-227	-68
Finansnetto	-147	-64	-133	-30

NOTER

Förteckning över
 noter →
 Noter →

NOT 9 SKATTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Aktuell skatt				
Periodens skattekostnad	-201	-197	-108	-105
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-2	-1	-1	0
	-203	-198	-109	-105
Uppskjuten skatt				
Uppskjuten skattekostnad	-133	-150	0	0
Totalt redovisad skattekostnad	-336	-349	-109	-105
	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Avstämning effektiv skatt				
Resultat före skatt	1 578	1 632	440	492
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget	-325	-336	-91	-101
Effekt av andra skattesatser för utländska dotterföretag	-7	-8	-	-
Ej avdragsgilla kostnader	-28	-20	-13	-1
Avdragsgilla ej resultatpåverkande poster	6	5	-	-
Ej skattepliktiga intäkter	25	14	-	-
Skatt hänförligt till tidigare år	-2	-1	-1	0
Skatteeffekt av ej aktiverade underskottsavdrag	-	0	-	-
Effekter av utnyttjande underskottsavdrag	0	0	-	-
Uppskjuten skattefordran hänförlig till tidigare år	1	0	0	-
Övrigt	-7	-3	-5	-2
Redovisad effektiv skatt	-336	-349	-109	-105
Effektiv skatt	21,3%	21,4%	24,8%	21,4%

Bolagsskattesats i respektive land: Sverige 20,6% (20,6%), Norge 22,0% (22,0%), Danmark 22% (22%), Finland 20,0 % (20,0%).

NOT 9. Skatter, forts

Redovisade uppskjutna skattefordringar och skulder

Uppskjutna skattefordringar och -skulder hänför sig till följande:

	2023-12-31		2022-12-31	
	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld
Immateriella anläggningstillgångar	6	–	9	–
Materiella anläggningstillgångar	5	–	11	–
Nyttjanderättstillgångar	–	-307	–	-217
Kundfordringar	9	–	11	–
Leasingskuld	314	–	222	–
Pensionsavsättningar	40	–	11	–
Avsättningar projekt	–	-565	–	-480
Garantiavsättningar	30	–	25	–
Obeskattade reserver	–	-266	–	-260
Underskottsavdrag	89	–	48	–
Övrigt	16	–	16	–
Skattefordringar/-skulder	509	-1 138	353	-956
Skattefordringar/-skulder, netto	-628		-603	

Uppskjutna skattefordringar uppgick till 203 MSEK, varav 48 MSEK förväntas utnyttjas inom 12 månader.

Uppskjutna skatteskulder uppgick till 831 MSEK, varav 0 MSEK förfaller inom 12 månader.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

Koncernen	Belopp per 1 jan 2023	Redovisat i årets resultat	Redovisat i övrigt totalresultat	Omräkningsdiff och övrigt	Förvärv/avyttring av företag	Belopp per 31 dec 2023
Immateriella anläggningstillgångar	9	-3	–	0	–	6
Materiella anläggningstillgångar	11	-2	–	-3	–	5
Nyttjanderättstillgångar	-217	-93	–	3	–	-307
Kundfordringar	11	-1	–	0	–	9
Leasingskuld	222	96	–	-4	–	314
Pensionsavsättningar	11	-16	44	0	–	40
Avsättningar projekt	-480	-119	–	10	23	-565
Garantiavsättningar	25	5	–	-1	0	30
Obeskattade reserver	-260	-5	–	–	-2	-266
Underskottsavdrag	48	24	–	-4	21	89
Övrigt	16	-17	–	19	0	16
Summa	-603	-133	44	22	42	-628

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOT 9. Skatter, forts

Koncernen	Belopp per 1 jan 2022	Redovisat i årets resultat	Redovisat i övrigt totalresultat	Omräkningsdiff och övrigt	Förvärv/avyttring av företag	Belopp per 31 dec 2022
Immateriella anläggningstillgångar	13	-4	-	0	0	9
Materiella anläggningstillgångar	5	5	-	1	0	11
Nyttjanderättstillgångar	-206	-6	-	-5	-	-217
Kundfordringar	16	-6	-	0	1	11
Leasingskuld	211	7	-	5	-	222
Pensionsavsättningar	93	3	-84	0	-	11
Avsättningar projekt	-292	-164	-	-27	3	-480
Garantiavsättningar	32	-9	-	2	1	25
Obeskattade reserver	-240	-16	-	-	-4	-260
Underskottsavdrag	0	47	-	1	-	48
Övrigt	12	-6	-	8	2	16
Summa	-357	-151	-84	-15	3	-603

NOT 10 RESULTAT PER AKTIE

	2023	2022
Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare, TSEK	1 227 445	1 267 199
Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier;		
före utspädning	203 988 938	203 589 438
Effekt av långsiktigt incitamentsprogram	486 096	549 826
efter utspädning	204 475 034	204 139 264
Resultat per aktie före utspädning, SEK	6,02	6,22
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	6,00	6,21

Resultat per aktie före utspädning

Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att det resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med ett vägt genomsnitt av antal utestående stamaktier under perioden.

Resultat per aktie efter utspädning

För beräkning av resultat per aktie efter utspädning justeras det vägda genomsnittliga antalet utestående stamaktier för utspädningseffekten av utspädande potentiella stamaktier. Dessa potentiella stamaktier är hänförliga till det långsiktiga incitamentsprogram som introducerades 2021 (LTIP 2021). Aktierätterna i LTIP 2022 och 2023 är ännu inte utspädande, men kan bli det om prestationsvillkoren uppfylls. Avseende LTIP 2020 var dessa aktierätter utspädande fram till tilldelning maj 2022. Se vidare not 5 Anställda och personalkostnader för beskrivning av beslutade långsiktiga incitamentsprogram.

NOTER

Förteckning över
noter →

Noter →

NOTER

Förteckning över
noter →
Noter →

NOT 11 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Koncernen 2023-12-31	Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Akkumulerade anskaffningsvärden			
Vid årets början	10 447	34	10 481
Rörelseförvärv	637	–	637
Årets valutakursdifferenser	-76	0	-77
Vid årets slut	11 008	34	11 042
Akkumulerade avskrivningar enligt plan			
Vid årets början	–	-32	-32
Årets avskrivning enligt plan	–	-1	-1
Årets valutakursdifferenser	–	0	0
Vid årets slut	–	-33	-33
Akkumulerade nedskrivningar			
Vid årets början	-8	–	-8
Vid årets slut	-8	–	-8
Redovisat värde vid periodens början	10 439	2	10 441
Redovisat värde vid periodens slut	11 000	1	11 001

Koncernen 2022-12-31	Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Akkumulerade anskaffningsvärden			
Vid årets början	9 538	33	9 570
Rörelseförvärv	756	–	756
Årets valutakursdifferenser	153	1	154
Vid årets slut	10 447	34	10 481
Akkumulerade avskrivningar enligt plan			
Vid årets början	–	-30	-30
Årets avskrivning enligt plan	–	-1	-1
Årets valutakursdifferenser	–	-1	-1
Vid årets slut	–	-32	-32
Akkumulerade nedskrivningar			
Vid årets början	-8	–	-8
Vid årets slut	-8	–	-8
Redovisat värde vid periodens början	9 530	3	9 533
Redovisat värde vid periodens slut	10 439	2	10 441

Nedskrivningsprövningar för kassagenererande enheter innehållande goodwill

Följande kassagenererande enheter har betydande redovisade goodwill-värden i förhållande till koncernens totala redovisade goodwillvärden:

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Sverige	6 431	6 263
Norge	2 041	1 945
Danmark	1 578	1 525
Finland	949	706
	11 000	10 439

Nedskrivning av goodwill

För de kassagenererande enheter där beräkning av återvinningsvärdet genomförts och nedskrivningsbehov ej har identifierats, är det företagsledningens bedömning att inga rimligt möjliga förändringar i viktiga antaganden skulle föranleda att återvinningsvärdet skulle understiga det redovisade värdet.

Metod för beräkning av återvinningsvärde

För samtliga goodwillvärden har återvinningsvärdet framtagits genom en beräkning av nyttjandevärdet för den kassagenererande enheten. Beräkningsmodellen bygger på en diskontering av framtida prognostiserade kassaflöden som ställts mot enhetens redovisade värden. De framtida kassaflödena har baserats på femårsprognoser framtagna av ledningen för respektive kassagenererande enhet. Vid test av goodwill har en evig horisont antagits och extrapolering av kassaflöden för åren efter prognosperioden har baserats på tillväxttakt på 2 (2) procent. Leasingbetalningar hanteras vid beräkning av nyttjandevärde som kassaflöden i rörelsen. Som konsekvens har leasingsskulder inte påverkat diskonteringsräntan, liksom under tidigare år. Leasingsskulden dras från enheternas redovisade värde – eftersom nyttjandevärdet reducerats med nuvärdet av framtida leasingbetalningar – i vilket nyttjanderätts-tillgångarna ingår.

Viktiga variabler vid beräkning av nyttjandevärde:

Följande variabler är väsentliga och gemensamma för samtliga kassagenererande enheter vid beräkningar av nyttjandevärdet.

Omsättning: Verksamhetens konkurrenskraft, förväntad konjunktur-utveckling för byggproduktion, allmän samhällsekonomisk utveckling, investeringsplaner för offentliga och kommunala beställare, ränteläge och lokala marknadsförutsättningar.

Rörelsemarginal: Historisk lönsamhetsnivå och effektivitet för verksamheten, tillgång till nyckelpersoner och kvalificerad arbetskraft, kundrelationer, tillgång till interna resurser, kostnadsutveckling för löner, material och underentreprenörer.

NOT 11. Immateriella anläggningstillgångar, forts

Rörelsekapitalbehov: Bedömning utifrån varje enskilt fall om nivån på rörelsekapitalet återspeglar verksamhetens behov eller behöver justeras för prognosperioderna. För utvecklingen framåt är ett rimligt eller försiktigt antagande att det följer omsättningstillväxten.

Investeringsbehov: Verksamheternas investeringsbehov bedöms utifrån de investeringar som krävs för att uppnå prognostiserade kassaflöden i utgångsläget, det vill säga utan expansionsinvesteringar. I normalfallet har investeringsnivån motsvarat avskrivningstakten på materiella anläggningstillgångar.

Skattebelastning: Skattesatsen i prognoserna baseras på Bravidas förväntade skattesituation i respektive land.

Diskonteringsränta: Prognostiserade kassaflöden samt restvärde diskonteras till nuvärde med en vägd kapitalkostnad enligt WACC (Weighted average cost of capital). Räntenivån på lånat kapital är satt till den genomsnittliga räntenivån på koncernens nettoskuldssättning. Avkastningskravet på eget kapital är uppbyggt enligt Capital Asset Pricing Model. I genomförda beräkningar av nyttjandevärde har en vägd diskonteringsränta före skatt om 10,6 (10,9) procent använts.

NOT 12 NYTTJANDERÄTTSTILLGÅNGAR

Koncernen 2023-12-31	Byggnader och mark	Fordon	Totalt
Vid årets början	529	498	1 028
Nya kontrakt	308	495	803
Förlängningsoption	140	47	187
Avslutade kontrakt	-4	-4	-9
Avskrivning	-235	-306	-541
Årets valutakursdifferenser	-8	-8	-16
Vid årets slut	731	721	1 452

Övriga leasingupplysningar finns i not 26.

Koncernen 2022-12-31	Byggnader och mark	Fordon	Totalt
Vid årets början	577	395	972
Nya kontrakt	67	275	342
Förlängningsoption	81	43	124
Avslutade kontrakt	-6	-2	-9
Avskrivning	-203	-224	-426
Årets valutakursdifferenser	13	12	25
Vid årets slut	529	498	1 028

NOT 13 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Koncernen 2023-12-31	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Vid årets början	181	356	537
Nyanskaffningar	24	98	122
Rörelseförvärv	6	14	21
Avyttringar och utrangeringar	-	-19	-19
Omklassificering	-	-7	-7
Årets valutakursdifferenser	-2	-7	-9
	208	436	645
Ackumulerade avskrivningar enligt plan			
Vid årets början	-2	-235	-237
Avyttringar och utrangeringar	-	15	15
Omklassificering	-	7	7
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-3	-52	-55
Årets valutakursdifferenser	1	4	5
	-5	-260	-265
Redovisat värde vid periodens slut	204	176	380

Koncernen 2022-12-31	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Vid årets början	81	291	372
Nyanskaffningar	89	53	142
Rörelseförvärv	-	11	11
Avyttringar och utrangeringar	-1	-6	-7
Omklassificering	-	-8	-8
Årets valutakursdifferenser	11	16	27
	181	356	537
Ackumulerade avskrivningar enligt plan			
Vid årets början	-1	-199	-200
Avyttringar och utrangeringar	0	7	7
Omklassificering	-	8	8
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-1	-40	-41
Årets valutakursdifferenser	0	-11	-11
	-2	-235	-237
Redovisat värde vid periodens slut	178	121	299

NOTER

Förteckning över
noter →

Noter →

NOTER

Förteckning över
noter →**Noter** →**NOT 14 ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG**

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	13	10
Förvärv	0	–
Likvidation	-1	–
Årets andel i intresseföretags resultat	7	3
Årets valutakursdifferenser	-3	1
Redovisat värde vid periodens slut	16	13

Specifikation av innehav av kapitalandelar i intresseföretag

2023-12-31 Intresseföretag, Organisationsnummer, Säte	Årets resultat	Ägd andel	Redovisat värde
Bravida MT Højgaard ApS, CVR 36905026, DK-2605 Brøndby, Danmark	–	50%	0
SKM Stainless Oy, 2926972-4, Leppävirta, Finland	7	40%	16
NDT Mific Oy, 2474952-6, Pyhäjoki, Finland	0	35%	0
Downstream Elektro AS, 919270179, Lonevåg, Norge	–	33%	0
			16

2022-12-31 Intresseföretag, Organisationsnummer, Säte	Årets resultat	Ägd andel	Redovisat värde
Bravida MT Højgaard ApS, CVR 36905026, DK-2605 Brøndby, Danmark	–	50%	0
SKM Stainless Oy, 2926972-4, Leppävirta, Finland	3	40%	12
NDT Mific Oy, 2474952-6, Pyhäjoki, Finland	–	35%	1
			13

NOT 15 PENSIONSTILLGÅNGAR OCH AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE

Koncernen har både avgifts- och förmånsbestämda pensionsåtaganden. Huvuddelen av koncernens pensionsåtaganden är avgiftsbestämda planer.

Sverige

Koncernens mest omfattande förmånsbestämda pensionsplaner finns i Sverige.

KTP

Den största förmånsbestämda pensionsplanen är den svenska KTP-planen som utgör ungefär 80 procent av den totala förpliktelsen och tillgångarna. Under 2014 stängdes KTP-planen för nyanställda, de personer som tillhörde KTP-planen har fortsatt intjänning och ligger kvar i denna plan. För tjänstemännen som ingår i KTP-planen är pensionsplanen förmånsbestämd och redovisas i koncernen i enlighet med IAS 19.

KTP-planen är uppbyggd på motsvarande sätt som ITP-planen och pensionsförmånen baseras på en teoretisk slutlön. Pensionsplanen har en andel av KP-stiftelsen, som totalt sett är en av Sveriges största pensionsstiftelser. Stiftelsen är, liksom alla stiftelser, under Länsstyrelsens tillsyn. För mer information se <https://www.folksam.se/arbetsgivare/pensionsstiftelsen/information-om/pensionsstiftelsen>. Pensionsplanen är återförsäkrad hos PRI. Under nästa år förväntas inte någon inbetalning ske till KP-stiftelsen.

ITP

Från och med den 1 juli 2014 anmäls alla nyanställda i Sverige till ITP-planen, då KTP-planen stängdes för nyanställda. Den avgiftsbestämda planen, ITP 1, omfattar anställda som är födda 1979 eller senare. Anställda födda 1978 eller tidigare omfattas av ITP 2. Ålderspensionen inom ITP 2 kan finansieras på två sätt, antingen svarar arbetsgivaren för pensionen i egen regi eller så betalas premier till Alecta.

Bravida har från augusti 2018 ändrat finansieringsmetod till att välja ITP 2 i egen regi, vilket innebär att bolaget självt svarar för ålderspensionen genom skuldföring i balansräkningen. Denna del redovisas som skuld i koncernen i enlighet med IAS 19.

Fram till augusti 2018 finansierades och tryggades de tjänstemän i Sverige vilka omfattades av ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension, genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10 Klassificering av ITP-planer som finansieras genom försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Bravida har inte tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjlig att redovisa som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP 2 som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid. Årets avgifter för ITP 2-försäkringar som är tecknade med Alecta uppgår till 0 (0) MSEK. Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 175 procent. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 procent eller överstiger 175 procent ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premierreduktioner. Vid utgången av 2023 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 158 (172) procent.

Övriga länder

I Norge är huvuddelen av pensionsplanerna avgiftsbestämda, ett fåtal personer har en förmånsbestämd plan. Danmark och Finland har avgiftsbestämda pensionsplaner.

NOT 15. Pensionstillgångar och avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser, forts

Förmånsbestämda förpliktelser och värdet av förvaltningstillgångar

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Nuvärdet av helt eller delvis fonderade förpliktelser	-1 535	-1 396
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	1 449	1 400
Summa helt eller delvis fonderade förpliktelser	-86	3
Nuvärdet av ofonderade förmånsbestämda förpliktelser	-310	-217
Nettoförpliktelser	-396	-213
Nettobeloppet redovisas i följande poster i balansräkningen:		
Pensionstillgångar	11	17
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	-410	-230
Summa	-400	-213
Fördelning nettobeloppet per land:		
Sverige	-403	-230
Norge	3	17
Summa	-400	-213

Förändringar av nuvärdet av förpliktelser för förmånsbestämda planer

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Förpliktelse för förmånsbestämda planer per den 1 januari	1 613	2 106
Kostnad intjänade förmåner under perioden	35	62
Övertagen skuld	–	–
Räntekostnad	59	38
Pensionsutbetalningar	-77	-73
Aktuariella vinster (-) och förluster (+)		
– Ändrade finansiella antaganden	225	-524
– Erfarenhetsbaserade justeringar	–	-1
Valutaomräkning	-9	5
Förpliktelse för förmånsbestämda planer per den 31 december	1 845	1 613
– varav fonderade förpliktelser	-1 535	-1 396

Den genomsnittliga löptiden för förpliktelser är 15 (17) år.

Förändringar av förvaltningstillgångarnas verkliga värde

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde per den 1 januari	1 400	1 552
Övertagen tillgång	0	–
Ränteintäkt redovisad i resultaträkningen	49	27
Uttag	-73,4	-70
Försäkringspremie (-) betald ur förvaltningstillgångar	–	–
Insättningar	71	1
Avkastning på förvaltningstillgångar exklusive ränteintäkt	13	-115
Valutaomräkning	-10	5
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde per den 31 december	1 449	1 400

Förmånsbestämda pensionsplaner

Kostnaden för de förmånsbaserade pensionerna redovisas som en administrativ kostnad i resultaträkningen.

Antal individer som omfattas av IAS 19 beräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner, Danmark och Finland omfattas inte.

2023-12-31	Moderbolaget	Övriga Sverige	Norge	Totalt
Aktiva	9	1 072	–	1 081
Fribrevsinnehavare	6	2 494	54	2 554
Pensionärer	1	3 402	328	3 731
Totalt	16	6 968	382	7 366

2022-12-31	Moderbolaget	Övriga Sverige	Norge	Totalt
Aktiva	7	1 091	–	1 098
Fribrevsinnehavare	5	2 509	55	2 569
Pensionärer	1	3 376	345	3 722
Totalt	13	6 976	400	7 389

Känslighetsanalys

Effekter av möjliga förändringar i koncernens förmånsbestämda pensionsplaner, enligt IAS 19 beräkning.

Koncernen	Ökning	Minskning
Förändring av diskonteringsräntan	0,5%- enhet	0,5%-enhet
Effekt på förpliktelser	-144	161
Förändring av inflationsantagande	0,5%- enhet	0,5%-enhet
Effekt på förpliktelser	136	-123
Förändring av livslängd	+1år	
Effekt på förpliktelser	87	

NOTER

Förteckning över

noter →

Noter →

NOT 15. Pensionstillgångar och avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse, forts

Aktuariella antaganden

Följande väsentliga aktuariella antaganden har tillämpats vid beräkning av förpliktelseerna.

	Sverige		Norge	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Diskonteringsränta	3,20%	3,70%	3,70%	3,20%
Långsiktigt löneökningsantagande	2,40%	2,40%	3,70%	3,75%
Långsiktig ökning av inkomstbasbeloppet	2,40%	2,40%	3,75%	3,75%
Långsiktigt inflationsantagande	2,00%	2,00%	–	–
Förväntad ökning av G-belopp (prisbasbelopp)	–	–	3,50%	3,50%

De aktuariella antaganden är baserade på vanligt använda förutsättningar avseende demografiska faktorer och avgång. Livslängdsantaganden som används för de svenska pensionsplanerna baseras på DUS23. För de norska pensionsplanerna används livslängdsantagande enligt K2013.

NOT 16 ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	18	13
Förvärv	3	5
Avyttringar och utrangeringar	0	–
Värdeförändringar	-2	0
Årets valutakursdifferenser	0	1
Redovisat värde vid periodens slut	19	18
Specifikation av värdepapper		
Bostadsrätt	7	7
Övrigt	12	12
	19	18

NOT 17 LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Deposition lokalyror	17	19	–	–
Övrigt	0	0	2	1
	17	19	2	1

NOT 18 AVTALSTILLGÅNGAR OCH AVTALSSKULDER

Avtalstillgångar

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Upparbetad intäkt på ej avslutade arbeten	23 211	22 397
Fakturering på ej avslutade arbeten	-20 001	-19 171
	3 210	3 225

Avtalsskulder

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Fakturering på ej avslutade arbeten	24 161	18 546
Upparbetad intäkt på ej avslutade arbeten	-19 893	-14 608
	4 268	3 938

Upparbetad intäkt på ej avslutade arbeten och från pågående installationsprojekt redovisas över tid (tidigare successiv vinstavräkning). Beräkningen av upparbetningsgraden sker på basis av upparbetade projektutgifter vid periodens utgång i förhållande till den mot projektinkomsten svarande projektutgiften för hela installationen.

I balansräkningen redovisas installationsuppdragen brutto, projekt för projekt, antingen som "Avtalstillgångar" bland omsättningstillgångarna eller som "Avtalsskulder" bland kortfristiga skulder. De projekt som har högre upparbetade inkomster än vad som fakturerat redovisas som tillgång medan de projekt som har fakturerats mer än upparbetade inkomster redovisas som skuld.

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOT 19 ÖVRIGA FORDRINGAR

Övriga fordringar som är omsättningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Övriga rörelsefordringar	46	42	0	0
Förutbetalda försäkringspremier	12	36	0	2
Förutbetald kreditfacilitetsavgift	2	4	2	4
Upplupna intäkter	256	218	–	–
Övriga förutbetalda kostnader	194	185	8	3
	511	485	10	9

NOT 20 EGET KAPITAL

Moderbolaget	2023-12-31			2022-12-31		
	Stamaktier	C-aktier	Summa	Stamaktier	C-aktier	Summa
Utestående aktier						
Ingående antal aktier	203 722 271	1 194 327	204 916 598	203 323 771	1 092 827	204 416 598
Sammanslagning	400 000	-400 000	–	398 500	-398 500	–
Nyemission C-aktier ¹	–	620 000	620 000	–	500 000	500 000
Antal aktier vid årets slut	204 122 271	1 414 327	205 536 598	203 722 271	1 194 327	204 916 598
- varav innehas av Bravida Holding AB ¹	-38 135	-1 414 327	-1 452 462	-61 403	-1 194 327	-1 255 730
Summa utestående aktier vid årets slut	204 084 136	–	204 084 136	203 660 868	–	203 660 868

1 | eget förvar avsedda för långsiktigt incitamentsprogram.

Aktiekapitalet uppgår till 4 110 732 kronor. Aktiens kvotvärde är 0,02 kronor. Aktiekapitalet är fördelat på 204 122 271 stamaktier och 1 414 327 C-aktier. Stamaktien har en röst och berättigar till vinstutdelning medan C-aktien har en tiodels röst och berättigar inte till vinstutdelning.

Specifikation av eget kapitalposten reserver:

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Omräkningsreserv		
Ingående omräkningsdifferens	155	13
Årets omräkningsdifferenser av utländska dotterföretag	-132	142
Utgående omräkningsdifferens	23	155

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor. Vidare består omräkningsreserven av valutakursdifferenser som uppstår vid utvidgad investering i utländska verksamheter.

Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat

I balanserade vinstmedel inklusive årets resultat ingår intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterföretag och intresseföretag. Tidigare avsättningar till reservfond, exklusive överförda överkursfonder, liksom tidigare kapitalandelsfonder ingår i denna eget kapitalpost.

Utdelning

Efter balansdagen har styrelsen föreslagit följande utdelning. Utdelningen blir föremål för fastställelse på årsstämman den 7 maj 2024.

Kontant utdelning 3,50 (3,25) kr per stamaktie, totalt 714 294 476 (661 897 821) kronor beräknat på antalet registrerade stamaktier minskat med bolagets innehav av egna stamaktier.

NOT 20. eget kapital, forts

Kapitalhantering

Bolagets målsättning är att ha en god kapitalstruktur samt en finansiell stabilitet. På så sätt skapas en stabil grund för den fortsatta affärsverksamheten vilket ger möjligheter att såväl bibehålla befintliga ägare som attrahera nya ägare. En god kapitalstruktur skall också bidra till att relationen med koncernens kreditgivare utvecklas på ett för alla parter bra sätt. Kapital definieras som eget kapital och avser eget kapital hänförligt till innehavare av andelar i moderbolaget.

Bravidas kapitalstruktur ska möjliggöra en hög grad av finansiell flexibilitet och ge utrymme för förvärv. Bolagets mål är att ha en skuldsättningsgrad under 2,5 gånger nettoskuld/EBITDA. Per 2023-12-31 uppgick den till 0,9 gånger.

Bravidas målsättning är att betala ut lägst 50 procent av koncernens konsoliderade nettoresultat, med beaktande av andra faktorer såsom finansiell ställning, kassaflöde och tillväxtpotentialer.

Bravidas låneavtal innehåller finansiella nyckeltal (covenants) som koncernen skall uppfylla vilket är sedvanligt för denna typ av låneavtal. Bravida uppfyllde dessa nyckeltal med stor marginal vid utgången av året.

Moderbolaget**Bundna fonder**

Bundna fonder får inte minskas genom vinstutdelning.

Fritt eget kapital**Överkursfond**

Utgörs av värdet på aktier som har emitterats till överkurs, det vill säga för aktierna har betalats mer än aktiernas kvotvärde.

Erhållet belopp utöver aktiernas kvotvärde har förts till överkursfonden.

Balanserade vinstmedel

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter att en eventuell vinstutdelning lämnats. Utgör tillsammans med årets resultat summa fritt eget kapital, det vill säga det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att moderbolagets fria egna kapital om 3 988 634 874 kronor disponeras enligt följande:

Till aktieägarna utdelas 3,50 kronor per stamaktie ²	714 294 476
Balanseras i ny räkning	3 274 340 398
Summa	3 988 634 874

² Bolagets innehav av egna stamaktier uppgår till 38 135 st, vilket reducerat det totala utdelningsbeloppet med 133 473 kronor.

NOT 21 RÄNTEBÄRANDE SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Långfristiga skulder				
Lån kreditinstitut	500	500	500	500
Leasingskuld	1 001	666	–	–
	1 501	1 166	500	500
Kortfristiga skulder				
Lån kreditinstitut	–	–	–	–
Utnyttjad facilitet	–	400	–	400
Företagscertifikat	1 263	663	1 263	663
Leasingskuld	475	384	–	–
	1 738	1 447	1 263	1 063
Belopp varmed skuldposten förväntas betalas inom tolv månader från balansdagen	1 738	1 447	1 263	1 063
Belopp varmed skuldposten förväntas betalas efter mer än fem år från balansdagen	–	–	–	–

Bravida tecknade den 14 oktober 2019 en ny Multicurrency Revolving Credit Facility om 2 500 MSEK. Löptiden var 3 år med option för ytterligare 1+1 år. Efter utnyttjande av två förlängningsoptioner var slutförfalldag 14 oktober 2024. Den 14 februari 2024 tecknades en ny Multicurrency Revolving Credit Facility om 2 500 MSEK med löptid 3+1+1

år som ersätter tidigare facilitet med förfall oktober 2024.

Bravida har ett svenskt företagscertifikatprogram. Storleken på detta program är 1 500 MSEK (1 500) samt 50 MEUR (50), total upplåning under detta program uppgår till 1 263 MSEK (663).

NOTER

Förteckning över
noter →

Noter →

NOT 21. Räntebärande skulder, forts

	2023			2022	
	Förfall	Nominellt värde	Redovisat värde	Nominellt värde	Redovisat värde
Utnyttjad bankfacilitet	2024	–	–	400	400
Lån kreditinstitut	2025	500	500	500	500
Företagscertifikat	2024	1 263	1 263	663	663
Totala räntebärande skulder		1 763	1 763	1 563	1 563

Skulderna är förenade med villkor knutna till resultat och finansiell ställning, covenants. För mer information om lån se även not 25.

Kreditfaciliteter/limiter	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
MSEK				
Beviljade kreditfaciliteter/limit	2 500	2 500	2 500	2 500
Outnyttjad del	-2 500	-2 100	-2 500	-2 100
Utnyttjade kreditfaciliteter	–	400	–	400
Beviljad kreditlimit, fördelat per land				
Sverige	2 500	2 500	2 500	2 500
Totalt beviljad kreditlimit	2 500	2 500	2 500	2 500
Ställda säkerheter för skulder till kreditinstitut				
MSEK				
Företagsinteckningar	50	57	–	–
	50	57	–	–

För information avseende ställda säkerheter se även not 27.

NOT 22 AVSÄTTNINGAR

	Koncernen	
	2023-12-31	2022-12-31
Avsättningar som är långfristiga skulder		
Garantiätaganden	78	75
Övrigt	8	6
	86	81
Avsättningar som är kortfristiga skulder		
Garantiätaganden	78	75
Tvister	27	36
Omstruktureringsåtgärder	–	3
Förlustavsättning projekt	234	239
Övrigt	74	75
	413	428
Summa avsättningar	498	509

Garantiätaganden

Avsättning garantiätaganden görs för att täcka bedömda framtida garantikostnader på redan utförda arbeten, för att åtgärda fel och brister som uppkommer under garantitiden. Garantitiden är ofta två till fem år från det att projektet eller arbetet är slutfört. Då effekten av när i tiden betalning sker inte är väsentligt, nuvärdesberäknas inte förväntade framtida utbetalningar.

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOT 22. Avsättningar, forts

Tvister

Avsättningen baseras på individuell riskvärdering för pågående tvister på balansdagen.

Omstruktureringsåtgärder

Omstruktureringsåtgärder omfattar bland annat kostnader för personalneddragning. En avsättning redovisas när en detaljerad omstruktureringsplan har fastställts och omstruktureringen har antingen påbörjats eller annonserats offentligt. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

Förlustavsättning projekt

Installationsuppdragen redovisas över tid. Individuell avsättning görs för beräknade förluster, när projektkostnaderna beräknas överstiga den totala projektintäkten.

Förändringar 2023	Garanti-åtaganden	Tvister	Omstruktureringsåtgärder	Förlustavsättning projekt och övrigt	Summa
Redovisat värde vid periodens ingång	150	36	3	320	509
Avsättningar som gjorts under perioden	41	3	–	55	99
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-40	-12	-3	-197	-251
Avsättningar i förvärvade företag	8	–	–	138	146
Valutakursdifferens	-3	0	–	-1	-4
Redovisat värde vid årets utgång	156	27	–	315	498

Förändringar 2022	Garanti-åtaganden	Tvister	Omstruktureringsåtgärder	Förlustavsättning projekt och övrigt	Summa
Redovisat värde vid periodens ingång	172	80	0	120	373
Avsättningar som gjorts under perioden	72	13	3	219	307
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-108	-61	0	-56	-225
Avsättningar i förvärvade företag	9	–	–	33	42
Valutakursdifferens	5	3	–	3	12
Redovisat värde vid årets utgång	150	36	3	320	509

NOT 23 ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Mervärdesskatteskuld	403	298	–	–
Personalens källskatt	271	179	1	1
Övriga rörelseskulder	662	493	0	0
Upplupna semesterlöner och löner	1 620	1 534	30	37
Upplupna sociala avgifter	507	465	8	8
Upplupna räntekostnader	4	4	4	4
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	151	106	1	1
	3 618	3 080	44	51

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOTER

Förteckning över noter →
 Noter →

NOT 24 VÄRDERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Nedanstående tabell visar redovisat värde och verkligt värde för finansiella instrument. För räntebärande fordringar och skulder har verkligt värde fastställts genom diskontering av framtida betalningsflöden till aktuell marknadsränta på balansdagen. Det redovisade värdet för kundfordringar och leverantörsskulder bedöms överensstämma med det verkliga värdet. Diskonteringsräntan är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen.

Hierarki för verkligt värde

- Nivå 1 avser fullt observerbara data, ojusterade noterade priser på en aktiv marknad för identiska tillgångar och skulder som företaget har tillgång till vid värderingstidpunkten
- Nivå 2 avser andra observerbara data än noterade priser i nivå 1, som är direkt eller indirekt observerbara
- Nivå 3 avser icke-observerbara data för tillgången eller skulden

En tillgång eller skuld inkluderas i sin helhet i någon av de tre nivåerna, baserat på den lägsta nivån på indata som är väsentlig för värderingen.

Koncernen 2023	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Långfristiga värdepappersinnehav	19	–	–	19	19
Långfristiga fordringar	–	17	–	17	17
Kundfordringar	–	6 223	–	6 223	6 223
Upplupna intäkter	–	256	–	256	256
Övriga fordringar	–	–	–	–	–
Likvida medel	–	1 046	–	1 046	1 046
Summa tillgångar	19	7 543	–	7 561	7 561
Långfristiga skulder till kreditinstitut	–	–	500	500	500
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	–	–	–	–	–
Företagscertifikat	–	–	1 263	1 263	1 263
Checkräkningskredit	–	–	–	–	–
Leverantörsskulder	–	–	3 204	3 204	3 204
Övriga skulder	–	–	266	266	266
Upplupna kostnader	–	–	78	78	78
Summa skulder	–	–	5 312	5 312	5 312

NOT 24. Värdering av finansiella tillgångar och skulder, forts

Koncernen 2022	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Långfristiga värdepappersinnehav	18	–	–	18	18
Långfristiga fordringar	–	19	–	19	19
Kundfordringar	–	5 210	–	5 210	5 210
Upplupna intäkter	–	218	–	218	218
Övriga fordringar	–	–	–	–	–
Likvida medel	–	1 308	–	1 308	1 308
Summa tillgångar	18	6 756	–	6 774	6 774
Långfristiga skulder till kreditinstitut	–	–	500	500	500
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	–	–	–	–	–
Företagscertifikat	–	–	663	663	663
Checkräkningskredit	–	–	–	–	–
Leverantörsskulder	–	–	3 259	3 259	3 259
Övriga skulder	–	–	315	315	315
Upplupna kostnader	–	–	65	65	65
Summa skulder	–	–	4 802	4 802	4 802

NOTER

Förteckning över
noter →

Noter →

NOT 24. Värdering av finansiella tillgångar och skulder, forts

Moderbolaget 2023	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Övriga finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	2 589	–	2 589	2 589
Likvida medel	686	–	686	686
Summa tillgångar	3 275	–	3 275	3 275
Långfristiga skulder till kreditinstitut	–	500	500	500
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	–	–	–	–
Företagscertifikat	–	1 263	1 263	1 263
Kortfristiga skulder till koncernföretag	–	–	–	–
Leverantörsskulder	–	0	0	0
Övriga skulder	–	0	0	0
Upplupna kostnader	–	4	4	4
Summa skulder	–	1 767	1 767	1 767

Moderbolaget 2022	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Övriga finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	2 290	–	2 290	2 290
Likvida medel	1 055	–	1 055	1 055
Summa tillgångar	3 345	–	3 345	3 345
Långfristiga skulder till kreditinstitut	–	500	500	500
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	–	–	–	–
Företagscertifikat	–	663	663	663
Kortfristiga skulder till koncernföretag	–	–	–	–
Leverantörsskulder	–	5	5	5
Övriga skulder	–	2	2	2
Upplupna kostnader	–	5	5	5
Summa skulder	–	1 174	1 174	1 174

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOTER

Förteckning över
noter →

Noter →

NOT 25 FINANSIELLA RISKER OCH FINANSPOLICY**Finansiella risker och finanspolicy**

Koncernen är genom sin verksamhet exponerad för olika slag av finansiella risker. Med finansiella risker avses fluktuationer i företagets resultat och kassaflöde till följd av förändringar i valutakurser, räntenivåer, refinansierings- och kreditrisker. Koncernens finansförvaltning styrs i enlighet med gällande finanspolicy, vilken fastställs av Bravidas styrelse och bildar ett ramverk av riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten. Treasuryenheten svarar för samordningen av koncernens finansverksamhet. Den övergripande målsättningen för treasuryenheten är att tillhandahålla en kostnadseffektiv finansiering samt att minimera negativa effekter på koncernens resultat som härrör från finansiella risker.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är koncernens risk att verkligt värde på finansiella instrument eller framtida kassaflöden från finansiella instrument kommer att fluktuera på grund av förändringar i marknadspriser. Huvudsakliga marknadsrisker i koncernen är ränterisk och valutarisk.

Ränterisk

Ränterisk utgör risken att ränteförändringar inverkar negativt på koncernens framtida resultat och kassaflöde. I koncernen är det framförallt likvida medel och räntebärande upplåning som medför att koncernen exponeras för ränterisk. Den genomsnittliga räntebindningstiden för samtliga räntebärande tillgångar var 0 (0) år. Av totala räntebärande finansiella skulder löper 0 (0) procent med fast ränta respektive 100 (100) procent med rörlig ränta.

Valutarisk

Valutarisk definieras som risken att koncernens resultaträkning och kassaflöde påverkas negativt av valutakursförändringar. Denna risk kan delas upp i transaktionsexponering, det vill säga nettot av operativa och finansiella (räntor/ amorteringar) flöden och omräkningsexponering avseende nettoinvesteringar i utländska koncernbolag.

Bravidas transaktionsexponering är låg eftersom både försäljning och inköp i huvudsak sker i lokal valuta. Omräkningsexponeringen uppstår när tillgångar och skulder är i olika valutor och när utländska dotterbolags resultat och nettotillgångar räknas om till svenska kronor. För koncernen uppstår omräkningsrisker för dotterbolagen i Norge, Danmark och Finland. Tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till balansdagens kurs.

Likviditetsrisker

Likviditetsrisken är risken att koncernen kan få problem att fullgöra sina skyldigheter som är förknippade med finansiella skulder. Koncernen har rullande tremånaders likviditetsplanering som omfattar alla koncernens enheter. Planeringen uppdateras löpande. Koncernens prognoser omfattar även likviditetsplanering på medellång sikt. Likviditetsplaneringen används för att hantera likviditetsrisken och kostnaderna för finansieringen av koncernen. Målsättningen är att koncernen skall kunna klara sina finansiella åtaganden i uppgångar såväl som nedgångar utan betydande oförutsedda kostnader. Likviditetsriskerna hanteras av den centrala treasuryenheten för hela koncernen.

Kreditfaciliteter

Koncernen har banklån om 500 (500) MSEK och en revolverande facilitet på 2 500 (2 500) MSEK. Utnyttjandet av den revolverande faciliteten var 0 (400) MSEK. Den revolverande faciliteten innehåller finansiella nyckeltal (covenants) som koncernen skall uppfylla. Bravida uppfyllde dessa nyckeltal med god marginal vid utgången av året. Koncernens likvida medel vid utgången av året var 1 046 (1 308) MSEK.

Nominell likviditetsreserv uppgick till 4 046 (4 308) MSEK, varav utnyttjad del var 500 (900) MSEK. Tillgänglig likviditetsreserv var 3 546 (3 408) MSEK. Återstående löptid på den revolverande faciliteten är 10 (22) månader. En ny revolverande facilitet med slutförfall 2027 med option med förlängning på 1+1 år tecknades i februari 2024 vilket ersätter den som gällde vid årsskiftet.

NOT 25. Finansiella risker och finanspolicys, forts

Förfallostruktur finansiella skulder

Koncernen 2023-12-31	2024	2025	2026	2027
Lån	–	–	500	–
Checkräkningskredit	–	–	–	–
Leverantörsskulder	3 204	–	–	–
Företagscertifikat	1 263	–	–	–
Upplupna räntekostnader	4	–	–	–
Summa	4 471	–	500	–

Koncernen 2022-12-31	2023	2024	2025	2026
Lån	401	–	500	–
Checkräkningskredit	–	–	–	–
Leverantörsskulder	3 259	–	–	–
Företagscertifikat	663	–	–	–
Upplupna räntekostnader	4	–	–	–
Summa	4 327	–	500	–

Moderbolaget 2023-12-31	2024	2025	2026	2027
Lån	–	–	500	–
Checkräkningskredit	–	–	–	–
Leverantörsskulder	5	–	–	–
Företagscertifikat	1 263	–	–	–
Upplupna räntekostnader	4	–	–	–
Summa	1 272	–	500	–

Moderbolaget 2022-12-31	2023	2024	2025	2026
Lån	401	–	500	–
Checkräkningskredit	–	–	–	–
Leverantörsskulder	5	–	–	–
Företagscertifikat	663	–	–	–
Upplupna räntekostnader	4	–	–	–
Summa	1 073	–	500	–

Kreditfaciliteter

Koncernen 2023-12-31	Nominellt	Utnyttjat	Tillgängligt
Lån kreditinstitut	500	500	–
Revolverande faciliteter	2 500	–	2 500
Checkräkningskredit	–	–	–
Likvida medel	1 046	–	1 046
Likviditetsreserv	4 046	500	3 546

Koncernen 2022-12-31	Nominellt	Utnyttjat	Tillgängligt
Lån kreditinstitut	500	500	–
Revolverande faciliteter	2 500	400	2 100
Checkräkningskredit	–	–	–
Likvida medel	1 308	–	1 308
Likviditetsreserv	4 308	900	3 408

Räntebindning utnyttjade krediter	2023-12-31	2022-12-31
Belopp	1 762	1 563
Andel procent	100	100
Räntebindning	Rörlig	Rörlig

Exponering av nettotillgångar i utländsk valuta

Den omräkningsexponering som uppkommer genom investeringar i utländska nettotillgångar kurssäkras inte.

Utländska nettotillgångar

	Koncernen	
	2023-12-31	2022-12-31
NOK	1 663	1 488
DKK	462	426
EUR	45	25

En 10 procentig förstärkning av den norska kronan per 31 december 2023 skulle innebära en positiv omräkningseffekt av det egna kapitalet med 169 MSEK. En motsvarande förstärkning av den danska kronan skulle ge en positiv omräkningseffekt av det egna kapitalet med 70 MSEK. En motsvarande förstärkning av euron skulle ge en positiv omräkningseffekt av det egna kapitalet med 51 MSEK.

Årets valutakursdifferens i totalresultatet uppgick till -132 (142) MSEK.

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOT 25. Finansiella risker och finanspolicy, forts

Kommersiell exponering

Internationella inköp och försäljning av varor och tjänster i utländsk valuta är begränsad till sin omfattning men kan förväntas att öka i takt med koncernens expansion samt den tilltagande konkurrens som sker avseende inköp av varor och tjänster.

Kreditrisk

Med kreditrisk avses risken att förlora pengar på grund av att motparten inte kan fullfölja sina åtaganden.

Kreditrisk i finansiell verksamhet

Kreditrisken i finansverksamheten är mycket liten då Bravida enbart handlar med motparter med högsta kreditvärdighet. Det är främst motpartsrisker i samband med fordringar på banker och andra motparter. Finanspolicyen innehåller ett särskilt motpartsreglemente i vilket maximal kreditexponering för olika motparter anges. Beräknad bruttoexponering för motpartsrisker avseende likvida medel och kortfristiga placeringar uppgick till 1 046 (1 308) MSEK.

Kreditrisk kundfordringar och avtalstillgångar

Risken att företagets kunder inte uppfyller sina åtaganden, det vill säga att betalning inte erhålls från kunderna, utgör en kundkreditrisk. Kreditförlusterna är normalt små tack vare ett mycket stort antal projekt och kunder där fakturering sker löpande under produktionstiden. Koncernens kunder kreditprövas, varvid information om kundernas finansiella ställning inhämtas från olika kreditupplysningsföretag. Koncernen har en kreditpolicy för hur kundkrediterna ska hanteras. Där finns bland annat angivet var beslut tas om kreditlimiter av olika storlek och om hur osäkra fordringar skall hanteras. Bankgaranti eller annan säkerhet krävs för kunder med låg kreditvärdighet eller otillräcklig kredithistorik. Maximal kreditexponering framgår av det redovisade värdet i koncernens balansräkning. Totala kreditförluster uppgick till 9 (9) MSEK. Det föreligger ingen signifikant koncentration av kreditrisker på balansdagen.

Koncernen tillämpar den förenklade metoden för beräkning av förväntade kreditförluster. Metoden innebär att förväntade förluster under fordrans hela löptid används som utgångspunkt för kundfordringar och avtalstillgångar. De förväntade kreditförlustnivåerna baserar sig på

kundernas betalningshistorik. Historiska förluster justeras sedan för att ta hänsyn till nuvarande och framåtblickande information som kan påverka kundernas möjligheter att betala fordran. Utifrån historisk data gör koncernen bedömningen att ingen betydande nedskrivning av kundfordringar som ännu inte är förfallna genomförda per balansdagen.

Avtalstillgångar avser upparbetad men ej fakturerad intäkt och bedöms ha samma egenskaper som redan fakturerade intäkter. Därmed används samma vägda förlustprocent för avtalstillgångar som används för kundfordringar.

2023		Koncernen			
Förlustmatris – kundfordringar och avtalstillgångar	Kundfordringar brutto	Avtalstillgångar	Vägd förlustprocent	Förlustreserv	
Ej förfallna	3 879	3 210	0,03	-2	
Förfallna 1 – 15 dgr	607	–	0,16	-1	
Förfallna 16 – 30 dgr	57	–	3,52	-2	
Förfallna 31 – 60 dgr	84	–	5,98	-5	
Förfallna > 60 dgr	1 767	–	9,11	-161	
Summa	6 394	3 210		-171	

2022		Koncernen			
Förlustmatris – kundfordringar och avtalstillgångar	Kundfordringar brutto	Avtalstillgångar	Vägd förlustprocent	Förlustreserv	
Ej förfallna	3 561	3 225	0,04	-2	
Förfallna 1 – 15 dgr	461	–	0,33	-2	
Förfallna 16 – 30 dgr	88	–	1,71	-2	
Förfallna 31 – 60 dgr	36	–	7,72	-3	
Förfallna > 60 dgr	1 191	–	10,08	-120	
Summa	5 337	3 225		-127	

Förlustreserv / nedskrivna kundfordringar	Koncernen	
	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	-127	-131
Årets förändring	-44	4
Utgående balans	-171	-127

Känslighetsanalys	Koncernen	
	Förändring +/-	Resultateffekt före skatt +/-
Omsättning	1%	20
EBITA-marginal	1%-enhet	294
Lönekostnader	1 %	95
Material- och underentreprenörer	1 %	120
Andel produktiv montörstid	1%-enhet	145
Låneränta	1%-enhet	8
Valutakurs DKK	10 %	19
Valutakurs NOK	10 %	34
Valutakurs EUR	10 %	8

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOTER

Förteckning över
noter →

Noter →

NOT 26 LEASING

Bravida koncernen leasar i huvudsak fastigheter och fordon. För specifikation av nyttjanderättstillgångarna se not 12 Nyttjanderättstillgångar. Årets räntekostnader hänförliga till leasingavtal uppgick till 42 (23) MSEK, se även not 8 Finansnetto. För redovisade värden, avskrivningar och tillkommande värden avseende nyttjandetilgångar se not 12 Nyttjanderättstillgångar. Kostnader för leasingavtal som är korta respektive av lågt värde uppgår till oväsentliga belopp.

Fastighetsleasing

Koncernens leasar fastigheter i huvudsak för kontors- och lagerlokaler. Leasingavtalen har normalt en löptid mellan tre till fem år, det förekommer även leasingavtal med längre löptid. Det vanliga är att leasingperioden kan förlängas med ytterligare perioder om koncernen inte säger upp avtalet med sex till 12 månaders uppsägningstid.

I de fall det är möjligt försöker koncernen inkludera sådana optioner i nya leasingavtal. Huruvida det är rimligt säkert att ytterligare perioder kommer att utnyttjas fastställs på leasingavtalets inledningsdatum. De

flesta lokaler som hyrs är inte av sådan betydelse för koncernen och det är inte så kostsamt att hitta och flytta till andra lokaler att det är rimligt säkert att koncernen kommer att utnyttja ytterligare perioder, varför det vanligaste är att leasingperioden motsvarar den avtalade leasingperioden utan förlängningar. Koncernen omprövar huruvida det är rimligt säkert att förlängningsoption kommer att utnyttjas om det sker en viktig händelse eller betydande omständigheter som är inom koncernens kontroll.

Vissa leasingavtal innehåller leasingavgifter som baseras på förändringar i lokala prisindex. Leasingskulden och nyttjanderättstillgången värderas om när eventuella indexuppräknningar av leasingavgifter börjar gälla. Det förekommer variabla avgifter avseende fastighetsskatt i flertalet av hyresavtalen.

Fordonsleasing

Koncernen leasar fordon, tjänste- och servicebilar, med leasingperioder på tre till fem år. I vissa fall förekommer förlängningsoptioner, främst kopplat till servicebilar. Avseende fordon omfattas merparten av fordonen av restvärdesgaranti.

Förfallostruktur leasingskuld 2023-12-31	Fastigheter	Fordon	Totalt
2024	212	263	475
2025	164	204	368
2026	120	164	285
2027	93	94	187
2028	51	23	74
Efter 2028 och senast 2033	113	0	114
Efter 2033	2	–	2
Summa betalningar	757	748	1 505
Summa skuld enligt balansräkningen			1 476
- varav kort skuld			475
- varav lång skuld			1 001

Förfallostruktur leasingskuld 2022-12-31	Fastigheter	Fordon	Totalt
2023	176	208	384
2024	114	142	256
2025	79	100	179
2026	51	56	107
2027	38	15	54
Efter 2027 och senast 2032	82	0	83
Efter 2032	7	–	7
Summa betalningar	548	521	1 069
Summa skuld enligt balansräkningen			1 050
- varav kort skuld			384
- varav lång skuld			666

NOTER

Förteckning över
noter →

Noter →

NOT 27 STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSE

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ställda säkerheter				
För egna skulder och avsättningar				
Företagsinteckningar	50	57	–	–
Fonder, kapitalförsäkringar	25	26	–	–
	75	82	–	–
Eventualförpliktelser				
För egna skulder och avsättningar				
Garantiåtaganden, FPG/PRI	28	25	–	–
Borgensförbindelser, för koncernföretag	–	–	1 215	1 128
	28	25	1 215	1 128

Bravida Holding AB har gått i borgen för Bravida Sverige AB:s pensionsskuld som i sin tur garanteras av PRI.

NOT 28 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÄENDE**Relationer**

Moderbolagets dotterbolag redovisas i not 29, Andelar i koncernföretag. Andelar i intresseföretag redovisas i not 14, Andelar i intresseföretag. Information om styrelseledamöter och koncernledning samt ersättning till dessa redovisas i not 5, Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar samt i bolagsstyrningsrapporten.

Transaktioner

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor. Moderbolaget Bravida Holding AB är huvudkontohavare av koncernens cashpool.

I tabellen redovisas moderbolagets transaktioner med dotterföretag:

	Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31
Intäkter		
Försäljning	258	232
Utdelning	129	215
Koncernbidrag	609	550
Ränteintäkter	55	17
Kostnader		
Rörelsekostnader	-187	-133
Koncernbidrag	-1	-7
Räntekostnader	-106	-30
Fordringar	2 589	2 290
Skulder	4 450	4 406

NOTER

Förteckning över
noter →

Noter →

NOT 29 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Moderbolagets andelar i koncernföretag	Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	7 341	7 341
Redovisat värde vid periodens slut	7 341	7 341

Specifikation av innehav av andelar i koncernföretag

Koncernföretag / Organisationsnummer / Säte	2023-12-31		
	Antal andelar	Andel i % ¹	Bokfört värde
Bravida AB, 556713-6519, Stockholm	1 012 429 900	100,0	7 341 332
Bravida Sverige AB, 556197-4188, Stockholm	20 000	100,0	2 543 983
Bravida Prenad AB, 556454-1315, Malmö	50 000	100,0	103 044
Bravida Säkerhet AB, 556193-1832, Stockholm	5 100	100,0	24 961
SystemHouse Solutions AB, 559203-8904, Stockholm	50 000	100,0	50
Byggnadsaktiebolaget konstruktör, 556012-3670, Stockholm	1 485 417 130	100,0	427
Erfator Projektledning AB, 556401-7795, Stockholm	1 000	100,0	14 022
E/S Styromatic AB, 556111-9248, Skellefteå	1 000	100,0	1 028
Juhl Air Control AB, 556308-0356, Kävlinge ³	2 000	100,0	229
ABEKA EI & Kraftanläggningar AB, 556515-7012, Nyköping	6 000	87,5	96 720
Lindsténs Elektriska AB, 556097-8255, Tomelilla	100	100,0	35 404
Herberts Rör AB, 556409-5221, Stenungsund	1 000	100,0	5 222
Norrstyr AB, 559232-4940, Umeå	1 498	100,0	209
HNA Storköksservice AB, 556433-9439, Höganäs	1 000	100,0	10 229
Wikblom Hydraulik och Rörteknik AB, 556613-7021, Gästrike-Hammarby	13 000	100,0	29 383
Låscenter i Västerås AB, 556216-7469, Västerås	1 000	100,0	11 182
Bäckmans Rör i Karlskoga Aktiebolag, 556503-7412, Karlskoga	1 000	100,0	11 898
Åsbergs Rörteknik AB, 556875-6620, Matfors	1 380	100,0	70 388
Låsservice i Mälardalen AB, 556618-5566, Uppsala	1 000	100,0	19 250
Örnsköldsviks Rörteknik AB, 556875-6620, Örnsköldsvik	1 000	100,0	59 000
Brafus nr 1 AB, 559197-4570, Jönköping	50 000	100,0	437
E/S Intressenter AB, 556564-6741, Skellefteå ²	1 000	100,0	525
Profire Sprinkler AB, 556692-0178, Örebro ²	1 000	100,0	12 560

NOT 29. Andelar i koncernföretag, forts

Specifikation av innehav av andelar i koncernföretag

2023-12-31

Koncernföretag / Organisationsnummer / Säte		Antal andelar	Andel i % ¹	Bokfört värde
Brafus nr 2 AB, 559008-1500, Stockholm		1 000	100,0	1 650
Runevads VVS Teknik AB, 556634-2563, Varberg ²		100	100,0	5 588
Sören Anderssons EI i Delsbo Aktiebolag, 556379-0574, Hudiksvall ²		10 000	100,0	6 820
Sörens Kraft och Montage AB, 556774-0682, Hudiksvall ²		1 000	100,0	9 775
Öbergs Vent Teknik AB, 556560-6315, Jönköping ²		20 000	100,0	4 663
Skoglund EI & Tele AB, 556597-1974, Örebro ²		1 000	100,0	8 000
LR-Installation AB, 556073-5283, Kalmar ²		5 000	100,0	51 866
Karlstads Processrör AB, 556722-1972, Karlstad ²		1 000	100,0	15 663
Bravida Danmark A/S, 14769005, Brøndby Danmark		4	100,0	260 859
Viva Energi AS, 29822441, Tilst Danmark	TDKK	600	60,0	38 217
Bravida Norge Holding AS, 998 121 221, Oslo Norge		30	100,0	909 020
Bravida Norge AS, 987 582 561, Oslo Norge	TNOK	10 796 136	100,0	788 678
Oras AS, 922070679, Oslo Norge	TNOK	30	100,0	56
Oras Industrirør AS, 934541588, Oslo Norge	TNOK	200	100,0	298
Oslo Rørleggerbedrift AS, 947880675, Oslo Norge	TNOK	100	100,0	192
Magnus M.Thunestvedt, 937 610 440, Bergen Norge	TNOK	10 000	100,0	50 192
A/S Pettersson & Gjellesvik's Elektriske Installasjonsforretning, 915 211 631, Bergen Norge	TNOK	186	100,0	65 405
Sæterdal Elektro AS, 982 396 220, Vaksdal Norge	TNOK	1 000	100,0	3 683
Vangen Elektriske AS, 971 509 120, Voss Norge	TNOK	300	100,0	11 637
Bravida Finland Oy, 2528874-1, Helsingfors Finland		2 500	100,0	445 563
Ab Hangö Elektriska - Hangon Sähkö Oy, 1998764-2, Hanko Finland	TEUR	1 000	100,0	9 849
Savon Aurinkoenergia Oy, 3100091-9, Kuopio Finland	TEUR	2 000	80,0	5 996
Lämpö- ja Wesijohdoliike P. Juutilainen Oy, 0104774-0, Helsinki Finland ²	TEUR	100	100,0	3 608
OAT Oy, 0915560-7, Oulu Finland ²	TEUR	51	100,0	15 384

¹ Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

² Fusion inledda under 2023 och verkställda under kvartal 1 2024.

³ Likvidation är beslutat.

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOTER

Förteckning över noter →

Noter →

NOT 30 RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN

	Noter	Koncernen		Moderbolaget	
		2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m m					
Av- och nedskrivningar av tillgångar	7, 11, 12, 13	597	468	-	-
Realisationsresultat avyttring av rörelse/dotterföretag		-	-	-	-
Avsättningar till pensioner		-44	63	-	-
Förändring i avsättningar		-145	82	-	-
Kostnader för aktieincentivansprogram		38	37	38	37
Övrigt		12	11	1	2
Summa		457	660	39	39
Erhållna och betalda räntor					
Erhållen ränta		40	15	89	32
Erlagd ränta		-174	-67	-224	-65
Ej utnyttjade krediter					
Ej utnyttjade kreditfaciliteter uppgår till	21	-2 500	-2 100	-2 500	-2 100

Avstämning av skulder hänförliga till finansieringsverksamheten samt avstämning nettoskuld

Nedan analyseras skulder hänförliga till finansverksamheten samt avstämning av nettoskuld, för de presenterade perioderna.

Koncernen	Skulder hänförliga till finansieringsverksamheten					Likvida medel	Nettoskuld
	Långfristiga skulder	Kortfristiga skulder	Leasing-skuld	Check-räkningskredit	Summa		
Saldo per 2022-01-01	-	-1 603	-994	-	-2 597	1 594	-1 003
Kassaflöde	-500	541	426	-	467	-304	163
Ej kassaflödespåverkande poster	-	-	-457	-	-457	-	-457
Valutakursdifferenser	-	-	-26	-	-26	18	-8
Saldo per 2022-12-31	-500	-1 063	-1 050	-	-2 613	1 308	-1 304
Kassaflöde	-	-201	541	-	340	-200	140
Ej kassaflödespåverkande poster	-	-	-981	-	-981	-	-981
Valutakursdifferenser	-	-	15	-	15	-62	-47
Saldo per 2023-12-31	-500	-1 263	-1 476	-	-3 239	1 046	-2 193

Avstämning nettoskuld

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Långfristiga låneskulder	-500	-500
Kortfristiga låneskulder	-1 263	-1 063
Leasingskulder	-1 476	-1 050
Checkräkningskredit	-	-
Summa	-3 239	-2 613
Likvida medel	1 046	1 308
Nettoskuld	-2 193	-1 304

NOT 31 HÄNDELSE EFTER BALANSDAGEN

- Johnny Hey vd och divisionschef för Bravida Danmark lämnade Bravida i januari 2024.
- Den nordiska divisionen Growth Segments avslutas och verksamheten fördelas ut på Bravidas övriga divisioner. I samband med organisationsförändringen i januari lämnar divisionschef Magnus Hamerslag Bravida.
- Refinansieringsavtal avseende låne- och kreditfacilitet har tecknats den 14 februari med en facilitet på 2,5 miljarder kronor.
- Ett förvärv har hittills tillträtts under 2024 med en total årsomsättning på cirka 30 MSEK, för mer information se not 4.

STYRELSENS
UNDERSKRIFTER

Underskrifter

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU. Årsredovisningen respektive koncernredovisningen ger en rättvisande bild av moderbolagets och koncernens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för moderbolaget respektive koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm, den 20 mars 2024

Fredrik Arp
Ordförande

Jan Johansson
Styrelseledamot

Marie Nygren
Styrelseledamot

Karin Stålhandske
Styrelseledamot

Staffan Pålsson
Styrelseledamot

Cecilia Daun Wennborg
Styrelseledamot

Mattias Johansson
Verkställande direktör

Jan Ericson
Arbetstagarrepresentant

Geir Gjestad
Arbetstagarrepresentant

Örnulf Thorsen
Arbetstagarrepresentant

Christoffer Lindal Strand
Arbetstagarrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats den 26 mars 2024.
KPMG AB

Mattias Lötborn
Auktoriserad revisor

Årsredovisningen och koncernredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen den 20 mars 2024. Koncernens rapport över totalresultat och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 7 maj 2024.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Bravida Holding AB (publ) , org. nr 556891-5390

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Bravida Holding AB (publ) för år 2023 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 139-145 och hållbarhetsrapporten på sidorna 32-65. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 71-133 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt IFRS Accounting Standards, så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 139-145 och hållbarhetsrapporten på sidorna 32-65. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Intäkter och vinstavräkning från installationsuppdrag

Se not 2 och 18 och redovisningsprinciper på sidorna 94-95 årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Prestationsåtaganden hänförliga till installationsuppdrag uppfylls vanligen över tid. Detta innebär att intäkterna

redovisas över tid där förloppet mäts mot ett fullständigt uppfyllande av prestationsåtagandet. Resultatet redovisas i takt med projektens färdigställandegrad. Färdigställandegraden beror av faktiska kostnader i relation till totala prognosticerade projektkostnader.

De senare kan förändras över projektens livscyklar och kan i sin tur få väsentlig inverkan på redovisade intäkter och vinstavräkningar. Oförutsedda kostnader måste också beaktas i bedömningen för att beakta projektrisker och eventuella krav. Dessa poster bedöms regelbundet av koncernen och justeras vid behov. Intäkter från ändrings- och tilläggsarbeten i koncernen redovisas i förhållande till vad som bedöms komma att erhållas. Baserat på ovanstående, föreligger ett stort inslag av bedömningar från koncernen vilket i sin tur påverkar redovisning av intäkter.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har utvärderat processerna som berör koncernens bedömningar och ställningstaganden för installationsuppdrag, inklusive deras identifiering och redovisning av förlustkontrakt och/eller högriskprojekt.

Vi har vidare som ett led i vår granskning bland annat:

- utvärderat faktiskt utfall jämfört med budget och historiska utfall som ett led i att bedöma koncernens prognosförmåga
- utmanat företagsledningens prognoser med hänsyn till redovisade oförutsedda kostnader och identifiering av anspråk från kunder
- bedömt huruvida risker och möjligheter i projekten återspeglas på ett balanserat sätt i redovisningen.

Vi har också kontrollerat fullständigheten i de underliggande fakta och omständigheter som presenterats i upplysningarna i

REVISIONS-
BERÄTTELSE

årsredovisningen och koncernredovisningen och bedömt om informationen är tillräckligt omfattande för att förstå företagsledningens bedömningar samt tillämpade nyckelantaganden.

Värdering av Goodwill (koncern) och aktier i dotterbolag (moderbolag)

Se not 11 (koncernen) och not 29 (moderbolag) och redovisningsprinciper på sidorna 94-96 (koncernen) och sidan 98 (moderbolag) i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

I koncernens balansräkning redovisas goodwill om 11.0 mdr, vilken hänför sig till historiska förvärv. Risker avser primärt det eventuella nedskrivningsbehov av goodwill hänförligt till respektive kassagenererande enhet som kan föreligga. Den inneboende osäkerheten i framtidsprognoser och diskonterade kassaflöden, vilka är grunden för nedskrivningsprövningarna, innebär att detta är ett av de områden som innehåller väsentliga bedömningsfrågor.

Koncernen utför årligen en nedskrivningsprövning av goodwill baserat på diskonterade kassaflöden från de kassaflödesgenererande enheterna (återvinningsvärden beräknas). Beräkningarna bygger bland annat på bedömningar avseende diskonteringsräntor, tillväxtfaktorer och prognostiserade kassaflöden.

Motsvarande nedskrivningsprövning görs av moderbolaget avseende värdet på aktier i dotterbolag. Beräkningsförutsättningarna är likartade med beskrivningarna ovan avseende goodwill.

Hur området har beaktats i revisionen

Våra granskningsåtgärder har inkluderat en utvärdering av nyckelantaganden som gjorts relaterade till återvinningsvärdet för respektive kassaflödesgenererande enhet. Vi har bland annat:

- bedömt allokeringen av kassaflöden och goodwill till de olika kassagenererande enheterna utifrån rimlighet och hur konsekvent denna allokeringen tillämpats;

- utvärderat de underliggande antagandena avseende kassaflöden och tillväxt utifrån historiska utfall och makroekonomiska aspekter;
- utmanat antagandena avseende använda diskonteringsräntor och jämfört dessa mot externa källor;
- gjort en bedömning av koncernens känslighetsanalys, bland annat inkluderande en rimlig reduktion av tillväxttakt och kassaflöden för identifikation av granskningsområden för ytterligare fokus.

Vi har också bedömt huruvida koncernens tilläggsupplysningar i årsredovisningen och koncernredovisningen på ett adekvat sätt beskriver antagandena i nedskrivningsprövningarna.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-70 samt 139-152. Den andra informationen består också av ersättningsrapporten som vi förväntar oss att få tillgång till efter detta datum. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS Accounting Standards så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

REVISIONS- BERÄTTELSE

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller

förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall åtgärder som har vidtagits för att eliminera hoten eller motåtgärder som har vidtagits.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Revisorns granskning av förvaltning och förslag till disposition av bolagets vinst eller förlust Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Bravida Holding AB (publ) för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

REVISIONS- BERÄTTELSE

Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaper. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna

åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Revisorns granskning av Esef-rapporten

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en granskning av att styrelsen och verkställande direktören har upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen i ett format som möjliggör enhetlig elektronisk rapportering (Esef-rapporten) enligt 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden för Bravida Holding AB (publ) för år 2023.

Vår granskning och vårt uttalande avser endast det lagstadgade kravet.

Enligt vår uppfattning har Esef-rapporten upprättats i ett format som i allt väsentligt möjliggör enhetlig elektronisk rapportering.

Grund för uttalande

Vi har utfört granskningen enligt FARs rekommendation RevR 18 Revisorns granskning av Esef-rapporten. Vårt ansvar enligt denna rekommendation beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Bravida Holding AB (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de bevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att Esef-rapporten har upprättats i enlighet med 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, och för att det finns en sådan intern kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta Esef-rapporten utan väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Vår uppgift är att uttala oss med rimlig säkerhet om Esef-rapporten i allt väsentligt är upprättad i ett format som uppfyller kraven i 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, på grundval av vår granskning.

RevR 18 kräver att vi planerar och genomför våra granskningsåtgärder för att uppnå rimlig säkerhet att Esef-rapporten är upprättad i ett format som uppfyller dessa krav.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en granskning som utförs enligt RevR 18 och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i Esef-rapporten.

Revisionsföretaget tillämpar International Standard on Quality Management 1, som kräver att företaget utformar, implementerar och hanterar ett system för kvalitetsstyrning inklusive riktlinjer eller rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar.

Granskningen innefattar att genom olika åtgärder inhämta bevis om Esef-rapporten har upprättats i ett format som möjliggör enhetlig elektronisk rapportering av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i rapporteringen vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Vid denna riskbedömning beaktar vi de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur styrelsen och verkställande direktören tar fram underlaget i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i den interna kontrollen. Granskningen omfattar också en utvärdering av ändamålsenligheten och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens antaganden.

Granskningsåtgärderna omfattar huvudsakligen validering av att Esef-rapporten upprättats i ett giltigt XHTML-format och en avstämning av att Esef-rapporten överensstämmer

REVISIONS-
BERÄTTELSE

med den granskade årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vidare omfattar granskningen även en bedömning av huruvida koncernens resultat-, balans- och egetkapitalräkningar, kassaflödesanalys samt noter i Esef-rapporten har märkts med iXBRL i enlighet med vad som följer av Esef-förordningen.

Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 139-145 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisions-sed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplýsingar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2-6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 32-65 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisions-sed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

KPMG AB, Box 382, 101 27, Stockholm, utsågs till Bravida Holding AB (publ) s revisor av bolagsstämman den 28 april 2023. KPMG AB eller revisorer verksamma vid KPMG AB har varit bolagets revisor sedan 2012.

Stockholm den 26 mars 2024

KPMG AB

Mattias Lötborn
Auktoriserad revisor

BOLAGSSTYRNINGS-
RAPPORT

Bolagsstyrningsrapport

**Bolagsstyrnings-
rapport** →

Styrelse →

Koncernledning →

För Bravida, som har en decentraliserad organisation, är god bolagsstyrning en förutsättning och i hög grad en viktig del av kärnverksamheten. Styrning, ledning och kontroll fördelas mellan aktieägarna, styrelsen, verkställande direktören och företagsledningen i enlighet med gällande lagar, regler och rekommendationer samt Bravidas bolagsordning, styrelsens arbetsordning, instruktion för verkställande direktören och andra interna instruktioner.

Bravida Holding AB (publ) är ett svenskt publikt aktiebolag med säte i Stockholm, vars stamaktie är noterad på Nasdaq Stockholm. Bolagsstyrningsrapporten utgör inte en del av de formella årsredovisningshandlingarna.

Bolagsstyrning

Bolagsstämman är företagets högsta beslutande organ och där utövar aktieägarna sin rösträtt. Styrelse och styrelseordförande väljs på årsstämman. Styrelsen utser verkställande direktör (vd). Styrelsen och vd:s förvaltning samt företagets finansiella rapportering granskas av den externa revisor som utses av årsstämman. För att effektivisera och fördjupa arbetet i vissa frågor har styrelsen inrättat ett revisionsutskott och ett ersättningsutskott.

Bravida tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) och har under året inte gjort några avvikelser från denna. Bravida Holding AB följer Nasdaq Stockholms Regelverk för emittenter och god sed på aktiemarknaden. Det viktigaste interna styrinstrumentet är den av stämman fastställda bolagsordningen. Därtill finns styrelsens arbetsordning och styrelsens instruktion för vd. Interna policys och instruktioner som tydliggör ansvar och befogenheter inom speciella områden, till exempel informationssäkerhet, regelefterlevnad och riskhantering utgör väsentliga styrdokument för hela företaget.

Ägarstruktur

Vid utgången av 2023 hade Bravida 13 137 stamaktieägare enligt det av Euroclear Sweden förda aktieägarregistret. De fem största ägarna den 31 december 2023 var Mawer Investment Management fonder med 11,9 procent av rösterna,

Swedbank Robur fonder med 9,8 procent av rösterna, Fjärde AP-fonden med 7,7 procent av rösterna, Handelsbanken fonder med 7,7 procent av rösterna samt SEB fonder med 6,1 procent av rösterna.

**Bolagsorganen
Bolagsstämma**

Aktieägarnas rätt att besluta i bolagets angelägenheter utövas vid bolagsstämma. Det är det högsta beslutande organet i bolaget och samtliga aktieägare har rätt att närvara. Med "årsstämma" menas den bolagsstämma som ska hållas inom sex månader från räkenskapsårets utgång och där koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen läggs fram och beslut fattas om fastställande av resultat- och balansräkning för bolaget och koncernen, vinstdisposition samt ansvarsfrihet för styrelse och verkställande direktör.

Bravidas årsstämma 2024 äger rum den 7 maj. Aktieägare som vill lämna ett förslag till valberedningen eller ha ett ärende behandlat på årsstämman har möjlighet att lämna förslaget till valberedningen och ärende till bolaget fram till den 11 mars. Kontaktinformation återfinns på www.bravida.se.

Varje stamaktie (A-aktie) berättigar till en röst på bolagsstämman och varje aktie av serie C berättigar ägaren till en tiondels röst. Aktieägare har rätt att rösta för samtliga aktier som aktieägaren innehar i Bolaget.

Kallelse till bolagsstämman ska ske tidigast sex veckor och senast fyra veckor före stämman. Aktieägare som vill delta vid bolagsstämman ska enligt Bravidas bolagsordning föränmäla sig till bolagsstämman inom den tid som angivits i kallelsen. Denna dag ska vara en vardag och får inte infalla tidigare än fem vardagar före stämman angiven tid.

På www.bravida.se finns samtliga dokument inför årsstämman.

Valberedning

Nominering av styrelseledamöter inför valet på årsstämman sker genom valberedningen. Därutöver föreslår valberedningen arvode till styrelseledamöter samt förslag till val och arvodering av revisor. Enligt nuvarande instruktion för valberedningen ska Bravida ha en valberedning som består av en representant för vardera av de tre till röstetalet största aktieägarna eller ägargrupperna som önskar utse en representant. Bolagets styrelseordförande är adjungerad ledamot av valberedningen. Valberedningens sammansättning ska för kommande år baseras på tillhandahållen förteckning av Euroclear Sweden över registrerade aktieägare och ägargrupper och övrig tillförlitlig ägarinformation per den sista bankdagen i juli. För vidare information om instruktion för valberedningen hänvisas till www.bravida.se.

Valberedningen inför årsstämman 2024 har följande sammansättning: Joachim Spetz från Swedbank Robur fonder (ordförande), Ben Heck från Mawer Investment Management, Lovisa Runge från Fjärde AP-fonden och Fredrik Arp (adjungerad), styrelseordförande i Bravida Holding AB. Ingen ersättning har utgått för arbetet i valberedningen. Valberedningens förslag, redogörelse för valberedningens arbete inför årsstämman 2024 samt kompletterande information om föreslagna styrelseledamöter offentliggörs i samband med kallelsen och presenteras på årsstämman.

BOLAGSSTYRNINGS- RAPPORT

Bolagsstyrnings- rapport →

Styrelse →

Koncernledning →

Styrelsens sammansättning

Styrelsen i Bravida ska enligt bolagsordningen bestå av tre till tio styrelseledamöter med högst fem suppleanter.

Ledamöterna och suppleanterna väljs på ordinarie bolagsstämma för tiden intill slutet av nästa ordinarie bolagsstämma. Under 2023 var sex styrelseledamöter valda av årsstämman. De anställda är representerade i styrelsen genom arbetstagarutsedda representanter. Antalet arbetstagarutsedda ledamöter har under hela året varit fyra med en suppleant.

Alla styrelseuppdrag i Bravida grundas på förtjänst varvid det främsta syftet är att vidmakthålla och förbättra styrelsens effektivitet totalt sett. För att uppfylla detta eftersträvas en bred uppsättning egenskaper och kompetenser och det är uttalat att mångfald, avseende bland annat ålder, kön, geografisk härkomst, utbildning och yrkesmässig bakgrund, är viktiga omständigheter att beakta.

Vid årsstämman den 28 april 2023 omvaldes Fredrik Arp, Cecilia Daun Wennborg, Jan Johansson, Marie Nygren, Staffan Pålsson och Karin Stålhandske. Fredrik Arp omvaldes till styrelseordföranden för tiden till nästa årsstämma. För närmare presentation av styrelsen hänvisas till sida 146 och till www.bravida.se.

Styrelsens sammansättningen i Bravida uppfyller kraven avseende oberoende ledamöter.

Styrelsens arbete

Under året har det hållits elva styrelsemöten, varav ett konstituerande styrelsemöte. Ledamöternas närvaro presenteras i efterföljande tabell. Sekreterare vid styrelsemötena har varit Bravidas chefsjurist. Inför styrelsemötena har ledamöterna erhållit skriftligt material beträffande de frågor som ska behandlas vid mötet.

Styrelsens arbete omfattar främst strategiska frågor, bokslut, fastställande och uppföljning av verksamhetsmål, affärsplaner, intern kontroll, riskhantering, hållbarhetsfrågor, förvärv och andra beslut som enligt arbetsordningen ska behandlas av styrelsen. Styrelsen har fått såväl interna som externa presentationer av de marknader som Bravida verkar på och av Bravidas verksamhet lokalt. Styrelsen har därvid diskuterat utvecklingen och möjligheter för Bravida. Styrelsen

har arbetat aktivt tillsammans med ledningen i olika strategiska frågor, bland annat vid ett gemensamt strategimöte i juni 2023.

En viktig del av styrelsearbetet är genomgång av de finansiella rapporter och hållbarhetsrapporter som arbetsskador och scope 1 data som presenteras vid varje ordinarie styrelsemöte och som även omfattar det löpande arbetet med fördjupade analyser. Styrelsen får också månadsvis rapportering beträffande koncernens finansiella ställning.

Styrelsen har under året bland annat följt upp bolagets arbete och strategi kopplat till snabbt ändrade marknadsförutsättningar, varit involverad i framtagandet av ny affärsplan för kommande period samt fördjupat sig i de utökade rapporteringskraven för hållbarhetsredovisning. Därtill har styrelsen följt upp de planer för verksamheten som ledningen lämnat och utvecklingspotentialen inom de olika affärsområden där Bravida är verksam. Styrelsen har under året haft extra fokus på utvecklingen av den danska verksamheten.

Styrelseutskott

Styrelsen har inrättat två styrelseutskott som ett led i att effektivisera och fördjupa styrelsens arbete i vissa frågor: revisionsutskottet och ersättningsutskottet. Utskottens ledamöter ska utses vid det konstituerande styrelsemötet som följer direkt på årsstämman. De utses för ett år i taget och arbetet samt utskottens bestämmanderätt regleras av de årligen fastställda utskottsinstruktionerna.

Utskotten har en beredande och handläggande roll. De frågor som behandlats vid utskottens möten protokollförs och rapport lämnas vid efterföljande styrelsesammanträde.

Revisionsutskottet består av Jan Johansson (ordförande), Staffan Pålsson och Karin Stålhandske. Därutöver närvarar bolagets CFO. Revisionsutskottets uppgifter är i huvudsak att:

- övervaka bolagets finansiella rapportering,
- med avseende på den finansiella rapporteringen övervaka effektiviteten i bolagets interna kontroll och riskhantering,
- hålla sig informerad om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen,
- granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet och därvid särskilt uppmärksamma om revisorn

- tillhandahåller bolaget andra tjänster än revisionstjänster,
- biträda vid upprättandet av förslag till årsstämmans beslut om revisorsval,
- assistera i övervakningen av efterföljandet av de legala och regulatoriska krav som har materiell påverkan på de finansiella rapporterna,
- bistå i övervakningen av närståendetransaktioner samt
- biträda i övervakningen och värderingen av utvalda projekt.

Revisionsutskottet har under 2023 haft fyra protokollförda möten, samt ett temamöte. Temamötets fördjupning var på projektstyrning och projektprognoser. Bolagets externrevisorer har närvarat vid de möten där de har haft avrapportering av utförda granskningsinsatser. Revisionsutskottet har under året följt bolagets påverkan kopplat till snabbt ändrade marknadsförutsättningarna, hanterat de finansiella rapporterna och externrevisorernas avrapportering av gjorda revisionsinsatser. Därtill har utskottet fortsatt fördjupat sig i projektprocessen, främst projektsäkring, projektstyrning och projektuppföljning. Utskottet har under året följt utvecklingen av kassaflödet och kundfordringar och haft ett särskilt fokus på den danska verksamheten. Därutöver har revisionsutskottet hanterat bolagets avrapportering avseende verksamhetsrevision. Utskottet har också utvärderat externrevisorer, granskat och övervakat externrevisorns opartiskhet och självständighet samt granskat att externa revisorn inte tillhandahållit rådgivningstjänster som påverkat opartiskheten. Utskottet har därefter lämnat rekommendation till val av extern revisor till styrelsen.

Ersättningsutskottet består av Fredrik Arp (ordförande), Cecilia Daun Wennborg och Marie Nygren. Därutöver närvarar bolagets vd och personaldirektör. Ersättningsutskottets uppgifter är i huvudsak att:

- bereda styrelsens beslut i frågor om ersättningsprinciper, ersättningar och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare,
- bevaka och utvärdera pågående och under året avslutade program för rörliga ersättningar för bolagsledningen, samt

BOLAGSSTYRNINGS-
RAPPORTBolagsstyrnings-
rapport →

Styrelse →

Koncernledning →

- bevaka och utvärdera tillämpningen av de riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som årsstämman ska fatta beslut om samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i koncernen.

Ersättningsutskottet har under 2023 haft fem protokollförda möten. Vid dessa möten har ersättningsutskottet bland annat hanterat den totala ersättningsnivån och övriga anställningsvillkor för vd och kretsen ledande befattningshavare. Utskottet har granskat och berett förslag av ersättningsrapporten samt berett förslag till långsiktigt incitamentsprogram. De slutgiltiga förslagen om ersättningsrapport och långsiktigt incitamentsprogram kommer att läggas fram för godkännande av årsstämman. Vidare har utskottet berett ändrad beräkningsmodell av årligt incitament för linjechefer och viss administrativ personal. Utskottet har blivit informerad om det fortlöpande arbetet utifrån resultatet av bolagets medarbetarundersökning och vilka aktiviteter som vidtagits i anledning av denna. Utskottet har också följt bolagets insatser för ledarutveckling, mångfald och inkludering samt kompetensförsörjning.

Utvärdering av styrelsen och verkställande direktören

Styrelseordföranden ska, i enlighet med styrelsens arbetsordning, initiera en utvärdering av styrelsens arbete en gång per år.

Under 2023 gjordes en utvärdering av styrelsens arbete. En frågeenkät skickades ut till samtliga ledamöter. Svaren sammanställdes och analyserades. Dessutom har styrelseordföranden genomfört enskilda utvärderingssamtal med samtliga ledamöter.

Utvärderingens syfte är att få en uppfattning om vad styrelseledamöterna anser om hur styrelsearbetet bedrivs och vilka åtgärder som kan göras för att effektivisera styrelsearbetet. Avsikten är också att få en uppfattning om vilken typ av frågor styrelsen anser bör ges mer utrymme och på vilka områden det eventuellt krävs ytterligare kompetens i styrelsen. Resultatet av utvärderingen har redovisats för styrelsen.

Styrelsen utvärderar fortlöpande även verkställande direktörens arbete genom att följa verksamhetens utveckling mot de uppsatta målen. En gång per år görs en formell utvärdering.

Verkställande direktör, företagsledning och organisation

Verkställande direktörens ansvar innefattar bland annat personal-, finans- och ekonomifrågor samt löpande kontakter med företagets intressenter, såsom myndigheter och den finansiella marknaden. Verkställande direktören säkerställer att styrelsen får den information som krävs för att styrelsen ska kunna fatta väl underbyggda beslut.

Bravidas verksamhet är operativt indelad i fyra segment, utifrån geografiska marknader; Sverige, Norge, Danmark och Finland. Respektive geografisk marknad har en segmentschef, vd är ansvarig för segment Sverige och för de övriga geografiska segmenten ligger segmentsansvaret hos divisionschef. Segmenten är uppdelade i divisioner, tre för Sverige och en för varje land i övrigt. Varje division har en chef, en divisionschef, som är direkt underställd vd. Divisionschefen har ansvar för divisionens verksamhet och resultat och ansvarar för att verksamheten inom divisionen genomförs i enlighet med fattade beslut. Divisionscheferna har stöd genom egna staber men även genom de koncerngemensamma stabsfunktionerna. Koncernledningen i Bravida består av vd, divisionscheferna samt cheferna för de koncerngemensamma staberna. För mer information om verkställande direktören och ledningsgruppen, hänvisas till sidor 147-148.

Koncernledningen har kontinuerligt möten, varav minst ett möte per år endast ägnas åt framåtriktade strategier. Vid koncernledningsmötena diskuteras och behandlas pågående koncerngemensamma initiativ, förändringar i marknaden, aktuella frågor i divisionerna och staberna, förvärv samt uppföljning av verksamheternas måluppfyllelse. Koncernledningen arbetar aktivt med att tydliggöra Bravidas värderingar samt att engagera medarbetarna i detta arbete för att utveckla Bravidas kultur ytterligare.

Under 2023 har koncernledningen hanterat de snabbt förändrade marknadsförutsättningarna där fokus varit på efterfrågan av service och installationsprojekt, en stärkt kreditbevakning samt säkerställa ett starkt kassaflöde. Även fortsatt förbättring i projektprocessen, främst projektstyrning och projektuppföljning har avhandlats. Därtill har koncernledningen arbetat med att ta fram affärsplan för den kommande

affärsplaneperioden 2024–2026. Därutöver har fokus varit på Bravidas fortsatta digitala utveckling och fördjupning i de utökade rapporteringskraven för hållbarhetsredovisning. Arbetsmiljön och anställdas hälsa har fortsatt prioriterats. Vidare har arbetet fortsatt med att göra Bravida till den mest attraktiva arbetsgivaren.

Hur Bravida styrs

Bravidas verksamhet är operativt indelad i fyra segment, utifrån geografiska marknader; Sverige, Norge, Danmark och Finland. Segmenten är uppdelade i divisioner, tre för Sverige (Nord, Mitt och Syd) och en för varje land i övrigt. Därutöver finns en nordisk matrisorganisation, Growth Segment, som driver utveckling av nya verksamheter på Norden nivå. Divisionerna är i sin tur uppdelade i regioner som i sin tur är uppdelade i avdelningar. Verksamheten är decentraliserad, vilket innebär att den huvudsakliga verksamheten och kundkontakten sker på avdelningsnivå. Varje avdelningschef (AC) har ett eget resultatansvar och ansvarar således för organisation, bemanning, tecknande och utförande av kontrakt. Avdelningarna stöts av koncerngemensamma affärs- och inköpssystem och andra verktyg för riskbedömning, kalkyler och ett effektivt genomförande av tecknade kontrakt inom sin avdelning. Avdelningarnas självständighet begränsas av instruktioner och en attestordning. Bravida har tydliga regler för projektgodkännande med tröskelnivåer styrt framförallt av kontraktsvärde. Det innebär att en avdelningschef inte kan ingå avtal över ett visst värde utan godkännande av sin regionchef (RC) och att en regionchef inte heller kan ingå avtal över ett visst värde utan godkännande av sin divisionschef (DC). Anbud över 50 MSEK ska alltid godkännas av vd. Lokala anpassningar för att begränsa mandaten på division, region och avdelning görs vid behov.

Som en väsentlig del av koncernchefens (även vd) arbete med styrning och kontroll av verksamheten träffar koncernchefen och koncernens CFO varje divisionschef en gång per kvartal för en genomgång av divisionens finansiella ställning, stora projekt, faktureringsläge, kassaflöde, med mera, i enlighet med styrkort och handlingsplaner. Vid detta möte

BOLAGSSTYRNINGS- RAPPORT

Bolagsstyrnings- rapport →

Styrelse →

Koncernledning →

närvarar även divisionens ekonomichef samt respektive regionchef med controller. På motsvarande sätt hålls dessa kvartalsgenomgångar nedåt i hela organisationen enligt schema.

Typ av möte	Ansvarig	Frekvens
Koncern (VD, DC, RC)	Koncernchef	var 3:e mån
Division (DC, RC, AC)	Divisionschef	minst var 3:e mån
Region (RC, AC, projekt/ serviceledare)	Regionchef	minst var 3:e mån
Avdelning (AC, projekt/service- ledare, ledande montör)	Avdelningschef	minst var 3:e mån

Genom dessa regelbundna möten träffar alltså den ansvarige sin chefs chef och får en möjlighet att redovisa sin verksamhet i detalj och att framhålla förbättringar men måste även stå till svars för exempelvis sämre projekt eller dålig följsamhet till förändringsinitiativ. Ledarskapet blir mycket synligt och tydligt. Det är också ett mycket effektivt sätt att styra verksamheten och se till och följa upp att fattade beslut följs. Därutöver tillämpas den så kallade "farfarsprincipen" vid en mängd beslut som fattas i Bravida. Principen innebär att vissa beslut ska fattas/godkännas av chefens chef. Hit hör beslut avseende investeringar, större anbud och projekt, nyanställningar och vissa egna kostnader.

Långsiktigt styrs Bravida av en affärsplan för de kommande tre åren. Denna tas sedan ned i delar från koncern till avdelningsnivå. Per år sätts måltal för alla avdelningar och aggregat för koncernen samt en handlingsplan för hur uppsatta mål ska nås. Utvärdering och eventuell justering sker löpande enligt årshjulet, se figur. Detta arbete pågår löpande under året och på olika nivåer. Därutöver hålls två gånger per år en regionchefskonferens där koncernledningen träffar regioncheferna för att behandla viktiga strategiska frågor.

Under ledning av den koncerngemensamma förvärvsgruppen upprättar divisionerna och regionerna löpande sammanställningar över potentiella och pågående förvärv för genomgång av en Beslutsgrupp, bestående av koncernchefen, CFO

och förvärvsansvarig. Därmed hålls en löpande kontroll över de pågående aktiviteterna och prioriteringar kan göras. Inga förvärv genomförs utan att först ha behandlats och godkänts av Beslutsgruppen, efter en formaliserad process och beslutsgång. Större förvärv ska även godkännas av styrelsen.

Uppförandekod

Ett korrekt uppförande är viktigt för Bravida, inte bara gentemot våra kunder och leverantörer utan även mellan alla som arbetar i Bravida. Bravida har antagit en uppförandekod, som omfattar riktlinjer och regler för hur vi ska bete oss. Löpande sker utbildning av anställda i Bravida i etikfrågor. Det finns även ett utbildningsprogram som omfattar arbete kring olika "typfall", avseende uppförandekoden och därmed sammanhängande frågor, som riktar sig till samtliga chefer och administrativ personal i Bravida. Bravida har även en "visselblåsarfunktion", genom vilken misstänkta oegentligheter kan rapporteras anonymt.

Bravidas årshjul

Årshjulet beskriver hur Bravidas organisation arbetar med mål, strategier och handlingsplaner under verksamhetsåret.

Oktober – december

9. Måltalsprocess

Oktober

8. Divisionsledning
Sammanställer till gemensam strategi

September

7. Regionernas och avdelningarnas mål, strategi- och handlingsplaner fastställs för kommande år och sänds till Divisionsledning innan sista september

Augusti – september

6. Strategiarbete i regionerna

Juni

5. Koncernledning (Strategidagar)
– Fastställande av mål, strategi- och handlingsplan för kommande år

Februari – mars

1. Regionledningsmöten
– Utvärdering/justering av mål, strategi- och handlingsplan (Ledningens genomgång)

April

2. Divisionsledningsmöte
– Utvärdering/justering av mål, strategi- och handlingsplan (Ledningens genomgång)

3. Koncernledningsmöte
– Utvärdering/justering av mål, strategi- och handlingsplan

Maj

4. Divisionsledningskonferens
– Justering av mål, strategi och handlingsplan

Ersättningar

Ersättning till styrelse

Styrelsearvodet för 2023 fastställdes vid ordinarie årsstämma 2023. Fördelning av arvudet framgår av tabellen nedan.

Verkställande direktörens totalersättning beslutas av styrelsen. Riktlinjer för ersättning till övriga medlemmar i koncernledningen föreslås av ersättningsutskottet och beslutas av styrelsen.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare 2023

Gällande riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare beslutades vid årsstämman 2020. Riktlinjerna omfattar bolagets verkställande direktör och andra personer i bolagsledningen. Riktlinjerna ska tillämpas på ersättningar som avtalas, och förändringar som görs i redan avtalade ersättningar, efter det att riktlinjerna antogs av årsstämman 2020.

BOLAGSSTYRNINGS- RAPPORT

Bolagsstyrnings- rapport →

Styrelse →

Koncernledning →

Styrelsen

Översikt styrelsen, samt närvaro styrelse- och utskottssammanträden 2023.

Av årsstämman valda ledamöter	Invald år	Oberoende ¹	Närvaro styrelsemöten	Närvaro revisions- utskottet ³	Närvaro ersättnings- utskottet ³	Styrelsearvode TSEK ²	Utskottsarvode TSEK ²	Antal aktier i Bravida
Fredrik Arp	2018	Ja	11/11	–	5/5	1 330	115	20 000
Jan Johansson	2014	Ja	11/11	5/5	–	525	210	37 895
Marie Nygren	2018	Ja	11/11	–	5/5	525	85	1 000
Staffan Pålsson	2016	Ja	11/11	5/5	–	525	105	1 687 745
Karin Stålhandske	2020	Ja	11/11	5/5	–	525	105	0
Cecilia Daun Wennborg	2016	Ja	11/11	–	5/5	525	85	7 000
Ordinarie arbetstagarrepresentanter								
Jan Ericson			11/11					
Geir Gjestad			11/11					
Örnulf Thorsen			11/11					
Christoffer Lindal Strand			11/11					

1 Oberoende gentemot bolaget, bolagsledningen och ägare.

2 Fastställda arvoden vid ordinarie årsstämma 2023.

3 Vid konstituerande styrelsemöte i april 2023 fastställdes ledamöternas roller i utskotten, närvaro utifrån antal tillfällen i förhållande till utskottsledamot.

Riktlinjerna omfattar inte ersättningar som beslutas av bolagsstämman. Ledamöterna i Bravidas styrelse uppstår endast arvode som beslutas av årsstämman varför dessa riktlinjer inte inkluderar styrelsens ledamöter.

Mer information om fast och rörlig ersättning finns i Ersättningsrapporten samt koncernens årsredovisning för 2023 i förvaltningsberättelsen och i not 5, anställda och personalkostnader.

Revision

Revisorn ska granska Bolagets årsredovisning och räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Efter varje räkenskapsår ska revisorn lämna en revisionsberättelse och en koncernrevisionsberättelse till årsstämman.

Revisor

Bravida ska enligt bolagsordningen ha en till två revisorer med högst två revisorssuppleanter. Till revisor kan även registrerat revisionsbolag utses. Revisorn utses av årsstämman för en mandatperiod på ett år, eftersom inget annat anges i Bravidas bolagsordning.

Vid årsstämman 2023 omvaldes det registrerade revisionsbolaget KPMG AB till revisor för tiden intill slutet av årsstämman 2024. Auktoriserad revisor Mattias Lötbörn är huvudansvarig för revisionen i Bolaget och Koncernen.

Bravidas revisor: KPMG AB

Huvudansvarig revisor: Mattias Lötbörn, auktoriserad revisor
Född: 1970

Huvudansvarig revisor i Bravida sedan: 2020

Aktieinnehav i Bravida Holding AB: 0 aktier

Andra revisionsuppdrag: Microsystemation AB (publ), Midsummer AB (publ), Workforce Logiq AB, CBRE GWS Sweden AB samt Compass Group AB

Revisorns oberoende i förhållande till företaget säkerställs genom att vald revisor endast i begränsad utsträckning tillåts utföra andra tjänster än revision.

**BOLAGSSTYRNINGS-
RAPPORT****Bolagsstyrnings-
rapport** →

Styrelse →

Koncernledning →

**Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den
finansiella rapporteringen****Kontrollmiljö**

Styrelsen har ansvaret för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen syftar dels till att ge rimlig säkerhet avseende tillförlitligheten i den externa finansiella rapporteringen, dels till att säkerställa att den externa finansiella rapporteringen har upprättats enligt lag, tillämpliga redovisningsstandarder och övriga krav.

Kontrollmiljön omfattar bland annat, hur mål sätts, hur resultat följs upp och hur risker hanteras. En god kontrollmiljö bygger på en organisation med tydliga beslutsvägar samt en företagskultur med gemensamma värderingar och den enskilde individens medvetenhet om sin roll i upprätthållandet av god intern kontroll.

Kontrollmiljön avseende den finansiella rapporteringen bygger på en fördelning av roller och ansvar i organisationen, fastställda och kommunicerade beslutsvägar, instruktioner beträffande befogenhet och ansvar samt redovisnings- och rapporteringsinstruktioner. Styrelsen har antagit en arbetsordning, en vd-instruktion samt en instruktion för den finansiella rapporteringen. Därutöver finns en övergripande attestordning för hela koncernen samt policyer och riktlinjer inom ett flertal områden för den operativa verksamheten.

Bravida har upprättat policyer, instruktioner och processbeskrivningar som täcker alla väsentliga delar av verksamheten. Styrdokumenten finns tillgängliga på Bravidas intranätet för personalen. Dokumenten uppdateras årligen eller vid behov för att spegla gällande lagar och regler samt de processförändringar som genomförts. Intern revision och uppföljning sker av efterlevnaden av viktigare processer.

Riskbedömning

Styrelsen och koncernledningen arbetar, som en integrerad del av ledningsarbetet, med riskbedömning i ett brett perspektiv. Rapportering av risker sker kontinuerligt till styrelsen. Styrelsen har under året diskuterat olika slags risker samt riskhanteringsprocessen. Riskerna i Bravida kan delas upp i operationella risker och finansiella risker samt marknadsrisker. Av de operationella riskerna är hantering, kalkylering och värdering av pågående projekt den mest förekomna. Bravida har utvecklat en modell för hantering av denna risk och arbetar fortlöpande med förbättringar.

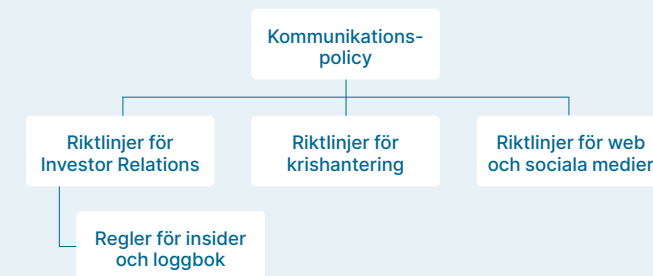
Identifiering och utvärdering av risker för att inte uppnå affärsmål och en tillförlitlig finansiell rapportering, sker kontinuerligt i de dagliga processerna inom Bravida. Styrelsen ansvarar för att väsentliga finansiella risker respektive risker för fel i den finansiella rapporteringen identifieras och hanteras. Styrelsen följer löpande upp riskexponeringen.

Verkställande direktören ansvarar för att verksamheten tillämpar och följer de fastställda rutinerna samt för den löpande uppföljningen och hanteringen av risker inom verksamheten.

Informationssäkerhet och kommunikation

Bravidas styrelse har fastställt en kommunikationspolicy, se figur, som syftar till att säkerställa att den externa informationen hanteras korrekt. Internt finns instruktioner om informationssäkerhet samt hur den finansiella informationen ska kommuniceras mellan ledning och övriga medarbetare.

Information om interna styrdokument, inklusive den finansiella rapporteringen, finns tillgängliga för berörda medarbetare på Bravidas intranät.

Kontrollaktiviteter

För att säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt samt att den finansiella rapporteringen vid varje rapporttillfälle ger en rättvisande bild, finns kontrollaktiviteter som involverar alla nivåer av organisationen från styrelse och företagsledning till övriga medarbetare.

Inom Bravida omfattar kontrollaktiviteterna bland annat godkännande av projekt och avtal, uppföljning av resultatutveckling i projekt, kontoavstämningar och resultatuppföljning samt analytisk uppföljning av beslut.

Bravidas finansiella rapporter analyseras och valideras slutligt av kontrollfunktionen inom koncernens ekonomifunktion. Valideringen omfattar manuella kontroller såsom analyser och rimlighetsbedömning av värden. Effektiviteten i de automatiska kontrollerna i IT-systemen följs upp utifrån information från systemansvariga i affärsprocessen. Förslag till förbättringar identifieras och implementeras löpande.

Koncernens kontrollaktiviteter för exempelvis attester, projektgodkännanden och genomförande, utgår från koncernnivå men hanteras därefter primärt på regional nivå. Koncernen har ett etablerat arbetssätt för styrning och kontroll av Bravidas projektverksamhet där samtliga avdelningar och medarbetare utbildas kontinuerligt.

BOLAGSSTYRNINGS- RAPPORT

Bolagsstyrnings- rapport →

Styrelse →

Koncernledning →

Uppföljning

Bravidas styrelse och ledning följer löpande upp efterlevnad och effektivitet i de interna kontrollerna för att säkerställa kvaliteten i processerna. Koncernens ekonomiska situation och strategi avseende den finansiella ställningen behandlas vid varje styrelsemöte, där styrelsen får utförliga månatliga rapporter avseende den finansiella ställningen och utvecklingen av verksamheten. Revisionsutskottet fyller en viktig funktion i att säkerställa och följa upp kontrollaktiviteter för väsentliga riskområden i processerna till den finansiella rapporteringen. Revisionsutskottet, ledningen samt controllerfunktionerna på divisions- och regionnivå följer regelbundet upp rapporterade brister.

Bravida har ingen separat granskningsfunktion. Styrelsen utvärderar årligen behovet av en sådan. I Bravida fyller kvartalsgenomgångarna en viktig funktion genom att hela verksamheten fyra gånger per år genomlyses. Vid kvartalsgenomgångarna används standardiserade styrkort för att mäta och följa upp viktiga nyckeltal. Avdelningarnas verksamhet granskas av de controllers som finns på varje region. Regionerna granskas i sin tur av ekonomifunktionerna på

divisionerna och slutligen finns en controllerfunktion på koncernnivå. Leverantörs- och kundreskontran är centraliserad och har i uppgift att bedriva viss översyn. Betalningar kan bara utföras genom att särskilda arbetsordernummer används och varje betalning ska attesteras av överordnad.

Genom stabsfunktionen Verksamhetsutveckling sker revision av ett antal slumpvis utvalda avdelningar och projekt varje år, samtliga avdelningar revideras inom ett tre årsintervall. Genom revisionen kontrolleras att verksamheten genomförs för projekten i enlighet med de processer och rutiner som fastställts. Upptäcks brister härvidlag sker en återrapportering och en handlingsplan aktiveras.

BOLAGSSTYRNINGS-
RAPPORT

Styrelse Bravida Holding AB

- Bolagsstyrnings-
rapport →
- Styrelse** →
- Koncernledning →

Fredrik Arp
 Styrelseordförande sedan 2018
Födelseår 1953
Övriga nuvarande befattningar Styrelseordförande i Nolato AB och Gränges AB
Tidigare befattningar CEO för bland annat Volvo Car Corporation och Trelleborg AB
Utbildning Civilekonomexamen och ekon.dr h.c., Lunds Universitet
Antal aktier 20 000

Jan Johansson
 Styrelseledamot sedan 2014
Födelseår 1959
Övriga nuvarande befattningar Styrelseordförande i Malmö Cityfastigheter AB och Starka AB. Styrelseledamot i Eolus Vind
Tidigare befattningar Vd för Peab AB och Malmö Cityfastigheter AB. Styrelseledamot i Catena AB, Fastighets AB ML 4, m.fl.
Utbildning Civilingenjörsexamen i väg- och vattenbyggnad från Lunds universitet
Antal aktier 37 895

Marie Nygren
 Styrelseledamot sedan 2018
Födelseår 1965
Övriga nuvarande befattningar Vd för Coop Sverige AB, Styrelseordförande i Coop Logistik AB. Styrelseledamot i Coop Online AB, Lyko Group AB, Svensk Handel och Svensk Dagligvaruhandel
Tidigare befattningar Vd KF Ekonomisk Förening, Vice vd för Systembolaget AB. Vd för bland annat Adara AB, Stor & Liten AB. Kategoriområdeschef på Coop Sverige AB. Olika styrelseuppdrag Apotek Hjärtat AB, Runsvensgruppen AB (ÖB), Trettio.se AB och Kicks kosmetikkedja AB
Utbildning Civilekonomexamen, Stockholms universitet, TBL Transition to Business Leadership IMD Business School, Switzerland
Antal aktier 1 000

Staffan Pålsson
 Styrelseledamot sedan 2016
Födelseår 1952
Övriga nuvarande befattningar Styrelseordförande för Laholms Sparbank, Båstad Fritidshamn Ekonomisk Förening. Styrelseledamot i Eleda Group AB, Sparbankernas Riksförbund/SR,SSAB samt Elteknikbranschens Utvecklings AB ETU. Vd och ägare till MOS Advisors AB och S Pålsson Fastigheter AB
Tidigare befattningar Flera tjänster inom Bravida, bland annat vd och koncernchef samt divisionschef
Utbildning Gymnasieingenjör elkraft, Tycho Braheskolan
Antal aktier 1 687 745

Karin Stålhandske
 Styrelseledamot sedan 2020
Födelseår 1972
Övriga nuvarande befattningar Vd för Loomis Sverige samt regionchef Norden
Tidigare befattningar Vd Upplands Motor Stockholm, Affärsområdeschef på Frösunda Omsorg, Affärsområdeschef på ISS Facility Services. Kontraktchef och utvecklingschef inom Coor Service Management. Strategikonsult på Monitor Group
Utbildning Civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm samt jur. kand. från Lunds Universitet
Antal aktier 0

Cecilia Daun Wennborg
 Styrelseledamot sedan 2016
Födelseår 1963
Övriga nuvarande befattningar Styrelseordförande i Almi AB. Styrelseledamot Getinge AB, Loomis AB, Oncopeptides AB, Atvexa AB, Hotell Diplomat AB och Eleda Group AB. Ledamot i Aktiemarknadsnämnden
Tidigare befattningar Vice vd respektive CFO för Ambea, vd respektive CFO för Carema, Sverigechef för Skandia och vd för SkandiaLink
Utbildning Civilekonomexamen, Stockholms universitet
Antal aktier 7 000

Arbetstagarrepresentanter

Jan Ericson
Födelseår 1965
Styrelseledamot i egenskap av arbetstagarrepresentant för Bravida och har varit anställd som elektriker hos Bravida sedan 1985. Representerar Svenska Elektrikerförbundet
Antal aktier 500

Geir Gjestad
Födelseår 1964
Styrelseledamot i egenskap av arbetstagarrepresentant för Bravida och har varit anställd som elektriker hos Bravida sedan 1997. Styrelseledamot Bravida Norge. Representerar EL OG IT Forbundet
Antal aktier 0

Christoffer Lindal Strand
Födelseår 1986
Styrelseledamot i egenskap av arbetstagarrepresentant för Bravida och har varit anställd som rörmokare hos Bravida sedan 2005. Representerar Byggnads
Antal aktier 0

Örnulf Thorsen
Födelseår 1966
Styrelseledamot i egenskap av arbetstagarrepresentant för Bravida och har varit anställd som elektriker och servicechef sedan 1984, men är sedan 2022 avdelningschef på Bravida. Representerar Ledarna
Antal aktier 1 000

Bravidas koncernledning

Mattias Johansson
 Vd och koncernchef sedan 2015
Födelseår 1973
Anställd i Bravida sedan 1998
Tidigare befattningar Mångårig erfarenhet inom Bravida, bland annat som avdelningschef, regionchef och divisionschef för Division Syd (Sverige) och Division Norge
Styrelseuppdrag Styrelseledamot Fabege AB
Utbildning Civilingenjör
Antal aktier 740 326

Åsa Neving
 CFO sedan 2019
Födelseår 1965
Anställd i Bravida sedan 2019
Tidigare befattningar CFO Svevia AB, Vattenfallskoncernen – diverse chefsbefattningar Vattenfall Markets samt Head of Finance Nordic Heat och SSC
Styrelseuppdrag Styrelseledamot Adven Group
Utbildning Civilekonom
Antal aktier 35 891

Andreas Alsén
 Chief Operations Excellence Officer (COEO) sedan 2023
Födelseår 1976
Anställd i Bravida sedan 2023
Tidigare befattningar Partner & Managing Director, Boston Consulting Group
Styrelseuppdrag Styrelseordförande Dryft. Styrelseledamot DigiProc
Utbildning Civilingenjör Industriell Ekonomi, Chalmers University
Antal aktier 13 500

Andreas Olofsson
 Personaldirektör sedan 2021
Födelseår 1970
Anställd i Bravida sedan 2021
Tidigare befattningar VP HR & Organisationsutveckling Electrolux Group Operations, HR- & kommunikationsdirektör Munters AB, Personalchef Bahco-koncernen
Styrelseuppdrag –
Utbildning Ekon Mag
Antal aktier 6 200

Lars Korduner
 Inköpschef Koncern (CPO) sedan 2005
Födelseår 1966
Anställd i Bravida sedan 2005
Tidigare befattningar Purchasing Group Manager Cramo AB, Sales och Business Development Manager Cramo Sverige AB
Styrelseuppdrag Ordförande Resultatfabriken AB
Utbildning Business Administration, redovisning och finansiering
Antal aktier 15 782

Anders Ahlquist
 Divisionschef Syd (SE) sedan 2013
Födelseår 1966
Anställd i Bravida sedan 2008
Tidigare befattningar Avdelningschef Wikströms VVS-kontroll. Marknadschef Bravida Division Syd
Styrelseuppdrag –
Utbildning Gymnasieexamen maskiningenjör
Antal aktier 202 313

Bravidas koncernledning

Thommy Lundmark
 Divisionschef Nord (SE) sedan 2016
Födelseår 1964
Anställd i Bravida sedan 1983
Tidigare befattningar Mångårig erfarenhet inom Bravida bland annat som projektledare, avdelningschef och regionchef
Styrelseuppdrag –
Utbildning Gymnasieingenjör
Antal aktier 20 537

Lars Täuber
 Divisionschef Mitt (SE) sedan 2019
Födelseår 1967
Anställd i Bravida sedan 2019
Tidigare befattningar Director Communication Eitel Sverige, affärsområdeschef/vd ISS Sverige, divisionschef YIT, regionchef ABB Contracting
Styrelseuppdrag Styrelseledamot Samhall AB och Installatörsföretagen
Utbildning Bachelor of Science (BSc.) in Control and Maintenance
Antal aktier 26 000

Tore Bakke
 Divisionschef Norge sedan 2015
Födelseår 1970
Anställd i Bravida sedan 2009
Tidigare befattningar Avdelningschef Siemens AS. Regionchef, Region Øst, Bravida Norge
Styrelseuppdrag Ordförande HeLa Bakke AS
Utbildning Högskoleingenjör
Antal aktier 77 525

Marko Holopainen
 Divisionschef Finland sedan 2018
Födelseår 1967
Anställd i Bravida sedan 2018
Tidigare befattningar Vd för Consti Group Oyj, Consti Talotekniikka Oy och Koja Tekniikka Oy
Styrelseuppdrag Styrelseledamot TerraWise Oy
Utbildning Civilingenjör
Antal aktier 39 200

Magnus Hamerslag
 Divisionschef Growth Segments sedan 2023. Lämnade Bravida januari 2024
Födelseår 1973
Anställd i Bravida sedan 2008
Tidigare befattningar Chef Verksamhetsutveckling Bravida, Vd Erfator Projektledning, Gruppchef Sweco, Gruppchef AFRY
Styrelseuppdrag –
Utbildning Gymnasieingenjör
Antal aktier 32 693

Johnny Hey
 Divisionschef Danmark sedan 2017. Lämnade Bravida januari 2024
Födelseår 1967
Anställd i Bravida sedan 2007
Tidigare befattningar Regionchef, Bravida Danmark region Nord. Driftscontroller, Falck Securitas AS. Chef för Iarmcentralen samt flera andra tjänster inom G4S Danmark
Styrelseuppdrag Styrelseledamot TEKNIQ
Utbildning Kandidatexamen i företagsekonomi, MBA i Change Management
Antal aktier 2 000

ALTERNATIVA
NYCKELTAL

Alternativa nyckeltal

Bolaget presenterar vissa finansiella mått som inte definieras enligt IFRS. Bolaget anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till investerare och bolagets ledning då de möjliggör utvärdering av relevanta trender. Bravidas definitioner av dessa mått kan skilja sig från andra företags definitioner av samma begrepp. Dessa finansiella mått ska därför ses som ett komplement snarare än en ersättning för mått som definieras enligt IFRS.

Avstämning av nyckeltal, ej definierade enligt IFRS	2023	2022	2021	2020	2019
Räntebärande skulder					
Långfristiga lån	-500	-500	-500	-500	-500
Kortfristiga lån	-1 263	-1 063	-1 103	-1 350	-1 495
Leasingskuld	-1 476	-1 050	-994	-1 022	-1 040
Summa räntebärande skulder	-3 239	-2 613	-2 597	-2 872	-3 035
Nettoskuldsättning					
Räntebärande skulder	-3 239	-2 613	-2 597	-2 872	-3 035
Likvida medel	1 046	1 308	1 594	1 748	972
Summa nettoskuldsättning	-2 193	-1 304	-1 003	-1 124	-2 063
EBITA					
Rörelseresultat, EBIT	1 725	1 696	1 512	1 348	1 224
Av- och nedskrivningar på immateriella anläggningstillgångar	1	1	0	2	3
EBITA	1 726	1 697	1 512	1 351	1 226
EBITDA					
Rörelseresultat, EBIT	1 725	1 696	1 512	1 348	1 224
Avskrivningar och nedskrivningar	597	468	432	434	417
EBITDA	2 321	2 165	1 944	1 782	1 641

Nedan presenteras definitioner och avstämning av dessa mått. Belopp i tabellen har avrundats till MSEK, summerar inte alltid beräkningen på grund av avrundningar.

Avstämning av nyckeltal, ej definierade enligt IFRS	2023	2022	2021	2020	2019
Rörelsekapital					
Omsättningstillgångar	11 417	10 611	8 764	6 969	6 571
Likvida medel	-1 046	-1 308	-1 594	-1 748	-972
Kortfristiga skulder	-13 264	-12 191	-10 887	-8 728	-8 714
Leasing kortfristig skuld	475	384	356	343	340
Kortfristiga lån	1 263	1 063	1 603	1 350	1 495
Kortfristiga avsättningar	420	434	287	226	144
Summa rörelsekapital	-736	-1 007	-1 471	-1 587	-1 136
Räntetäckningsgrad					
Resultat före skatt	1 578	1 632	1 456	1 274	1 151
Räntekostnader	174	67	51	47	51
Summa	1 752	1 699	1 507	1 320	1 202
Räntekostnader	174	67	51	47	51
Räntetäckningsgrad, ggr	10,0	25,2	29,5	28,2	23,5
Kassagenerering					
Kassaflöde från rörelsen	1 417	1 592	1 437	2 171	1 599
Betald skatt	242	359	210	244	154
Räntenetto	147	64	56	74	73
Investeringar i maskiner och inventarier	-113	-142	-88	-34	-34
Justerat kassaflöde från rörelsen	1 693	1 874	1 615	2 455	1 792
EBITDA	2 321	2 165	1 944	1 782	1 641
Kassagenerering, %	73	87	83	138	109

Definitioner

Finansiella definitioner

Avkastning på eget kapital

12 månaders rullande nettoresultat i procent av genomsnittligt eget kapital.

EBITA¹

Rörelseresultat exklusive av- och nedskrivningar på immateriella anläggningstillgångar. EBITA är det nyckeltal och resultatmått som används vid den operativt interna uppföljningen. EBITA ger en helhetsbild av vinst genererad av den löpande verksamheten.

EBITA-marginal¹

EBITA uttryckt i procent av nettoomsättning.

EBITDA¹

Rörelseresultat före planerliga avskrivningar och nedskrivningar. EBITDA är ett mått som koncernen betraktar som relevant för en investerare som vill förstå resultatgenereringen före investeringar i anläggningstillgångar.

Effektiv skattesats

Redovisad skattekostnad i procent av resultat före skatt.

Eget kapital per aktie, SEK

Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare i relation till antal utestående stamaktier vid periodens slut.

Finansnetto

Summan av valutakursdifferenser på lån och likvida medel i utländsk valuta, övriga finansiella intäkter och övriga finansiella kostnader.

Genomsnittligt antal medarbetare

Beräknas som genomsnittligt antal medarbetare under året, med hänsyn tagen till tjänstgöringsgrad.

Kapitalstruktur

(Nettoskultsättning/EBITDA)
Nettoskuld i förhållande till EBITDA baserad på rullande 12 månaders beräkning. En god kapitalstruktur ger en stabil grund för den fortsatta affärsverksamheten. Kapitalstrukturen ska möjliggöra en hög grad av finansiell flexibilitet och ge utrymme för förvärv.

Kassagenerering¹

Kassagenerering löpande 12 månader. Kassaflödet från den löpande verksamheten justerat för skattebetalningar, finansnetto och investeringar i maskiner och inventarier i förhållande till EBITDA.

Nyckeltalet mäter den andel av vinsten som omvandlas till kassaflöde. Syftet är att analysera hur stor del av resultatet som kan omvandlas till likvida medel och i förlängningen möjlighet till investeringar, förvärv och aktieutdelning, förutom ränterelaterade kassaflöden.

Nettoomsättning

Nettoomsättning redovisas enligt principen för redovisning över tid, tidigare intäkter redovisas i takt med att projekten successivt har färdigställts.

Nettoskultsättning¹

Räntebärande skulder (inklusive leasingskulder, exklusive pensionskulder) med avdrag för likvida medel. Nyckeltalet är ett mått för att visa koncernens totala räntebärande skultsättning.

Orderingång

Värdet av nya erhållna projekt och avtal, samt förändringar i befintliga projekt och avtal under aktuell period. Inkluderar både installations- och serviceverksamheten.

Orderstock

Värdet vid periodens utgång av återstående ej upparbetade projektintäkter i ineliggande uppdrag. I orderstocken ingår endast installationsverksamheten, serviceverksamheten inkluderas ej.

Organisk tillväxt

Nettoomsättningsförändringen justerat för valutaeffekter, samt förvärv och avyttringar jämfört med samma period föregående år. Nettoomsättning från förvärv och avyttringar elimineras under tolv månader från förvärvs- eller avyttringsdatum.

Resultat per aktie efter utspädning

Periodens resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med genomsnittligt antal utestående stamaktier efter utspädning.

Resultat per aktie före utspädning

Periodens resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med genomsnittligt antal utestående stamaktier.

Räntetäckningsgrad¹

Resultat efter finansiella poster med återläggning för räntekostnader i förhållande till räntekostnaderna. Nyckeltalet är ett mått på hur mycket resultatet kan minska utan att räntebetalningarna kommer i fara alternativt hur mycket räntekostnaden kan öka utan att rörelseresultatet blir negativt.

¹ Av Bravida använda så kallade alternativa nyckeltal, se sidan 149 för avstämning.

Definitioner

Finansiella definitioner

Rörelsekapital¹

Totala omsättningstillgångar, exklusive likvida medel, minus kortfristiga skulder exklusive kortfristiga avsättningar och räntebärande kortfristiga lån. Detta mått visar hur mycket rörelsekapital som är bundet i verksamheten och kan sättas i relation till omsättningen för att förstå hur effektivt bundet rörelsekapital används.

Rörelsemarginal

Rörelseresultat uttryckt i procent av nettoomsättning.

Rörelseresultat/EBIT

Resultat före finansnetto och skatt.

Soliditet

Eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande, uttryckt i procent av balansomslutning.

Hållbarhetsdefinitioner

Observera att nyligen förvärvade bolag inte ingår i redovisningen av hållbarhetsnyckeltal.

Förändring CO₂e-utsläpp, fordon

Avser utsläpp i scope 1 från fordon som antingen är leasade eller ägda av bolag i koncernen och inkluderar både servicebilar och tjänstebilar. Utsläpp beräknas i enlighet med GHG protocol och utsläppsfaktorer för bensen, diesel (Well To Wheel) baseras på data från svenska Energimyndigheten.

LTIFR

(Lost Time Injury Frequency Rate)

Antal arbetsskador som leder till minst en dags sjukfrånvaro per miljon arbetstimmar. Rapporteringen inkluderar anställd personal och definitionen för arbetsskador följer initiativet "Håll nollan".

Operativa definitioner

Service

Drift och underhåll samt mindre ombyggnationer av installationer i byggnader och anläggningar.

Installation/entreprenad

Ny- och ombyggnation av tekniska system i fastigheter, anläggningar och infrastruktur.

Teknikområde el

Kraftförsörjning, belysning, uppvärmning, styr-, regler- och övervakningssystem. Tele- och andra svagströmsinstallationer. System och produkter inom brand och inbrottslarm, tillträdesystem, tv-övervakning och integrerade säkerhetssystem.

Teknikområde ventilation

Komfortventilation och komfortkyla i form av luftbehandling, luftkonditionering och klimatisering. Kommersiell kyla i frys- och kylrum. Processventilation, styr & regler. Energiutredningar och energisparåtgärder i form av värmeåtervinning, värmepumpar med mera.

Teknikområde vs (värme och sanitet)

Vatten, avlopp, värme, sanitet, kyla och sprinkler. Fjärrvärme och fjärrkyla. Industrirör med kompetens för alla typer av rörsvetsning. Energisparåtgärder i form av kompletta energisystem.

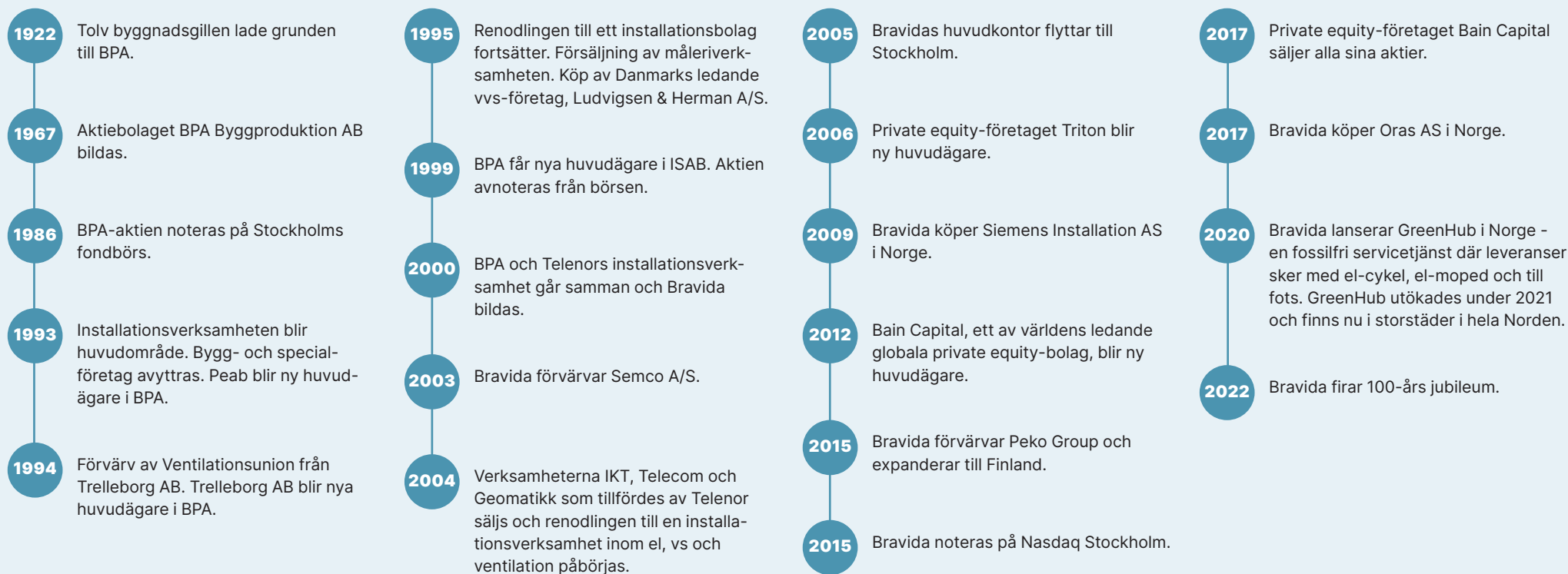
Övrigt

Avser andra teknikområden såsom automation, teknisk Facility Management, projektledning, critical power, kraft, sprinkler, säkerhet, kyla, elbilsladdning, solpaneler, energioptimering och GreenHub fossilfri service.

Bravidas historia

Bravida har sitt ursprung i BPA, ett svenskt bygg- och installationsföretag med anor från 1920-talet. Bravida bildas 2000 genom en sammanslagning mellan BPA och Telenors installationsverksamhet. Hösten 2015 noterades Bravida på Nasdaq Stockholm.

Milstolpar

Huvudkontor

Bravida Holding AB
126 81 Stockholm
Besöksadress:
Mikrofonvägen 28
Sverige
Telefon: +46 8 695 20 00
www.bravida.se

Sverige

Bravida Sverige AB
126 81 Stockholm
Besöksadress:
Mikrofonvägen 28
Sverige
Telefon: +46 8 695 20 00
www.bravida.se

Norge

Bravida Norge AS
Postboks 63 Økern
0508 Oslo
Norge
Besöksadress:
Lørenveien 73
Telefon: +47 2404 80 00
www.bravida.no

Danmark

Bravida Danmark A/S
Park Allé 373
2605 Brøndby
Danmark
Telefon: +45 4322 1100
www.bravida.dk

Finland

Bravida Finland Oy
Valimotie 21
00380 Helsinki
Finland
Telefon: +358 10 238 8000
www.bravida.fi

Bravida års- och hållbarhetsredovisning 2023
Produktion, text och form: Paues Åberg AB
Tryck: Åtta45 Tryckeri AB, Stockholm 2024
Foto omslag: Serneke